

Human Education Group

**STUDIEORDNING FOR DEN
4-ÅRIGE PSYKOTERAPEUTUDDANNELSE**

INDHOLDSFORTEGNELSE

Forord side 7

Kapitel 1: Uddannelsens overordnede formål, grundlag og rammer side 7

- 1.1 Uddannelsens overordnede formål og faglige profil
- 1.2 Kvalifikationsrammen for Livslang Læring
- 1.3 Registreringsordningen under Styrelsen for Patientsikkerhed

Kapitel 2: Uddannelsens identitet og formål side 10

- 2.1 Uddannelsens titel og professionsbetegnelse
- 2.2 Uddannelsens niveau- og professionsprofil
- 2.3 Uddannelsens formål og professionssigte
- 2.4 Overordnet læringsudbytte og progression
- 2.5 Psykoterapiens samfundsmæssige relevans
- 2.6 Professionel rolle og ansvar
- 2.7 Menneskesyn, værdigrundlag og etisk ramme
- 2.8 Uddannelsens faglige grundlag og metodiske tilgang
- 2.9 Studieparathed og krav til studieaktivitet
- 2.10 Procesmodellen som læringsramme

Kapitel 3: Uddannelsens struktur, progression og læringsrammer side 16

- 3.1 Uddannelsens varighed, studiebelastning og opbygning
- 3.2 Progression
- 3.3 Læringsrum og læringsformer
- 3.4 Aktionsforskning som lærings- og refleksionsramme
- 3.5 Praksis og supervision
- 3.6 Studierettet egenterapi
- 3.7 Aktionsforskning i uddannelsens struktur
- 3.8 Vurdering og prøveformer
- 3.9 Studiebelastning og studieaktivitet
- 3.10 Sammenhæng mellem struktur, læring, evaluering og vurdering

Kapitel 4: Samlet læringsudbytte for uddannelsen side 23

- 4.1 Overordnet ramme for læringsudbyttet
- 4.2 Viden
- 4.3 Færdigheder
- 4.4 Kompetencer
- 4.5 Sammenhæng mellem læringsmiljø, evaluering og vurdering

Kapitel 5: Læringsudbytte og progression på semesterniveau (didaktik i praksis) side 27

- 5.1 1. semester
- 5.2 2. semester
- 5.3 3. semester
- 5.4 4. semester
- 5.5 5. semester
- 5.6 6. semester
- 5.7 7. semester
- 5.8 8. semester
- 5.9 Grafisk oversigt over uddannelsens struktur og progression

Kapitel 6: Vurdering – principper og læringsforståelse side 31

- 6.1 Begrebsafklaring
- 6.2 Formativ vurdering og kollegial feedback
- 6.3 Summativ vurdering
- 6.4 Formelle vurderinger og prøver under uddannelsen
- 6.5 Professionssamtale og overgangsvurdering
- 6.6 Egenterapi i relation til vurdering
- 6.7 Afsluttende eksamen
- 6.8 Afgangsprojekt
- 6.9 Bedømmelsesgrundlag og kriterier
- 6.10 Beståelseskrav og reeksamen

Kapitel 7: Modulbeskrivelser side 37

- 7.1 Moduloversigt og overgange
- 7.2 Progression i læringsudbytte og professionsudvikling

Kapitel 8: Undervisnings- og arbejdsformer side 103

- 8.1 Pædagogisk og didaktisk grundlag
- 8.2 Undervisnings- og arbejdsformer
- 8.3 Aktionsforskning og professionsudvikling
- 8.4 Kvalitetssikring og ESG-alignment
- 8.5 Praksisnær klinisk træning og øveklientarbejde
- 8.6 Individuel og gruppebaseret egenterapi
- 8.7 Supervision
- 8.8 Studieaktivitet og ansvar for egen læring

Kapitel 9: Forskningsforståelse og aktionsforskning side 109

- 9.1 Forskningsforståelse
- 9.2 Aktionsforskning som lærings- og refleksionsmetode
- 9.3 Progression i aktionsforskningsarbejdet
- 9.4 Etik, dokumentation og refleksion

Kapitel 10: Prøver og bedømmelse – gennemførelse og kriterier side 112

- 10.1 Overordnede principper for vurdering
- 10.2 Modul 5 – professionssamtale og overgangsvurdering
- 10.3 Modul 11 – afsluttende vurdering af grundforløb
- 10.4 Afgangseksamen
- 10.5 Bedømmelse og reeksamen

Kapitel 11: Optagelse, merit og studieforudsætninger side 114

- 11.1 Informationsmøder
- 11.2 Individuel optagelsessamtale
- 11.3 Optagelseskrav
- 11.4 Optagelse via realkompetencevurdering
- 11.5 Merit
- 11.6 Optagelse på overbygningsforløb (5.–8. semester)
- 11.7 Studieaktivitet og deltagelseskrav
- 11.8 Digitale lærings- og administrationsplatforme

Kapitel 12: Økonomi, betaling og kontraktforhold side 119

- 12.1 Uddannelsesafgift og betalingsstruktur
- 12.2 Betalingsformer
- 12.3 Privatretligt grundlag og kontraktforhold
- 12.4 Udmeldelse, afmelding og betalingsforpligtelse
- 12.5 Supplerende udgifter og tredjepartsydelse
- 12.6 Oversigt over supplerende udgifter
- 12.7 Afgrænsning af uddannelsesydelser

Kapitel 13: Studietekniske og studierelaterede forhold side 124

- 13.1 Studievejledning
- 13.2 Fravær, fraværsregistrering og supplerende studieaktivitet
- 13.3 Klageadgang og dispensationsmuligheder
- 13.4 Campus, fysiske rammer og læringsmiljø

Kapitel 14: Organisation og kvalitetssystem side 127

- 14.1 Ledelse og organisatorisk forankring
- 14.2 Kvalitetssikringssystem og sammenhæng
- 14.3 Underviserteam og kompetencevurdering
- 14.4 Faglige miljøer og praksisforankring

Kapitel 15: Kvalitetssikring i praksis side 129

- 15.1 Formål, struktur og sammenhæng
- 15.2 Undervisningsevaluering
- 15.3 Studentercentreret læringssyn
- 15.4 Ekstern kvalitetssikring

Kapitel 16: Etik, ansvar og professionsadfærd side 132

- 16.1 Ethiske retningslinjer
- 16.2 Tavshedspligt og ansvar
- 16.3 Studieegnethed og håndtering af alvorlige forhold
- 16.4 Relationer og professionsetik

Kapitel 17: Eksamensbevis og dokumentation side 133

- 17.1 Udstedelse af eksamensbevis
- 17.2 Eksamensbilag og dokumentation af læringsudbytte
- 17.3 Certificering og rettigheder

Kapitel 18: Fagliteratur og øvrige læringsressourcer side 135

- 18.1 Obligatorisk kernestof
- 18.2 Modulspecifik supplerende litteratur
- 18.3 Forskningslitteratur
- 18.4 Opdatering og kvalitetssikring

Kapitel 19: Bilag side 137

- 19.1 Oversigt over bilag

Kapitel 20: Ikrafttræden og revision af studieordningen side 139

- 20.1 Ikrafttræden
- 20.2 Revision af studieordningen

Bilag

Bilag A	Samlet studiebelastning side 141
Bilag B	Grafisk oversigt over uddannelsens struktur og progression side 146
Bilag C	Praksisfællesskaber side 148
Bilag D	Eksamensvejledning side 151
Bilag E	Uddannelsens formål, læringsdimensioner og didaktisk alignment (niveau 6) side 174
Bilag F	ESG-alignment side 179
Bilag G	Digitale lærings- og administrationsplatforme side 181
Bilag H	Litteraturoversigt side 184
Bilag I	Kvalitetssikrings- og evalueringsprocesser side 186
Bilag J	Samlet progressionsoversigt for uddannelsen side 188
Bilag K	Begrebsafklaring (evaluering, vurdering og studieforløb) side 190
Bilag L:	Procesmodellen side 192
Bilag M:	Vurdering (formativ og summativ), supervision og selvrefleksion som læringsredskab side 193

Forord

Velkommen til den **4-årige psykoteraeutuddannelse** ved Human Education Group (HEG).

Studieordningen udgør det gældende **faglige, formelle og etiske grundlag** for uddannelsens tilrettelæggelse og gennemførelse og er retningsgivende for både dig som studerende og HEG.

Du forventes at anvende studieordningen aktivt som grundlag for din forståelse af **uddannelsens opbygning, krav og progression**.

Studieordningen giver **et samlet overblik** over uddannelsens formål, struktur, læringsudbytte, undervisningsformer, evaluering og vurdering samt de krav, der stilles til din **studieaktivitet og professionsudvikling**.

HEG kan revidere studieordningen som led i kvalitetssikring, faglig udvikling og ændringer i relevante rammevilkår. Væsentlige ændringer meddeles rettidigt. Den til enhver tid gældende studieordning er offentligt tilgængelig på institutionens hjemmeside.

Kapitel 1: Uddannelsens overordnede formål, grundlag og rammer

Kapitel 1 introducerer uddannelsens overordnede formål, faglige grundlag og rammer.

Kapitlet giver et samlet overblik over, hvad uddannelsen har til formål at kvalificere dig til, hvilket fagligt og værdimæssigt fundament uddannelsen bygger på samt hvordan uddannelsen er tilrettelagt efter indplaceringen på **niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring** og relaterer sig til **registreringsordningen under Styrelsen for Patientsikkerhed**.

Formålet med uddannelsen er at kvalificere dig til **professionsrettet arbejde med psykoteraeutiske problemstillinger** på et fagligt, metodisk og etisk grundlag inden for uddannelsens rammer og dit kompetenceområde.

Uddannelsen er tilrettelagt med henblik på, at du udvikler **anvendelsesorienteret viden, færdigheder og kompetencer** til at planlægge, gennemføre og reflektere over psykoteraeutisk arbejde i rammesatte og superviserede praksiskontekster.

Uddannelsen er **praksisnær, forskningsinformeret og tilrettelagt med henblik på professionsrettet anvendelse**. Fokus er på integration af teori, metode, refleksiv praksis og professionel dømmekraft.

Uddannelsen er opbygget over **8 semestre og 22 moduler samt integrerede læringsaktiviteter**, der udgør et sammenhængende forløb med tydelig progression fra introducerende læring til professionsrettet og fagligt begrundet anvendelse i psykoteraeutisk praksis.

Gennem uddannelsen udvikler du gradvist **kompetence, kompleksitet, ansvar og refleksion**, hvor selvstændighed forstås som professionsbevidst og fagligt begrundet anvendelse inden for uddannelsens rammer.

Læringsprocessen understøttes af **integrerede aktiviteter**, herunder øveklientarbejde, supervision, øvegrupper, studierettet egenterapi, refleksiv skrivning, projektarbejde og selvstudie af faglitteratur.

Gennem uddannelsen udvikler du en **professionsidentitet med faglig, metodisk og etisk forankring**. Det indebærer, at du kan arbejde med relationelle og faglige problemstillinger i en psykoterapeutisk kontekst med stigende grad af professionsbevidst dømmekraft og etisk ansvarlighed.

Uddannelsen gennemføres i en **rammesat og superviseret kontekst**, hvor du udvikler og afprøver psykoterapeutiske færdigheder under **faglig vejledning** og inden for tydeligt definerede faglige, etiske og pædagogiske rammer. Du udøver ikke selvstændig professionspraksis under uddannelsen, men indgår i en struktureret læringsproces med gradvist øget ansvar.

Læring forstås som en **aktiv, deltagende og refleksiv proces**, hvor viden, færdigheder og kompetencer udvikles gennem samspil mellem undervisning, praksis, supervision, egenterapi, refleksion og deltagelse i læringsfællesskaber.

Et centralt element i uddannelsen er arbejdet med **aktionsforskning som en praksisnær og professionsrettet metode** til systematisk undersøgelse, refleksion og udvikling af egen praksis. Arbejdet indebærer ikke selvstændig akademisk forskning eller forskningsmæssig behandling af persondata.

1.2 Kvalifikationsrammen for Livslang Læring

Uddannelsen er niveauvurderet til **niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring (NQF)** samt det tilsvarende europæiske niveau (EQF).

Uddannelsens tilrettelæggelse, læringsaktiviteter og vurderingsformer understøtter en progression, hvor du udvikler evnen til at anvende viden og færdigheder med **stigende grad af professionsbevidst selvstændighed, ansvar og faglig begrundelse** inden for uddannelsens rammer og eget kompetenceområde.

Det indebærer, at du gennem uddannelsen udvikler:

- Anvendelsesorienteret og forskningsinformeret viden samt færdigheder, der kan omsættes i praksis.
- Kompetencer til at handle med stigende grad af professionsbevidst selvstændighed, ansvar og faglig dømmekraft.
- Evne til at reflektere over egen praksis og faglige udvikling.

Du kvalificeres gradvist til at:

- **Planlægge, gennemføre og reflektere** over psykoterapeutisk arbejde inden for eget kompetenceområde i rammesatte og superviserede praksissituationer. Dette omfatter arbejde med **komplekse og udviklingsorienterede** problemstillinger på et professionsbevidst, fagligt og etisk ansvarligt grundlag.
- **Anvende** faglig viden og metoder i psykoterapeutisk praksis.
- **Vurdere og begrunde** faglige valg samt udvise faglig afgrænsning, professionsansvar og etisk dømmekraft.
- **Indgå i faglige samarbejdsrelationer** og tage **ansvar for egen læring og fælles praksis**.

Du arbejder med **aktionsforskning som en praksisnær lærings- og refleksionsmetode** til udvikling af egen praksis. Arbejdet har karakter af praksisnær refleksion og udvikling af egen praksis og indebærer ikke selvstændig akademisk forskning.

1.3 Registreringsordningen under Styrelsen for Patientsikkerhed

Uddannelsen er tilrettelagt i overensstemmelse med Lov om en **brancheadministreret registreringsordning** for alternative behandlere (lov nr. 351 af 19. maj 2004).

Registreringsordningen har til formål at understøtte **patientsikkerhed, gennemsigtighed og kvalitet** i psykoterapeutisk praksis.

Efter gældende regler kan du efter endt uddannelse ansøge om registrering gennem **Foreningen af Danske Psykoterapeuter** (FaDP) i overensstemmelse med de til enhver tid gældende optagelses- og registreringskriterier.

Uddannelsen er tilrettelagt, så den understøtter din mulighed for at opfylde disse krav gennem et sammenhængende forløb med:

- Teoretisk undervisning i psykoterapiens vidensgrundlag.
- Undervisning i psykoterapeutiske metoder og faglig afgrænsning.
- Praksisnær færdighedstræning.
- Rammesat og superviseret klinisk praksis.
- Løbende supervision.
- Studierettet egenterapi og gruppeterapeutiske processer.
- Undervisning i psykopatologi, diagnostisk forståelse og vurdering af indikation og kontraindikation.
- Undervisning i lovgivning og etik.
- Systematisk refleksion, fagligt relevant dokumentation og journalføring inden for uddannelsens rammer.

Registrering indebærer et professionelt ansvar og en forpligtelse til at udøve psykoterapeutisk praksis i overensstemmelse med gældende lovgivning og etiske retningslinjer.

Uddannelsen giver ikke i sig selv ret til registrering, men er tilrettelagt med henblik på at understøtte opfyldelsen af de gældende krav.

Kapitel 2: Uddannelsens identitet og formål

Kapitel 2 udfolder og præciserer uddannelsens **identitet, professionssigte og faglige grundlag** med afsæt i de overordnede rammer beskrevet i **kapitel 1**.

Kapitlet tydeliggør, hvilken form for psykoterapeutisk praksis uddannelsen har til formål at kvalificere til, og hvordan uddannelsens læringsudbytte, progression og professionsansvar kommer til udtryk.

2.1 Uddannelsens titel og professionsbetegnelse

Uddannelsens titel er **4-årig psykoterapeutuddannelse**.

Når du har gennemført og bestået uddannelsen, kan du anvende betegnelsen **psykoterapeut** i overensstemmelse med gældende regler og inden for uddannelsens faglige og etiske rammer. Betegnelsen er ikke en beskyttet titel og indebærer ikke autorisation eller sundhedsfaglig godkendelse.

Under uddannelsen udøver du ikke selvstændigt behandlingsansvar, men arbejder i rammesatte og superviserede lærings- og praksiskontekster.

Uddannelsen udbydes som en privat, ikke-statsanerkendt uddannelse.

Efter gældende regler kan du efter endt uddannelse ansøge om registrering gennem Foreningen af Danske Psykoterapeuter (FaDP).

2.2 Uddannelsens niveau- og professionsprofil

Uddannelsens indplacering på **niveau 6** i **Kvalifikationsrammen for livslang læring** afspejler uddannelsens **professionsrettede, praksisnære og anvendelsesorienterede karakter**.

Psykoterapeutuddannelsen ved HEG er tilrettelagt med henblik på direkte **arbejde med mennesker i psykoterapeutiske praksiskontekster**.

Uddannelsens centrale formål er at udvikle din evne til at anvende **psykoterapeutisk viden, metoder og faglig dømmekraft** i konkrete møder med mennesker samt at handle ansvarligt inden for eget kompetenceområde.

Tyngdepunktet i uddannelsen er udviklingen af **praktiske professionskompetencer**. Det indebærer, at du lærer at **planlægge, gennemføre, vurdere og reflektere** over psykoterapeutiske forløb i mødet med klienter samt at **håndtere komplekse og udviklingsorienterede menneskelige problemstillinger** på et fagligt, etisk og metodisk grundlag.

Uddannelsen er ikke tilrettelagt som en forskningsuddannelse og har ikke til formål at kvalificere til selvstændig akademisk forskning, forskningsledelse eller behandling af forskningsdata på kandidatniveau. Disse funktioner relaterer sig til andre uddannelsesformål og kompetenceprofiler. Uddannelsen anvender derimod **aktionsforskning som en praksisnær metode** til systematisk undersøgelse, refleksion og udvikling af egen psykoterapeutiske praksis. Formålet er at styrke din evne til at **arbejde undersøgende, metodisk og reflektivt** i relation til konkrete praksissituationer. Arbejdet har karakter af **praksisudvikling og professionsrettet læring** og indebærer ikke selvstændig akademisk forskning eller produktion af ny videnskabelig viden.

Kvalifikationsrammens niveauer skal ikke forstås som et hierarki, hvor højere niveauer nødvendigvis er mere relevante eller værdifulde. Niveauerne beskriver forskellige typer af læringsudbytte og forskellige former for professionsudøvelse. Uddannelsens niveauplacing afspejler derfor den funktion, du forventes at varetage i praksis: direkte, ansvarligt og professionsrettet psykoterapeutisk arbejde med mennesker inden for tydelige faglige, etiske og juridiske rammer.

2.3 Uddannelsens formål og professionssigte

Uddannelsen har til formål at kvalificere dig til at arbejde med psykoterapeutiske problemstillinger på et **professionsrettet, ansvarligt og metodisk funderet grundlag inden for rammesatte og superviserede praksiskontekster** samt inden for **eget kompetenceområde**.

Du udvikler kompetencer til at analysere og fagligt vurdere psykoterapeutiske problemstillinger samt til at indgå i samspil med relevante faglige samarbejdspartnere.

Ved uddannelsens afslutning kan du:

- Anvende, vurdere og begrunde teoretisk funderet og forskningsinformeret viden i arbejdet med komplekse og udviklingsorienterede psykoterapeutiske problemstillinger.
- Udøve metodisk begrundet dømmekraft.
- Foretage fagligt begrundede interventioner inden for eget kompetenceområde.
- Indgå i og reflektere over tværfaglige samarbejdsrelationer med forståelse for egen faglig afgrænsning og ansvar.
- Handle professionsansvarligt inden for eget kompetenceområde.
- Identificere egne læringsbehov og tage ansvar for din videre faglige udvikling.

2.4 Overordnet læringsudbytte og progression

Uddannelsens **læringsudbytte** danner grundlag for tilrettelæggelse af undervisning, modulindhold, læringsaktiviteter, løbende formativ vurdering og afsluttende summativ vurdering.

Gennem uddannelsen udvikler du **viden, færdigheder og kompetencer** på niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring.

Det indebærer, at du opnår:

- **Viden om** psykoteraeutiske teorier, metoder, etik og menneskelig udvikling samt deres professionsrettede anvendelse.
- **Færdigheder** i at anvende, vurdere og fagligt begrunde psykoteraeutisk viden og metode i praksis.
- **Kompetencer til** med stigende grad af professionsbevidst selvstændighed og ansvar at planlægge, gennemføre og fagligt evaluere psykoteraeutiske forløb og øvrige praksisnære indsatser inden for kendte faglige og etiske rammer.
- **Evne til** at reflektere over egen praksis, identificere egne læringsbehov og arbejde systematisk med udvikling af egen professionsudøvelse.

Progressionen i uddannelsen består i en bevægelse:

- Fra deltagelse i læringsfællesskabet til professionsbevidst, ansvarlig og fagligt begrundet anvendelse.
- Fra guidet træning til øget metodisk professionsbevidst selvstændighed inden for rammesatte praksiskontekster.
- Fra forståelse til faglig vurdering, begrundelse og ansvar.
- Fra personlig refleksion til professionsrettet refleksion.

Denne progression udfolder sig i uddannelsens rammesatte og superviserede praksiskontekster.

Det samlede læringsudbytte er udfoldet i **kapitel 4**.

Uddannelsens læringsudbytte skal ses i sammenhæng med uddannelsens professionssigte og den type praksis, uddannelsen kvalificerer til. Derfor beskrives i **afsnit 2.5**, hvordan uddannelsens indplacering på niveau 6 hænger sammen med dens professionsrettede og praksisnære formål.

Sammenhængen mellem uddannelsens formål, læringsudbytte, læringsdimensioner og niveau-6-alignment er yderligere udfoldet i **Bilag E**.

2.5 Psykoterapiens samfundsmæssige relevans

I et samfund præget af kompleksitet, forandringspres og stigende psykisk belastning udgør psykoterapi et væsentligt **supplement til sundheds-, social- og beskæftigelsesrettede indsatser**.

Psykoterapi kan bidrage til øget mental trivsel, styrket relationel forståelse og meningsskabelse hos mennesker i forskellige livssituationer. Psykoteraeutisk arbejde retter sig både mod mennesker i kriser, livsovergange og psykiske belastninger og mod mennesker uden behandlingskrævende tilstande, som ønsker at udvikle selvindsigt, refleksiv praksis og kompetence til at handle hensigtsmæssigt i egne liv og relationer.

Gennem uddannelsen kvalificeres du til at arbejde inden for dette felt på et **professionsbevidst, fagligt og etisk ansvarligt** grundlag. Det indebærer, at du kan vurdere egen **faglig afgrænsning** og tage stilling til behov for henvisning til andre faggrupper.

Uddannelsen retter sig mod praksis i både **private, organisatoriske og tværfaglige sammenhænge**, hvor faglig dømmekraft, professionsansvar og samarbejdsevne er centrale.

2.6 Professionel rolle og ansvar

Psykoterapeutuddannelsen ved HEG har et **tydeligt professionssigte** og kvalificerer dig til at arbejde med psykoterapeutiske problemstillinger i **private, organisatoriske og tværfaglige sammenhænge**.

Gennem uddannelsen udvikler du en **professionsidentitet** med faglig, metodisk og etisk forankring.

Det indebærer, at du kan:

- Etablere og vedligeholde tydelige terapeutiske rammer.
- Arbejde klientcentreret på et fagligt og metodisk grundlag.
- Udvide faglig dømmekraft og foretage kvalificerede vurderinger i komplekse og udviklingsorienterede praksissituationer inden for eget kompetenceområde.
- Forholde dig til og arbejde med rolle, ansvar og magtasymmetri i den terapeutiske relation.

Du kan arbejde inden for dine **kompetencegrænser** og fagligt vurdere relevans, indikation, kontraindikation og behov for henvisning.

Professionsansvar indebærer, at du kan planlægge, gennemføre og evaluere psykoterapeutiske forløb og praksisnære indsatser inden for kendte faglige og etiske rammer og i rammesatte praksiskontekster inden for eget kompetenceområde. Det indebærer også, at du kan forholde dig til og arbejde med faglige og etiske dilemmaer med udgangspunkt i relevant viden, refleksion og dømmekraft.

2.7 Menneskesyn, værdigrundlag og etisk ramme

Uddannelsen bygger på et **humanistisk, eksistentielt og relationelt menneskesyn**, hvor mennesket forstås som et meningssøgende og relationelt væsen, der udvikler sig i samspil med sine livsbetingelser.

Menneskelige udfordringer forstås ikke alene som symptomer, men som udtryk for livssituationer, erfaringer og eksistentielle vilkår, der kalder på forståelse og mulighed for forandring.

Psykoterapi forstås som **et professionelt og etisk funderet møde**, hvor forandring udvikles gennem **relation, refleksion og ansvarlighed**. Den terapeutiske relation udgør et centralt arbejdsrum for udvikling af indsigt og nye handlemuligheder.

Relationen mellem klient og terapeut er **ligeværdig i menneskelig værdi, men asymmetrisk i ansvar** og rolle. Det indebærer, at du som terapeut har ansvar for rammesætning, proces og etisk praksis.

Etik er en integreret del af uddannelsen og udvikles gennem undervisning, praksis, supervision og refleksion. Du arbejder med at udvikle en etisk bevidsthed med respekt for klientens **autonomi, integritet og grænser**.

2.8 Uddannelsens faglige grundlag og metodiske tilgang

Uddannelsen er **teoretisk funderet og forskningsinformeret** og bygger på et integreret samspil mellem teori, metode og praksis.

Du arbejder med og lærer at anvende centrale perspektiver fra:

- Eksistentiel psykoterapi.
- Humanistisk psykoterapi.
- Relationel psykoterapi.
- Transpersonlig psykoterapi.

Uddannelsen er **integrativ**, og du lærer at anvende, vurdere og fagligt begrunde valg af metoder og tilgange inden for dit kompetenceområde i arbejdet med forskellige problemstillinger og målgrupper.

Valg og anvendelse af metoder sker med opmærksomhed på **indikation, kontraindikation, faglig afgrænsning og behov for henvisning**.

Undervisningen er tilrettelagt, så du udvikler **metodisk bevidsthed, professionsfaglig dømmekraft og evne til faglig afgrænsning** gennem et kontinuerligt samspil mellem viden, praktisk afprøvning og refleksion.

Den **selvinvolverede og oplevelsesorienterede tilgang** anvendes som et professionsrettet læringsredskab til at understøtte refleksion, metodeforståelse og udvikling af professionskompetence.

Det indebærer, at du:

- Deltager aktivt i øvelser og refleksionsprocesser.
- Arbejder med egne reaktionsmønstre og erfaringer som led i udviklingen af faglig refleksion og professionskompetence.
- Udvikler evnen til at koble erfaring med faglig analyse.

Tilgangen anvendes ikke som mål i sig selv, men som et middel til at kvalificere din faglige praksis.

Der inddrages desuden **kropslige, sanselige og kreative tilgange**, hvor det understøtter forståelsen af sammenhængen mellem oplevelse, krop og bevidsthed.

Uddannelsen anvender **aktionsforskning** som en praksisnær og refleksiv metode til udvikling af psykoterapeutisk praksis. Arbejdet har karakter af praksisudvikling og professionsrettet læring.

Tværfaglig undervisning indgår som et integreret element i uddannelsen og bidrager til at kvalificere din forståelse af psykoterapeutisk praksis i samspil med relevante fagområder. Den tværfaglige dimension understøtter udviklingen af faglig dømmekraft, kompetenceafgrænsning og evne til at indgå i samarbejde på tværs af professioner.

2.9 Studieparathed og krav til studieaktivitet

Psykoterapeutuddannelsen er en **videregående professionsrettet voksenuddannelse**, der forudsætter **aktiv deltagelse** og **ansvar for egen læring**.

Det forventes, at du som studerende tager **medejerskab** for din faglige udvikling gennem hele uddannelsesforløbet.

For at opnå uddannelsens læringsudbytte forudsættes det, at du:

- Møder velforberedt og arbejder med relevant litteratur.
- Deltager aktivt i undervisning, øvelser og supervision.
- Arbejder selvstændigt og opsøgende med din læring inden for uddannelsens rammer.
- Reflekterer systematisk over egen praksis.
- Planlægger og gennemfører studieaktiviteter, herunder praksisforløb.
- Indgår ansvarligt i læringsfællesskaber og samarbejde.
- Anvender læring i praksis.

Disse forudsætninger er en integreret del af uddannelsens læringsgrundlag og understøtter progression og udvikling af professionskompetence.

2.10 Procesmodellen som læringsramme

Gennem uddannelsen møder du **Procesmodellen** som et **overordnet orienterings- og sammenhængsskabende redskab** i arbejdet med de teorier, metoder og praksisformer, der indgår i uddannelsen.

Procesmodellen er udviklet i uddannelsens regi og fungerer som et **didaktisk og professionsrettet redskab**, der understøtter sammenhæng og progression i uddannelsens faglige grundlag.

Modellen anvendes som en **orienteringsramme for terapeutisk arbejde** og bidrager til at skabe sammenhæng mellem teori, metode, praksis, supervision og refleksion gennem hele uddannelsesforløbet.

Det forventes, at du gradvist integrerer og anvender modellen som et refleksionsredskab i arbejdet med:

- Forståelse af menneskelig udvikling og forandringsprocesser.
- Orientering i eksistentielle temaer.
- Afklaring af terapeutisk rolle, ansvar og fokus.

Procesmodellen anvendes ikke som selvstændig behandlingsmetode, men som et understøttende redskab i arbejdet med de psykoterapeutiske tilgange, der indgår i uddannelsen. Anvendelsen sker inden for uddannelsens rammesatte og superviserede praksiskontekster og understøtter udviklingen af metodisk bevidsthed, refleksion og professionsansvar.

Procesmodellen er uddybet i **Bilag L**, hvor dens anvendelse som didaktisk og professionsrettet refleksionsredskab udfoldes.

Kapitel 3: Uddannelsens struktur, progression og læringsrammer

På baggrund af kapitel 2 beskriver dette kapitel, hvordan uddannelsen er struktureret og tilrettelagt, så du kan udvikle uddannelsens viden, færdigheder og kompetencer.

Kapitel 3 har således fokus på **uddannelsens opbygning, progression og læringsrum**, herunder hvordan teori, praksis og refleksion integreres i et professionsrettet uddannelsesforløb.

Vurderinger (formative og summative), selvrefleksion og supervision indgår som centrale læringsformer og er nærmere beskrevet i **Bilag M**.

3.1 Uddannelsens varighed, studiebelastning og opbygning

Psykoterapeutuddannelsen ved HEG er en **4-årig deltidsuddannelse**. Tilrettelæggelsen understøtter kontinuitet i læring, mulighed for refleksion mellem moduler samt integration af teori og praksis over tid.

Uddannelsen er opbygget over:

- 8 semestre fordelt over 4 år.
- 22 moduler med tydelig faglig progression.
- Praksisbaserede og professionsrettede læringsaktiviteter.
- En kombination af tilstedeværelsesbaseret undervisning, planlagte online læringsforløb samt selvorganiserede og refleksive læringsaktiviteter inden for uddannelsens rammer.

Uddannelsen skal som udgangspunkt være afsluttet senest **seks år efter studiestart**.

Uddannelsen er opdelt i:

- **Grundforløb** (1.-4. semester / modul 1–11).
- **Overbygningsforløb** (5.-8. semester / modul 12–22).

Samlet studiebelastning: 3.759 arbejdstimer (60 minutter pr. time).

Se **kapitel 3.8** og **Bilag A: Samlet studiebelastning**.

3.2 Progression

Progression i uddannelsen forstås som en **systematisk og gradvis udvikling** af din viden, færdigheder og kompetencer med stigende kompleksitet, ansvar, metodisk bevidsthed og faglig begrundelse.

Progressionen kommer til udtryk i din **gradvist øgede evne til at anvende viden, udøve færdigheder og tage professionsansvar** inden for rammesatte og superviserede praksiskontekster.

Progressionen vedrører ikke akademisk specialisering, men udviklingen af din evne til at arbejde fagligt, etisk og reflekteret inden for eget kompetenceområde. Selvstændighed forstås i denne sammenhæng som professionsbevidst og fagligt begrundet anvendelse inden for uddannelsens rammer.

Progressionen kan overordnet beskrives som en bevægelse:

- Fra deltagelse i læringsfællesskabet → til øget professionsbevidst selvstændighed inden for uddannelsens rammer.
- Fra øvelse og træning → til praksisnær og metodisk begrundet anvendelse.
- Fra teoretisk forståelse → til professionsansvar og etisk dømmekraft.
- Fra erfaringsbaseret refleksion → til professionel og fagligt forankret refleksion.

Progressionen afspejler en samlet udvikling i **kompetence, kompleksitet, ansvar og refleksion**.

Progressionen afspejles tilsvarende i uddannelsens **vurderingsformer**, hvor kravene til anvendelse af viden, udøvelse af færdigheder samt udvisning af professionskompetencer øges ved centrale vurderingspunkter, herunder modul 5, modul 11 og den afsluttende eksamen.

I **grundforløbet** (1.–4. semester) udvikler du grundlæggende og anvendelsesorienteret viden om centrale psykotераapeutiske teorier, metoder og etiske principper samt færdigheder i rammesat og superviseret praksis. Udviklingen bevæger sig fra introducerende øvelser og struktureret færdighedstræning til begyndende øveklientforløb, metodisk anvendelse, etisk refleksion og faglig afgrænsning.

I **overbygningsforløbet** (modul 12–22 / 5.–8. semester) arbejder du med øget kompleksitet, herunder håndtering af komplekse og udviklingsorienterede problemstillinger. Du udvikler evnen til metodisk differentiering og til at integrere teori, praksis og refleksion samt til at handle med stigende grad af professionsbevidst selvstændighed og faglig begrundelse inden for uddannelsens rammer.

Progressionen understøttes gennem:

- Løbende supervision, herunder underviserstyret og peer-baseret supervision.
- Fagligt begrundet feedback.
- Refleksiv skrivning og dokumentation.

- Integration af videnskabsteoretiske perspektiver og aktionsforskning som praksisnær lærings- og refleksionsmetode.
- Gradvist øget ansvar i arbejdet med klientforløb.
- Integration af tværfaglige perspektiver i forståelse og praksis.

Den tværfaglige dimension udvikles progressivt gennem uddannelsen fra introducerende forståelse af pædagogik, psykopatologi og samarbejde med sundhedsfaglige aktører til en integreret anvendelse af sociale, kulturelle, filosofiske og organisatoriske perspektiver i psykoterapeutisk praksis.

Hvert modul bidrager til progressionen gennem tydeligt **formulerede læringsmål, læringsaktiviteter og evalueringsformer**.

Uddannelsens progression er visualiseret i **Bilag B** og yderligere uddybet i **Bilag J**.

3.3 Læringsrum og læringsformer

Uddannelsen er tilrettelagt ud fra et læringssyn, hvor læring forstås som en aktiv, relationel og praksisnær proces med udgangspunkt i **læringsfællesskaber**. Tilgangen er inspireret af teorier om praksisfællesskaber (Wenger, 1981¹) og fungerer som didaktisk ramme for studentercentreret læring. Det indebærer, at du som studerende ikke alene tilegner dig viden, men gradvist udvikler dine kompetencer gennem deltagelse, afprøvning, refleksion og feedback i relation til andre.

Læring finder sted i et samspil mellem:

- Undervisning og teoretisk forståelse.
- Praktisk afprøvning i øvelser og klientforløb.
- Supervision og kollegial feedback.
- Refleksion over egen praksis.

Læringsrummene omfatter blandt andet:

- Modulundervisning med teoretiske oplæg og metodeintroduktion.
- Strukturerede øvelser og praksisnær færdighedstræning.
- Rammesat og superviseret klinisk praksis.
- Studierettet individuel og gruppebaseret egenterapi.
- Rammesatte selvorganiserede og underviserstyrede øvegrupper.
- Selvstudie og litteraturarbejde.
- Læringsforløb med aktionsforskning som praksisnær refleksions- og udviklingsmetode.
- Tværfaglig undervisning med fokus på samspillet mellem psykoterapi og relevante fagområder.
- Grupprojekter samt individuelle vurderingsforløb og evaluering af undervisning og læringsmiljø.

¹ Wenger, E. (1998). *Communities of Practice: Learning, Meaning, and Identity*. Cambridge University Press.

Læringsrummene er gensidigt forbundne og organiseret så teori, praksis, refleksion og etik integreres i konkrete og professionsrettede læringsituationer.

Refleksiv skrivning anvendes systematisk som sammenbindende redskab mellem undervisning, praksis, supervision, egenterapi og selvstudie. Formålet er at understøtte din evne til at integrere teori, metode og praksiserfaring samt udvikle professionsbevidst refleksion og faglig dømmekraft.

Øveklientforløb og øvrige klientrelaterede læringsaktiviteter indgår som en integreret del af uddannelsens læringsaktiviteter og gennemføres i en tydeligt rammesat og superviseret kontekst.

Uddannelsens læringsforståelse med afsæt i praksisfællesskaber er uddybet i **Bilag C**.

3.4 Aktionsforskning som lærings- og refleksionsramme

Aktionsforskning anvendes som en gennemgående metodisk ramme i uddannelsens læringsrum og understøtter din udvikling af professionsrettet refleksion, metodisk bevidsthed og praksisforståelse.

Undervisningen tilrettelægges således, at du løbende introduceres til og arbejder med aktionsforskning som en praksisnær tilgang til at undersøge, udvikle og kvalificere egen psykoterapeutiske praksis inden for uddannelsens rammer.

Dette indebærer, at underviseren i tilknytning til undervisningen i forskellige psykoterapeutiske metoder og tilgange eksplicit peger på relevante muligheder for praksisundersøgelse. Det omfatter blandt andet, hvordan konkrete metoder, interventioner og terapeutiske positioner kan undersøges, afprøves og reflekteres over i en aktionsforskningsmæssig ramme.

Aktionsforskning integreres dermed i undervisning, øveklientpraksis, supervision og refleksionsarbejde og understøtter din evne til at arbejde systematisk, refleksivt og fagligt begrundet med egen praksis.

Aktionsforskning anvendes som en professionsrettet og praksisnær lærings- og undersøgelsesmetode og indebærer ikke selvstændig akademisk forskningsproduktion, produktion af ny videnskabelig viden eller forskningsmæssig behandling af persondata.

3.5 Praksis og supervision

Praksiserfaring og supervision udgør centrale elementer i uddannelsen.

Praksisaktiviteterne er tilrettelagt med **progression i ansvar og kompleksitet**. Fra uddannelsens begyndelse indgår praksisaktiviteter som en integreret del af læringsforløbet. Den kliniske praksis indledes med:

- Strukturerede øvelser i undervisningskontekst.
- Gensidig metodeafprøvning mellem studerende.

Efter modul 5 udvides praksiselementet til at omfatte **øveklientforløb** suppleret med løbende **underviserstyret supervision og kollegial feedback**.

Alt klientrelateret arbejde foregår inden for uddannelsens rammer og med systematisk inddragelse af supervision. Supervision anvendes både som lærings- og kvalitetssikringselement og bidrager til:

- Integration af teori og praksis.
- Udvikling af reflektiv praksis.
- Styrkelse af etisk dømmekraft og professionsansvar.

I praksis arbejder du systematisk med at vurdere **indikation, kontraindikation, faglig afgrænsning** og behov for **henvisning** som integrerede elementer i dit praksisarbejde.

3.6 Studierettet egenterapi

Studierettet individuel og gruppebaseret **egenterapi** indgår som et **læringsunderstøttende element** i uddannelsen inden for en professionel og uddannelsesfaglig ramme.

Formålet er at understøtte din:

- Selvindsigt og refleksive kapacitet.
- Forståelse af terapeutiske processer fra klientperspektivet.
- Udvikling af professionelt nærvær og etisk bevidsthed.

Egenterapien evalueres ikke i sig selv. Det er ikke indholdet af din egenterapi, men din evne til at omsætte refleksion og indsigt til ansvarlig professionel praksis udenfor det egenterapeutiske rum, der indgår i den samlede vurdering af dit læringsudbytte og din professionsparathed.

3.7 Aktionsforskning i uddannelsens struktur

Aktionsforskning anvendes som en **praksisnær og professionsrettet lærings-, refleksions- og udviklingsmetode** i uddannelsen. Metoden udgør en **fast metodisk ramme** for arbejdet med praksisundersøgelse og afgangsprøve og er ikke et valgfrit metodisk spor.

Gennem aktionsforskning arbejder du systematisk med **undersøgelse, refleksion og dokumentation** af egen praksis inden for uddannelsens rammer med henblik på læring, udvikling af egen praksis, kvalitetssikring og professionsudvikling.

Formålet er at:

- Kvalificere refleksion over faglige handlinger og valg.
- Understøtte systematisk udvikling af egen praksis.
- Styrke metodisk bevidsthed og professionsansvar.
- Dokumentere læring og progression.

Arbejdet har karakter af praksisnær undersøgelse og udvikling af egen praksis.

3.8 Vurdering og prøveformer

Uddannelsen anvender **formativ vurdering** og **summativ vurdering** som grundlag for feedback, læring og dokumentation af dit læringsudbytte.

Løbende **formativ vurdering** indgår som en **integreret del** af undervisning, supervision, øvegrupper og refleksionsaktiviteter og understøttes af feedback fra undervisere og medstuderende.

Summativ vurdering gennemføres **ved centrale overgangs- og afslutningspunkter i uddannelsen.**

På **modul 5** gennemføres en professionsparathedssamtale med fokus på din overgang til øve klientpraksis. Som en del af vurderingen gennemfører du en rammesat afklarings-session foran studievejleder eller underviser fra uddannelsen, hvor en medstuderende agerer klient.

På **modul 11** gennemføres en summativ vurdering bestående af flere delkomponenter, som samlet indgår i en helhedsvurdering, **jf. Bilag D**. På **modul 16** foretages der opfølgning ved studievejleder eller underviser på de bemærkninger til øve klientpraksis, som du modtog ved vurderingen på modul 11.

Bestået vurdering er en forudsætning for adgang til overbygningen.

Uddannelsen afsluttes med en samlet eksamen bestående af **afgangsprojekt, klinisk prøve og professionssamtale**. Eksamen udgør den **samlede summativ vurdering** og danner grundlag for **certificering**.

Nærmere bestemmelser om vurderingsformer, kriterier og bedømmelse samt progression fremgår af **kapitel 6, Bilag D: Eksamensvejledning, Bilag J: Samlet progressionsmodel for uddannelsen og Bilag K: Begrebsafklaring** (evaluering, vurdering og studieforløb).

3.9 Studiebelastning og studieaktivitet

Den samlede studiebelastning udgør **3.759 arbejdstimer** (60 minutter pr. time), heraf minimum 1.012 underviserstyrede timer.

Studiebelastningen omfatter al studieaktivitet, herunder:

- Modulundervisning.
- Praksisnær færdighedstræning.
- Rammesat og superviseret klinisk praksis.
- Supervision.
- Studierettet egenterapi.
- Selvstudie og litteraturarbejde.

- Refleksiv skrivning.
- Aktionsforskningsforløb.
- Projekter og afsluttende afgangsprøve.

Studiebelastningen er ikke jævnt fordelt gennem uddannelsen, men tilrettelagt i takt med uddannelsens progression og med stigende krav til ansvar, kompleksitet og professionsbevidsthed. Det forventes, at du deltager aktivt og tager ansvar for egen læring og professionsudvikling.

Opfyldelse af studieaktivitetskravene er en forudsætning for progression i uddannelsen samt for adgang til afsluttende eksamen, jf. **Bilag D, kapitel 6.3**. Se endvidere **Bilag A: Samlet studiebelastning**.

3.10 Sammenhæng mellem struktur, læring, evaluering og vurdering

Uddannelsen er tilrettelagt med klar sammenhæng mellem:

- Undervisningens indhold.
- Den praksis, der trænes i.
- De refleksionsformer, der anvendes.
- De evalueringer af undervisning og læringsmiljø samt de vurderinger af læringsudbytte, der gennemføres.

Denne sammenhæng skal sikre, at uddannelsens læringsaktiviteter, progression, evaluering af undervisning og læringsmiljø samt vurdering af læringsudbytte samlet understøtter realiseringen af uddannelsens **formål og læringsudbytte**.

Uddannelsens struktur, progression og læringsrammer er tilrettelagt med henblik på at understøtte udviklingen af den **viden**, de **færdigheder** og **kompetencer**, der er beskrevet i **kapitel 4**. Kapitel 4 udfolder uddannelsens samlede læringsudbytte og tydeliggør, hvad du forventes at kunne vide, gøre og tage ansvar for ved uddannelsens afslutning.

Sammenhængen mellem struktur, læring, evaluering og vurdering er yderligere konkretiseret i **Bilag E**.

Kapitel 4: Samlet læringsudbytte for uddannelsen

Dette kapitel fastlægger uddannelsens samlede **læringsudbytte** i form af **viden**, **færdigheder** og **kompetencer** og danner grundlag for vurdering og certificering.

4.1 Overordnet ramme for læringsudbyttet

Uddannelsens læringsudbytte beskriver, at du som studerende opnår *anvendelsesorienteret og forskningsinformeret viden, metodisk begrundede færdigheder samt professionskompetencer til at analysere, vurdere og arbejde med komplekse og udviklingsorienterede psykoterapeutiske*

problemstillinger inden for eget kompetenceområde med stigende grad af professionsbevidst selvstændighed og ansvar.

Uddannelsen er indholdsmæssigt og pædagogisk tilrettelagt således, at de enkelte moduler samlet understøtter realiseringen af uddannelsens samlede læringsudbytte.

Uddannelsen er samtidig opbygget gennem sammenhængende læringsrum, herunder undervisning, praksis, supervision, egenterapi og reflektive processer, hvor teori, praksis og refleksion integreres i et professionsrettet læringsforløb.

Uddannelsen understøtter udviklingen af en reflekteret professionsidentitet, hvor faglighed, professionel modenhed og ansvarlighed integreres og danner grundlag for professionsrettet og ansvarlig psykoteraeutisk praksis inden for eget kompetenceområde og gældende professionelle, juridiske og etiske rammer.

Ved uddannelsens afslutning kan du handle med professionsbevidst selvstændighed og faglig begrundelse inden for eget kompetenceområde.

Det samlede læringsudbytte danner grundlag for løbende formativ vurdering og afsluttende summativ vurdering.

Læringsudbyttet realiseres gennem uddannelsens praksis, hvor du blandt andet arbejder med faglig afgrænsning, vurdering af relevans og behov for henvisning i konkrete praksissituationer.

4.2 Viden

Efter gennemført uddannelse har du bred, anvendelsesorienteret og forskningsinformeret viden inden for psykoteraeutens vidensområde samt evne til at forstå, analysere og vurdere:

- Centrale psykoteraeutiske teorier, metoder og forståelsesrammer med afsæt i eksistentielle, humanistiske, relationelle og transpersonlige perspektiver samt deres professionsrettede anvendelse.
- Teoriers og metoders anvendelsesmuligheder og begrænsninger i relation til konkrete, komplekse og udviklingsorienterede praksissituationer.
- Menneskelig udvikling, følelsesmæssige processer og relationelle dynamikker med betydning for psykoteraeutisk arbejde.
- Psykoteraeutens etiske grundlag, herunder professionsansvar, rolleforståelse og grænsesætning i den terapeutiske relation.
- Organisatoriske, juridiske og samfundsmæssige rammer for psykoteraeutisk praksis, herunder relevant lovgivning og gældende etiske retningslinjer.
- Grænseflader mellem psykoteraeutik, psykopatologi og psykiatri samt betydningen af kompetenceafgrænsning og ansvarlig henvisning.
- Videnskabsteoretiske positioner, forskningsinformeret praksis og aktionsforskning som praksisnær metode samt forskningens muligheder og begrænsninger i psykoteraeutisk arbejde.

- Supervisionens og refleksionens betydning for faglig kvalitet og professionsudvikling.

Viden udvikles gennem undervisning, refleksiv skrivning, supervision og praksisnær deltagelse i uddannelsens læringsfællesskaber.

4.3 Færdigheder

Færdighederne anvendes og udvikles i uddannelsens rammesatte og superviserede praksiskontekster og udgør grundlaget for udviklingen af professionskompetence. De udvikles gennem praksisnær færdighedstræning, klinisk praksis, supervision, refleksion og deltagelse i uddannelsens læringsfællesskaber med gradvist øget professionsbevidst selvstændighed og ansvar.

Efter gennemført uddannelse kan du:

- Selvstændigt, reflekteret og metodisk bevidst anvende relevante psykoterapeutiske metoder og redskaber i individuelle og gruppebaserede forløb.
- Vurdere teoretiske og praktiske problemstillinger samt vælge og fagligt begrunde relevante metodiske tilgange og interventioner inden for eget kompetenceområde.
- Analysere komplekse relationelle og emotionelle processer i psykoterapeutisk praksis.
- Etablere, vedligeholde og afslutte terapeutiske relationer med tydelig rammesætning og professionel ansvarlighed.
- Indgå i og reflektere over tværfaglige samarbejdsrelationer med forståelse for egen faglig afgrænsning og ansvar.
- Formidle faglige vurderinger og løsningsmodeller til klienter, kolleger og samarbejdspartnere på et professionelt og etisk grundlag.
- Anvende aktionsforskning som praksisnær undersøgelsesmetode til systematisk at undersøge og kvalificere egen praksis inden for eget kompetenceområde.

4.4 Kompetencer

Kompetencerne beskriver den professionsrettede handleevne på niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring. De bygger på uddannelsens viden og færdigheder og kommer til udtryk i fagligt, metodisk og etisk funderet handling i praksis. Kompetencerne forstås som evnen til at anvende viden og færdigheder ansvarligt inden for uddannelsens rammer og med tydelig kompetenceafgrænsning. Kompetencerne skal læses i sammenhæng med uddannelsens rammesatte og superviserede praksiskontekster samt krav om faglig, etisk og juridisk ansvarlighed.

Efter gennemført uddannelse kan du:

- Handle selvstændigt og ansvarligt i komplekse og udviklingsorienterede psykoterapeutiske situationer inden for gældende professionelle, juridiske og etiske rammer.

- Selvstændigt og ansvarligt varetage psykoterapeutiske forløb inden for eget kompetenceområde, herunder forholde dig til og arbejde med komplekse psykoterapeutiske problemstillinger med faglig dømmekraft og etisk ansvarlighed.
- Tage ansvar for planlægning, gennemførelse og faglig evaluering af psykoterapeutiske forløb med tydelig professionsansvarlighed og kompetenceafgrænsning.
- Indgå selvstændigt og professionelt i fagligt og tværfagligt samarbejde med respekt for organisatoriske og professionsmæssige rammer.
- Identificere egne faglige grænser, vurdere egne læringsbehov og tage ansvar for fortsat kompetenceudvikling, herunder anvende supervision som led i kvalitetssikring og professionsudvikling samt strukturere og planlægge egen læring i forskellige lærings- og arbejds kontekster.

Kompetencerne er formuleret i overensstemmelse med læringsudbyttebeskrivelserne for niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring og udvikles og udøves inden for en rammesat og superviseret uddannelses kontekst.

Selvstændighed og kompleksitet forstås i denne sammenhæng som professionsbevidst og fagligt begrundet anvendelse inden for eget kompetenceområde i rammesatte og superviserede kontekster med tydelig faglig afgrænsning og ansvar.

Udøvelsen af kompetencerne forudsætter fortsat faglig udvikling, supervision og kompetenceafgrænsning i professionel psykoterapeutisk praksis.

Sammenhængen mellem uddannelsens læringsudbytte og niveau 6 i Kvalifikationsrammen er dokumenteret i **Bilag E**.

4.5 Sammenhæng mellem læringsmiljø, evaluering og vurdering

Uddannelsen er tilrettelagt, så der er en tydelig og systematisk sammenhæng mellem:

- Undervisningens indhold.
- Den praksis, du træner i.
- De refleksionsformer, du arbejder med.
- De evalueringer af undervisning og læringsmiljø, der gennemføres som led i kvalitetssikring samt de vurderinger af læringsudbytte, der gennemføres.
- Det samlede grundlag for certificering.

Den konkrete sammenhæng mellem vurdering, supervision, selvrefleksion og peer-læring er udfoldet i **Bilag M**, som fungerer som et praksisnært redskab, der understøtter sammenhængen mellem vurdering, refleksion og udvikling af psykoterapeutisk praksis.

Vurdering af læringsudbytte tager systematisk udgangspunkt i din demonstrerede **viden, færdigheder og kompetencer** i professionsrettede og praksisnære sammenhænge.

Formative og summative vurderinger indgår som en sammenhængende og progressionsorienteret proces, der understøtter udviklingen af **dit samlede læringsudbytte**.

Den formative og summative vurdering anvendes i overensstemmelse med **uddannelsens progression** og er nærmere beskrevet i **kapitel 6** og uddybet i Bilag M.

Den summative vurdering finder sted ved centrale overgangspunkter i uddannelsen, herunder **modul 5, modul 11** og ved den **afsluttende eksamen**.

Studierettet egenterapi indgår som et læringsunderstøttende element, men udgør ikke selvstændigt bedømmelsesgrundlag, jf. **kapitel 6**.

Det samlede læringsudbytte udvikles og dokumenteres gennem deltagelse i uddannelsens læringsrum, herunder undervisning, praksis, supervision, egenterapi og refleksion, og afspejler den progression, der er beskrevet i **kapitel 3** og udfoldet i **kapitel 7.2**.

Kapitel 5: Læringsudbytte og progression på semesterniveau (didaktik i praksis)

Dette kapitel beskriver uddannelsens **progression på semesterniveau** og skal læses i sammenhæng med følgende kapitler og beskrivelser:

- **Kapitel 3:** Uddannelsens struktur og opbygning.
- **Kapitel 4:** Samlet læringsudbytte (viden, færdigheder og kompetencer).
- **Kapitel 7.2:** Progression i læringsudbytte og professionsudvikling.
- De tilhørende **modulbeskrivelser**.

De forskellige **vurderingsformer understøtter progressionen** fra deltagelse og læring til selvstændig og professionsrettet anvendelse af viden, færdigheder og kompetencer inden for uddannelsens rammer.

Centrale **milepæle** i vurderingen er **modul 5-samtalen**, vurderingen på **modul 11** samt den **afsluttende eksamen**.

Opfølgning på klinisk progression efter modul 11, herunder studievejlederens opfølgende arbejde i **modul 17 og 19**, indgår som en del af uddannelsens samlede progressionsstruktur (jf. **kapitel 6.4**).

Progressionen på **semesterniveau** afspejler din gradvise udvikling fra deltagelse og forståelse til professionsrettet, fagligt begrundet og ansvarlig anvendelse inden for eget kompetenceområde og i rammesatte og superviserede praksiskontekster.

Aktionsforskning integreres som en tværgående didaktisk ramme i undervisningen. Underviserne arbejder systematisk med at inddrage aktionsforskningsprincipper i tilrettelæggelse og

gennemførelse af undervisningen ved løbende at pege på og konkretisere, hvordan de anvendte metoder kan undersøges, afprøves og udvikles i praksis. Du opnår gennem uddannelsesforløbet erfaring med at arbejde undersøgende med egen praksis, herunder at **formulere problemstillinger, reflektere over handlinger samt justere og udvikle faglig praksis**. Dette understøtter udviklingen af metodisk bevidsthed, reflektiv kompetence og evnen til at analysere og håndtere komplekse, uforudsigelige og udviklingsorienterede psykoterapeutiske problemstillinger inden for eget kompetenceområde. Aktionsforskning danner samtidig metodisk grundlag for det afsluttende afgangprojekt.

Den tværfaglige dimension indgår som et gennemgående element i progressionen på semesterniveau og bidrager til udviklingen af din evne til faglig afgrænsning, tværprofessionelt samarbejde og kontekstuel forståelse af psykoterapeutisk praksis. Tværfagligheden udvikles fra en introducerende forståelse af pædagogik, psykopatologi og samarbejde med sundhedsfaglige aktører til en mere integreret anvendelse af sociale, kulturelle, filosofiske og organisatoriske perspektiver i arbejdet med komplekse psykoterapeutiske problemstillinger.

Denne progression er organiseret i **syv sammenhængende faser**, som er nærmere beskrevet i **kapitel 7.2**. Faserne afspejler centrale udviklingsspring i din faglige og professionsmæssige udvikling og er struktureret omkring progression i kompetence, kompleksitet, ansvar og refleksion.

De enkelte semestre knytter sig til disse faser, men udgør ikke en direkte én-til-én-opdeling.

Progressionen på semesterniveau konkretiserer, hvordan udviklingen i de overordnede faser kommer til udtryk i uddannelsens undervisning og praksis.

5.1 1. semester

Grundlag, læringsrum og terapeutisk basis

Progression: Indtræden i det psykoterapeutiske fagområde og etablering af et professionelt læringsrum. Semesteret svarer til **fase 1 i progressionsmodellen**. Fokus er på grundlæggende kommunikation, sanseforankret nærvær samt introduktion til terapeutisk rolle, etik og ansvar inden for et professionelt læringsrum. Du udvikler grundlæggende viden om psykoterapi som fagområde og begynder at anvende enkle kommunikative og relationelle redskaber i rammesatte øvelser.

5.2 2. semester

Relation, følelsesliv og begyndende psykoterapeutisk praksis

Progression: Udvikling af relationel forståelse samt introduktion til psykoterapeutiske metoder med begyndende psykoterapeutisk praksis i rammesat kontekst. Semesteret svarer til **fase 2 i progressionsmodellen**. Fokus er på relationelle dynamikker, følelsesliv og introduktion til centrale psykoterapeutiske metoder i rammesatte træningsforløb. Du udvikler færdigheder i at anvende

metodiske tilgange og kan med begyndende faglig forståelse vurdere deres relevans og anvendelse.

5.3 3. semester

Kropslighed, regulering og terapeutisk kontakt

Progression: Opbygning af kropslig reguleringskompetence og integration af sansning, emotion og relation i arbejdet med stigende kompleksitet. Semesteret svarer til **fase 3 i**

progressionsmodellen. Fokus er på kropslig regulering, emotionel procesforståelse og integration af sansning, relation og metode. Du udvikler evne til at forstå, analysere og fagligt begrunde relationelle og emotionelle processer i psykoterapeutisk praksis.

5.4 4. semester

Psykopatologi, afgrænsning og evaluering

Progression: Udvikling af faglig dømmekraft og faglig afgrænsning med fokus på vurdering, ansvar og henvisning. Semesteret svarer til **fase 4 i progressionsmodellen**. Fokus er på psykopatologi, faglig dømmekraft og professionsansvar. Du udvikler færdigheder i at vurdere indikation, kontraindikation og behov for henvisning samt at begrunde faglige valg inden for eget kompetenceområde.

Semesteret afsluttes med en **samlet summativ vurdering** af din faglige progression og parathed til overbygningens øgede kompleksitet, ansvar og professionsbevidste selvstændighed inden for uddannelsens rammer.

5.5 5. semester

Metodebegrundelse og differentieret metodevalg

Progression: Differentiering og fagligt begrundet anvendelse af psykoterapeutiske metoder i relation til kontekst og problemstilling. Semesteret svarer til **fase 5 i progressionsmodellen**. Fokus er på differentieret og fagligt begrundet metodeanvendelse i relation til konkrete problemstillinger. Du udvikler evne til at vælge, anvende og begrunde metodiske tilgange i forhold til klientens situation, kontekst og mål.

Som en integreret del af semesteret indgår undervisning i **praksisundersøgelse og aktionsforskning**, hvor du introduceres til og arbejder med en praksisnær og systematisk tilgang til undersøgelse af egen psykoterapeutiske praksis. Aktionsforskning anvendes som en fast metodisk ramme og danner det metodiske grundlag for det videre arbejde med afgangsprojektet.

5.6 6. semester

Gruppeprocesser, symbolforståelse og faglig integration

Progression: Integration af metodiske tilgange og udvikling af kompetence i planlægning og gennemførelse af processer i komplekse relationelle sammenhænge. Semesteret svarer til **fase 6 i progressionsmodellen**. Fokus er på gruppeterapeutiske processer, samarbejde og metodisk fleksibilitet i komplekse relationelle sammenhænge. Du udvikler kompetencer til at planlægge og med stigende professionsbevidst selvstændighed gennemføre psykoterapeutiske processer i grupper inden for uddannelsens rammer.

På semesteret indgår desuden **tværfaglig undervisning** i tilknytning til modul 16, hvor gruppeterapeutiske processer perspektiveres i relation til andre faglige tilgange og komplekse kontekster.

5.7 7. semester

Eksistentiel fordybelse, etisk positionering og reflektiv professionsbevidst selvstændighed

Progression: Konsolidering af eksistentiel forståelse, reflektiv selvstændighed i faglig dømmekraft og etisk positionering. Semesteret **bygger videre på fase 6 og forbereder fase 7 i progressionsmodellen**. Fokus er på eksistentielle temaer, etisk positionering og integration af teori, metode og praksis. Du udvikler evne til med professionsbevidst selvstændighed at vurdere og begrunde faglige valg samt integrere metodiske og etiske perspektiver i komplekse praksissituationer.

5.8 8. semester

Integration, professionsparathed og afsluttende projekt

Progression: Samlet integration af uddannelsens faglige, metodiske og etiske fundament i en reflekteret og professionsforankret psykoterapeutisk praksis. Semesteret svarer til **fase 7 i progressionsmodellen**.

Fokus er på integration af uddannelsens samlede faglige, metodiske og etiske fundament samt udvikling af professionsidentitet. Du udvikler kompetencer til at planlægge, gennemføre og evaluere psykoterapeutiske forløb med tydelig professionsansvarlighed og kompetenceafgrænsning inden for eget kompetenceområde.

Din progression dokumenteres gennem **afsluttende vurdering**, herunder praksisnært afgangsprøve og klinisk prøve.

Se Bilag J: Samlet progressionsmodel for uddannelsen.

5.9 Oversigt over uddannelsens struktur og progression

Som supplement til studieordningens **kapitel 3–5** viser **Bilag B: Oversigt over uddannelsens struktur og progression** en fremstilling af uddannelsens opbygning og udviklingsforløb. Oversigten giver et samlet overblik over psykoterapeutuddannelsens **struktur på tværs af 8 semestre og 22 moduler** og synliggør sammenhængen mellem **centrale læringselementer** i uddannelsen:

- Teoretisk undervisning og metodeforsståelse.
- Klinisk praksis og professionsanvendelse.
- Egenterapi og supervision som lærings- og professionsunderstøttende elementer.
- Refleksion, dokumentation og praksisudvikling.

Oversigten understøtter forståelsen af uddannelsens samlede progression og indbyrdes sammenhæng mellem centrale læringselementer.

Den grafiske fremstilling skal læses i sammenhæng med:

- **Kapitel 3:** Uddannelsens struktur og opbygning.
- **Kapitel 4:** Samlet læringsudbytte.
- **Kapitel 5:** Læringsudbytte og progression på semesterniveau.
- **Bilag A:** Studiebelastning.
- **Bilag E:** Uddannelsens formål, læringsdimensioner og didaktisk alignment (niveau 6).

Kapitel 6: Vurdering – principper og læringsforståelse

Vurdering på psykoterapeutuddannelsen ved HEG har til formål at dokumentere dit **læringsudbytte** og din **progression** med henblik på professionsparathed og certificering.

Opfyldelse af uddannelsens samlede studieaktivitets- og dokumentationskrav er en forudsætning for adgang til afsluttende eksamen og for opnåelse af certificering. De samlede krav til fremmøde, obligatoriske læringsaktiviteter og dokumentation er fastlagt i **Bilag D, afsnit 6.3**.

Vurdering og prøver er direkte koblet til uddannelsens læringsudbytte og progression.

Centrale begreber vedrørende evaluering, vurdering og studieforløb er præciseret i **Bilag K**. Vurderingsgrundlag, kriterier og anvendelse af feedback i læringsprocessen er yderligere operationaliseret i **Bilag M**.

6.1 Begrebsafklaring

I studieordningen anvendes følgende begreber:

Evaluering: Anvendes om tilbagemelding på undervisning, læringsmiljø og uddannelsens kvalitet. Evaluering indgår i kvalitetssikring og har ikke betydning for den enkelte studerendes bedømmelse.

Vurdering: Anvendes om bedømmelse af dit læringsudbytte i relation til uddannelsens mål for viden, færdigheder og kompetencer.

- **Formativ vurdering:** Løbende, læringsunderstøttende vurdering med henblik på at fremme refleksion, udvikling og progression. Vurderingen foregår inden for uddannelsens rammesatte og superviserede kontekst og har ikke karakter af afsluttende bedømmelse.
- **Summativ vurdering:** Vurderingen tager afsæt i de fastsatte mål for viden, færdigheder og kompetencer og foretages som en samlet, fagligt begrundet og professionsrettet vurdering.

Prøver: Formelle rammer for summativ vurdering, herunder mundtlige, skriftlige og praksisbaserede eksamensformer.

Certificering: Den samlede afsluttende vurdering af, om du har opnået uddannelsens læringsudbytte og kan udøve psykoterapeutisk praksis på et professionsrettet, fagligt og etisk grundlag inden for eget kompetenceområde.

Feedback: Faglige tilbagemeldinger på dit arbejde, praksis og læring. Feedback anvendes som redskab i den formative vurdering.

Kollegial feedback og faglig dialog: Feedback og dialog med medstuderende, som bidrager til refleksion, læring og udvikling i et professionelt læringsfællesskab.

Se også **Bilag K: Begrebsafklaring – evaluering, vurdering og studieforløb** for en samlet oversigt over centrale begreber.

6.2 Formativ vurdering og kollegial feedback

Den **formative vurdering** er løbende og har til formål at understøtte din læring, refleksion og faglige udvikling.

Den foregår **integreret i undervisning, øvelser, supervision og praksis** og understøttes af feedback fra undervisere og medstuderende.

Du arbejder aktivt med at **modtage, anvende og give feedback** som en del af din faglige udviklingsproces.

Kollegial feedback indgår som et centralt element og bidrager til at styrke din evne til refleksion, perspektivering og faglig dialog i et professionelt læringsfællesskab.

Den formative vurdering har ikke karakter af afsluttende bedømmelse, men fungerer som et **læringsunderstøttende redskab**.

Den formative vurdering tilpasses uddannelsens **progression** og understøtter din udvikling fra deltagelse til professionsrettet anvendelse.

6.3 Summativ vurdering

Den **summative vurdering** er afsluttende og har til formål at vurdere dit opnåede læringsudbytte.

Den danner grundlag for beslutninger om **progression** i uddannelsen samt for certificering.

Vurderingen tager afsæt i de fastsatte mål for **viden, færdigheder og kompetencer** og sker på baggrund af en samlet og fagligt begrundet vurdering.

Den summative vurdering finder sted ved centrale overgangspunkter i uddannelsen, herunder **modul 5, modul 11** og ved den **afsluttende eksamen**.

6.4 Formelle vurderinger og prøver under uddannelsen

Uddannelsen indeholder en række **formelle vurderinger**, som gennemføres inden for rammerne af forskellige prøver og som dokumenterer dit **læringsudbytte** og din **progression**.

Vurderinger og tilhørende prøver er tilrettelagt i overensstemmelse med uddannelsens **praksisnære og professionsrettede sigte** og afspejler sammenhængen mellem teori, metode og praksis. De kan have forskellig form, herunder **mundtlige, skriftlige og praksisbaserede elementer**.

Disse omfatter:

- Gruppeprojekter med mundtlig og skriftlig fremlæggelse.
- Individuelle skriftlige opgaver.
- Kliniske og praksisnære vurderinger.
- Professionssamtaler ved centrale overgangspunkter.
- Overgangsvurdering mellem grundforløb og overbygning.
- Afsluttende afgangsprøve og afsluttende eksamen.

På **modul 11** gennemføres vurderingen som et **samlet vurderingsforløb** bestående af flere indbyrdes forbundne elementer, herunder skriftligt gruppeprojekt, gruppefremlæggelse, gruppeterapeutisk evalueringsproces, individuel klinisk prøve samt professionssamtale, som samlet indgår i en **helhedsvurdering** af dit læringsudbytte. De enkelte dele indgår ikke som selvstændige bedømmelser, men vurderes samlet i en helhedsvurdering.

Alle vurderinger tager udgangspunkt i **uddannelsens samlede læringsudbytte** og vurderer din evne til at anvende viden, demonstrere færdigheder samt udvise professionsrettede kompetencer og etisk dømmekraft i praksisnære sammenhænge inden for uddannelsens rammesatte og superviserede kontekst.

Som opfølgning på den **kliniske vurdering på modul 11** og som led i uddannelsens samlede lærings- og udviklingsforløb følges der systematisk op på din progression i den efterfølgende del af uddannelsen. I tilknytning til den praktiske prøve på modul 11 udarbejder instituttets

studievejleder en **struktureret, faglig vurdering** med fokus på dine styrker samt udviklingsområder i relation til den psykoterapeutiske praksis. Vurderingen har karakter af **læringsunderstøttende feedback** og danner grundlag for den videre faglige udvikling i uddannelsens overbygning. Denne vurdering følges op på **modul 16**, hvor studievejlederen deltager i undervisningen med henblik på at understøtte din fortsatte progression. Opfølgningen har fokus på, hvordan de identificerede udviklingsområder bearbejdes og integreres i din praksis, herunder i arbejdet med metode, relation, refleksion og faglig dømmekraft. Opfølgningen gennemføres som en **dialogbaseret og reflektiv proces** og har til formål at styrke din evne til at arbejde målrettet og systematisk med egen praksis og professionsudvikling inden for uddannelsens rammer. Opfølgningen indgår ikke som en selvstændig eksamination, men som en del af uddannelsens løbende lærings- og udviklingsproces.

De konkrete prøveformer, vurderingskriterier og formelle krav fremgår af modulbeskrivelser, prøveallonger, eksamensvejledning og relevante bilag.

Se **Bilag D: Eksamensvejledning**, som beskriver rammer, krav og vurderingsgrundlag for uddannelsens prøver og eksamener.

6.5 Professionssamtale og overgangsvurdering

I løbet af uddannelsen gennemføres **professionssamtaler ved centrale overgangspunkter**, herunder i forbindelse med **modul 5** og ved afslutningen af **modul 11**, som fungerer som overgangsvurderinger i forhold til din videre progression i uddannelsen.

Derudover indgår en **afsluttende professionssamtale** i forbindelse med **certificeringen** som led i den samlede vurdering af dit læringsudbytte og din professionsparathed.

Samtalerne har til formål at vurdere din faglige udvikling, refleksionsevne og professionsforståelse samt din parathed i forhold til det videre uddannelsesforløb og den afsluttende professionsudøvelse inden for uddannelsens rammer.

Vurderingen tager udgangspunkt i din samlede **deltagelse, engagement og dokumenterede udvikling** i uddannelsens læringsaktiviteter.

6.6 Egenterapi i relation til vurdering

Studierettet **individuel og gruppebaseret egenterapi** indgår som et obligatorisk læringsselement i uddannelsen, men udgør ikke et selvstændigt bedømmelsesgrundlag.

Det betyder, at:

- Indholdet af egenterapien ikke vurderes.
- Egenterapi ikke bedømmes eller gives karakter.

Manglende deltagelse i obligatorisk egenterapi kan have betydning for studieaktivitet og opfyldelse af uddannelsens krav.

Ved vurdering og certificering er det således ikke indholdet af egenterapien, der indgår, men din evne til at omsætte refleksion, indsigt og feedback i din praksis.

6.7 Afsluttende eksamen

Den samlede vurdering tager direkte udgangspunkt i **uddannelsens læringsudbytte** (viden, færdigheder og kompetencer) som beskrevet i **kapitel 4**, og vurderer i hvilken grad disse er opnået i praksisnære og professionsrettede sammenhænge.

Den afsluttende eksamen udgør uddannelsens **samlede summative vurdering** og danner grundlag for **certificering som psykoterapeut**.

Den samlede vurdering er en **helhedsvurdering**, hvor de tre dele – skriftligt afgangsprøve, klinisk prøve, professionssamtale – indgår integreret. Det er en forudsætning for beståelse, at alle dele samlet set dokumenterer opfyldelse af læringsudbyttet.

Eksamen har til formål at vurdere, om du har opnået **uddannelsens læringsudbytte** og kan anvende **viden, færdigheder og kompetencer** i psykoterapeutisk praksis inden for uddannelsens rammer og i rammesatte og superviserede kontekster samt under hensyntagen til eget kompetenceområde.

Den afsluttende eksamen omfatter en samlet og integreret vurdering på tværs af eksamensdelene og vurderer blandt andet din evne til at:

- Anvende faglig viden og metode i praksis.
- Reflektere systematisk over egen psykoterapeutiske praksis og faglige valg, herunder anvende aktionsforskning som en praksisnær metode i arbejdet med afgangsprøve og praksisudvikling.
- Indgå i en etisk og professionel relation til klienten.
- Begrunde og afgrænse egen psykoterapeutiske praksis fagligt og etisk.

Den afsluttende eksamen gennemføres i overensstemmelse med uddannelsens professionsrettede og praksisnære grundlag.

Se **Bilag D: Eksamensvejledning**, som beskriver rammer, krav og vurderingsgrundlag for uddannelsens prøver og eksamener.

6.8 Afgangsprøve

Afgangsprøven udgør den skriftlige del af den afsluttende eksamen og bidrager til vurderingen af din evne til systematisk refleksion, metodisk bevidsthed og professionsrettet udvikling af egen praksis.

Projektet tager afsæt i en **praksisnær problemstilling** med relevans for psykoterapeutisk arbejde og udarbejdes inden for kendte faglige, metodiske og etiske rammer.

Aktionsforskning udgør det metodiske grundlag og anvendes som ramme for systematisk refleksion, undersøgelse og udvikling af egen praksis. Det indebærer ikke selvstændig videnskabelig forskning, produktion af ny videnskabelig viden eller forskningsmæssig behandling af persondata.

Projektet skal særligt dokumentere din evne til at:

- Anvende teori og metode professionsrettet.
- Undersøge og udvikle egen psykoterapeutiske praksis systematisk.
- Reflektere over metodevalg, faglige handlinger og etiske forhold.
- Arbejde med tydelig faglig afgrænsning og professionsansvar.

Projektet udgør en **professionsrettet og praksisnær undersøgelse** og forudsætter ikke akademisk forskningsproduktion eller selvstændig videnskabelig teoridannelse.

Indholdet af terapeutiske forløb, herunder personlige eller klientrelaterede oplysninger, indgår ikke som vurderingsgrundlag. Den summative vurdering af projektet retter sig mod din refleksive kapacitet, faglige dømmekraft, metodiske bevidsthed og etiske ansvar i arbejdet med egen praksis.

6.9 Bedømmelsesgrundlag og kriterier

Den **summative vurdering** (bedømmelsen) foretages på baggrund af tydeligt formulerede kriterier, som er kendt af dig forud for prøver og eksamen, og som er direkte relateret til uddannelsens læringsudbytte.

Bedømmelsen er **helhedsorienteret**, tager direkte udgangspunkt i uddannelsens **læringsudbytte** (viden, færdigheder og kompetencer) som beskrevet i **kapitel 4** og vurderer, i hvilken grad disse er opnået i praksisnære og professionsrettede sammenhænge. Bedømmelsen omfatter blandt andet din evne til at:

- Anvende og reflektere over relevant teori og metode fagligt og metodisk bevidst.
- Etablere og vedligeholde professionelle og etisk forsvarlige rammer.
- Udvide metodisk bevidsthed og faglig begrundelse.
- Reflektere over egen psykoterapeutiske praksis og professionsrolle, herunder arbejde med aktionsforskning som praksisnær undersøgelse og udvikling af egen praksis.
- Forholde dig til og arbejde med praksisnære, komplekse og udviklingsorienterede problemstillinger inden for eget kompetenceområde og i rammesatte og superviserede kontekster.

Den afsluttende certificering baseres på en samlet vurdering af skriftlige, mundtlige og kliniske elementer i overensstemmelse med uddannelsens eksamensvejledning.

Se **Bilag D: Eksamensvejledning**, som beskriver rammer, krav og vurderingsgrundlag for uddannelsens prøver og eksamener.

6.10 Beståelseskrav og reeksamen

For at bestå uddannelsen skal du opfylde **uddannelsens samlede beståelseskrav**, herunder:

- Gennemførelse af obligatoriske undervisnings- og læringsaktiviteter.
- Deltagelse i klinisk træning, egenterapi og supervision.
- Godkendelse eller beståelse af projekter og opgaver, hvor dette kræves.
- Beståelse af afsluttende eksamen.

Hvis et prøveelement ikke består, tilbydes reeksamen i henhold til uddannelsens gældende retningslinjer.

Rammerne for reeksamen kommunikeres skriftligt og med rimelig frist. Nærmere regler om reeksamen, prøveformer, bedømmelsesgrundlag og kriterier fremgår af uddannelsens eksamensvejledning og relevante bilag.

Dette danner grundlag for de modulbeskrivelser og progressioner, der udfoldes i **kapitel 7**.

Kapitel 7: Modulbeskrivelser

Uddannelsen er tilrettelagt som et sammenhængende forløb bestående af moduler, der samlet understøtter udviklingen **af viden, færdigheder og kompetencer** frem mod **professionsparathed**.

Modulbeskrivelserne er struktureret således, at uddannelsens samlede læringsudbytte (viden, færdigheder og kompetencer), jf. **kapitel 4**, er fordelt og operationaliseret på tværs af uddannelsens moduler og tilsammen dækker det samlede læringsudbytte.

Dette indebærer, at centrale elementer som metoders anvendelsesmuligheder og begrænsninger, etiske og juridiske rammer, videnskabsteoretisk forståelse, psykopatologi, faglig formidling samt tværfagligt samarbejde indgår **progressivt og integreret** i uddannelsens moduler og integreres i takt med din udvikling af professionsforståelse og ansvar.

Progressionen på tværs af semestre afspejler en **systematisk udvikling** i den viden, de færdigheder og de kompetencer, der er fastlagt i uddannelsens samlede læringsudbytte, og understøtter en bevægelse fra deltagelse og forståelse til professionsrettet, fagligt begrundet og ansvarlig anvendelse.

Modulbeskrivelserne omsætter således uddannelsens læringsudbytte som beskrevet i **kapitel 4** og sikrer en systematisk sammenhæng til progressionen i **kapitel 5** samt danner grundlag for en systematisk vurdering og certificering i overensstemmelse med **kapitel 6**.

Gennem undervisning, supervision, egenterapi og praksis arbejder du med at udvikle din evne til at foretage **fagligt begrundede overvejelser** om afgrænsning, udvise etisk dømmekraft og i en superviseret kontekst identificere behov for supervision, egenterapi, sparring, yderligere vurdering eller henvisning.

Modulernes læringsaktiviteter og vurderingsformer er tilrettelagt, så der er en tydelig og systematisk sammenhæng mellem læringsudbytte, undervisning, praksis, refleksion og vurdering. Dette understøtter en løbende dokumentation af dit læringsudbytte og din **progression** i overensstemmelse med uddannelsens samlede kvalitetssikringsgrundlag.

De **tværfaglige læringsaktiviteter** bidrager direkte til udviklingen af uddannelsens læringsudbytte, herunder evnen til faglig afgrænsning, vurdering af henvisningsbehov, professionsansvar samt samarbejde med andre fagprofessioner.

Modulernes **vurderingsformer** er koblet til uddannelsens samlede **vurderingsstruktur** og omfatter både **formativ vurdering** som led i den løbende læringsproces og **summative vurderinger** ved uddannelsens centrale overgangs- og afslutningspunkter.

I takt med progressionen udvikler du gradvist øget professionsbevidsthed og ansvar inden for eget kompetenceområde og under hensyntagen til gældende etiske, juridiske og faglige rammer. Arbejdet indebærer ikke selvstændig autoriseret professionsudøvelse eller selvstændigt behandlingsansvar.

Progressionen kan overordnet forstås som en bevægelse fra deltagelse til professionsrettet selvstændighed, fra forståelse til faglig vurdering og ansvar samt fra personlig til professionel refleksion.

Undervisningen gennemføres primært som **tilstedeværelsesbaseret undervisning**, som i mindre omfang suppleres af **online læringsaktiviteter**. Dette omfatter blandt andet tværfaglige moduler med forhåndsoptagede oplæg kombineret med faglærerstyrede refleksioner og dialog samt enkelte online aktionsforskningsmoduler med deltagelse af faglærere.

Som en integreret del af uddannelsen indgår **læringsaktiviteter** i form af studierettet egenterapi (individuel og gruppebaseret), rammesatte selvorganiserede øvegrupper, rammesatte underviserstyrede øvegrupper, øveklientpraksis i en superviseret kontekst samt løbende refleksion, skriftlig dokumentation og kollegial feedback. Alle praksisaktiviteter gennemføres i overensstemmelse med denne rammesatte og superviserede læringskontekst.

På tværs af uddannelsens moduler anvendes Procesmodellen som et gennemgående professionsrettet orienterings- og rammesætningsredskab i undervisning, praksis, supervision og refleksion.

Modulbeskrivelserne skal læses i sammenhæng med:

- **Kapitel 3:** Uddannelsens struktur og opbygning.
- **Kapitel 4:** Samlet læringsudbytte.

- **Kapitel 5:** Læringsudbytte og progression på semesterniveau.
- **Kapitel 6:** Vurdering, evaluering og certificering.

7.1 Moduloversigt

Modulerne i psykoterapeutuddannelsen er tilrettelagt, så de samlet understøtter din **udvikling af viden, færdigheder og kompetencer** i overensstemmelse med uddannelsens samlede læringsudbytte og professionsparathed på niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring.

Moduloversigten giver et samlet overblik over **uddannelsens opbygning på semester- og modulniveau** og skal læses i sammenhæng med **kapitel 4** om uddannelsens samlede læringsudbytte samt **kapitel 7.2** om progression i læringsudbytte og professionsudvikling.

Modulbeskrivelserne er udformet, så progressionen i kompetence, kompleksitet, ansvar og refleksion konkretiseres gennem uddannelsens moduler og semestre. Udviklingen af viden, færdigheder og kompetencer finder gennem hele uddannelsen sted inden for rammesatte og superviserede lærings- og praksiskontekster.

Selvstændighed forstås i denne sammenhæng som en gradvist udviklet evne til professionsbevidst og fagligt begrundet at anvende viden, metode og dømmekraft med stigende sikkerhed, ansvar og refleksion inden for uddannelsens rammer og med tydelig opmærksomhed på eget kompetenceområde.

Modulbeskrivelserne skal derfor ikke læses som udtryk for selvstændig klinisk praksis, men som led i et struktureret uddannelsesforløb, hvor den studerende gradvist udvikler professionskompetence gennem undervisning, øvelser, øveklientarbejde, supervision, refleksiv skrivning og vurdering.

Modul 1-4: 1. semester

1. semester etablerer fundamentet for din professionsudvikling og markerer din indtræden i et professionsrettet læringsrum med fokus på ansvar, refleksion og etisk bevidsthed. Progressionen består i, at du bevæger dig fra grundlæggende forståelse af psykoterapiens værdigrundlag, centrale begreber og professionelle rammer til begyndende fagligt begrundet anvendelse og refleksion i rammesatte øvelsessituationer.

Semesteret er tilrettelagt som en gradvis bevægelse fra deltagelse i et professionelt læringsfællesskab til begyndende relationel og professionel positionering med stigende metodisk bevidsthed og rolleforståelse.

I **modul 1** introduceres du til uddannelsens struktur, læringsfilosofi, værdigrundlag og etiske rammer. Du udvikler grundlæggende professionsforståelse og evne til at indgå ansvarligt i et professionelt læringsfællesskab.

I **modul 2** arbejder du med sanseforankret kontakt, kommunikativ bevidsthed og begyndende samtaletræning i rammesatte øvelsessituationer. Du introduceres til supervision og struktureret peer-feedback som centrale læringsredskaber.

I **modul 3** rettes fokus mod terapeutens rolle, relationelle dynamikker og din egen position i den terapeutiske relation. Du udvikler begyndende refleksiv opmærksomhed på egen rolle, relationel påvirkning og faglig positionering.

I **modul 4** arbejder du med værdier, overbevisninger og meningsstrukturer som grundlag for professionel positionering. Du udvikler begyndende faglig dømmekraft og styrket bevidsthed om eget værdigrundlag i relation til terapeutrollen.

Gennem hele semesteret arbejder du systematisk med refleksiv skrivning, formativ vurdering og kollegial feedback som redskaber til integration af teori, praksis og professionsrelevant selvrefleksion. Læringsaktiviteterne foregår i en rammesat læringskontekst og sigter mod udvikling af ansvarlig professionsforståelse frem for selvstændig klinisk praksis.

Ved afslutningen af 1. semester har du opnået grundlæggende og anvendelsesorienteret viden samt begyndende færdigheder og kompetencer, der danner grundlag for videre progression mod superviseret øveklientpraksis fra 2. semester.

Modul 1: Det professionelle læringsrum

Placering: 1. semester.

Progression: Indtræden i uddannelsens professionelle læringsrum som første led i den samlede progression mod ansvarlig psykotераpeutisk praksis, med fokus på grundlæggende ansvar, refleksion og etisk rammeforståelse.

Formål

Modulet markerer din indtræden i det psykotераpeutiske fagområde og introducerer uddannelsens struktur, værdier, læringsfilosofi og etiske rammer. Du opnår grundlæggende forståelse for det professionelle læringsrum som en forpligtende læringskontekst baseret på tillid, gensidighed og ansvarlighed.

Indhold og temaer

- Uddannelsens opbygning, læringsrum, læringsdimensioner og forventninger til ansvar for egen læring.
- Introduktion til eksistentiel, fænomenologisk og transpersonlig psykotераpi som fagligt fundament.
- Centrale begreber i psykotераpi: klientcentrering, relation, alliance og etisk ansvar.
- Introduktion til refleksiv skrivning og dokumentation som læringspraksis.
- Introduktion til aktionsforskning som praksisnær lærings- og refleksionsmetode, der ikke indebærer selvstændig videnskabelig teoriproduktion.

- Procesmodellen som gennemgående professionsrettet orienterings- og forankringsredskab i uddannelsen.

Undervisnings- og arbejdsformer

Undervisningen veksler mellem teoretiske oplæg, dialogbaseret undervisning og praksisnære øvelser med henblik på etablering af et professionelt læringsrum. Du arbejder med grundlæggende begrebsafklaring, refleksion og begyndende faglig begrundet anvendelse af klientcentrerede og fænomenologisk inspirerede principper i øvelsessituationer. Der indgår struktureret feedback og dialog i læringsfællesskabet med fokus på ansvar, rolleforståelse og begyndende professionel positionering. Undervisnings- og arbejdsformerne understøtter din indtræden i en professionsrettet kontekst, hvor refleksiv praksis og etisk bevidsthed integreres fra uddannelsens begyndelse. Arbejdet foregår i en rammesat læringskontekst.

Læringsudbytte

Viden

Du har:

- Grundlæggende og anvendelsesorienteret viden om uddannelsens struktur, læringsrum, værdigrundlag og læringsfilosofi, herunder forståelse for sammenhængen mellem personlig indsigt og udvikling af professionskompetence.
- Grundlæggende og anvendelsesorienteret viden om eksistentiel, fænomenologisk og transpersonlig psykoterapi som uddannelsens faglige fundament.
- Grundlæggende og anvendelsesorienteret viden om centrale psykoterapeutiske begreber såsom klientcentrering, terapeutisk relation, alliance og etisk ansvar.
- Grundlæggende og anvendelsesorienteret viden om betydningen af et professionelt læringsrum baseret på tillid, gensidighed og ansvarlighed.
- Grundlæggende og anvendelsesorienteret viden om refleksiv skrivning og praksisnær dokumentation samt introduktion til aktionsforskning som redskab i professionsudviklingen.
- Viden om Procesmodellen som orienterings- og forankringsredskab i uddannelsens samlede progression samt introducerende forståelse for videnskabsteoretiske perspektiver og forskningsinformeret praksis som grundlag for psykoterapeutisk arbejde.

Færdigheder

Du kan:

- Redegøre for og anvende centrale psykoterapeutiske grundbegreber i rammesatte øvelsessituationer.
- Anvende klientcentrerede og fænomenologiske principper i rammesatte øvelsessituationer.
- Reflektere over, og med begyndende faglig begrundelse, vurdere anvendelsen af centrale metodiske tilgange.

- Identificere og beskrive grundlæggende etiske problemstillinger i rammesatte øvelsessituationer med fokus på rolle, ansvar og relation.
- Anvende reflektiv skrivning som redskab til at forbinde erfaring, teori og begyndende professionsforståelse.
- Modtage og give struktureret feedback som led i et forpligtende læringsfællesskab.

Kompetencer

Du kan:

- Indgå aktivt, ansvarligt og respektfuldt i et professionsrettet læringsrum.
- Tage ansvar for egen læring og bidrage til et læringsfællesskab præget af gensidighed og etisk bevidsthed.
- Reflektere over egen rolle, positionering og begyndende professionsidentitet.
- Udvide begyndende etisk dømmekraft i læringssituationer.
- Indgå ansvarligt i studierettet egenterapi som led i udviklingen af professionsidentitet og professionel ansvarlighed.

Formativ vurdering

Den formative vurdering har fokus på dit engagement, dit refleksive arbejde og din evne til at indgå ansvarligt og respektfuldt i øvelser og dialoger. Den formative vurdering tager udgangspunkt i din demonstrerede begyndende viden, færdigheder og kompetencer i professionsrettede og praksisnære sammenhænge. Den har særligt fokus på din begyndende professionsforståelse, rollebevidsthed og etiske opmærksomhed.

Modul 2: Sansning, kommunikation og narrativ selvforståelse

Placering: 1. semester.

Progression: Udvikling af sanseforankret kontakt og kommunikation samt begyndende struktureret træning med introduktion til supervision og struktureret peer-feedback som grundlag for begyndende samtaletræning. Du arbejder med reflektiv skrivning som metode til systematisk bearbejdning og dokumentation af din lærings- og praksisproces.

Formål

Formålet er at udvikle en sanselig og bevidst tilgang til kommunikation og terapeutisk nærvær samt at introducere narrative og fænomenologiske perspektiver som grundlag for meningsskabende psykotераapeutisk arbejde. Du styrker din evne til at arbejde med kontakt, sprog og selvforståelse i rammesatte øvelsessituationer som led i begyndende samtaletræning.

Indhold og temaer

- Sansning som erkendelsesform og dens betydning for kontakt og nærvær.
- Kommunikationsniveauer, sproglig præcision og sammenhæng mellem tanke, sprog og adfærd.
- Narrativ identitet og livsfortælling som adgang til selvforståelse og meningsskabelse.

- Ressourceorienterede redskaber og udviklingsperspektiver.
- Introduktion til supervision som fagligt udviklingsfelt i en rammesat læringskontekst samt struktureret peer-feedback.
- Refleksiv skrivning som metode til systematisk bearbejdning og dokumentation af egen lærings- og praksisproces.

Undervisnings- og arbejdsformer

Undervisningen veksler mellem teoretiske oplæg, dialogbaseret undervisning og praksisnære øvelser med fokus på kontakt, kommunikation og narrativ udforskning. Du arbejder med strukturerede samtaleøvelser, sansebaserede opmærksomhedsøvelser og narrative udforskningsformer. Supervision og struktureret peer-feedback indgår som centrale læringsredskaber med fokus på metodebevidsthed, kontakt og professionel positionering. Refleksiv skrivning anvendes løbende som redskab til integration af teori, praksiserfaring og personlig læring og understøtter den tematiske proces i den studierettede egenterapi som del af uddannelsens samlede læringsforløb.

Læringsudbytte

Viden

Du har:

- Grundlæggende og anvendelsesorienteret viden om sansning som erkendelsesform og dens betydning for kontakt og terapeutisk nærvær.
- Grundlæggende og anvendelsesorienteret viden om kommunikationsniveauer, sproglig præcision og sammenhængen mellem sprog, tanke og adfærd.
- Grundlæggende og anvendelsesorienteret viden om narrative og fænomenologiske perspektiver på identitet og livsfortælling.
- Grundlæggende og anvendelsesorienteret viden om ressourceorienterede tilgange i psykoterapeutisk arbejde.
- Grundlæggende og anvendelsesorienteret viden om supervision og struktureret peer-feedback som professionsudviklende redskaber.
- Grundlæggende og anvendelsesorienteret viden om refleksiv skrivning som metode til systematisk bearbejdning og dokumentation af lærings- og praksisprocesser.

Færdigheder

Du kan:

- Anvende sanseforankret opmærksomhed i arbejdet med kontakt og kommunikation i øvelsessituationer.
- Gennemføre og reflektere over strukturerede samtaleøvelser med opmærksomhed på nærvær, kontakt og sproglig præcision.
- Med begyndende faglig begrundelse anvende narrative perspektiver i udforskning af livstemaer.

- Med begyndende faglig forståelse vurdere hvornår en narrativ tilgang kan være hensigtsmæssig i udforskning af livstemaer.
- Modtage og give struktureret og fagligt begrundet peer-feedback.
- Anvende supervision, kollegial feedback og refleksiv skrivning til begyndende justering af egen tilgang i øvelsessammenhænge.
- Formidle egne observationer og faglige refleksioner i øvelsessituationer med begyndende professionel klarhed og sproglig præcision.

Kompetencer

Du kan:

- Indgå professionelt og ansvarligt i begyndende samtaletræning i rammesatte øvelsessituationer.
- Udvide relationel sensitivitet og etisk opmærksomhed i arbejdet med sprog og kontakt.
- Tage ansvar for egen lærings- og udviklingsproces gennem aktiv deltagelse i supervision og feedback.
- Udvikle begyndende metodisk bevidsthed i relation til egen praksis.
- Integrere sansning, kommunikation og refleksion som led i udviklingen af en begyndende professionsidentitet.

Formativ vurdering

Den formative vurdering er løbende og knytter sig til din deltagelse i øvelser, supervision og feedbackprocesser. Den formative vurdering har fokus på din evne til at arbejde sanseforankret, kommunikativt præcist og refleksivt samt på din indgåelse i struktureret peer-feedback i øvelsessituationer.

Modul 3: Psykoterapeuten som menneske og redskab

Placering: 1. semester.

Progression: Begyndende bevidsthed om terapeutens rolle, relationelle dynamikker og etisk ansvar som grundlag for ansvarlig samtaletræning. Grundlæggende principper i aktionsforskning som praksisnær lærings- og refleksionsmetode.

Formål

Formålet med modulet er at styrke din begyndende selvforståelse, refleksive opmærksomhed og faglige bevidsthed som grundlag for kvalitet i den terapeutiske relation. Modulet introducerer dig til psykoterapeuten som menneske og fagligt redskab og skaber et fundament for ansvarlig relations- og samtaletræning. Som led i dette arbejder du videre med introducerende anvendelse af grundlæggende principper i aktionsforskning og refleksiv skrivning.

Indhold og temaer

- Psykoterapeutens professionelle position: nærvær, ansvar og etik.
- Selvforståelse, autenticitet og personlig tilstedeværelse i den terapeutiske relation.

- Relationelle og psykodynamiske mekanismer: spejling, projektion, forsvar, overføring og modoverføring.
- Terapeutisk alliance, empati, konflikthåndtering og reparation af alliancebrud.
- Psykoterapiens forskningsinformerede grundlag og grundlæggende evidensforståelse.
- Introduktion til aktionsforskning som praksisnær lærings- og refleksionsmetode, der ikke indebærer selvstændig videnskabelig teoriproduktion.
- Refleksion over erfaringer og læring som led i udviklingen af faglig bevidsthed og professionsidentitet.
- Strukturerende redskaber i terapeutiske forløb og øvelsessammenhænge.

Undervisnings- og arbejdsformer

Undervisningen veksler mellem teoretiske oplæg, dialogbaseret undervisning, metodefremvisning og praksisnære øvelser med fokus på terapeutens rolle, relationelle dynamikker og professionel positionering. Der arbejdes med strukturerede samtaleøvelser, refleksionsøvelser og analyse af relationelle situationer i læringssammenhænge. Begreber som overføring, modoverføring og forsvar introduceres gennem øvelser og fælles refleksion. Refleksiv skrivning anvendes løbende som redskab til systematisk bearbejdning af erfaringer, personlig læring og professionsudvikling. Introducerende arbejde med aktionsforskning indgår som metode til at strukturere og kvalificere refleksion over egen læringsproces. Undervisningsformerne understøtter udviklingen af begyndende faglig refleksion og ansvarlig relationel bevidsthed.

Læringsudbytte

Viden

Du har:

- Grundlæggende og anvendelsesorienteret viden om centrale psykoterapeutiske metoders anvendelsesmuligheder og begrænsninger i rammesatte læringssituationer.
- Grundlæggende og anvendelsesorienteret viden om betydningen af selvforståelse, autenticitet og personlig tilstedeværelse i den terapeutiske relation.
- Grundlæggende og anvendelsesorienteret viden om relationelle og psykodynamiske begreber såsom spejling, projektion, forsvar, overføring og modoverføring.
- Grundlæggende og anvendelsesorienteret viden om terapeutisk alliance, empati og håndtering af alliancebrud i læringssituationer.
- Grundlæggende og anvendelsesorienteret viden om psykoterapiens forskningsinformerede grundlag og evidensforståelse på introducerende niveau.
- Grundlæggende og anvendelsesorienteret viden om psykoterapeutiske metoders anvendelsesmuligheder og begrænsninger i relation til forskellige problemstillinger.
- Grundlæggende viden om aktionsforskning som introducerende praksisnær lærings- og refleksionsmetode.
- Grundlæggende og anvendelsesorienteret viden om refleksiv skrivning som metode til systematisk refleksion over egen læringsproces.

Færdigheder

Du kan:

- Identificere og beskrive egne reaktioner i den terapeutiske relation i øvelsessituationer.
- Identificere og med begyndende analytisk forståelse beskrive centrale relationelle dynamikker.
- Anvende enkle strukturerende redskaber i samtaletræning.
- Handle etisk ansvarligt i øvelsessituationer.
- Med begyndende faglig begrundelse overveje og afprøve valg af strukturerende redskaber i øvelsessammenhænge.
- Anvende refleksiv skrivning til systematisk bearbejdning af erfaringer og læring.
- Redegøre for grundlæggende principper i aktionsforskning som en praksisnær lærings- og refleksionsmetode til kvalificering af egen læringsproces.

Kompetencer

Du kan:

- Indgå ansvarligt og refleksivt i samtaletræning med opmærksomhed på relationelle dynamikker.
- Udvide begyndende professionel bevidsthed om egen rolle og indflydelse i relationen.
- Tage ansvar for egen lærings- og udviklingsproces gennem systematisk refleksion og begyndende anvendelse af supervision som professionsudviklende redskab.
- Integrere personlig indsigt og faglig forståelse som led i udviklingen af en begyndende professionsidentitet.
- Bidrage konstruktivt til et læringsfællesskab med opmærksomhed på etik, gensidighed og professionel respekt.

Formativ vurdering

Den formative vurdering er løbende og knytter sig til din deltagelse i øvelser, supervision og feedbackprocesser. Den formative vurdering har desuden fokus på din evne til at identificere og reflektere over relationelle dynamikker samt udvikle og anvende etisk og professionel bevidsthed i rammesatte øvelsessituationer.

Modul 4: Værdier, overbevisninger og ubevidste tanke- og handlemønstre

Placering: 1. semester.

Progression: Fra grundlæggende professionsmæssig værdiafklaring til begyndende fagligt begrundet anvendelse af værdier og meningsstrukturer i samtaletræning, herunder udvikling af din evne til at indgå i kollegial supervision og fagligt begrundet feedback som led i professionel positionering.

Formål

Formålet er at give dig forståelse for, hvordan værdier, overbevisninger og ubevidste mønstre former identitet, motivation og adfærd, og hvordan dette kan undersøges og reflekteres over i

samtale- og øvelsessituationer. Modulet har samtidig til formål at styrke din evne til at indgå i kollegial supervision og fagligt begrundet feedback som del af udviklingen af grundlæggende professionsforståelse og etisk bevidsthed.

Indhold og temaer

- Værdier og livsintentioner i et eksistentielt og identitetsdannende perspektiv.
- Overbevisninger og meningsstrukturers betydning for trivsel og valg.
- Narrativ udforskning af selvopfattelse og livsfortælling.
- Samtaleteknik og værδιαflarende spørgsmål.
- Dit eget værdigrundlag som del af professionsidentitet.
- Kollegial supervision og fagligt begrundet feedback som metode til udvikling af professionel positionering og værdimæssig bevidsthed.

Undervisnings- og arbejdsformer

Undervisningen veksler mellem teoretiske oplæg, dialogbaseret undervisning, metodefremvisning og praksisnære øvelser med fokus på udforskning af værdier, overbevisninger og meningsdannelse. Der arbejdes med værδιαflarende øvelser, narrativ udforskning og strukturerede samtaleforløb i læringssituationer. Som en integreret del af modulet arbejdes der med kollegial supervision og fagligt begrundet feedback som metodisk læringsredskab. Du trænes i at give og modtage refleksiv og professionelt funderet feedback med fokus på værdimæssig positionering, sproglig præcision, etisk bevidsthed og relationel sensitivitet. Feedbacken anvendes systematisk til at kvalificere både samtalefærdigheder og forståelse af egne værdier og mønstre i professionel sammenhæng. Refleksiv skrivning anvendes parallelt som redskab til bevidstgørelse af dine egne værdier og overbevisninger samt til integration af selvrefleksion og professionel udvikling i uddannelsesforløbet. Undervisningsformerne understøtter samlet udviklingen af begyndende terapeutisk dømmekraft, professionsbevidsthed og ansvarlig positionering i læringsfællesskabet.

Læringsudbytte

Viden

Du har:

- Grundlæggende og anvendelsesorienteret viden om værdier og livsintentioner i et eksistentielt og identitetsdannende perspektiv.
- Grundlæggende og anvendelsesorienteret viden om overbevisninger og meningsstrukturer og deres betydning for identitet, motivation og adfærd.
- Grundlæggende og anvendelsesorienteret viden om narrative tilgange til udforskning af selvopfattelse og livsfortælling.
- Grundlæggende og anvendelsesorienteret viden om værδιαflarende samtaleteknikker i læringssituationer.
- Grundlæggende og anvendelsesorienteret viden om betydningen af eget værdigrundlag i udviklingen af professionsidentitet og professionel positionering.

- Viden om kollegial supervision og fagligt begrundet feedback som professionsudviklende redskaber.

Færdigheder

Du kan:

- Anvende værdiafklarende spørgsmål i strukturerede og rammesatte øvelsessituationer.
- Vurdere sammenhængen mellem værdier, overbevisninger og handling samt identificere potentielle begrænsninger i egne og andres forståelsesrammer med begyndende faglig begrundelse.
- Med begyndende faglig forståelse afgrænse eget kompetenceområde i arbejdet med værdier og meningsstrukturer.
- Anvende narrative perspektiver i udforskning af værdier og livstemaer med begyndende faglig begrundelse.
- Modtage og give fagligt begrundet feedback med opmærksomhed på værdimæssig positionering, sproglig præcision og etisk bevidsthed.
- Anvende introducerende refleksionsformer inspireret af aktionsforskning i arbejdet med egen læringsproces.
- Anvende refleksiv skrivning til bevidstgørelse af egne værdier og mønstre i professionel sammenhæng.

Kompetencer

Du kan:

- Indgå ansvarligt i værdiafklarende samtaler i rammesatte læringssituationer.
- Udvide begyndende professionel dømmekraft i arbejdet med værdier og meningsstrukturer.
- Reflektere over egen værdimæssige og relationelle positionering som led i udviklingen af professionsidentitet.
- Indgå aktivt og konstruktivt i kollegial supervision og fagligt begrundet feedback.
- Tage ansvar for egen lærings- og udviklingsproces med opmærksomhed på etik, rolle og relation.

Formativ vurdering

Den formative vurdering er løbende og fokuserer på din evne til at anvende og reflektere over værdiafklarende metoder i øvelser. Der indgår faglig dialog og gives feedback på din evne til at deltage i og gennemføre værdiafklarende samtaleøvelser samt til at arbejde undersøgende og reflekteret og indgå professionelt i supervision og feedbackprocesser.

Modul 5-7: 2. semester

Andet semester markerer overgangen fra primært øvelsesbaseret træning til begyndende fagligt begrundet anvendelse af psykoterapeutiske metoder i superviseret øveklitentpraksis. Progressionen består i, at du bevæger dig fra træning i professionsrettede færdigheder til

begyndende systematisk og etisk ansvarlig metodeanvendelse i rammesatte og superviserede praksiskontekster.

Semesteret indledes med **modul 5**, hvor transaktionsanalyse introduceres som metode, og hvor øveklientpraksis og gruppeprojekt påbegyndes. Her arbejder du med kontraktarbejde, rammesætning, visitation, journalføring, datahåndtering og etisk ansvar. Overgangen til øveklientpraksis ledsages af en summativ professionsparathedsvurdering.

I **modul 6** udvides fokus til emotionelle reaktionsmønstre, professionel reguleringskompetence og relationel stabilitet. Du udvikler evnen til at identificere, analysere og begyndende regulere emotionelle processer i terapeutisk kontakt som led i en ansvarlig professionel positionering.

I **modul 7** integreres tilknytningsteoretiske, udviklingspsykologiske og relationelle perspektiver i superviseret praksis. Du udvikler begyndende analytisk forståelse af opvækst, relationelle mønstre og aktuelle dynamikker som grundlag for begyndende fagligt begrundede metodeovervejelser, rammesætning og kompetenceafgrænsning. Arbejdet perspektiveres desuden i en tværfaglig kontekst.

Gennem hele semesteret arbejdes der systematisk med supervision, kollegialt fagligt begrundet feedback og refleksiv skrivning som integrerede læringsredskaber. Læringsaktiviteterne foregår fortsat inden for en rammesat og superviseret læringskontekst og sigter mod udvikling af begyndende terapeutisk dømmekraft, etisk ansvarlighed og professionsbevidst metodeanvendelse.

Ved afslutningen af 2. semester kan du anvende centrale psykoterapeutiske metoder i superviseret praksis med begyndende analytisk forståelse, øget emotionel reguleringskompetence og styrket etisk ansvarlighed som grundlag for videre progression.

Modul 5: Transaktionsanalyse, summativ vurdering, opstart af gruppeprojekt og øveklientpraksis

Placering: 2. semester.

Progression: Overgang til begyndende psykoterapeutisk praksis i en superviseret øveklientkontekst. Modulet markerer et centralt progressionstrin, hvor du bevæger dig fra primært øvelsesbaseret træning til øveklientpraksis med begyndende systematisk metodeanvendelse. Modulet integrerer og viderefører læringsmålene fra modul 1–4 og understøtter udviklingen af professionsansvar og begyndende professionel dømmekraft.

Formål

Modulet introducerer transaktionsanalyse som grundlæggende metode til forståelse af kommunikation og relationelle mønstre og kvalificerer din opstart af øveklientpraksis og gruppeprojekt. Modulet understøtter overgangen fra øvelsesbaseret træning til begyndende ansvarlig praksis.

Indhold og temaer

Transaktionsanalyse (TA):

- Transaktionsanalysens teoretiske grundlag og menneskesyn.
- Jeg-tilstande (Forælder, Voksen, Barn) og deres betydning i terapeutisk arbejde.
- Funktionelle og dysfunktionelle transaktioner i relationelle mønstre.
- Livspositioner og deres betydning for selvforståelse og relationsdannelse.
- Manuskriptteori og tidlige beslutningers betydning for voksenlivets mønstre.
- Kontraktarbejde som metode til tydelig rammesætning og målrettet proces.
- Etisk anvendelse af TA i praksis: grænser, magtasymmetri og professionel positionering.
- Integration af TA med øvrige psykoterapeutiske metoder i uddannelsen.

Summativ vurdering og reflektiv professionsafklaring

- Refleksion over første semesters læring.
- Professionel rolleforståelse.
- Feedback som læringsredskab.

Opstart af gruppeprojekt

- Projektets ramme, ansvar og samarbejdskompetencer.
- Forventninger og kobling til senere vurdering.
- Studievejledningens rolle i progression og projektarbejde.

Opstart af øveklientpraksis

- Rolle- og ansvarsforståelse i rammesat praksis.
- Tavshedspligt, samtykke og etiske grundprincipper.
- Kontrakt, rammesætning, indledende vurdering og afgrænsning.
- Introduktion til supervision og kollegial fagligt begrundet feedback.
- Grundlæggende journalføring og ansvarlig håndtering af data.
- Afslutning og efterrefleksion.

Læringsudbytte

Viden

Du har:

- Grundlæggende og anvendelsesorienteret viden om transaktionsanalysens teoretiske grundlag, menneskesyn og centrale begreber.
- Viden om jeg-tilstande, transaktioner, livspositioner og manuskriptteori i relation til forståelse af kommunikation og relationelle mønstre.
- Viden om kontraktarbejde, rammesætning og indledende vurdering og afgrænsning i begyndende og superviseret psykoterapeutisk praksis.

- Anvendelsesorienteret viden om tavshedspligt, samtykke samt de juridiske og organisatoriske rammer for psykoterapeutisk praksis.
- Anvendelsesorienteret viden om supervision og kollegial fagligt begrundet feedback som kvalitetssikrende og professionsudviklende redskaber i uddannelsens læringskontekst.
- Viden om gruppeprojektets formål, struktur og samarbejdsfokus i en professionsrettet sammenhæng.

Færdigheder

Du kan:

- Redegøre for og anvende transaktionsanalysens centrale begreber til analyse og forståelse af relationelle samspil i øvelser og superviserede forløb.
- Igangsætte og gennemføre afgrænsede øveklientforløb inden for uddannelsens rammesatte og superviserede praksiskontekst, herunder formidle faglige vurderinger, rammesætning og kontraktindhold tydeligt og professionelt til øveklienter med opmærksomhed på rolle, ansvar og etiske principper.
- Dokumentere øveklientforløb i overensstemmelse med uddannelsens krav til journalføring og datahåndtering.
- Modtage, reflektere over og anvende supervision og kollegial feedback til justering af egen metodiske og relationelle tilgang.
- Indgå aktivt og ansvarligt i gruppeprojektarbejde med fagligt begrundet samarbejde.

Kompetencer

Du kan:

- Handle ansvarligt i begyndende psykoterapeutisk praksis inden for uddannelsens rammesatte og superviserede praksiskontekst.
- Udvide begyndende professionel rollebevidsthed og etisk dømmekraft i opstart og gennemførelse af øveklientforløb.
- Reflektere over og vurdere egen metodiske, relationelle og professionelle tilgang på baggrund af supervision og feedback.
- Tage ansvar for egen professionsudvikling i overgangen fra øvelsesbaseret læring til superviseret praksis.
- Indgå professionelt i samarbejde og fælles ansvar i gruppeprojekt og læringsfællesskab.

Undervisnings- og arbejdsformer

Undervisningen veksler mellem teoretiske oplæg, dialogbaseret undervisning, metodefremvisning og praksisnære træningsøvelser med fokus på transaktionsanalyse, kontrakttræning og professionel rolleafklaring. **Opstart af øveklientpraksis og gruppeprojekt** understøttes gennem struktureret vejledning, fælles refleksion og tydelig rammesætning af ansvar, etik og organisatoriske krav. Refleksiv skrivning og kollegial fagligt begrundet feedback indgår som integrerede læringsredskaber. **Studievejledning** indgår som en del af modulets progression og tydeliggør krav, rammer og evalueringsformer i gruppeprojekt og øveklientpraksis.

Formativ vurdering

Den formative vurdering knytter sig til din evne til at omsætte faglig viden til handling, reflektere over egen praksis og indgå ansvarligt i professionsrettede læringsituationer.

Summativ vurdering

Som en del af modulet gennemføres en summativ vurdering af din studie- og professionsparathed. Modul 5 markerer et centralt progressionstrin i uddannelsen, hvor instituttet foretager en samlet vurdering af din faglige, etiske og professionsmæssige parathed til at indgå i øveklintpraksis inden for uddannelsens rammesatte og superviserede læringskontekst. Den summative vurdering gennemføres som en individuel faglig samtale, hvor der lægges vægt på din studieparathed, etiske forståelse, refleksive opmærksomhed samt din evne til at anvende grundlæggende metoder fagligt begrundet i praksisnære sammenhænge. Vurderingen danner grundlag for din videre progression i uddannelsen og for instituttets vurdering af din parathed til at arbejde med øveklinter under supervision.

Som led i vurderingen udarbejder du et **refleksionsnotat** med fokus på din udvikling i viden, færdigheder og kompetencer fra modul 1–5 og din parathed til opstart af øveklintpraksis og gruppeprojekt. Refleksionsnotatet danner grundlag for en **individuel samtale** med gennemgående underviser med henblik på en **samlet vurdering af din studie- og professionsparathed** med fokus på metodisk forståelse, etisk bevidsthed, refleksiv opmærksomhed, relationel sensitivitet samt din professionelle positionering i relation til modulets læringsudbytte.

Modul 6: Følelsesstrukturer og emotionelle reaktionsmønstre

Placering: 2. semester.

Progression: Videreudvikling af emotionel bevidsthed og begyndende reguleringskompetence som grundlag for professionelt nærvær, relationel stabilitet og ansvarlig emotionel positionering.

Formål

Modulet har til formål at styrke din evne til at arbejde bevidst og professionelt med følelser og emotionel regulering – både i din egen læringsproces og i terapeutisk kontakt. Samtidig udvikler du evne til at identificere, begyndende regulere og positionere dig i relation til egne og andres emotionelle reaktioner som grundlag for stabil og etisk ansvarlig professionsudøvelse i en superviseret læringskontekst.

Indhold og temaer

- Følelsers udvikling og funktion i relation og krop.
- Neuroaffektiv udviklingspsykologi, eksistentielle perspektiver og kropsspsykoterapeutiske tilgange.
- Reaktionsmønstre, emotionel resonans og professionel afgrænsning.
- Selvrefleksion og ansvar for egne emotionelle reaktioner.
- Professionel emotionel positionering og ansvar i relationel resonans.

Undervisnings- og arbejdsformer

Undervisningen veksler mellem teoretiske oplæg, strukturerede øvelser og praksisnær træning med fokus på følelsesstrukturer, emotionelle reaktionsmønstre og professionel regulering i terapeutisk kontakt. Der arbejdes med kropslige og oplevelsesorienterede øvelser, refleksionsbaserede metoder og anvendelse af relevante begreber og modeller til at identificere, analysere og forstå emotionelle processer. Refleksiv skrivning anvendes løbende som redskab til integration af teori, praksiserfaring og personlig læring. Kollegial supervision og fagligt begrundet feedback indgår systematisk som metodiske læringsredskaber med fokus på emotionel bevidsthed, regulering, etisk ansvarlighed og professionel positionering. Undervisningsformerne understøtter din udvikling fra begrebsforståelse til begyndende metodisk, reguleret og ansvarlig anvendelse af emotionelle og reguleringsorienterede tilgange.

Læringsudbytte

Viden

Du har:

- Anvendelsesorienteret viden om følelsers udvikling og funktion i relation og krop.
- Viden om neuroaffektive, eksistentielle og kropsspsykoterapeutiske perspektiver på emotionelle processer.
- Viden om emotionelle reaktionsmønstre, resonans og professionel afgrænsning i terapeutisk kontakt.
- Anvendelsesorienteret viden om emotionel regulering som grundlag for stabil og etisk ansvarlig professionsudøvelse i superviseret praksis.
- Viden om sammenhængen mellem selvrefleksion, ansvar og professionel positionering i terapeutisk kontakt.

Færdigheder

Du kan:

- Identificere og med begyndende analytisk forståelse beskrive emotionelle reaktionsmønstre.
- Anvende og reflektere over relevante begreber og modeller til at forstå og beskrive emotionelle processer i terapeutisk kontakt.
- Begynde at regulere egne emotionelle reaktioner i terapeutisk kontakt med henblik på at opretholde professionelt nærvær og relationel stabilitet.
- Justere egen relationelle og professionelle tilgang på baggrund af supervision og refleksion.
- Anvende refleksiv skrivning og kollegial feedback som redskaber til kvalificering af emotionel bevidsthed og regulering.

Kompetencer

Du kan:

- Handle professionelt og etisk ansvarligt i mødet med emotionel intensitet.
- Udvide begyndende emotionel bevidsthed og professionel afgrænsning i relationel resonans.
- Reflektere over og vurdere egen emotionel positionering i begyndende psykoterapeutisk praksis.
- Tage ansvar for egen regulering og professionsudvikling i superviseret læringskontekst.

Formativ vurdering

Den formative vurdering har fokus på din anvendelse af teori og metode, din reflektive praksis og din professionelle positionering i læringskonteksten. Der lægges vægt på din udvikling af emotionel bevidsthed, reguleringskompetence og ansvarlig professionel deltagelse i superviserede læringsforløb.

Modul 7: Tilknytning, relations- og udviklingspsykoterapi

Placering: 2. semester.

Progression: Udvikling af en begyndende analytisk forståelse af opvækst, tilknytning og aktuelle relationelle mønstre som grundlag for begyndende fagligt begrundede metodeovervejelser og etisk rammesætning. Modulet integrerer et tværfagligt og socialpædagogisk perspektiv, herunder forståelse for psykoterapeutens rolle i relation til socialpædagogiske og øvrige velfærdsprofessionelle indsatser.

Formål

Modulet udvikler din analytiske og professionsrettede forståelse af tilknytning, udviklingshistorie og relationelle mønstre som grundlag for begyndende ansvarlig vurdering, rammesætning og metodevalg i psykoterapeutisk arbejde. Modulet integrerer et specialpædagogisk udviklings- og kontekstperspektiv og styrker din forståelse af menneskelig udvikling i relationelle og organisatoriske sammenhænge, herunder din evne til at afgrænse eget kompetenceområde og indgå professionelt i tværfaglige samarbejdssituationer.

Indhold og temaer

- Tilknytningsteori og neuroaffektive perspektiver.
- Forældreevne, omsorgskvalitet og følelsesmæssig tilgængelighed.
- Familie- og systemteoretiske forståelser af opvækstmiljøer.
- Udviklingstraumer, risikofaktorer og voksenlivets relationelle mønstre.
- Etisk og faglig tilgang i arbejdet med opvækst- og familiehistorier i psykoterapeutiske læringssituationer.
- Professionel positionering og etisk ansvar i arbejdet med udviklings- og tilknytningshistorier.
- Tværfaglige samarbejdsformer og socialpædagogiske perspektiver på udvikling, trivsel og rehabilitering.

Undervisnings- og arbejdsformer

Undervisningen veksler mellem teoretiske oplæg, casebaseret analyse, oplevelsesorienterede øvelser og praksisnær træning i at undersøge og perspektivere tilknytnings- og udviklingshistorier. Kollegial supervision og fagligt begrundet feedback inddrages som metodisk redskab til at

kvalificere analyse, etisk bevidsthed og professionel positionering i relationelle problemstillinger. Refleksiv skrivning anvendes som støtte til integration af teori og personlig forståelse.

Læringsudbytte

Viden

Du har:

- Anvendelsesorienteret viden om tilknytningsteori og neuroaffektive perspektiver på udvikling og relation.
- Viden om opvækstvilkår, omsorgskvalitet og følelsesmæssig tilgængelighed i relation til senere relationelle mønstre.
- Viden om familie- og systemteoretiske forståelser af udviklingsmiljøer.
- Anvendelsesorienteret viden om udviklingstraumer, risikofaktorer og deres betydning for voksenlivets relationelle dynamikker.
- Viden om etisk og professionel positionering i arbejdet med opvækst- og familiehistorier i superviseret læringskontekst.

Færdigheder

Du kan:

- Med begyndende analytisk forståelse undersøge og perspektivere opvæksterfaringer og tilknytningmønstre.
- Identificere sammenhænge mellem udviklingshistorie og aktuelle relationelle mønstre.
- Anvende og reflektere over relevante begreber og modeller til at forstå og beskrive tilknytningmæssige dynamikker.
- Med begyndende faglig begrundelse overveje metodevalg og rammesætning i en superviseret læringskontekst.
- Indgå reflekteret i faglig dialog om trivsel, omsorg og psykologisk tryghed inden for uddannelsens rammer.
- Reflektere over psykoterapeutens rolle i tværfaglige og socialpædagogiske kontekster og foretage relevant kompetenceafgrænsning.

Kompetencer

Du kan:

- Udvide begyndende analytisk og professionel bevidsthed i arbejdet med udviklings- og tilknytningshistorier.
- Handle etisk ansvarligt i arbejdet med opvækst- og familiehistorier.
- Reflektere over og vurdere egen metodiske og relationelle positionering i arbejdet med tilknytning- og udviklingsperspektiver.
- Tage ansvar for fagligt begrundet rammesætning og metodeovervejelser i begyndende psykoterapeutisk praksis.

- Indgå reflekteret og professionelt i tværfaglige dialoger om trivsel, omsorg og udvikling inden for uddannelsens rammer.
- Identificere og afgrænse eget kompetenceområde i arbejdet med udviklings- og tilknytningsproblematikker og med begyndende faglig forståelse indgå i tværfaglige og socialpædagogiske sammenhænge med opmærksomhed på trivsel, omsorg, støttebehov og professionelt samarbejde.

Formativ vurdering

Den formative vurdering har fokus på din evne til at analysere og vurdere tilknytnings- og udviklingsperspektiver i en rammesat læringskontekst samt din deltagelse i kollegial supervision og fagligt begrundet feedback. Der lægges vægt på din udvikling af analytisk forståelse, etisk bevidsthed og professionel positionering i arbejdet med relationelle og udviklingspsykologiske problemstillinger.

Modul 8-9: 3. semester

3. semester markerer en yderligere konsolidering og fordybelse af din professionsudvikling. Hvor 2. semester introducerede begyndende ansvarlig metodeanvendelse i superviseret øveklientpraksis, styrkes og integreres dette ansvar nu gennem kropsligt funderet regulering, metodisk differentiering og øget relationel stabilitet.

Du bevæger dig fra primært at anvende metoder i strukturerede rammer til i stigende grad at integrere kognitive, emotionelle og kropslige perspektiver i en mere sammenhængende og professionsrettet psykoterapeutisk tilgang inden for uddannelsens rammer.

Fokus udvides fra grundlæggende metodeanvendelse til metodisk fordybelse og begyndende fagligt begrundet vurdering af interventioners hensigtsmæssighed i relationel kontekst. Du udvikler din evne til at regulere og positionere dig professionelt i mødet med øget kompleksitet, herunder emotionel intensitet og kropslig aktivering.

Supervision, refleksiv skrivning og fagligt begrundet feedback fortsætter som centrale læringsredskaber, nu med øget vægt på analytisk refleksion, metodisk begrundelse og ansvarlig professionspositionering.

3. semester understøtter dermed overgangen fra begyndende metodeanvendelse til en mere integreret, reguleret og etisk bevidst psykoterapeutisk praksis og danner grundlag for den videre fordybelse og kompleksitet i uddannelsens efterfølgende semestre.

Modul 8: Kropsterapi – relation og bevidsthed

Placering: 3. semester.

Progression: Fortsat udvikling af professionsansvar gennem øget integration af kropslig bevidsthed, regulering og relationel stabilitet som grundlag for etisk og metodisk funderet psykoterapeutisk praksis.

Formål

Modulet har til formål at integrere forståelsen af kroppens historie, grænser og ressourcer i psykoterapeutisk praksis samt styrke din kropslige bevidsthed og dit professionelle nærvær i terapeutisk kontakt.

Indhold og temaer

- Kropsbevidsthed og kroppens intelligens i terapeutisk proces.
- Nervesystem, følelsesregulering og somatiske reaktionsmønstre.
- Forskningsinformerende kropsorienterede tilgange.
- Kroppen som hukommelsesbærer og ressource i forandringsarbejde.
- Etik og tryk rammesætning i kropsligt arbejde.

Undervisnings- og arbejdsformer

Undervisningen veksler mellem oplevelsesorienterede øvelser, praksisnær træning, teoretiske oplæg, dialog og reflektiv skrivning med fokus på integration af kropslig bevidsthed, regulering og relationel forståelse. Kollegial supervision og fagligt begrundet feedback indgår som centrale læringsredskaber.

Læringsudbytte

Viden

Du har:

- Anvendelsesorienteret viden om kropsbevidsthed og kroppens betydning i psykoterapeutisk proces.
- Viden om nervesystemets funktion, følelsesregulering og somatiske reaktionsmønstre i relationel kontekst.
- Viden om forskningsinformerende kropsorienterede tilgange.
- Anvendelsesorienteret viden om kroppen som hukommelsesbærer og ressource i forandringsarbejde.
- Viden om etisk rammesætning og tryksskabende praksis i kropsligt arbejde.

Færdigheder

Du kan:

- Anvende kropslig opmærksomhed som integreret del af terapeutisk kontakt i øve- og træningsforløb.
- Identificere og regulere egne kropslige reaktioner som indikator for relationel resonans.
- Etablere og opretholde etisk forsvarlige og trygge rammer for kropsligt funderede øvelser.
- Med faglig begrundelse vurdere, hvornår og hvordan kropsorienterede interventioner er hensigtsmæssige i en relationel kontekst.
- Analysere og integrere kropsorienterede perspektiver i terapeutisk kontakt.

Kompetencer

Du kan:

- Handle professionelt og ansvarligt i arbejdet med kropslige interventioner i en rammesat og superviseret læringskontekst.
- Udvide styrket metodisk bevidsthed og relationel stabilitet i integreret krop- og relationsarbejde.
- Reflektere over og justere egen professionelle positionering i arbejdet med kropslige og emotionelle processer.
- Tage ansvar for etisk rammesætning og tryghed i kropsorienteret terapeutisk arbejde.

Formativ vurdering

Den formative vurdering har fokus på din anvendelse af kropsorienterede tilgange, din refleksive praksis og din professionelle positionering i terapeutiske øvelser og læringsfællesskaber. Der lægges vægt på din udvikling af kropslig bevidsthed, reguleringskompetence og etisk ansvarlighed i arbejdet med kropsligt funderede interventioner.

Modul 9: Kropsterapi – rytme og åndedræt

Placering: 3. semester.

Progression: Metodisk fordybelse i kropslig regulering gennem rytme og åndedræt som støtte for emotionel stabilitet og relationel kontakt.

Formål

Modulet har til formål at videreudvikle metoder til at afkode kropssignaler og understøtte regulering gennem rytme, åndedræt og kropsdynamiske øvelser samt styrke din evne til at arbejde med kropslig regulering i terapeutisk kontakt.

Indhold og temaer

- Kroppens kommunikation og lag af kropslig bevidsthed.
- Åndedræt og regulering af nervesystem og emotionel balance.
- Spændingsmønstre, somatiske blokeringer og muskulære forsvar.
- Kropsdynamiske øvelser og ressourceopbygning.
- Etisk arbejdstempo og respekt for klientens rytme.

Undervisnings- og arbejdsformer

Undervisningen veksler mellem oplevelsesorienterede øvelser, praksisnær færdighedstræning, teoretiske oplæg, dialog og refleksiv skrivning med fokus på regulering gennem rytme og åndedræt i rammesatte læringsituationer. Kollegial supervision og fagligt begrundet feedback indgår som centrale læringsredskaber.

Læringsudbytte

Viden

Du har:

- Anvendelsesorienteret viden om kroppens kommunikation og lag af kropslig bevidsthed i terapeutisk proces.
- Viden om åndedrættets betydning for regulering af nervesystem og emotionel balance.
- Viden om spændingsmønstre, somatiske blokeringer og muskulære forsvar i relationel kontekst.
- Anvendelsesorienteret viden om kropsdynamiske øvelser og ressourceopbygning som reguleringsstrategier.
- Viden om etisk arbejdstempo og respekt for klientens rytme i kropssororienteret arbejde.

Færdigheder

Du kan:

- Anvende rytme og åndedræt som regulerende redskaber.
- Identificere og justere kropslige udtryk med henblik på relationel stabilitet og professionelt nærvær.
- Med faglig begrundelse justere reguleringsorienterede interventioner i forhold til formål, kontekst og klientens tilstand.
- Understøtte emotionelle og kropslige processer i terapeutisk kontakt inden for en tydeligt rammesat og etisk ansvarlig læringskontekst.
- Reflektere over egen kropslig positionering og regulering i terapeutisk kontakt.

Kompetencer

Du kan:

- Handle metodisk og etisk ansvarligt i arbejdet med rytme- og åndedrætsbaserede interventioner.
- Udvide professionel stabilitet og reguleret tilstedeværelse i kropssororienteret terapeutisk arbejde.
- Vurdere anvendelsen af reguleringsorienterede interventioner med faglig begrundelse i relationel kontekst og inden for uddannelsens rammer.
- Tage ansvar for tryk rammesætning og respekt for klientens tempo og grænser i kropsligt arbejde.

Formativ vurdering

Den formative vurdering har fokus på din anvendelse af reguleringsorienterede metoder, din refleksive praksis samt din professionelle positionering i terapeutiske øvelser og læringsfællesskaber. Der lægges vægt på din udvikling af kropslig bevidsthed, reguleringskompetence og etisk ansvarlighed i arbejdet med rytme- og åndedrætsbaserede interventioner.

Modul 10-11: 4. semester

4. semester markerer afslutningen på uddannelsens grundforløb og samler din faglige, metodiske og professionsmæssige udvikling. Hvor de foregående semestre har haft fokus på indtræden i det professionelle læringsrum, begyndende metodeanvendelse og gradvis integration af krop, relation og regulering, retter 4. semester sig mod øget kompleksitet, faglig afgrænsning og professionsparathed.

Du bevæger dig fra metodisk fordybelse til en mere integreret anvendelse af flere perspektiver i mødet med sammensatte, sårbare og potentielt tabuiserede livstemaer. Der arbejdes med udvidede psykoterapeutiske læringsrammer, herunder kontekstskifte fra det traditionelle terapirum til naturbaserede forløb samt med seksualitet, trivsel og relationelle grænser. Dette forudsætter styrket etisk bevidsthed, professionel positionering og ansvarlig rammesætning.

Samtidig introduceres psykopatologi, psykiatriske forståelsesmodeller og juridiske rammer i et tværfagligt perspektiv som grundlag for faglig afgrænsning, korrekt henvisningspraksis og samarbejde med relevante fagprofessionelle. Du træner i at identificere tegn på psykisk lidelse, vurdere kompleksitet og handle inden for eget kompetenceområde i en rammesat og superviseret læringskontekst.

4. semester har en tydelig overgangskarakter. Gennem formativ vurdering, klinisk prøve og summativ professionsparathedsvurdering samles læringen fra modul 1–11 i en helhedsforståelse af din professionelle rolle. Du forventes at kunne integrere viden, færdigheder og kompetencer i en sammenhængende, etisk og metodisk funderet professionsudøvelse inden for uddannelsens lærings- og praksisrammer.

Semesteret kvalificerer dermed overgangen til overbygningens øgede kompleksitet og professionsansvar, men indebærer ikke selvstændig psykoterapeutisk praksis uden for uddannelsens rammesatte og superviserede kontekst.

Modul 10: Natur, seksualitet og trivsel

Placering: 4. semester.

Progression: Modulet placerer sig i slutningen af grundforløbet og markerer en tydelig bevægelse fra tidligere metodisk fordybelse til arbejde med mere sammensatte, sårbare og tabuiserede livstemaer samt udvidede terapeutiske rammer. Modulet forbereder overgangen til overbygningens øgede kompleksitet og professionsansvar.

Formål

Formålet med modulet er at kvalificere dig til at arbejde professionelt, etisk og metodisk reflekteret med seksualitet og trivsel som centrale livstemaer samt at inddrage naturen som terapeutisk ramme i psykoterapeutisk arbejde. Modulet styrker din evne til at forholde dig til og arbejde med sammensatte og potentielt tabuiserede problemstillinger med faglig integritet, relationel sensitivitet og ansvarlig rammesætning. Du arbejder med at navigere i kontekstskifte fra

det traditionelle terapirum til naturbaserede forløb med opmærksomhed på regulering, sikkerhed, etik og professionel positionering.

Indhold og temaer

Modulet består af fire undervisningsdage fordelt på to tematiske dele.

Del 1: Naturterapi (2 dage)

- Naturterapi som metode og lærings- og praksisform i psykoterapeutisk arbejde inden for uddannelsens rammer.
- Sammenhæng mellem naturterapi og øvrige psykoterapeutiske metoder.
- Naturens betydning for regulering, sansning og følelsesmæssig stabilisering.
- Fænomenologisk tilgang til oplevelse, stemning og meningsdannelse.
- Terapeutisk rammesætning, etik og sikkerhed i naturbaserede forløb.
- Integration af naturbaserede oplevelser i terapeutisk refleksion og samtale.

Del 2: Seksualitet og trivsel (2 dage)

- Seksualitetens psykologiske, kropslige og relationelle dimensioner.
- Seksualitet som del af identitet, livskraft og trivsel.
- Seksuel sundhed og terapeutisk samtale om tabuerede emner.
- Intimitet, tilknytning og parforholdsdynamikker.
- Professionelle grænser, etik og magtasymmetri i arbejdet med seksualitet.
- Terapeutens positionering, værdier og refleksiv praksis.

Undervisnings- og arbejdsformer

Undervisningen veksler mellem oplevelsesorienteret undervisning, praksisnær færdighedstræning, træningsøvelser, dialog og struktureret refleksion. Der arbejdes med både naturbaserede øvelser og samtaletræning.

Refleksiv skrivning og kollegial supervision indgår som centrale læringsredskaber med fokus på etisk bevidsthed, professionel positionering og ansvarlig praksis.

Læringsudbytte

Viden

Du har:

- Anvendelsesorienteret viden om naturterapi som metode og praksisform i psykoterapeutisk arbejde.
- Viden om sammenhængen mellem naturbaserede interventioner og øvrige psykoterapeutiske metoder i uddannelsen.
- Viden om naturens betydning for regulering, sansning og følelsesmæssig stabilisering.

- Anvendelsesorienteret viden om seksualitetens psykologiske, kropslige og relationelle dimensioner.
- Viden om seksualitet som del af identitet, trivsel og livskraft.
- Viden om etiske problemstillinger, grænser og magtasymmetri i arbejdet med seksualitet og i udvidede terapeutiske kontekster.
- Viden om kontekstskifte fra traditionelt terapirum til naturbaserede rammer og de særlige krav til sikkerhed, regulering og professionel positionering.

Færdigheder

Du kan:

- Tilrettelægge og gennemføre afgrænsede naturbaserede lærings- og øveforløb inden for uddannelsens rammer.
- Navigere professionelt i kontekstskifte mellem terapirum og naturbaserede lærings- og terapikontekster.
- Anvende regulerings- og sansningsorienterede metoder i naturbaserede rammer med opmærksomhed på sikkerhed og grænser.
- Indgå professionelt, respektfuldt og sensitivt i samtaler om seksualitet som del af menneskers liv og trivsel inden for rammesatte og superviserede praksissituationer.
- Skabe trygge og tydeligt rammesatte rum for sårbare og potentielt tabuiserede emner i superviseret praksis.
- Integrere kropslige, relationelle og eksistentielle dimensioner i arbejdet med seksualitet og trivsel.

Kompetencer

Du kan:

- Handle metodisk, etisk og professionelt ansvarligt i arbejdet med seksualitet og naturbaserede interventioner inden for uddannelsens superviserede rammer.
- Udøve etisk dømmekraft i relation til grænser, magtasymmetri og professionel rolle i arbejdet med sårbare temaer.
- Reflektere over og justere din egen værdimæssige og professionelle positionering i arbejdet med seksualitet og naturterapi.
- Vurdere interventioners hensigtsmæssighed i forhold til kontekst, klientens tilstand og professionsansvar.
- Integrere flere metodiske perspektiver i en sammenhængende og professionelt funderet tilgang inden for uddannelsens rammer.

Formativ vurdering

Den formative vurdering tager afsæt i din deltagelse i øvelser, træningsterapier og reflektive læringsprocesser på modulet. Der lægges vægt på din evne til at anvende naturbaserede og samtaleterapeutiske tilgange i superviserede læringssituationer, herunder din håndtering af

kontekstskifte, rammesætning og sikkerhed. Endvidere vurderes din evne til at indgå professionelt og etisk i arbejdet med seksualitet som livstema, herunder din sensitivitet over for grænser, magtasymmetri og sårbare problemstillinger. Den formative vurdering omfatter også din refleksive praksis, din faglige begrundelse af metodevalg samt din evne til at vurdere og afgrænse egen rolle og ansvar i arbejdet med komplekse og potentielt tabuiserede temaer inden for uddannelsens rammer.

Bemærkning

Under naturterapidelen indgår overnatning på shelterplads som led i den oplevelsesorienterede læringskontekst. Nærmere information om lokalitet og praktiske forhold udsendes forud for modulet.

Modul 11: Psykopatologi, psykiatri og afsluttende vurdering

Placering: 4. semester.

Progression: Samling, vurdering og faglig afgrænsning af din professionsudvikling ved afslutningen af grundforløbet. Modulet markerer et centralt overgangstrin, hvor du udviser begyndende faglig dømmekraft inden for uddannelsens rammer, etisk ansvar og professionsbevidsthed som grundlag for adgang til overbygningens øgede kompleksitet og udvidede professionsansvar. Modulet indeholder en tværfaglig dimension med fokus på psykiatrisk forståelse og samarbejde med sundhedsfaglige aktører.

Formål

Formålet med modulet er at give en faglig og etisk reflekteret forståelse af psykopatologi og psykiatriske diagnoser som ramme for psykoterapeutisk praksis samt at styrke evnen til faglig afgrænsning, henvisning og tværfagligt samarbejde. Undervisningen kvalificerer forståelsen af psykisk sygdom i et tværfagligt perspektiv med inddragelse af psykiatriske, sundhedsfaglige og psykoterapeutiske forståelser og arbejder med både anvendelse og begrænsninger af diagnostiske perspektiver i relation til menneskers livssituation og relationelle vilkår. Der er fokus på udvikling af analytisk og metodisk forståelse samt begyndende faglig dømmekraft, herunder vurdering af indikation, kontraindikation, relevans og behov for henvisning i konkrete problemstillinger. Modulet kvalificerer desuden forståelsen af juridiske, etiske og organisatoriske rammer for psykoterapeutisk virksomhed og understøtter ansvarlig professionsudøvelse. Samtidig samler modulet grundforløbets progression og danner grundlag for den afsluttende vurdering ved overgangen til overbygningen.

Indhold og temaer

Psykopatologi og psykiatri

- Etisk dømmekraft, henvisningspraksis og tværfagligt samarbejde.
- Psykopatologi og diagnostiske systemer (ICD/DSM) samt forståelser af normalitet og patologi.
- Grænseflader mellem psykoterapi og psykiatri.
- Tværfagligt samarbejde med behandlingsansvarlige fagpersoner i psykiatri og beslægtede fagområder.

- Faglig afgrænsning og ansvar i mødet med psykisk sygdom.

Afsluttende overgangsforløb

- Samlet refleksion over professionsudvikling.
- Integreret anvendelse af metoder fra modul 1–11.
- Forberedelse til overbygningens øgede kliniske ansvar.

Undervisnings- og arbejdsformer

Undervisningen veksler mellem teoretiske oplæg, cases, dialogbaseret undervisning og praksisnære refleksionsøvelser. Forhåndsoptagede undervisningsforløb indgår i begrænset omfang som supplement til den synkrone undervisning, hvor underviser er til stede og faciliterer dialog, øvelser og refleksion. Der arbejdes med kliniske cases, juridiske og etiske problemstillinger samt strukturerede refleksions- og evalueringsaktiviteter. Kollegial supervision og fagligt begrundet feedback indgår som integrerede læringsredskaber i modulets overgangs- og evalueringsforløb.

Læringsudbytte

Viden

Du har:

- Anvendelsesorienteret viden om psykopatologi og diagnostiske systemer (ICD/DSM) som rammeforståelse for psykoterapeutisk praksis.
- Viden om faglig afgrænsning, henvisningspraksis og tværfagligt samarbejde.
- Anvendelsesorienteret viden om professionsparathed og progression som overgang til overbygningens øgede kompleksitet inden for uddannelsens rammer.

Færdigheder

Du kan:

- Identificere tegn på psykisk lidelse og analysere psykopatologiske problemstillinger som led i faglig vurdering inden for eget kompetenceområde samt foretage fagligt begrundede vurderinger af kompleksitet og behandlingsbehov.
- Afgøre, hvornår problemstillinger ligger uden for eget kompetenceområde, og handle i overensstemmelse hermed, herunder foretage faglig afgrænsning og vurdere behov for henvisning eller inddragelse af relevante fagpersoner.
- Med faglig begrundelse vurdere psykoterapeutiske metoders relevans og begrænsninger i relation til psykopatologiske problemstillinger og kompleksitet.
- Reflektere over og tage fagligt begrundet stilling til anvendelsesmuligheder og begrænsninger ved psykoterapeutiske metoder i arbejdet med psykopatologiske problemstillinger.
- Formidle og begrunde faglige vurderinger og rammesætning klart og professionelt til øveklienter og relevante fagpersoner inden for uddannelsens rammesatte og superviserede kontekst.

- Integrere metoder og perspektiver fra modul 1–11 i en sammenhængende terapeutisk tilgang i en rammesat og superviseret læringskontekst.

Kompetencer

Du kan:

- Udvide begyndende faglig dømmekraft inden for uddannelsens rammer og handle etisk ansvarligt og professionsbevidst i mødet med psykisk sårbarhed og kompleksitet.
- Tage ansvar for faglig afgrænsning, korrekt henvisning og samarbejde inden for uddannelsens rammer.
- Reflektere over egen rolle, metodebevidsthed og professionsidentitet i lyset af grundforløbets samlede læring og indgå ansvarligt i formative vurderingsprocesser, kollegial feedback og professionsparathedsvurdering.
- Demonstrere professionsparathed til fortsat udvikling og praksis inden for uddannelsens rammesatte og superviserede lærings- og praksiskontekster.

Formativ vurdering

Den formative vurdering tager afsæt i din deltagelse i cases, refleksionsøvelser, kliniske drøftelser og øvrige læringsaktiviteter på modulet. Der lægges vægt på din evne til at arbejde med at identificere psykopatologiske problemstillinger, foretage fagligt begrundede overvejelser om afgrænsning, begynde at identificere behov for yderligere vurdering eller henvisning samt anvende og reflektere over juridiske og etiske rammer.

På modulet indgår desuden struktureret kollegial feedback, hvor I studerende med afsæt i progressionen fra modul 1–11 giver hinanden fagligt begrundede tilbagemeldinger med fokus på samarbejdsevner og professionel udvikling.

Summativ vurdering

Modul 11 markerer samtidigt en central overgang i uddannelsen, hvor din samlede faglige, metodiske og professionsmæssige udvikling vurderes. Den summative vurdering gennemføres både individuelt og i gruppe og har fokus på professionel identitet, anvendelsesorienterede færdigheder, faglig dømmekraft, etisk ansvar og refleksiv praksis.

Vurderingen består af følgende integrerede elementer:

- Gruppefremlæggelse af et praksisnært projekt med mulighed for faglig dialog og spørgsmål.
- Individuel praksisnær klinisk prøve, hvor du gennemfører en terapeutisk session i en tydeligt rammesat og superviseret læringskontekst.
- Refleksiv og værdibaseret professionssamtale med repræsentant for instituttet, hvor dit samlede læringsforløb vurderes i lyset af faglige, metodiske og professionsrettede mål.

Der foretages en samlet professionsparathedsvurdering med vægt på metodisk anvendelse, klinisk refleksion, etisk dømmekraft, samarbejdskompetence og ansvarlig professionel positionering.

Betegnelse efter bestået vurdering

Ved bestået vurdering på modul 11 modtager du dokumentation for gennemført grundforløb. Du kan herefter anvende den interne uddannelsesbetegnelse: **Dynamisk terapeut**. Betegnelsen er udelukkende en intern uddannelsesbetegnelse og indebærer ikke autorisation, beskyttet titel eller ret til selvstændig psykoterapeutisk praksis uden for uddannelsens rammer.

Overgang fra grundforløb til overbygning (modul 11 → modul 12–22)

Bestået summativ vurdering på modul 11 er din forudsætning for adgang til uddannelsens overbygningsforløb (modul 12–22). Overgangen markerer et skift fra grundlæggende metodeindlæring og professionsparathed til professionsrettet fordybelse, integration og øget kompleksitet i arbejdet med øveklientforløb inden for uddannelsens rammer.

Overgangsrammen har til formål at sikre, at du ved afslutningen af grundforløbet:

- Har et tilstrækkeligt anvendelsesorienteret fagligt og metodisk fundament.
- Kan arbejde reflekteret, metodisk og etisk i en rammesat og superviseret læringskontekst.
- Kan foretage faglig afgrænsning og vurdere behov for henvisning, inddragelse af relevante fagpersoner og tværfagligt samarbejde.
- Kan indgå professionelt i lærings- og samarbejdsfællesskaber, herunder gruppeprocesser, kollegial supervision og fagligt begrundet feedback.
- Er parat til at indgå i mere komplekse og sammenhængende lærings- og praksisnære situationer på overbygningen.

Overbygningsforløb: Modul 12–22

Modul 12–22 udgør uddannelsens overbygningsforløb (5.–8. semester) og bygger videre på grundforløbets faglige, professionsrettede og metodiske fundament.

Overbygningen har fokus på fordybelse, integration og ansvarlig professionsudøvelse i psykoterapeutisk praksis inden for eget kompetenceområde og uddannelsens rammer.

Uddannelsen gennemføres primært som tilstedeværelsesbaseret undervisning og suppleres i mindre omfang af planlagte online læringsaktiviteter, herunder:

- Tværfaglige undervisningsforløb, hvor asynkrone oplæg i begrænset omfang anvendes som forberedelse og efterfølges af synkron, underviserledt dialog, faglig drøftelse og refleksion.
- Undervisning i praksisundersøgelse og aktionsforskning i psykoterapi, der påbegyndes i modul 12 og understøtter arbejdet med afgangsprojektet gennem et tværgående, praksisnært og metodisk læringsforløb med deltagelse af undervisere og projektvejleder.
- Løbende supervision, studierettet egenterapi (individuel og gruppebaseret) og praksisrefleksion som integrerede læringsaktiviteter.
- Selvorganiserede øvegrupper og øveklientforløb med struktureret peer-supervision, tydelige læringsmål, dokumentationskrav og etisk ansvarlig rammesætning.

De nævnte elementer indgår som strukturerede læringsaktiviteter med tydelige læringsmål, progression samt former for feedback og vurdering i overensstemmelse med uddannelsens samlede læringsudbytte og kvalitetssikringspraksis.

Praksisundersøgelse og aktionsforskning i psykoterapi

Aktionsforskning indgår som en reflektiv og praksisnær metode til systematisk undersøgelse og udvikling af psykoterapeutisk praksis.

Forløbet er organiseret som et tværgående læringsforløb, der påbegyndes efter modul 12 og danner det metodiske grundlag for arbejdet med afgangsprojektet.

Undervisningen har fokus på udvikling af metodisk forståelse og kompetence i at arbejde systematisk med praksisundersøgelser, herunder formulering af problemstillinger, undersøgelsesdesign, dataarbejde og refleksion.

Arbejdet har karakter af professionsrettet læring og praksisudvikling og indebærer ikke selvstændig akademisk forskning eller forskningsmæssig behandling af persondata.

Eventuel inddragelse af praksismateriale sker i anonymiseret form og i overensstemmelse med gældende regler om tavshedspligt og databeskyttelse.

Undervisningen varetages af undervisere med særlig faglig kompetence inden for aktionsforskning i samspil med instituttets projektvejleder og understøttes af selvstudie af relevant faglitteratur.

Undervisnings- og arbejdsformer

Forløbet gennemføres som en kombination af tilstedeværelsesbaseret og synkron online undervisning samt selvstændigt arbejde, refleksion og litteraturstudier, hvor undervisningen integrerer teoretiske oplæg, dialog, praksisnære øvelser og refleksion over egen praksis.

Formål

Formålet er at kvalificere dig til at arbejde systematisk, reflektivt og metodisk bevidst med undersøgelse og udvikling af egen psykoterapeutiske praksis.

Gennem forløbet udvikler du evnen til at:

- Anvende videnskabsteoretiske perspektiver i refleksion over praksis.
- Formulere praksisnære problemstillinger.
- Indsamle, analysere og reflektere over praksisnært materiale.
- Anvende aktionsforskning som metode til læring, kvalitetssikring og professionsudvikling.

Forløbet danner grundlag for udarbejdelse af problemformulering og opgavestruktur til det afsluttende afgangsprøveprojekt.

Struktur og indhold

Forløbet er opbygget som en samlet progression fra en introducerende forståelse af videnskabsteoretiske og forskningsmæssige perspektiver til en praksisnær og anvendelsesorienteret tilgang, hvor aktionsforskning anvendes som metode til systematisk undersøgelse og udvikling af egen psykoterapeutiske praksis.

1. Introducerende forsknings- og videnskabsteoretisk grundlag

- Centrale videnskabsteoretiske positioner og deres betydning for forståelsen af psykoterapeutisk praksis.
- Psykoterapiforskningens formål, muligheder og begrænsninger samt evidensbegrebets relevans i praksis.
- Grundlæggende forskningsmetoder og forskningsdesign med henblik på forståelse og kritisk vurdering af forskningslitteratur.

2. Praksisnær undersøgelse og aktionsforskning

- Aktionsforskning som praksisnær og professionsrettet metode.
- Egen praksis som undersøgelsesfelt.
- Den cykliske proces: problemformulering, handling, observation og refleksion.
- Dataindsamling i praksisnære og refleksive former.
- Etiske forhold i praksisundersøgelser.
- Sammenhæng mellem problemformulering, metode og refleksion.
- Strukturering af undersøgelsesdesign.
- Udarbejdelse af problemformulering og opgavestruktur.
- Forberedelse til afgangsprøve.

Læringsudbytte

Viden

Du har:

- Viden om centrale videnskabsteoretiske positioner og deres betydning for psykoterapeutisk praksis.
- Viden om forskningsforståelse og forskningsinformeret praksis i psykoterapi.
- Viden om aktionsforskning som praksisnær metode til undersøgelse og udvikling af egen praksis.
- Viden om metodiske muligheder og begrænsninger i praksisnære undersøgelser.
- Viden om etiske principper i arbejdet med praksisbaseret materiale.

Færdigheder

Du kan:

- Anvende videnskabsteoretiske perspektiver i refleksion over egen psykoterapeutiske praksis.
- Anvende forskningsinformeret viden i refleksion over og udvikling af egen praksis.
- Søge, læse og vurdere relevant forskningslitteratur.
- Formulere praksisnære og fagligt relevante problemstillinger.
- Planlægge en afgrænset praksisundersøgelse med sammenhæng mellem problemformulering, metode og refleksion.
- Indsamle og bearbejde praksisnært materiale i overensstemmelse med etiske og faglige rammer.
- Analysere og reflektere systematisk over egen praksis med afsæt i aktionsforskning.
- Formidle problemformulering, metodiske overvejelser og refleksioner klart og fagligt begrundet.

Kompetencer

Du kan:

- Anvende egen praksis som grundlag for systematisk refleksion, læring og udvikling.
- Forholde dig kritisk og nuanceret til forskningsviden i relation til psykoterapeutisk praksis.
- Arbejde metodisk og etisk ansvarligt med undersøgelse af egen praksis inden for uddannelsens rammer.
- Integrere aktionsforskning som metode i arbejdet med kvalitetssikring og professionsudvikling.
- Omsætte refleksioner og undersøgelsesresultater til justering og udvikling af egen praksis.
- Træffe fagligt begrundede valg i arbejdet med undersøgelse og udvikling af egen praksis.
- Udarbejde en fagligt begrundet problemformulering og opgavestruktur som grundlag for afgangsprojektet.

Vurdering

Forløbet afsluttes med en samlet vurdering, hvor du får godkendt:

- Problemformulering.
- Opgavestruktur.
- Metodisk tilgang.

Vurderingen tager desuden afsæt i din evne til at demonstrere sammenhæng mellem problemformulering, metodevalg og refleksion samt udvise etisk og faglig bevidsthed.

Godkendelsen udgør en forudsætning for påbegyndelse af det afsluttende afgangsprojekt.

Vurderingen gives som godkendt/ikke-godkendt.

Progressionsbro til afgangsprojekt

Forløbet udgør en central overgang fra læringsorienteret refleksion til en mere systematisk og professionsrettet undersøgelse af egen praksis.

Du bevæger dig fra forståelse af forskningsbegreber → til anvendelse af aktionsforskning som metode → til formulering af et selvstændigt praksisundersøgelsesprojekt.

Forløbet danner dermed det metodiske og refleksive grundlag for det afsluttende afgangsprojekt og understøtter din udvikling som reflekterende, metodisk bevidst og professionsansvarlig praktiker.

Modul 16–22: Den 8-foldede vej

Som en integreret del af overbygningsforløbet arbejdes der på modul 16–22 med Den 8-foldede vej som en etisk-refleksiv og eksistentielt orienteret inspirationsramme i professionsudviklingen.

Forløbet indgår som en del af undervisningen på modul 16–22. Den 8-foldede vej anvendes som en filosofisk inspirationsramme i arbejdet med etik, integritet, ansvar, opmærksomhed og professionel dømmekraft i psykoterapeutisk praksis.

Forløbet er ikke konfessionelt og bygger ikke på et bestemt trossamfunds lære. Der indgår ikke krav om tilslutning til et livssyn. Indholdet behandles i en professionsetisk og eksistentiel kontekst med tydelig faglig og etisk rammesætning.

Undervisningen veksler mellem korte oplæg, etisk-refleksive praksisøvelser, dialog, fælles refleksion samt drøftelse af konkrete praksisdilemmaer fra psykoterapeutisk arbejde.

Tværfaglig undervisning

I overbygningsforløbet indgår tværfaglig undervisning på modul 16, modul 18 og modul 20 samt klinikvejledning på modul 22.

Den tværfaglige undervisning er tilrettelagt som et gennemgående element med en ensartet didaktisk ramme.

Undervisningen har til formål at kvalificere forståelsen af psykoterapeutisk praksis i relation til komplekse menneskelige problemstillinger, der udfolder sig i et samspil mellem individuelle, relationelle og samfundsmæssige forhold. Der arbejdes med at udvikle en helhedsorienteret forståelse af psykisk trivsel, udvikling og belastning i en bredere kontekst.

Gennem tværfaglige perspektiver styrkes evnen til at analysere og reflektere over psykoterapeutisk praksis i samspil med andre fagområder og professioner. Dette indebærer opmærksomhed på, hvordan forskellige faglige forståelser, tilgange og indsatser kan supplere hinanden.

Undervisningen understøtter udviklingen af professionel dømmekraft i situationer præget af kompleksitet, usikkerhed og behov for faglig afgrænsning. Der arbejdes med at vurdere, hvornår psykoterapeutiske indsatser er relevante inden for eget kompetenceområde, hvornår andre faglige indsatser bør inddrages, og hvordan samarbejde kan indgå etisk og ansvarligt.

Den tværfaglige undervisning bidrager dermed til opfyldelsen af uddannelsens samlede læringsudbytte og understøtter udviklingen af en professionsbevidst og etisk forankret psykoterapeut med evne til at handle kvalificeret i komplekse praksissituationer.

Specialevejledning

Du møder specialevejlederen på modul 12 og modul 14, hvor specialevejledning indgår som en integreret og understøttende proces i dit arbejde med afgangsprojektet.

Herudover gennemføres tre fælles, synkrone online vejledningsforløb á 3 timer, hvor hele holdet samles i et fælles læringsrum, og som er placeret i perioderne mellem modul 15 og 16 samt modul 18 og 19.

Specialevejledningen har fokus på udviklingen af dit afgangsprojekt og din løbende professionsudvikling.

Vejledningen understøtter din proces med at omsætte det metodiske grundlag fra aktionsforskningsforløbet til et konkret og fagligt afgrænset projekt. Der arbejdes med at identificere og afgrænse en praksisnær problemstilling samt udvikle et metodisk og etisk reflekteret undersøgelsesdesign i overensstemmelse med uddannelsens samlede læringsudbytte, jf. **kapitel 4**.

Samtidig styrkes din evne til at anvende videnskabsteoretiske perspektiver og forskningsinformeret praksis i arbejdet med projektet samt til systematisk dokumentation, analyse og formidling af praksisundersøgelser.

Gennem vejledningen arbejdes der med:

- Formulering og kvalificering af undersøgelses- og udviklingsspørgsmål.
- Kobling mellem teori, metode og praksiserfaring.
- Anvendelse af videnskabsteoretiske perspektiver i praksisundersøgelsen.
- Refleksion over terapeutisk rolle, professionsidentitet og etisk ansvar.
- Integration af læring fra uddannelsens moduler i et sammenhængende professionsperspektiv.

Vejledningen er organiseret som gruppebaserede læringsrum, hvor dialog, fælles refleksion og rammesat kollegial, fagligt begrundet feedback indgår som centrale elementer. Her understøttes både projektarbejdet og udviklingen af evnen til at indgå i faglige fællesskaber, give og modtage kvalificeret feedback samt reflektere over egen praksis i et professionelt læringsmiljø.

Vejledningen tilrettelægges med stigende krav til faglig begrundelse, metodisk refleksion og professionsansvar og understøtter progressionen frem mod afgangsprojektet samt overgangen fra studerende til professionsrettet reflekterende praktiker.

Modul 12- 15: 5. semester

5. semester bygger videre på den professionsparathed, der er opnået ved afslutningen af grundforløbet, og markerer indgangen til en mere sammenhængende, kompleks og tematiseret fordybelse i psykoterapeutisk praksis.

Semesteret samler og videreudvikler dit arbejde med eksistentielle livstemaer, metodisk differentiering og traumeforståelse med gradvist øget professionsbevidst selvstændighed, metodisk begrundelse og professionsansvar inden for uddannelsens rammer. Perspektivet udvides fra individets umiddelbare erfaring til relationelle, historiske og kollektive sammenhænge.

Semesterets moduler bevæger sig tematisk og metodisk gennem følgende fokusområder:

Modul 12 introducerer eksistentielle og transpersonlige perspektiver og kvalificerer arbejdet med mening, identitet, livsvilkår og bevidsthed i en professionsfaglig og psykologisk ramme.

Modul 13 udvider metodefeltet gennem kreative og æstetiske processer og styrker din evne til metodisk begrundet anvendelse af symbolske og sanselige udtryk i terapeutisk dialog.

Modul 14 fordyber arbejdet med krise, chok og traume og udvikler din reguleringskompetence, stabiliseringsforståelse og etiske afgrænsning i arbejdet med belastede klienter.

Modul 15 udvider traumeperspektivet til transgenerationelle, kulturelle og kollektive dimensioner og styrker din refleksive og kritiske bevidsthed om historiske og kontekstuelle mønstre i psykoterapeutisk praksis.

Arbejdet med krise- og traumeforståelse foregår på et stabiliserende og professionsafgrænset niveau og indebærer ikke behandling af komplekse traumetilstande, som kræver specialiseret psykologisk eller psykiatrisk indsats.

Semesteret bevæger sig således fra eksistentiel og refleksiv fordybelse (modul 12) over metodisk differentiering (modul 13) til klinisk stabiliserende og kontekstualiserende arbejde med traumebelastning (modul 14–15).

Som en integreret del af semesteret indgår undervisning i praksisundersøgelse og aktionsforskning, hvor der arbejdes med en praksisnær og systematisk tilgang til undersøgelse af egen psykoterapeutiske praksis. Der arbejdes med formulering af problemstillinger, videnskabsteoretisk positionering inden for en aktionsforskningsramme, metodisk tilrettelæggelse, dataarbejde samt analyse og faglig refleksion med henblik på at skabe sammenhæng mellem undersøgelsens elementer. Aktionsforskning anvendes som metodisk ramme og danner grundlag for det videre arbejde med afgangprojektet.

Samlet set understøtter 5. semester din evne til med stigende professionsbevidst selvstændighed og faglig begrundelse at integrere eksistentielle, metodiske og traumeteoretiske perspektiver i en sammenhængende og professionsrettet psykoterapeutisk praksis inden for eget kompetenceområde.

Der arbejdes fortsat med vægt på tydelig faglig afgrænsning, etisk dømmekraft og reflektiv professionsudøvelse inden for uddannelsens rammer.

Modul 12: Eksistentielle og transpersonlige perspektiver i psykoterapi

Placering: 5. semester.

Progression: Modulet bygger videre på den professionsparathed, der er opnået ved afslutningen af grundforløbet, og markerer indgangen til overbygningens professionsrettede fordybelse. Du arbejder med eksistentielle og transpersonlige perspektiver med øget metodisk differentiering, skærpet etisk refleksion og stigende professionsbevidst selvstændighed i metodeanvendelsen inden for uddannelsens rammesatte og superviserede læringskontekst og med tydelig opmærksomhed på eget kompetenceområde. Arbejdet omfatter komplekse temaer som mening, livsvalg, ansvar, identitet, bevidsthed og eksistentielle livsvilkår og stiller øgede krav til professionel integritet og etisk dømmekraft. Modulet markerer samtidig opstarten på arbejdet med aktionsforskning som praksisnær metode, hvor der etableres et metodisk grundlag for systematisk undersøgelse og udvikling af egen psykoterapeutiske praksis i relation til det afsluttende afgangprojekt.

Formål

Modulet har til formål at kvalificere dit arbejde med eksistentielle og transpersonlige dimensioner af menneskelig erfaring i en professionel psykoterapeutisk kontekst. Du introduceres til fænomenologiske, eksistentielle og transpersonlige perspektiver som psykologiske og terapeutiske forståelsesrammer og trænes i at møde eksistentielle og livssynsmæssige temaer med metodisk bevidsthed, etisk ansvar og tydelig faglig afgrænsning. Modulet har ikke religiøs karakter. Eksistentielle og transpersonlige perspektiver behandles og anvendes udelukkende inden for en psykologisk og professionsfaglig ramme.

Indhold og temaer

- Eksistentielle og transpersonlige perspektiver som psykologiske og terapeutiske forståelsesrammer.
- Fænomenologiske og eksistentielle forståelser af mening, livsvilkår, ansvar og identitet.
- Bevidsthed, erkendelsesprocesser og oplevelsesdimensioner i psykoterapeutisk perspektiv.
- Nærvær, meditation og reflektive praksisser som psykologisk funderede terapeutiske redskaber.
- Spirituel bypass som psykologisk og eksistentiell undgåelsesstrategi.
- Etiske og faglige grænser i arbejdet med eksistentielle og transpersonlige temaer.
- Procesmodellen anvendt i eksistentiell og transpersonlig kontekst.

Læringsudbytte

Viden

Du har:

- Anvendelsesorienteret viden om eksistentielle og transpersonlige perspektiver som psykologiske og terapeutiske forståelsesrammer.
- Viden om fænomenologiske og eksistentielle forståelser af mening, livsvilkår, ansvar og identitet i psykoterapeutisk kontekst.
- Viden om bevidsthed, erkendelsesprocesser og oplevelsesdimensioner i relation til psykoterapeutisk arbejde.
- Viden om etiske problemstillinger og faglige grænser i arbejdet med livssyn, mening og bevidsthedsmæssige erfaringer.
- Viden om muligheder og begrænsninger ved anvendelse af nærværs- og refleksionsbaserede praksisser i psykoterapi.
- Grundlæggende viden om aktionsforskning som praksisnær metode til undersøgelse og udvikling af psykoterapeutisk praksis.

Færdigheder

Du kan:

- Indgå professionelt og metodisk reflekteret i samtaler om eksistentielle og transpersonlige livstemaer som mening, ansvar, identitet og livsvilkår.
- Anvende nærværs- og refleksionsbaserede tilgange, hvor dette er fagligt begrundet og klientunderstøttende, i en rammesat og superviseret læringskontekst.
- Identificere og fagligt afgrænse eksistentielle og transpersonlige problemstillinger i psykoterapeutisk praksis.
- Begrunde metodevalg og vurdere behov for henvisning, supervision eller tværfagligt samarbejde inden for uddannelsens rammer.
- Anvende refleksionsformer inspireret af aktionsforskning til undersøgelse og udvikling af egen praksis i en superviseret læringskontekst.

Kompetencer

Du kan:

- Navigere ansvarligt i grænsefladen mellem psykoterapi, livssyn og eksistentiel erfaring med skærpet etisk dømmekraft inden for uddannelsens rammer.
- Integrere eksistentielle perspektiver i en sammenhængende og professionsrettet psykoterapeutisk praksis inden for eget kompetenceområde og uddannelsens rammer.
- Udvide professionsbevidsthed og metodisk refleksion i arbejdet med komplekse eksistentielle temaer.
- Indgå i faglig dialog om etiske og eksistentielle problemstillinger med respekt for faglig afgrænsning og professionsansvar.
- Arbejde systematisk med refleksion over egen praksis med afsæt i aktionsforskningsinformerende tilgange som led i udvikling af professionsbevidsthed.

Undervisnings- og arbejdsformer

Undervisningen veksler mellem oplevelsesorienteret og dialogbaseret undervisning, praksisøvelser i rammesat og superviseret kontekst samt skriftlig refleksion og dokumentation. Guidede

meditationer og nærværøvelser anvendes inden for en tydeligt afgrænset professionsfaglig ramme. Der arbejdes med fælles undersøgelse, metodisk differentiering og faglig afgrænsning med henblik på at styrke din evne til at begrunde metodevalg og udvise etisk dømmekraft. Modulet markerer overgangen til en mere systematisk anvendelse af aktionsforskning som praksisnær metode samt projekt- og undersøgelsesarbejde som led i overbygningens progression. Der arbejdes med formulering af problemstillinger, videnskabsteoretisk positionering inden for en aktionsforskningsramme, metodisk tilrettelæggelse, dataarbejde samt analyse og faglig refleksion med henblik på at skabe sammenhæng mellem undersøgelsens elementer. Arbejdet danner grundlag for det videre arbejde med afgangsprojektet.

Formativ vurdering

Den formative vurdering tager afsæt i modulets læringsudbytte. Der lægges vægt på metodisk anvendelse, faglig begrundelse af metodevalg, etisk positionering, faglig afgrænsning, refleksiv praksis og professionsbevidsthed i dit arbejde. Den formative vurdering understøtter progression mod overbygningens øgede kompleksitet, professionsbevidst selvstændighed og ansvar inden for uddannelsens rammer.

Modul 13: Kreative processer

Placering: 5. semester.

Progression: Modulet indgår i overbygningens professionsrettede fordybelse og videreudvikler dit metodiske repertoire gennem anvendelse af kreative og æstetiske processer i psykotераapeutiske læringssituationer og praksisnære forløb inden for uddannelsens rammer. Arbejdet foregår med stigende kompleksitet, øget etisk ansvar og tydelig professionsrettet metodeanvendelse inden for uddannelsens rammer. Du arbejder med symbolske udtryk, sansning og meningsskabende processer som integrerede elementer i psykotераapeutisk dialog. Dette stiller øgede krav til professionel integritet og etisk dømmekraft, metodisk bevidsthed, faglig afgrænsning og refleksiv praksis.

Formål

Formålet med modulet er at kvalificere dig til anvendelse af kreative og æstetiske udtryksformer som integreret del af psykotераapeutisk praksis. Der arbejdes med kunstterapeutisk inspirerede og oplevelsesbaserede processer, hvor det skabende udtryk anvendes som psykologisk og terapeutisk redskab i arbejdet med sansning, erkendelse, regulering og meningsdannelse. Kreativitet forstås som en psykologisk erkendelsesvej og regulerende ressource i psykotераapi og anvendes inden for en tydelig professionsfaglig og etisk ramme.

Indhold og temaer

- Kunstterapeutisk inspirerede metoder anvendt i psykotераapeutisk praksis.
- Æstetiske læreprocesser og sansning som adgang til erkendelse.
- Kreative og kropsligt forankrede processer med farver, former og materialer.
- Fænomenologiske og symbolske perspektiver på skabende udtryk.
- Triangulære processer: relationen mellem terapeut, klient og det skabte som fælles tredje.
- Integration af det skabte udtryk i terapeutisk refleksion og samtale.

- Etiske og faglige grænser i anvendelsen af kreative metoder.

Undervisnings- og arbejdsformer

Undervisningen veksler mellem oplæg til debat, oplevelsesorienteret undervisning, kreative og æstetiske øvelser, individuelle og gruppebaserede processer, træningsøvelser, dialog og refleksion samt skriftlig dokumentation. De kreative processer anvendes som psykologiske og terapeutiske redskaber. Der arbejdes systematisk med metodisk begrundelse, faglig afgrænsning og refleksiv integration af det skabte udtryk i terapeutisk praksis.

Læringsudbytte

Viden

Du har:

- Anvendelsesorienteret viden om kreative og æstetiske processers muligheder og begrænsninger i psykoterapeutisk praksis.
- Viden om kunstterapeutisk inspirerede metoders teoretiske og forskningsinformerede grundlag.
- Viden om fænomenologiske og symbolske perspektiver på skabende udtryk i terapeutisk kontekst.
- Viden om triangulære processer og betydningen af det skabte som fælles tredje i relationen mellem terapeut og klient.
- Viden om etiske og faglige grænser i anvendelsen af kreative og æstetiske metoder.

Færdigheder

Du kan:

- Anvende kreative og kunstterapeutisk inspirerede metoder som integreret del af psykoterapeutisk praksis i en rammesat og superviseret læringskontekst.
- Facilitere sansende og skabende processer i et trygt og professionelt rammesat lærings- og øverum.
- Integrere det skabte udtryk i terapeutisk dialog og refleksion uden reduktionistisk eller forhastet tolkning.
- Begrunde metodiske valg og vurdere relevans og anvendelighed af kreative metoder i forskellige psykoterapeutiske sammenhænge.

Kompetencer

Du kan:

- Integrere kreative og æstetiske processer i en professionsrettet og metodisk begrundet psykoterapeutisk praksis.
- Udvide etisk dømmekraft og faglig afgrænsning i arbejdet med symbolske og sanselige udtryk.

- Reflektere systematisk over egen rolle, metodiske valg og professionsansvar i anvendelsen af kreative metoder.

Formativ vurdering

Den formative vurdering tager afsæt i modulets læringsudbytte. Der lægges vægt på metodisk anvendelse, faglig begrundelse af metodevalg, etisk positionering, reflektiv praksis og professionsbevidsthed i arbejdet med kreative og æstetiske processer. Den formative vurdering understøtter progression mod overbygningens øgede kompleksitet, professionsbevidst selvstændighed og ansvar.

Modul 14: Krise, chok og traume

Placering: 5. semester.

Progression: Modulet bygger videre på de eksistentielle og metodiske perspektiver fra modul 12 og 13 og retter fokus mod krise, chok og traumatiske livserfaringer i en psykoterapeutisk kontekst. Du arbejder med at integrere krise- og traumeforståelse i en relationel og kropsorienteret psykoterapeutisk praksis og udvikler styrket metodisk bevidsthed i forhold til stabilisering, regulering og forebyggelse af retraumatisering. Modulet kvalificerer dig til stabiliserende og støttende arbejde – ikke til specialiseret traumebehandling.

Formål

Modulet har til formål at give dig en anvendelsesorienteret og forskningsinformeret forståelse af krise, chok og traumatiske belastninger i psykoterapeutisk praksis. Modulet styrker din evne til at identificere traumereaktioner, vurdere behov for stabilisering og anvende grundlæggende relationelle og kropsorienterede reguleringsmetoder inden for en tydeligt afgrænset professionsfaglig ramme. Modulet har ikke karakter af specialiseret traumebehandleruddannelse og omfatter ikke behandling af komplekse traumer på specialistniveau. Der arbejdes med ansvarlig stabilisering, tydelig faglig afgrænsning og relevant viderehenvielse, hvor klientens behov overstiger dit kompetenceområde. Derudover indgår tværfaglig undervisning på modulet. Den tværfaglige undervisning bidrager til, at du kan perspektivere psykoterapeutisk praksis i relation til komplekse livssituationer og udvikle forståelse for samspillet mellem psykoterapi og andre faglige indsatser.

Indhold og temaer

- Krise- og traumeforståelse, herunder krisereaktionernes faser.
- Choktraumer, udviklingstraumer og relationelle traumer.
- Stressfysiologi, arousalregulering og introduktion til polyvagal forståelsesramme.
- PTSD og komplekse traumer som teoretiske forståelsesrammer i psykoterapeutisk praksis.
- Stabilisering, ressourceopbygning og faseorienteret tilgang.
- Kropslige, sanselige og relationelle reguleringsmetoder.
- Forebyggelse af retraumatisering.
- Posttraumatisk vækst og eksistentielle perspektiver på lidelse.
- Terapeutens egen regulering, grænsesætning, supervision og henvisningsansvar.

- Introduktion til tværfaglige perspektiver på krise, chok og traume i relation til komplekse menneskelige problemstillinger.
- Psykoterapeutens rolle, faglige afgrænsning og samarbejde med andre professioner.

Undervisnings- og arbejdsformer

Undervisningen veksler mellem oplevelsesorienteret undervisning, reguleringsøvelser, casearbejde, struktureret færdighedstræning i en rammesat og superviseret læringskontekst, dialogbaseret undervisning, reflektiv skrivning samt kollegial feedback og supervision. Der arbejdes systematisk med stabilisering, tempo, grænsesætning og faglig afgrænsning som integrerede elementer i undervisningen. Forhåndsoptagede undervisningsforløb indgår i begrænset omfang som supplement til den synkrone undervisning, hvor underviser er til stede og faciliterer dialog, øvelser og refleksion.

Læringsudbytte

Viden

Du har:

- Anvendelsesorienteret og forskningsinformeret viden om centrale krise- og traumeteorier samt psykotraumatologiske begreber og reaktionsmønstre ved chok-, udviklings- og relationelle traumer.
- Viden om stressfysiologi, arousalregulering og stabiliseringsprincipper, herunder introduktion til polyvagal forståelsesramme.
- Viden om faseorienterede tilgange i traumearbejde samt principper for forebyggelse af retraumatisering.
- Viden om faglig afgrænsning, henvisningsansvar og tværfagligt samarbejde i arbejdet med traumebelastede klienter.
- Viden om din egen regulering, grænsesætning og supervision som forudsætning for ansvarlig professionsudøvelse.
- Viden om anvendelse af aktionsforskning som praksisnær metode til systematisk undersøgelse og udvikling af egen praksis.

Færdigheder

Du kan:

- Identificere tegn på krise- og traumereaktioner og foretage en fagligt begrundet vurdering af behov for stabilisering før videre terapeutisk bearbejdning.
- Anvende grundlæggende relationelle og kropssansede reguleringsmetoder.
- Etablere og vedligeholde trygge terapeutiske rammer med fokus på tempo, forudsigelighed og ressourceopbygning.
- Forebygge retraumatisering gennem metodisk bevidsthed og tydelig rammesætning.
- Indgå i tværfaglig dialog og foretage relevant viderehenvielse, når klientens problematik overstiger dit eget kompetenceområde.

- Videreudvikle anvendelsen af aktionsforskningsinformerende tilgange i undersøgelse af egen praksis.

Kompetencer

Du kan:

- Arbejde stabiliserende og professionsafgrænset i mødet med øveklienter med traumebelastning inden for uddannelsens rammer.
- Integrere krise- og traumeforståelse i en sammenhængende og fagligt begrundet psykoterapeutisk praksis.
- Udvide etisk dømmekraft, tydelig faglig afgrænsning og professionsansvar i mødet med sårbare og belastede klienter.
- Regulere dig selv i følelsesmæssigt belastende situationer og søge supervision ved behov.
- Arbejde med stigende metodisk bevidsthed i anvendelsen af aktionsforskningsinformerende tilgange i egen praksis.

Formativ vurdering

Den formative vurdering tager afsæt i modulets læringsudbytte. Der lægges vægt på din evne til at identificere og vurdere krise- og traumereaktioner, anvende stabiliserende og regulerende metoder samt udvide etisk dømmekraft og tydelig faglig afgrænsning. Den formative vurdering omfatter desuden din professionelle positionering, selvregulering og refleksion over ansvar, kompetencegrænser og henvisningspraksis samt din evne til at arbejde refleksivt og metodisk med egen praksis i relation til aktionsforskningsforløbet.

Projektvejledning mellem modul 15 og 16

I perioden mellem modul 15 og modul 16 gennemføres projektvejledningen som et fælles, synkront online vejledningsforløb med instituttets projektvejleder.

Vejledningen er tilrettelagt som et fælles læringsrum for hele holdet og har fokus på progressionen i arbejdet med afgangsprojektet. Der arbejdes med udvikling og kvalificering af problemformulering, metodisk tilrettelæggelse, sammenhæng mellem teori, metode og praksis samt refleksion over undersøgelsesdesign og praksisnært materiale. Arbejdet fungerer samtidig som et indledende, vejledt pilotforløb, hvor projektets problemstilling og metodiske tilgang afprøves og kvalificeres inden for uddannelsens rammer.

Vejledningen understøtter din evne til at arbejde systematisk, metodisk og refleksivt med egen praksis og bidrager til at skabe fremdrift og faglig forankring i projektarbejdet frem mod afgangsprojektet.

Modul 15: Transgenerationelle traumer og epigenetik

Placering: 5. semester.

Progression: Modulet bygger videre på arbejdet med individuelle traumeprocesser på modul 14 og udvider perspektivet til transgenerationelle, kulturelle og kollektive dimensioner af belastning. Du arbejder med at integrere familiehistoriske og kontekstuelle forståelsesrammer i psykoterapeutisk praksis og udvikler styrket refleksiv bevidsthed om historiske, relationelle og samfundsmæssige påvirkninger. Arbejdet foregår inden for uddannelsens rammer og i en superviseret kontekst og stiller øgede krav til metodisk nøgternhed, kritisk refleksion og tydelig faglig afgrænsning.

Formål

Modulet har til formål at udvide din forståelse af traumebelastning ved at inddrage transgenerationelle, kulturelle og kontekstuelle perspektiver i en psykoterapeutisk sammenhæng. Epigenetik og neuroplasticitet introduceres som teoretiske forståelsesrammer på et overordnet og forskningsorienteret niveau og behandles kritisk og refleksivt i relation til psykoterapeutisk praksis. Der arbejdes ikke med biologisk determinisme eller kausale forklaringer, men med perspektiver, der kan kvalificere forståelsen af samspillet mellem livshistorie, relationelle erfaringer og kontekstuelle påvirkninger. Modulet kvalificerer dig til at arbejde undersøgende og professionsafgrænset med familiehistoriske og kulturelle temaer som en del af klientens livsforståelse.

Indhold og temaer

- Transgenerationelle traumer og deres psykologiske overførselsmekanismer.
- Introduktion til epigenetik og neuroplasticitet som forståelsesrammer.
- Kollektive og kulturelle traumer (fx krig, migration, diskrimination).
- Familiehistorier, tavse fortællinger og kontekstuelle påvirkninger.
- Livs- og traumelinjer som refleksionsredskab.
- Visualisering og symbolarbejde som refleksionsredskaber i rammesat kontekst.
- Arousalforståelse og regulering i relation til familiehistoriske belastninger.
- Selvrefleksion, modoverføring og terapeutens egen livshistoriske påvirkning.

Undervisnings- og arbejdsformer

Undervisningen veksler mellem oplevelsesorienteret undervisning, refleksive og kropssansede øvelser, casearbejde, dialogbaseret undervisning, strukturerede træningsøvelser samt skriftlig refleksion og dokumentation. Der arbejdes systematisk med kritisk refleksion, metodisk afgrænsning og professionsansvar som integrerede elementer i undervisningen.

Læringsudbytte

Viden

Du har:

- Anvendelsesorienteret viden om transgenerationelle og kollektive traumeperspektiver i psykoterapeutisk praksis.
- Viden om epigenetik og neuroplasticitet som overordnede forskningsbaserede forståelsesrammer samt indsigt i deres muligheder og begrænsninger.

- Viden om familiehistoriske, kulturelle og samfundsmæssige påvirkninger i relation til psykologisk belastning.
- Viden om arousalforståelse og regulering i relation til familiehistoriske og kontekstuelle belastninger.
- Viden om metodisk og etisk afgrænsning i arbejdet med transgenerationelle og kollektive problemstillinger.

Færdigheder

Du kan:

- Identificere og undersøge mønstre relateret til familiehistoriske og kulturelle belastninger i psykoterapeutiske læringssituationer og praksisnære forløb.
- Facilitere undersøgende samtaler om familiehistorie og kulturel kontekst i rammesatte og superviserede læringssituationer.
- Anvende tidslinjer, visualisering og kropsligt forankrede refleksionsmetoder som integrerede redskaber i terapeutisk dialog.
- Forholde dig kritisk og nuanceret til biologiske og epigenetiske forklaringsmodeller og anvende dem perspektiverende frem for deterministisk.
- Vurdere behov for faglig afgrænsning og relevant viderehenvielse, hvor problematikken overstiger dit eget kompetenceområde.

Kompetencer

Du kan:

- Integrere transgenerationelle og kollektive perspektiver i en sammenhængende og professionsrettet psykoterapeutisk praksis.
- Arbejde selvrefleksivt med egne livshistoriske påvirkninger og integrere denne bevidsthed professionelt og etisk i mødet med klienter.
- Udvide professionsansvar og etisk dømmekraft i komplekse familiehistoriske og kulturelle sammenhænge.
- Udvide metodisk nøgternhed, kritisk refleksion og tydelig faglig afgrænsning i arbejdet med transgenerationelle, kulturelle og kontekstuelle problemstillinger.
- Reflektere over egen rolle, for forståelse og livshistoriske påvirkninger i mødet med klientens familiehistorie og kontekst.
- Indgå i faglig dialog om transgenerationelle og epigenetiske perspektiver med opmærksomhed på deres muligheder og begrænsninger i psykoterapeutisk praksis.

Formativ vurdering

Den formative vurdering tager afsæt i modulets læringsudbytte. Der lægges vægt på din evne til at integrere transgenerationelle og kollektive perspektiver i psykoterapeutisk praksis på en metodisk bevidst og fagligt afgrænset måde samt på evnen til at forholde sig kritisk og nuanceret til biologiske og kontekstuelle forklaringsmodeller. Den formative vurdering omfatter desuden din refleksive praksis, professionsbevidsthed og etiske positionering i arbejdet med familiehistoriske og kulturelle belastninger.

Modul 16-17: 6. semester

6. semester markerer en bevægelse fra 5. semesters tematiske fordybelse i eksistentielle og traumeteoretiske perspektiver til en mere integrerende og kontekstorienteret psykoterapeutisk praksis. Semesteret samler og videreudvikler dit arbejde med relationelle, symbolske og gruppedynamiske processer og retter fokus mod håndtering af komplekse terapeutiske sammenhænge, hvor flere samtidige processer udfolder sig.

Hvor 5. semester har styrket din forståelse af individuelle og historiske belastninger, arbejder 6. semester med psykoterapeutiske processer i fællesskabsorienterede og symbolske rum. Du træner evnen til med øget professionsbevidst selvstændighed at analysere og intervenere i relationelle og gruppemæssige processer, regulere emotionel intensitet og integrere symbolske og æstetiske udtryk i en fagligt afgrænset, metodisk begrundet og etisk forankret praksis.

Modul 16 kvalificerer arbejdet med gruppeterapeutiske processer og udvikler din forståelse af gruppen som et dynamisk system med samtidige relationelle og ubevidste bevægelser. På modulet indgår tværfaglig undervisning, som bidrager til at styrke din forståelse af komplekse samspil mellem individ, gruppe og kontekst.

Modul 17 udvider metodefeltet gennem symbolske, narrative og æstetiske tilgange og styrker din evne til at arbejde med billedsprog og metafor i en relationelt funderet og professionsafgrænset læringskontekst.

Samlet set understøtter 6. semester udviklingen af en sammenhængende og professionsrettet psykoterapeutisk praksis, hvor du med øget professionsbevidst selvstændighed inden for eget kompetenceområde kan integrere relationelle, gruppemæssige og symbolske perspektiver med tydelig faglig afgrænsning og etisk dømmekraft inden for uddannelsens rammer.

Modul 16: Gruppeterapeutiske processer

Placering: 6. semester.

Progression: Modulet markerer en videreudvikling af dine relationelle og metodiske kompetencer ved at rette fokus mod gruppeterapeutiske processer. Du arbejder med at forstå, analysere og med stigende professionsbevidst selvstændighed facilitere gruppeterapeutiske processer og relationelle fænomener i en tydeligt rammesat læringskontekst. Modulet understøtter udviklingen af metodisk bevidsthed, etisk dømmekraft og professionel rolleforståelse i arbejdet med terapeutiske grupper. Modulet markerer samtidig introduktionen til tværfaglige perspektiver på overbygningen. På dette modul psykoterapeutisk praksis i samspil med antropologiske perspektiver på menneskelig trivsel og livsvilkår. Modulet følger studievejleder eller underviser endvidere op på de eksamensbemærkninger, du modtog vedrørende din kliniske praksis i forbindelse med vurderingen på modul 11. Dette med henblik på at understøtte din fortsatte faglige udvikling.

Formål

Formålet med modulet er at kvalificere dig til at forstå, analysere og arbejde med facilitering af gruppeterapeutiske processer med faglig indsigt, etisk bevidsthed og metodisk refleksion. Modulet styrker din evne til at indgå professionelt og ansvarligt i gruppedynamiske sammenhænge og til at forstå gruppen som et dynamisk system, hvor relationelle, emotionelle og ubevidste processer udfolder sig i samspil mellem individ og fællesskab. Undervisningen kombinerer teoretisk viden med praksisnær og oplevelsesorienteret træning i gruppeterapeutens rolle og grundlæggende interventioner. Den tværfaglige undervisning bidrager til, at du kan perspektivere psykoterapeutisk praksis i relation til komplekse livssituationer og udvikle forståelse for samspillet mellem psykoterapi og andre faglige indsatser.

Indhold og temaer

- Gruppeterapiens faser, roller, normer og dynamikker.
- Interpersonelle, psykodynamiske, eksistentielle og systemiske perspektiver på gruppedynamik.
- Relationelle og ubevidste gruppemæssige fænomener, herunder tilknytning, spejling, projektion, emotionel smitte, overføring og modoverføring.
- Gruppeterapeutens funktioner og ansvar, herunder arbejde med rammesætning, regulering og procesledelse.
- Arbejde med her-og-nu-feltet og feedbackprocesser.
- Oplevelsesorienterede arbejdsformer i gruppeterapeutisk træning, herunder kropslige, emotionelle og relationelle processer.
- Etiske og praktiske overvejelser ved opstart, ledelse og afslutning af gruppeterapeutiske forløb.
- Integration af erfaringer fra studierettet gruppeterapi i udviklingen af din professionelle rolle som gruppeterapeut.
- Tværfaglige perspektiver på komplekse problemstillinger, herunder samspillet mellem psykoterapi og andre faglige indsatser samt psykoterapeutens rolle og faglige afgrænsning.

Undervisnings- og arbejdsformer

Oplevelsesorienteret undervisning, praksisnære gruppeøvelser, dialog, refleksion samt individuelt og gruppebaseret procesarbejde i en tydeligt rammesat læringskontekst med faglig supervision. Forhåndsoptagede undervisningsforløb indgår i begrænset omfang som supplement til den synkrone undervisning, hvor underviser er til stede og faciliterer dialog, øvelser og refleksion.

Læringsudbytte

Viden

Du har:

- Anvendelsesorienteret og forskningsinformeret viden om gruppeterapeutiske teorier, faser og dynamikker.
- Viden om interpersonelle, psykodynamiske, eksistentielle og systemiske perspektiver på gruppedynamik.
- Viden om relationelle og ubevidste gruppemæssige fænomener, herunder tilknytning, spejling, projektion, emotionel smitte, overføring og modoverføring.

- Viden om gruppeterapeutens rolle, funktioner og ansvar, herunder rammesætning, regulering og procesledelse.
- Viden om etiske og praktiske overvejelser ved opstart, ledelse og afslutning af gruppeterapeutiske forløb.
- Viden om tværfaglige perspektiver og samarbejdsformer, herunder egen faglige afgrænsning i mødet med komplekse problemstillinger.

Færdigheder

Du kan:

- Etablere og vedligeholde et etisk trygt og tydeligt rammesat terapeutisk grupperum.
- Analysere og arbejde refleksivt med gruppedynamikker, roller og procesfaser.
- Anvende metodisk begrundede interventioner kontekstafhængigt med henblik på at understøtte både individets og gruppens udvikling.
- Identificere og regulere emotionel intensitet i gruppen og arbejde bevidst med her-og-nu-processer og feedback.
- Deltage i planlægning, gennemførelse og evaluering af afgrænsede og tydeligt rammesatte gruppeterapeutiske forløb i en uddannelsesmæssig læringskontekst.
- Reflektere over tværfaglige perspektiver og vurdere behov for inddragelse af andre faglige kompetencer i arbejdet med komplekse problemstillinger.

Kompetencer

Du kan:

- Anvende dig selv som et relationelt og reguleret redskab i gruppesammenhænge med tydelig professionsbevidsthed.
- Integrere metodisk refleksion, etisk dømmekraft og faglig afgrænsning i en professionel rolle i gruppeterapeutiske sammenhænge.
- Indgå ansvarligt og professionsbevidst i komplekse gruppedynamiske processer inden for uddannelsens rammesatte og superviserede kontekst.
- Udvide professionsansvar og tydelig rolleforståelse i arbejdet med terapeutiske grupper.
- Indgå reflekteret i tværfaglige sammenhænge med tydelig faglig afgrænsning og professionsansvar.

Formativ vurdering

Den formative vurdering tager afsæt i modulets læringsudbytte. Der lægges vægt på din evne til at analysere og facilitere gruppedynamikker, udvise metodisk bevidsthed, regulere emotionel intensitet og arbejde etisk og professionsafgrænset i arbejdet med gruppeledelse inden for uddannelsens rammer og med faglig supervision. Den formative vurdering omfatter desuden din professionelle positionering, selvregulering og refleksion over ansvar og kompetencegrænser.

Modul 17: Symbolernes sprog – sjælelige landskaber og indre rejser

Placering: 6. semester.

Progression: Modulet bygger videre på arbejdet med relationelle og gruppedynamiske processer på modul 16 og retter fokus mod symbolske, narrative og æstetiske dimensioner af psykoterapeutisk praksis. Du arbejder med at integrere indre billedsprog, metaforer og æstetiske erfaringer i en relationel, professionsrettet og kontekstbevidst praksis. Modulet understøtter udviklingen af metodisk refleksion, kritisk anvendelse og tydelig faglig afgrænsning i arbejdet med symbolske og oplevelsesorienterede tilgange med mulighed for supervision, dialog og refleksion.

Formål

Formålet med modulet er at kvalificere dig til at arbejde professionelt, etisk og metodisk reflekteret med symboler, metaforer og indre forestillinger som en del af psykoterapeutisk praksis. Undervisningen tager afsæt i dybdepsykologiske, fænomenologiske og narrative perspektiver og inddrager neuroæstetik som en supplerende forskningsbaseret forståelsesramme for æstetisk perception, affektregulering og meningsdannelse. Symboler og æstetiske udtryk behandles som psykologiske og relationelle fænomener – ikke som objektive eller universelle betydningssystemer. Modulet har fokus på at integrere symbolske og æstetiske arbejdsformer i en relationel og professionsrettet praksis, hvor fortolkning forbliver klientforankret, dialogisk og fagligt afgrænset. Udvidede læringsrum, herunder kunstmuseer og æstetiske miljøer, anvendes som refleksive og oplevelsesbaserede kontekster med tydelig professionsfaglig rammesætning.

Indhold og temaer

- Symbolpsykologi og udvalgte dybdepsykologiske og narrative perspektiver på metaforer og billedsprog.
- Arketyper som kultur- og narrativ forståelsesramme.
- Neuroæstetik som forskningsfelt med fokus på æstetisk perception, affekt og meningsdannelse.
- Sammenhænge mellem billeder, emotionel regulering og integration af erfaring.
- Visualisering og metaforisk dialog i en rammesat læringskontekst.
- Kunstens rolle i psykoterapi i relationelle og fænomenologiske perspektiver.
- Etiske overvejelser ved arbejde med symboler, ritualer og billedsprog i psykoterapeutisk praksis.

Undervisnings- og arbejdsformer

Undervisningen veksler mellem faglige oplæg, dialog, refleksion, træningsøvelser og kunstbaserede læringsaktiviteter. Udvidede læringsrum, herunder kunstmuseer, anvendes som refleksive læringsmiljøer med tydelig professionsfaglig rammesætning. Der arbejdes systematisk med metodisk begrundelse, etisk refleksion og professionsansvar.

Læringsudbytte

Viden

Du har:

- Anvendelsesorienteret viden om symbolske, metaforiske og æstetiske dimensioner i psykoterapeutisk praksis.
- Viden om dybdepsykologiske, fænomenologiske og narrative perspektiver på symboler og billedsprog.
- Viden om arketyper som kulturel og narrativ forståelsesramme.
- Viden om neuroæstetik som forskningsbaseret perspektiv på æstetisk perception, affektregulering og meningsdannelse.
- Viden om etiske problemstillinger og faglige grænser i arbejdet med symboler, ritualer og billedsprog i psykoterapeutisk praksis.

Færdigheder

Du kan:

- Arbejde metodisk og reflektivt med symboler, metaforer og indre billeder.
- Anvende narrative og symbolske tilgange til at støtte klienters udforskning af livstemaer, identitet og eksistentielle spørgsmål.
- Facilitere oplevelsesorienterede og æstetiske processer uden at overtage fortolkningen eller tilsidesætte klientens autonomi.
- Fagligt begrunde anvendelsen af symbolske og æstetiske metoder og vurdere deres relevans i forhold til den enkelte klients situation.
- Foretage professionsfaglig afgrænsning, hvor symbolske eller æstetiske metoder ikke er hensigtsmæssige.

Kompetencer

Du kan:

- Integrere symbolske og æstetiske perspektiver i en sammenhængende, relationelt funderet og etisk forankret psykoterapeutisk praksis.
- Udvide metodisk bevidsthed og kritisk refleksion i arbejdet med oplevelsesorienterede tilgange.
- Navigere ansvarligt i grænsefladen mellem symbolsk udforskning, klientens livsfortælling og professionsfaglig afgrænsning.
- Anvende æstetiske og narrative dimensioner som dialogiske redskaber inden for uddannelsens organisatoriske og faglige rammer.

Formativ vurdering

Den formative vurdering tager afsæt i modulets læringsudbytte. Der lægges vægt på din evne til at integrere symbolske og æstetiske tilgange i psykoterapeutisk praksis på en metodisk bevidst og fagligt afgrænset måde samt på evnen til at begrunde metodevalg og udvise etisk dømmekraft i arbejdet med symbolske processer.

Modul 18-20: 7. semester

7. semester markerer en integrerende og konsoliderende fordybelse i eksistentielle, etiske og filosofiske perspektiver i psykoterapeutisk praksis. Progressionen består i, at du arbejder med øget metodisk, refleksiv og professionsbevidst selvstændighed i mødet med komplekse eksistentielle livstemaer som tilgivelse, død, mening, frihed og ansvar.

Der lægges vægt på en sammenhængende integration af teori, metode og værdigrundlag samt udvikling af selvstændig etisk dømmekraft, tydelig professionsafgrænsning og evnen til at navigere ansvarligt i tværprofessionelle sammenhænge. Du træner evnen til at fastholde faglig ro og metodisk klarhed i arbejdet med eksistentielle grænseerfaringer, intense indre processer og værdimæssige dilemmaer i komplekse situationer og i samarbejde med andre fagprofessioner.

Semesteret videreudvikler arbejdet med tværfaglige perspektiver fra tidligere moduler og styrker din evne til at indgå reflekteret og professionsbevidst i samarbejde med andre faggrupper. Der arbejdes med at tydeliggøre eget fagligt mandat, herunder ansvar, muligheder og begrænsninger i psykoterapeutisk praksis i relation til organisatoriske og tværprofessionelle kontekster.

Der arbejdes med professionsetik i tværfaglige sammenhænge, herunder ansvar, kompetenceafgrænsning og vurdering af henvisnings- og samarbejdsbehov. Samtidig konsolideres din evne til at arbejde systematisk, refleksivt og professionsansvarligt inden for uddannelsens rammer.

7. semester understøtter således udviklingen fra professionsparathed til en konsolideret, værdiforankret, tværfagligt bevidst og metodisk reflekteret professionsidentitet inden for uddannelsens rammer og peger frem mod den afsluttende projekt- og afgangsfase.

Modul 18: Tilgivelse, liv og død

Placering: 7. semester.

Progression: Modulet markerer en bevægelse fra 6. semesters arbejde med relationelle og symbolske processer til en fordybelse i eksistentielle grænseerfaringer, hvor livets ultimative vilkår træder frem. Du arbejder med temaer, der berører menneskets grundvilkår – tilgivelse, tab og dødelighed – og træner din evne til at fastholde faglig ro, metodisk bevidsthed og fagligt begrundet etisk dømmekraft. Arbejdet forudsætter integration af tidligere semestre, herunder relationel regulering, traumeforståelse, symbolarbejde og gruppedynamik. Du udvikler evnen til at rumme eksistentiel smerte uden at forcere lindring, meningsskabelse eller forsoning og styrker samtidig din professionsidentitet gennem tydelig faglig afgrænsning, ansvarlig vurdering og refleksiv selvpositionering. Modulet udvider også den tværfaglige dimension, hvor perspektiver fra pædagogisk psykologi, organisations- og professionspraksis inddrages i arbejdet med relationelle og procesorienterede dynamikker. Dette bidrager til at udvikle din evne til at analysere, forstå og facilitere individuelle og gruppebaserede processer i samspil med andre faggrupper samt til at indgå i tværprofessionelt samarbejde med tydelig faglig afgrænsning og professionsansvar.

Formål

Formålet med modulet er at kvalificere dig til at arbejde professionelt, etisk og metodisk reflekteret med tilgivelse, tab og dødelighed som eksistentielle vilkår i psykoterapeutisk praksis.

Tilgivelse behandles som en psykologisk og relationel proces – ikke som moralsk fordring – og døden belyses både som konkret livsbegivenhed og som eksistentielt meningsbærende perspektiv i menneskets livsforståelse. Modulet har fokus på den terapeutiske evne til at rumme sorg, skyld, skam og eksistentiel smerte uden at forcere forsoning, meningsskabelse eller lindring. Der arbejdes med din refleksive bearbejdning af egne grænseerfaringer som integreret del af professionel og etisk praksis.

Indhold og temaer

- Eksistentielle og fænomenologiske perspektiver på døden som livsvilkår.
- Tilgivelse som psykologisk og relationel proces.
- Sorgreaktioner og tilpasningsprocesser i forbindelse med tab.
- Ventesorg, kompliceret sorg og identitetsmæssige omstillinger i forbindelse med tab og dødelighed.
- Døden som eksistentielt meningsperspektiv.
- Kulturelle og personlige forestillinger af død og tab.
- Arbejde med skyld, skam og uforsonede relationer.
- Terapeutens egne reaktioner og grænser.
- Etiske grænser og henvisningsansvar ved selvmordstanker eller alvorlig krise.
- Klientforankrede symbolske og ritualiserede handlinger i psykologisk rammesat kontekst.
- Tværfaglige perspektiver på komplekse problemstillinger, herunder samspillet mellem psykoterapi og andre faglige indsatser samt psykoterapeutens rolle og faglige afgrænsning.

Undervisnings- og arbejdsformer

Undervisningen veksler mellem teoretiske oplæg, oplevelsesorienterede refleksionsøvelser, dialogbaserede undersøgelser samt skriftlig og symbolsk bearbejdning. Der arbejdes systematisk med etisk refleksion, professionsafgrænsning og supervision. Forhåndsoptagede undervisningsforløb indgår i begrænset omfang som supplement til den synkrone undervisning, hvor underviser er til stede og faciliterer dialog, øvelser og refleksion.

Læringsudbytte

Viden

Du har:

- Anvendelsesorienteret viden om eksistentielle og fænomenologiske perspektiver på tilgivelse, tab og dødelighed.
- Viden om psykologiske sorgreaktioner, herunder variationer, ventesorg og kompliceret sorg.
- Viden om skyld, skam og relationelle brud i eksistentielt perspektiv.
- Viden om kulturelle og personlige forståelser af død og tab.
- Viden om etiske grænser og henvisningsansvar ved selvmordstanker og alvorlig krise.
- Viden om tværfaglige perspektiver og samarbejdsformer, herunder egen faglige afgrænsning i mødet med komplekse problemstillinger.

Færdigheder

Du kan:

- Arbejde metodisk og etisk reflekteret med eksistentielle temaer i psykoterapeutiske samtaler.
- Facilitere dialog om død, tab og afsked med relationel tilstedeværelse og professionel afgrænsning.
- Støtte klienters bearbejdning af sorg, skyld og uforsonede relationer uden normative fortolkninger eller forceret forsoning.
- Identificere egne reaktioner og grænser i arbejdet med dødsrelaterede temaer.
- Foretage fagligt begrundet vurdering af behov for viderehenvisning ved selvmordstanker eller alvorlig eksistentiel krise.
- Reflektere over tværfaglige perspektiver og vurdere behov for inddragelse af andre faglige kompetencer i arbejdet med komplekse problemstillinger.

Kompetencer

Du kan:

- Rumme og arbejde professionelt med eksistentiel sårbarhed uden at miste metodisk klarhed eller etisk orientering.
- Integrere eksistentielle perspektiver i en sammenhængende og professionsafgrænset psykoterapeutisk praksis inden for en professionsfaglig, etisk afgrænset og superviseret praksiskontekst.
- Udvide selvstændig etisk dømmekraft i komplekse og følelsesmæssigt belastende situationer.
- Forvalte ansvarligt henvisnings- og grænsesætningsansvar inden for uddannelsens rammer.
- Indgå reflekteret i tværfaglige sammenhænge med tydelig faglig afgrænsning og professionsansvar.

Formativ vurdering

Den formative vurdering tager afsæt i modulets læringsudbytte. Der lægges vægt på din evne til at arbejde metodisk og etisk reflekteret med eksistentielle temaer som tilgivelse, tab og dødelighed, herunder at udvise professionel ro, tydelig faglig afgrænsning og ansvarlig vurdering af behov for viderehenvisning ved alvorlig krise. Den formative vurdering omfatter desuden din refleksive bevidsthed om egne reaktioner og grænser i arbejdet med eksistentiel sårbarhed.

Projektvejledning mellem modul 18 og 19 (online)

I perioden mellem modul 18 og modul 19 gennemføres projektvejledningen som et fælles, synkront online vejledningsforløb med instituttets projektvejleder. Vejledningen er tilrettelagt som et fælles læringsrum for hele holdet og har fokus på den videre progression i arbejdet med afgangsprojektet. Der arbejdes med videreudvikling og kvalificering af problemformulering, metodisk tilrettelæggelse samt sammenhæng mellem teori, metode og praksis. Der er særligt fokus på bearbejdning af det praksisnære undersøgelsesarbejde, herunder justering af undersøgelsesdesign, refleksion over foreløbige erfaringer samt kvalificering af det empiriske og refleksive grundlag.

Vejledningen understøtter din evne til at arbejde systematisk, metodisk og reflektivt med egen praksis og bidrager til, at du med stigende grad af professionsbevidst selvstændighed kan gennemføre og udvikle dit projekt inden for uddannelsens rammer.

Modul 19: Holotropisk åndedræt i psykoterapeutisk kontekst

Placering: 7. semester.

Progression: Modulet videreudvikler din metodiske refleksion, etiske dømmekraft og professionsansvar i arbejdet med oplevelsesorienterede processer og udvidede bevidsthedstilstande. Der arbejdes med tydelig rammesætning, sikkerhedsvurdering, egnethedsvurdering og integration som centrale elementer i en ansvarligt afgrænset psykoterapeutisk praksis. Arbejdet forudsætter integration af tidligere semestre: kropslig regulering, traumeforståelse, symbolarbejde, gruppedynamik og eksistentiel refleksion. Du træner evnen til at fastholde faglig ro, metodisk klarhed og professionsafgrænsning i mødet med intense emotionelle og kropslige processer samt at integrere dybe indre erfaringer i en sammenhængende psykoterapeutisk kontekst med faglig supervision og tydelig professionsafgrænsning. Modulet indgår som en del af 7. semesters samlede arbejde med eksistentielle, etiske og oplevelsesorienterede tilgange.

Formål

Formålet med modulet er at introducere dig til holotropisk åndedræt som en oplevelsesorienteret og kropsligt forankret metode i psykoterapeutisk praksis i en tydeligt rammesat og superviseret læringskontekst. Metoden anvendes ikke som selvstændig behandlingsmetode. Modulet kvalificerer dig til at forstå metodens teoretiske og erfaringsbaserede fundament samt dens muligheder og begrænsninger i psykoterapeutisk praksis. Undervisningen tager afsæt i Stanislov Grofs transpersonlige og fænomenologiske forståelsesramme og belyser, hvordan holotropisk åndedræt kan anvendes som metode til undersøgelse og integration af indre erfaringer i en ikke-medicinsk og ikke-diagnostisk sammenhæng. Der lægges vægt på terapeutens rolle som procesholder, betydningen af tydelig rammesætning og sikkerhed samt integration som et centralt element i arbejdet med udvidede bevidsthedstilstande.

Indhold og temaer

- Holotropisk åndedræt som metode og praksisform.
- Stanislov Grofs teori om udvidede bevidsthedstilstande.
- Fænomenologisk tilgang til indre oplevelser og symbolmateriale.
- Emotionelle og kropslige reaktioner i forbindelse med dybdeåndedræt.
- Terapeutisk rammesætning, sikkerhed og etisk ansvar.
- Integration før, under og efter oplevelsesorienteret arbejde.
- Kropslige, kreative og reflektive integrationsformer.
- Faglig vurdering af egnethed og tydelig professionsafgrænsning.

Undervisnings- og arbejdsformer

Oplevelsesorienteret undervisning, guidede åndedrætsprocesser i rammesat læringskontekst,

kropslige og kreative integrationsøvelser, dialog, refleksion samt individuelt og gruppebaseret procesarbejde.

Læringsudbytte

Viden

Du har:

- Anvendelsesorienteret viden om holotropisk åndedræt som metode, herunder dets teoretiske og metodiske grundlag.
- Viden om Stanislav Grofs forståelsesramme for udvidede bevidsthedstilstande i en transpersonlig og fænomenologisk kontekst.
- Viden om emotionelle, kropslige og symbolske processer i forbindelse med oplevelsesorienteret åndedrætsarbejde.
- Viden om sikkerhedsvurdering, kontraindikationer og etiske grænser i arbejdet med udvidede bevidsthedstilstande.
- Viden om integration som central del af ansvarlig metodeanvendelse.

Færdigheder

Du kan:

- Redegøre for metodens potentialer og begrænsninger i psykoterapeutisk praksis.
- Foretage fagligt begrundet vurdering af klienters egnethed til metoden inden for uddannelsens rammer.
- Tilrettelægge tydeligt rammesatte processer med fokus på sikkerhed, etik og professionsafgrænsning.
- Støtte emotionelle og kropslige processer med reguleret opmærksomhed uden at styre eller overfortolke indhold.
- Facilitere integration gennem samtale, refleksion og kreative udtryk.

Kompetencer

Du kan:

- Arbejde professionsansvarligt med oplevelsesorienterede metoder i en tydeligt afgrænset psykoterapeutisk kontekst.
- Udvide metodisk bevidsthed og etisk dømmekraft i arbejdet med intense indre processer.
- Støtte integration af erfaringer fra udvidede bevidsthedstilstande i en sammenhængende og fagligt funderet psykoterapeutisk praksis inden for uddannelsens rammer.
- Forvalte ansvarligt henvisnings- og afgrænsningsansvar, hvor klientens problematik overstiger eget kompetenceområde.

Formativ vurdering

Den formative vurdering har fokus på din evne til at anvende metoden etisk og

professionsansvarligt, udvise tydelig rammesætning og faglig afgrænsning samt arbejde reflektivt med integration af oplevelsesbaserede processer.

Modul 20: Filosofisk eksistentiel livspraksis

Placering: 7. semester.

Progression: Modulet markerer en integrationsfase i overbygningen, hvor du samler uddannelsens eksistentielle, metodiske og etiske spor i et sammenhængende terapeutisk ståsted. Der arbejdes med udvikling af begrebsbevidsthed, værdimæssig klarhed og selvstændig etisk dømmekraft som grundlag for en konsolideret professionsidentitet og ansvarlig praksis. Du træner evnen til systematisk begrebsafklaring, analytisk refleksion og filosofisk undersøgelse som redskaber i psykoterapeutisk samtale. Arbejdet forudsætter integration af tidligere semestre – traumeforståelse, symbolarbejde, relationel praksis og eksistentielle temaer – og løfter disse ind i en bevidst værdimæssig og professionsetisk ramme. Modulet styrker din evne til at positionere dig klart i forhold til fagligt mandat, værdigrundlag og etisk ansvar inden for uddannelsens rammer med stigende professionsbevidst selvstændighed og ansvar. Undervisningsområdet har en tværfaglig dimension, hvor filosofiske perspektiver integreres i psykoterapeutisk praksis og i samarbejde med andre fagområder. Dette bidrager til at udvikle din evne til begrebsafklaring, etisk refleksion og dialog i tværprofessionelle sammenhænge samt til at kvalificere faglige vurderinger og metodiske valg i komplekse praksissituationer.

Formål

Formålet med modulet er at kvalificere dig til at arbejde bevidst, reflekteret og ansvarligt med filosofiske og eksistentielle perspektiver som en integreret del af professionsrettet psykoterapeutisk praksis. Modulet undersøger og perspektiverer forholdet mellem filosofi og eksistentiel psykoterapi og styrker din evne til systematisk begrebsafklaring, værdirefleksion og etisk analyse i det terapeutiske rum. Undervisningen tager afsæt i forståelsen af filosofi som livspraksis og eksistentiel psykoterapi som en professionsrettet måde at undersøge, bære og handle i menneskers erfaringer af mening, valg og ansvar. Der arbejdes i spændingsfeltet mellem eksistentialismens grundvilkår – ensomhed, frihed, meningsløshed og dødelighed – og filosofiens centrale værdibegreber med henblik på at styrke metodisk bevidsthed, etisk dømmekraft og professionel integritet.

Indhold og temaer

- Filosofi som livspraksis og som refleksionsgrundlag i eksistentiel psykoterapi.
- Den fænomenologiske metode forstået som spørgekunst, begrebsafklaring og undersøgende dialog.
- Analyse af centrale eksistentielle og filosofiske begreber med relevans for terapeutisk arbejde, herunder frihed, ansvar, mening, lidelse og dødelighed.
- Undren som erkendelses- og refleksionsform i terapeutisk samtale.
- Identifikation og tydeliggørelse af etiske dilemmaer i psykoterapeutisk praksis.
- Kritisk refleksion over egne antagelser, værdimæssige positioner og professionsforståelser.
- Værdibaseret livsførelse og professionsidentitet som integreret del af terapeutisk praksis.

- Perspektivering af psykoterapeutisk praksis i relation til beslægtede fagområder med henblik på tydeliggørelse af fagligt mandat, professionsansvar og tværfaglig positionering.

Undervisnings- og arbejdsformer

Undervisningen veksler mellem filosofiske oplæg, dialogbaseret undervisning, struktureret begrebsanalyse og praksisnære refleksionsøvelser. Forhåndsoptagede undervisningsforløb indgår i begrænset omfang som supplement til den synkrone undervisning, hvor underviser er til stede og faciliterer dialog, øvelser og refleksion. Der arbejdes med praksisfænomenologiske undersøgelser med afsæt i konkrete terapeutiske erfaringer samt skriftlig refleksiv dokumentation. Dialog, begrebsafklaring og etisk analyse indgår som centrale læringsredskaber i udviklingen af professionsidentitet og metodisk bevidsthed.

Læringsudbytte

Viden

Du har:

- Anvendelsesorienteret viden om filosofi som livspraksis og som refleksionsgrundlag i eksistentiel psykoterapi.
- Viden om den fænomenologiske metode som spørgekunst, begrebsafklaring og undersøgende dialogform.
- Viden om centrale eksistentielle og filosofiske begreber med relevans for terapeutisk arbejde, herunder frihed, ansvar, mening, lidelse og dødelighed.
- Viden om etiske dilemmaer og værdikonflikter i psykoterapeutisk praksis.
- Viden om forholdet mellem psykoterapi, filosofi, etik og beslægtede fagområder med henblik på tydeliggørelse af fagligt mandat og professionsansvar.

Færdigheder

Du kan:

- Anvende filosofiske og eksistentielle perspektiver i psykoterapeutisk praksis med metodisk og etisk bevidsthed.
- Analysere og tydeliggøre eksistentielle og relationelle problemstillinger i klienters livsfortællinger.
- Arbejde systematisk med begrebsafklaring og værdirefleksion i terapeutiske samtaler.
- Identificere og reflektere over etiske dilemmaer og værdikonflikter i psykoterapeutisk praksis.
- Indgå reflekteret og faglig begrundet i faglig og tværfaglig dialog med bevidsthed om eget fagligt mandat og værdigrundlag.

Kompetencer

Du kan:

- Integrere eksistentielle og filosofiske perspektiver i en sammenhængende og professionsafgrænset psykoterapeutisk praksis.
- Udvide fagligt begrundet etisk dømmekraft og metodisk bevidsthed i komplekse terapeutiske situationer.
- Reflektere kritisk over egen professionsforståelse og værdimæssige positionering.
- Integrere refleksiv værdisafklaring som del af en vedvarende professionsudvikling.
- Forvalte eget faglige mandat ansvarligt og fagligt begrundet i dialog med beslægtede fagområder og professioner.

Formativ vurdering

Den formative vurdering har fokus på din begrebsbevidsthed og analytiske præcision, etiske refleksion og professionsforståelse samt din anvendelse af filosofiske perspektiver i praksisnære øvelser, din professionelle positionering i dialog og dit samarbejde inden for uddannelsens rammer. Der lægges stigende vægt på professionsrettet metodisk begrundet metodeanvendelse, etisk dømmekraft og refleksion over egen praksis.

Modul 21-22: 8. semester

8. semester markerer den afsluttende integrations- og konsolideringsfase i uddannelsen. Progressionen består i, at du bevæger dig fra metodisk forfinelse i kontemplative og regulerende tilgange (modul 21) til en samlet integration af uddannelsens faglige, metodiske og etiske fundament i et sammenhængende og professionsrettet ståsted (modul 22).

Der arbejdes med øget professionsbevidst selvstændighed, tydelig metodisk og faglig afgrænsning, konsolidering af etisk dømmekraft samt integration af teori, metode og værdigrundlag i praksis. Samtidig styrkes din evne til at formulere, begrunde og forvalte et personligt professionsetisk ståsted i overgangen fra superviseret læringskontekst til ansvarlig professionsudøvelse inden for eget kompetenceområde og gældende organisatoriske og etiske rammer.

Semesteret afslutter uddannelsens progression på niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring ved at samle fordybelse, refleksion og professionsansvar i en integreret og praksisforankret professionsidentitet.

Modul 21: Meditativ fokuseringsterapi

Placering: 8. semester.

Progression: Modulet markerer en forfinelse og konsolidering af din evne til at anvende meditative og fokuseringsbaserede tilgange som integrerede terapeutiske redskaber. Progressionen består i øget professionsbevidst selvstændighed i metodisk vurdering, etisk dømmekraft og professionsafgrænsning i arbejdet med kontemplative processer. Du arbejder med at integrere stilhed, kropslig opmærksomhed og reguleret nærvær som bevidste terapeutiske interventioner og træner evnen til at vurdere relevans, egnethed og integration i forhold til den enkelte klient. Arbejdet forudsætter integration af tidligere semestre – traumeforståelse, symbolarbejde, eksistentiel refleksion og procesledelse – og løfter disse ind i en mere nuanceret

og selvreguleret psykoterapeutisk praksis med mulighed for supervision og faglig refleksion. Modulet danner grundlag for den afsluttende integrations- og praksisrettede konsolidering i modul 22, hvor den udviklede metodiske, refleksive og etiske kompetence samles i en sammenhængende professionsidentitet og ansvarlig praksisudøvelse.

Formål

Formålet med modulet er at give dig anvendelsesorienteret viden om og træning i at arbejde bevidst, reflekteret og ansvarligt med meditative og fokuseringsbaserede tilgange som støtte til regulering, fordybelse og integration i psykoterapeutiske forløb. Modulet styrker din evne til at anvende stilhed, kropsligt nærvær og opmærksomhed som terapeutiske redskaber inden for en professionsetisk og metodisk afgrænset praksis samt til at møde klienters spirituelle og eksistentielle temaer med faglig dømmekraft, etisk bevidsthed og tydelig professionsafgrænsning. Undervisningen inddrager psykosyntesens begrebsramme som teoretisk perspektiv på menneskets psykologiske og eksistentielle dynamikker og integrerer kontemplative og kropsbaserede metoder. Der inddrages forskningsinformeret viden om meditation, opmærksomhed, regulering og bevidsthedstilstandes betydning i psykoterapeutisk praksis.

Indhold og temaer

- Meditativ fokusering som rammesat terapeutisk metode.
- Psykosyntesens grundbegreber (vilje, delpersonligheder og det observerende selv).
- Meditationens psykoterapeutiske funktioner i relation til regulering, selvkontakt og integration.
- Kropslig bevidsthed og terapeutisk tilstedeværelse.
- Terapeutens rolle i arbejdet med stilhed, tempo og ikke-indgriben.
- Etiske og metodiske overvejelser ved arbejde med kontemplative processer.
- Afgrænsning, integration og opfølgning i forløb med meditative elementer.
- Sammenhæng mellem psykoterapeutisk proces, eksistentiel erfaring og livsnær integration.

Undervisnings- og arbejdsformer

Undervisningen tilrettelægges som oplevelsesorienteret og dialogbaseret læring og veksler mellem guidede meditationer og fokuseringsøvelser, kropsligt funderet procesarbejde, teoretiske oplæg, dialog og fælles refleksion samt skriftlig refleksiv dokumentation. Forhåndsoptagede undervisningsforløb indgår i begrænset omfang som supplement til den synkrone undervisning, hvor underviser er til stede og faciliterer dialog, øvelser og refleksion.

Læringsudbytte

Viden

Du har:

- Anvendelsesorienteret og forskningsinformeret viden om meditative og fokuseringsbaserede tilgange i psykoterapeutisk praksis.
- Viden om psykosyntesens centrale begreber som teoretisk perspektiv på menneskets psykologiske og eksistentielle potentiale.

- Viden om meditationens funktioner i relation til regulering, selvkontakt og integration.
- Viden om etiske og metodiske overvejelser ved arbejde med kontemplative processer.
- Viden om integration og opfølgning som centrale elementer i ansvarlig metodeanvendelse.

Færdigheder

Du kan:

- Anvende meditative og fokuseringsbaserede metoder i psykoterapeutisk kontekst.
- Foretage fagligt begrundet vurdering af metodernes relevans og hensigtsmæssighed i forhold til øveklientens problemstilling og uddannelsens rammer.
- Facilitere processer, hvor stilhed og kropslig opmærksomhed understøtter regulering og refleksion.
- Arbejde bevidst med egen regulering og tilstedeværelse som terapeutisk redskab.
- Sikre integration og opfølgning i forløb med fordybende eller kontemplative elementer.

Kompetencer

Du kan:

- Integrere kontemplative og fokuseringsbaserede tilgange i en sammenhængende og professionsafgrænset psykoterapeutisk praksis inden for en professionsfaglig, etisk afgrænset og superviseret praksiskontekst.
- Udvide selvstændig etisk dømmekraft i anvendelsen af stilhed og ikke-indgriben som terapeutiske interventioner.
- Forvalte eget metodiske mandat ansvarligt i arbejdet med klienters spirituelle og eksistentielle søgen.
- Reflektere over og regulere egen positionering som terapeutisk redskab i dybe og fordybende processer.

Formativ vurdering

Den formative vurdering sker i forbindelse med terapeutiske øvelser, guidede processer og dialogbaseret refleksion. Der lægges vægt på din evne til at anvende meditative og fokuseringsbaserede metoder med tydelig metodisk afgrænsning, udvise etisk bevidsthed og professionsansvar i arbejdet med kontemplative processer samt reflektere over egen positionering og regulering som terapeutisk redskab. Der lægges desuden vægt på din evne til at sikre hensigtsmæssig integration og opfølgning i forløb med fordybende elementer.

Projektvejledning mellem modul 21 og 22 (online)

I perioden mellem modul 21 og modul 22 gennemføres projektvejledningen som et fælles, synkront online vejledningsforløb med instituttets projektvejleder.

Vejledningen er tilrettelagt som et fælles læringsrum for hele holdet og har fokus på den afsluttende fase af arbejdet med afgangsprojektet. Der arbejdes med sammenfatning, faglig

integration og kvalificering af projektets samlede fremstilling, herunder sammenhængen mellem problemformulering, metode, analyse, refleksion og konklusion.

Der er særligt fokus på at understøtte din evne til at sammenfatte og formidle det praksisnære undersøgelsesarbejde på et fagligt begrundet grundlag samt at tydeliggøre dine metodiske valg og refleksioner i relation til egen psykoterapeutiske praksis.

Vejledningen understøtter, at du med professionsbevidst selvstændighed kan færdiggøre og formidle et sammenhængende, metodisk reflekteret og praksisnært projekt inden for uddannelsens rammer frem mod den afsluttende eksamen.

Modul 22: Transpersonlig psykoterapi og professionel praksis (klinikvejledning)

Placering: 8. semester.

Progression: Modulet markerer uddannelsens afsluttende integrations- og konsolideringsfase. Progressionen består i, at du integrerer uddannelsens faglige, metodiske og etiske fundament i et sammenhængende terapeutisk ståsted med tydelig professionsidentitet, selvstændig dømmekraft og ansvarlig professionsudøvelse. Du arbejder med overgangen fra uddannelse til professionel praksis, herunder tydeliggørelse af eget faglige mandat, professionsafgrænsning samt anvendelse af juridiske, etiske og organisatoriske rammer for psykoterapeutisk virksomhed. Modulet indeholder en tværfaglig dimension, hvor juridiske, økonomiske og organisatoriske perspektiver integreres i psykoterapeutisk praksis. Dette bidrager til at udvikle din evne til at navigere i og samarbejde med relevante aktører, herunder myndigheder, sundhedsfaglige samarbejdspartnere og administrative funktioner samt til at varetage psykoterapeutisk praksis med tydelig professionsansvarlighed og kompetenceafgrænsning. Progressionen indebærer, at du i stigende grad kan forholde dig til og arbejde med komplekse problemstillinger med integreret faglighed, metodisk begrundelse og refleksiv etisk orientering inden for eget kompetenceområde og i overensstemmelse med gældende rammer. Modulet afslutter uddannelsens progression ved at samle faglig fordybelse, metodebevidsthed og professionsansvar i en integreret og praksisforankret professionsidentitet.

Formål

Formålet med modulet er at samle og integrere uddannelsens faglige, metodiske og etiske grundlag i en sammenhængende transpersonlig og integrativ psykoterapeutisk praksis i uddannelsens afsluttende fase. Modulet kvalificerer dig til at arbejde professionelt, refleksivt og ansvarligt med komplekse psykologiske, eksistentielle og spirituelle problemstillinger inden for uddannelsens rammer og i overensstemmelse med gældende etiske og faglige standarder. Integral tænkning anvendes som en orienterende refleksionsramme for at understøtte metodisk begrundelse, relationel sensitivitet og etisk dømmekraft. Derudover har modulet fokus på at styrke din evne til at formulere og anvende et personligt professionsetisk grundlag samt til at navigere ansvarligt i overgangen til professionel praksis. Klinikvejledning indgår med henblik på at udvikle anvendelsesorienteret viden om og forståelse for juridiske, etiske, organisatoriske og administrative rammer, herunder journalføring, informeret samtykke og tavshedspligt, som grundlag for ansvarlig psykoterapeutisk virksomhed.

Indhold og temaer

- Transpersonlig og integrativ psykoterapi som overordnet refleksionsramme.
- Ken Wilbers integrale model som orienterende perspektiv i psykoterapeutisk praksis.
- Integration af psykologiske, eksistentielle, kropslige og spirituelle dimensioner i terapeutiske forløb.
- Filosofiske inspirationskilder (herunder Hegels begreb om ånd (Geist)) i relation til professionsudvikling, etisk orientering og ansvarlig praksis.
- Klientens eksistentielle og spirituelle søgen i et professionsetisk perspektiv.
- Udvikling og formulering af personligt professionsetisk grundlag.
- Magt, ansvar, grænser og tillid i den terapeutiske relation.
- Overgangen fra uddannelse til professionel praksis.
- Klinikvejledning: juridiske, etiske, administrative og økonomiske rammer for psykoterapeutisk virksomhed.

Undervisnings- og arbejdsformer

Undervisningen veksler mellem oplevelsesorienteret undervisning, dialogbaseret refleksion, træningsøvelser, etisk analyse og klinikvejledning med fokus på professionsidentitet, ansvar og overgang til professionel praksis. Der arbejdes med integration af uddannelsens samlede læring i praksisnære sammenhænge med vægt på selvstændig refleksion, faglig begrundelse og professionsansvar.

Læringsudbytte

Viden

Du har:

- Anvendelsesorienteret viden om transpersonlig og integrativ psykoterapi som overordnet refleksionsramme.
- Viden om integral tænkning som orienterende perspektiv i psykoterapeutisk praksis.
- Viden om integration af psykologiske, eksistentielle, kropslige og spirituelle dimensioner i terapeutiske forløb.
- Viden om magt, ansvar, grænser og tillid i den terapeutiske relation.
- Anvendelsesorienteret viden om juridiske, etiske, organisatoriske og administrative rammer for psykoterapeutisk virksomhed, herunder journalføring, informeret samtykke, tavshedspligt og professionel kommunikation samt om økonomiske grundvilkår for ansvarlig praksisudøvelse.

Færdigheder

Du kan:

- Arbejde integrativt og metodisk begrundet med komplekse psykoterapeutiske problemstillinger inden for eget kompetenceområde.

- Anvende integral tænkning som refleksionsramme for valg af metode, intervention og terapeutisk position.
- Formulere og anvende et personligt professionsetisk grundlag i overensstemmelse med uddannelsens værdier og gældende etiske retningslinjer.
- Foretage fagligt begrundet afgrænsning af eget kompetenceområde og vurdere behov for supervision eller henvisning.
- Navigere ansvarligt i overgangen fra uddannelse til professionel praksis med tydelig opmærksomhed på faglig afgrænsning, supervision og gældende rammer.
- Anvende juridiske og etiske retningslinjer samt dokumentere og journalføre i overensstemmelse med gældende krav inden for rammerne af professionsrettet psykoterapeutisk praksis.

Kompetencer

Du kan:

- Varetage professionsrettede psykoterapeutiske opgaver inden for eget kompetenceområde og i overensstemmelse med gældende faglige, etiske og organisatoriske rammer.
- Forvalte eget faglige mandat ansvarligt i mødet med klienters psykologiske, eksistentielle og spirituelle problemstillinger.
- Reflektere kritisk over egen rolle, magt og ansvar og justere praksis i overensstemmelse med professionsetiske principper.
- Indgå i løbende faglig udvikling gennem supervision, refleksion og deltagelse i professionelle læringsfællesskaber.
- Anvende klinikvejledning til at udvikle og kvalificere egen praksis samt forvalte juridiske, etiske og organisatoriske rammer ansvarligt og professionsbevidst.

Formativ vurdering

Den formative vurdering er løbende og har fokus på din anvendelse af teori og metode, refleksive praksis og professionelle positionering i terapeutiske øvelser og læringsfællesskaber, med vægt på professionsrettet selvstændig metodeanvendelse, ansvar og refleksion over egen praksis.

8. semester markerer uddannelsens afsluttende progression og konsolidering. Her integreres fordybelse, metodebevidsthed og etisk dømmekraft i et sammenhængende terapeutisk ståsted, der understøtter din overgang til ansvarlig og professionsrettet praksis inden for eget kompetenceområde og under fortsat faglig supervision og kompetenceafgrænsning.

7.2 Progression i læringsudbytte og professionsudvikling

Progressionen i uddannelsen beskriver den **systematiske udvikling** af din viden, færdigheder og kompetencer på niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring.

Det kommer til udtryk som en gradvis udvikling i:

- **Kompetence** – fra deltagelse i læringsaktiviteter til professionsbevidst og fagligt begrundet anvendelse.
- **Kompleksitet** – fra arbejde med afgrænsede problemstillinger til håndtering af komplekse og udviklingsorienterede psykoterapeutiske problemstillinger.
- **Ansvar** – fra guidet deltagelse til udøvelse af professionsansvar inden for eget kompetenceområde.
- **Refleksion** – fra personlig og erfaringsbaseret refleksion til fagligt forankret og professionsrettet refleksion.

Progressionen understøttes gennem uddannelsens læringsaktiviteter, herunder undervisning, praksis, supervision, egenterapi, refleksiv skrivning og aktionsforskning.

Denne udvikling udfolder sig overordnet gennem følgende bevægelser:

- Fra deltagelse i læringsfællesskaber → til professionsbevidst selvstændighed inden for uddannelsens rammer.
- Fra øvelse og træning → til praksisnær og metodisk begrundet anvendelse.
- Fra forståelse → til faglig vurdering, begrundelse og ansvar.
- Fra personlig refleksion → til professionsrettet refleksion.

Herigennem udvikles gradvist din evne til at planlægge, gennemføre og evaluere psykoterapeutiske forløb inden for eget kompetenceområde og i rammesatte og superviserede praksiskontekster.

Selvstændighed forstås i denne sammenhæng som professionsbevidst og fagligt begrundet anvendelse inden for tydeligt afgrænsede faglige, etiske og organisatoriske rammer.

Progressionen er struktureret i **syv sammenhængende faser**, som afspejler centrale udviklingsspring i din læring og professionsudvikling. Faserne konkretiseres i uddannelsens moduler og semestre og danner grundlag for tilrettelæggelse af undervisning, læringsaktiviteter og vurdering.

Progressionen afspejles i uddannelsens vurderingsformer, hvor kravene til anvendelse af viden, udøvelse af færdigheder og udvisning af kompetencer øges ved centrale vurderingspunkter, herunder modul 5, modul 11 og den afsluttende eksamen.

Den samlede progression understøtter, at du ved uddannelsens afslutning kan handle med professionsbevidst selvstændighed, faglig dømmekraft og etisk ansvarlighed inden for eget kompetenceområde og i overensstemmelse med uddannelsens læringsudbytte.

Progressionen er tilrettelagt således, at du ved uddannelsens afslutning opfylder læringsudbyttet på niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring.

Progressionens faser

Progressionen er organiseret i **syv sammenhængende faser**, som går på tværs af semestre og moduler:

Fase 1 – Indtræden i læringsrummet: Fokus på deltagelse, grundlæggende forståelse og etablering af et professionelt læringsfællesskab.

Fase 2 – Relationel og metodisk grundforståelse: Udvikling af relationel opmærksomhed og begyndende metodisk anvendelse i rammesatte øvelser.

Fase 3 – Integration af sansning, emotion og relation: Styrkelse af evnen til at forstå og arbejde med emotionelle og relationelle processer.

Fase 4 – Faglig vurdering og afgrænsning: Udvikling af faglig dømmekraft, vurdering af indikation og begyndende professionsansvar.

Fase 5 – Metodisk differentiering og begrundelse: Evne til at vælge og begrunde metode i forhold til problemstilling og kontekst.

Fase 6 – Integration og arbejde med kompleksitet: Arbejde med sammensatte problemstillinger, gruppedynamikker og metodisk fleksibilitet.

Fase 7 – Integration og professionsparathed: Samlet integration af uddannelsens viden, færdigheder og kompetencer i en professionsrettet praksis inden for eget kompetenceområde og i rammesatte og superviserede praksiskontekster.

Sammenhæng til læringsudbytte og vurdering

Progressionsmodellen danner grundlag for:

- Tilrettelæggelse af undervisning og læringsaktiviteter.
- Udvikling af modulernes læringsudbytte.
- Den løbende formative vurdering.
- De summative vurderinger på modul 5, modul 11 og afsluttende eksamen.

Progressionen understøtter, at vurdering af læringsudbytte sker i takt med din udvikling i **kompetence, kompleksitet, ansvar og refleksion**.

Den samlede progression i kompetence, kompleksitet, ansvar og refleksion er visualiseret i **Bilag J**.

Kapitel 8: Undervisnings- og arbejdsformer

Undervisnings- og arbejdsformerne på psykoterapeutuddannelsen er tilrettelagt med henblik på at understøtte den din udvikling af viden, færdigheder og kompetencer gennem et sammenhængende, praksisnært og professionsrettet læringsforløb.

Uddannelsen er opbygget i moduler, der tilsammen understøtter opnåelsen af uddannelsens samlede læringsudbytte. Modulerne bygger systematisk oven på hinanden og skaber en tydelig progression, hvor du gradvist udvikler faglig viden, praktiske færdigheder, professionsidentitet og etisk dømmekraft. Progressionen understøttes gennem en konstruktiv sammenhæng mellem læringsmål, undervisnings- og arbejdsformer samt vurderingsformer.

Læringsaktiviteterne gennemføres inden for tydelige faglige, etiske og juridiske rammer. Al praktisk anvendelse af psykoterapeutiske metoder sker som led i uddannelsens lærings- og udviklingsforløb og ikke som selvstændig professionsudøvelse.

Læring forstås som en aktiv, relationel og erfaringsbaseret proces, hvor du udvikler din faglighed gennem samspillet mellem undervisning, praksistræning, supervision, refleksion, egenterapi og klientarbejde i uddannelsesregi. Undervisningen er organiseret som et integreret læringsmiljø, hvor teori, metode, erfaring og professionel praksis kontinuerligt forbindes og kvalificeres.

Undervisningen tager udgangspunkt i et eksistentielt, humanistisk og relationelt menneskesyn, hvor mennesket forstås som et frit, ansvarligt og relationelt væsen, der udvikler sig gennem mødet med sig selv, andre mennesker og livets grundvilkår. Udviklingen af psykoterapeutisk faglighed omfatter derfor både tilegnelse af professionel viden og udvikling af personlig dømmekraft, etisk ansvarlighed og evnen til at etablere nærværende og professionelt funderede terapeutiske relationer.

Det pædagogiske og didaktiske grundlag bygger på anerkendte teorier om voksenlæring, erfaringsbaseret læring, professionsudvikling og praksisfællesskaber. Disse teorier supplerer hinanden og danner tilsammen rammen for uddannelsens undervisnings- og arbejdsformer. Formålet er at skabe et sammenhængende læringsmiljø, hvor du som studerende gradvist udvikler faglig viden, praktiske færdigheder, professionel dømmekraft, relationelle kompetencer og professionsidentitet i overensstemmelse med uddannelsens læringsudbytte.

8.1 Pædagogisk og didaktisk grundlag

Uddannelsens pædagogiske og didaktiske grundlag bygger på anerkendte voksenpædagogiske og professionsdidaktiske teorier. Fælles for teorierne er forståelsen af, at professionel læring udvikles gennem aktiv deltagelse, erfaring, refleksion, dialog, feedback og praksisnær anvendelse af viden og metoder.

Undervisningen tager afsæt i **Malcolm Knowles'** andragogiske principper, hvor dine erfaringer, din motivation og ansvar for egen læring udgør fundamentet for læreprocessen. Undervisningen tilrettelægges derfor, så ny viden opleves meningsfuld, relateres til din egen livs- og praksiserfaring og omsættes til professionel handling gennem refleksion, dialog, afprøvning og feedback.

Læringsaktiviteterne er samtidig inspireret af **David Kolbs** oplevelsesorienterede læringsteori, hvor læring udvikles gennem en vekselvirkning mellem konkrete erfaringer, refleksion, teoretisk forståelse og afprøvning i praksis. Læreprocessen understøttes gennem undervisning, metodeøvelser, supervision, egenterapi, refleksiv skrivning og klientarbejde i uddannelsesregi, hvor erfaringer løbende kobles til teori, refleksion og ny handling.

Udviklingen af professionel dømmekraft understøttes endvidere af **Donald Schöns** teori om den reflekterende praktiker. Du arbejder systematisk med refleksion både i handling og over handling med henblik på gradvist at udvikle metodisk bevidsthed, faglig begrundelse og etisk dømmekraft i komplekse psykotераpeutiske situationer.

Din faglige og personlige udvikling understøttes ligeledes af **Jack Mezirows** teori om transformativ læring, hvor kritisk refleksion over egne forståelser, erfaringer og antagelser kan føre til udvikling af nye perspektiver og en mere nuanceret professionsforståelse. Udviklingen af psykotераpeutisk faglighed omfatter således både tilegnelse af ny viden og udvikling af professionsidentitet, selvindsigt og etisk ansvarlighed.

Uddannelsens læringsforståelse kan endvidere ses i lyset af **Knud Illeris'** teori om læringens tre dimensioner, hvor læring udvikles i samspillet mellem fagligt indhold, personlig drivkraft og sociale relationer. Undervisnings- og arbejdsformerne er derfor tilrettelagt, så faglig læring, personlig udvikling og sociale læreprocesser gensidigt understøtter hinanden gennem hele uddannelsesforløbet.

Uddannelsens læringsforståelse er endvidere inspireret af **Etienne Wengers** teori om praksisfællesskaber. Læring udvikles gennem deltagelse i et forpligtende fagligt fællesskab, hvor du gradvist bevæger dig fra en mere perifer deltagelse mod en stadig mere aktiv, ansvarlig og selvstændig rolle inden for uddannelsens rammesatte og superviserede kontekst. Undervisning, studiegrupper, øvegrupper, supervision, egenterapi, klientarbejde i uddannelsesregi og fælles refleksion udgør tilsammen et praksisfællesskab, hvor din professionsidentitet, faglige ansvarlighed og etiske dømmekraft udvikles i samspil med dine undervisere og medstuderende.

Læringsforståelsen bygger samtidig på **Jean Lave og Etienne Wengers** teori om situeret læring, hvor læring udvikles gennem aktiv deltagelse i autentiske praksisfællesskaber frem for alene gennem tilegnelse af teoretisk viden. Viden udvikles i samspillet mellem mennesker, handlinger og kontekst, og læring bliver dermed en proces, hvor du gradvist udvikler professionel dømmekraft gennem deltagelse, refleksion og ansvar.

Tilrettelæggelsen af undervisningen følger samtidig principperne om **konstruktiv sammenhæng (Constructive Alignment)** som beskrevet af **John Biggs**. Læringsmål, undervisningsaktiviteter og vurderingsformer er indbyrdes afstemt, så de gensidigt understøtter udviklingen af de viden-, færdigheds- og kompetencemål, der beskrives i uddannelsens læringsudbytte.

8.2 Undervisnings- og arbejdsformer

Undervisnings- og arbejdsformerne omfatter en varieret kombination af undervisnings- og læringsaktiviteter, der samlet understøtter uddannelsens læringsudbytte på niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring.

Undervisnings- og arbejdsformerne omfatter blandt andet:

- Underviserstyrede undervisningsforløb med teoretiske oplæg og faglig formidling.
- Oplevelsesorienterede og praksisnære øvelser med fokus på udvikling af psykoterapeutiske færdigheder.
- Dialogbaseret undervisning og fælles refleksion.
- Arbejde i studie- og øvegrupper med fokus på træning, feedback og fælles refleksion over praksis.
- Praksisarbejde med øveklienter med fokus på udvikling af psykoterapeutiske færdigheder i en rammesat og superviseret kontekst samt faglig refleksion inden for eget kompetenceområde.
- Supervision individuelt og i gruppe med fokus på faglig refleksion, metodisk bevidsthed og udvikling af professionel dømmekraft.
- Studierettet egenterapi individuelt og i gruppe med fokus på selvindsigt, refleksiv kapacitet og udvikling af terapeutens opmærksomhed på egne mønstre i relationelt arbejde som grundlag for faglig og etisk ansvarlig praksis.
- Individuelt og gruppebaseret refleksions- og dokumentationsarbejde.
- Online undervisning, herunder tværfaglige moduler og aktionsforskningsforløb.
- Arbejde i udvidede læringsrum, herunder natur-, kulturelle og æstetiske kontekster.
- Refleksiv skrivning som et centralt læringsredskab til understøttelse af refleksiv praksis og professionsudvikling.
- Selvstændigt studiearbejde med faglitteratur, forberedelse og efterbearbejdning af undervisningen.

De forskellige undervisnings- og arbejdsformer er tilrettelagt, så de gensidigt understøtter udviklingen af din faglige viden, dine praktiske færdigheder, relationelle kompetencer, professionelle dømmekraft og professionsidentitet. Samtidig bidrager de til, at læringen gradvist integreres i din psykoterapeutiske praksis inden for uddannelsens rammer.

Progressionen sker gennem en systematisk udvikling af viden, færdigheder og kompetencer. Du bevæger dig gradvist fra tilegnelse af grundlæggende teorier og metoder til selvstændigt at kunne analysere, begrunde, anvende og evaluere psykoterapeutiske interventioner inden for uddannelsens rammesatte og superviserede kontekst. Progressionen understøttes gennem undervisning, praksistræning, supervision, refleksiv skrivning, feedback og løbende vurdering.

8.3 Aktionsforskning og professionsudvikling

Som en integreret del af uddannelsen indgår aktionsforskning som en praksisnær lærings-, udviklings- og undersøgelsesform. Formålet er at styrke din evne til systematisk at undersøge, reflektere over og videreudvikle egen psykoterapeutisk praksis inden for uddannelsens faglige, etiske og juridiske rammer.

Aktionsforskningen tager udgangspunkt i konkrete problemstillinger fra den psykoterapeutiske praksis i uddannelsesregi og understøtter din evne til at koble teori, metode, erfaring og refleksion i udviklingen af en professionelt begrundet praksis.

Arbejdet gennemføres i overensstemmelse med gældende regler om tavshedspligt og databeskyttelse (GDPR). Aktionsforskningen har karakter af professionsudvikling og refleksiv praksis og indebærer ikke selvstændig akademisk forskning eller produktion af ny videnskabelig viden.

Underviseren har et didaktisk ansvar for løbende at synliggøre, hvordan teorier, metoder og interventioner kan undersøges, afprøves, evalueres og videreudvikles gennem aktionsforskningsinspirerede læreprocesser. Herved understøttes din evne til kritisk refleksion, faglig begrundelse og løbende udvikling af egen professionsudøvelse.

Aktionsforskningen understøtter samtidig uddannelsens samlede læringsudbytte ved at styrke din evne til systematisk at integrere viden, færdigheder og kompetencer i en reflekteret og ansvarlig psykoterapeutisk praksis.

8.4 Kvalitetssikring og ESG-alignment

Psykoterapeutuddannelsen ved HEG kvalitetssikres gennem en systematisk sammenhæng mellem uddannelsens formål, læringsudbytte, undervisnings- og arbejdsformer, vurderingsformer samt løbende evaluering af uddannelsens tilrettelæggelse og gennemførelse.

Uddannelsen er tilrettelagt med afsæt i **Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)** og bygger på et studentercentreret læringssyn, hvor den studerendes læring, progression og professionsudvikling er omdrejningspunktet for uddannelsens didaktiske tilrettelæggelse.

Der er en tydelig sammenhæng mellem uddannelsens læringsmål, undervisnings- og arbejdsformer samt vurderingsformer. Vurdering anvendes både formativt som støtte for din læring og summativt som dokumentation for opnåelsen af uddannelsens læringsudbytte.

Kvalitetssikringen omfatter blandt andet:

- Løbende evaluering af undervisning og læringsmiljø.
- Evaluering af uddannelsens indhold, struktur og progression.
- Evaluering og udvikling af underviserkompetencer.
- Inddragelse af de studerendes evalueringer og tilbagemeldinger.
- Løbende udvikling af uddannelsen på baggrund af evalueringer, faglig udvikling og erfaringer fra praksis.

Uddannelsens kvalitetssikringssystem og sammenhæng med ESG er nærmere beskrevet i **bilag F**.

8.5 Praksisnær klinisk træning og øveklientarbejde

Praksistræning og øveklientarbejde udgør en central og integreret del af psykoterapeutuddannelsen og indgår som et gennemgående læringsselement fra uddannelsens tidlige praksisfase. Arbejdet foregår udelukkende som led i uddannelsen og indebærer ikke selvstændigt behandlingsansvar.

Formålet er at udvikle din evne til at omsætte teoretisk viden, psykoterapeutiske metoder og etiske principper til en fagligt begrundet og ansvarlig psykoterapeutisk praksis inden for uddannelsens rammer og i en rammesat og superviseret kontekst.

Øveklientarbejdet omfatter blandt andet:

- Tydelig rammesætning, herunder informeret samtykke, tavshedspligt og forventningsafstemning.
- Journalføring og dokumentation i overensstemmelse med gældende retningslinjer.
- Løbende refleksion over terapeutisk rolle, relation og metodevalg.
- Fagligt begrundet feedback og supervision i en rammesat kollegial læringskontekst.

Du arbejder gradvist med mere komplekse problemstillinger og terapeutiske forløb i takt med uddannelsens progression. Der stilles løbende stigende krav til faglig begrundelse, professionel dømmekraft og professionsbevidst selvstændighed inden for uddannelsens rammer og under supervision.

8.6 Individuel og gruppebaseret egenterapi

Egenterapi udgør en obligatorisk og integreret del af psykoterapeutuddannelsen og gennemføres som:

- Individuel egenterapi hos en godkendt registreret psykoterapeut.
- Gruppebaseret egenterapi hos en godkendt registreret psykoterapeut.

Egenterapien udgør et centralt lærings- og udviklingsrum i uddannelsen. Formålet er at styrke din selvindsigt, din refleksive kapacitet, din følelsesmæssige bevidsthed og din forståelse for den psykoterapeutiske proces set fra klientens perspektiv. Samtidig understøtter egenterapien din udvikling af professionel dømmekraft, relationskompetence og etisk ansvarlighed.

Individuel og gruppebaseret egenterapi gennemføres som en del af uddannelsens samlede lærings- og udviklingsforløb. Indholdet af terapiforløbene indgår ikke i vurderingsgrundlaget. Vurderingen vedrører udelukkende, om du opfylder dine forpligtelser i forhold til deltagelse, kontinuitet og ansvarlighed.

Den gruppebaserede egenterapi bidrager samtidig til en erfaringsbaseret forståelse af gruppedynamikker, relationelle processer, grænsesætning og professionsetisk ansvar samt udviklingen af din evne til at indgå ansvarligt i terapeutiske fællesskaber.

8.7 Supervision

Supervision udgør en obligatorisk og gennemgående del af psykoterapeutuddannelsen. Formålet er at understøtte din faglige udvikling, refleksion og ansvarlige professionsudøvelse samt bidrage til kvaliteten af det psykoterapeutiske arbejde i uddannelsesregi.

Supervisionen omfatter blandt andet arbejde med:

- Psykoterapeutiske forløb i relation til øveklientarbejde.
- Terapeutiske processer, relationer og metodevalg.
- Etiske dilemmaer, faglige vurderinger og professionel dømmekraft.
- Modoverføring, grænsesætning og den professionelle rolle.
- Integration af teori, metode, erfaring og refleksion.

Supervisionen gennemføres individuelt og i grupper og tilrettelægges i overensstemmelse med progressionen gennem uddannelsen. Den understøtter udviklingen af metodisk bevidsthed, refleksiv praksis, professionsidentitet og evnen til at begrunde og evaluere egne psykoterapeutiske interventioner.

8.8 Studieaktivitet og ansvar for egen læring

Uddannelsen forudsætter en høj grad af studieaktivitet og ansvar for egen læring. Din aktive deltagelse i uddannelsens læringsfællesskaber udgør en central forudsætning for udviklingen af faglighed, professionsidentitet og professionel dømmekraft.

Som studerende på en voksenuddannelse indplaceret på niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring forventes det, at du deltager engageret, reflekteret og ansvarligt i uddannelsens læringsaktiviteter og bidrager aktivt til fælles læreprocesser.

Studieaktivitet omfatter blandt andet:

- Aktiv deltagelse i undervisning, øvelser og refleksionsprocesser.
- Deltagelse i selvorganiserede og underviserstyrede studie- og øvegrupper.
- Deltagelse i individuel og gruppebaseret egenterapi.
- Gennemførelse af øveklientforløb, supervision og tilhørende dokumentationsarbejde.
- Arbejde med faglitteratur, refleksiv skrivning og aktionsforskning som led i udviklingen af egen psykoterapeutiske praksis inden for uddannelsens rammer.
- Deltagelse i gruppeprojekter og øvrige fælles læringsaktiviteter.
- Selvstændig forberedelse, efterbearbejdning og dokumentation af læringsaktiviteter.

Du har som studerende har ansvar for at planlægge, strukturere og dokumentere din egen læring i overensstemmelse med uddannelsens krav. Instituttet understøtter dette gennem tydelig rammesætning, feedback, vejledning og løbende opfølgning på din progression.

Studieaktiviteten omfatter både den skemalagte undervisning og det selvstændige arbejde mellem undervisningsmodulerne. Løbende refleksion, forberedelse, dokumentation og aktiv deltagelse i uddannelsens læringsfællesskaber udgør en integreret del af din professionsudvikling.

Anvendelsen af digitale lærings- og administrationsplatforme er beskrevet i **bilag G**.

Kapitel 9: Forskningsforståelse og aktionsforskning

Psykoterapeutuddannelsen integrerer **forskningsforståelse og aktionsforskning** som en del af din faglige udvikling og professionsrettede kompetencer.

Formålet er, at du kan forstå og anvende forskningsinformeret viden samt arbejde systematisk og reflekteret med udvikling af egen praksis inden for tydelige metodiske og etiske rammer.

9.1 Forskningsforståelse

Uddannelsen er tilrettelagt med henblik på, at du udvikler en **grundlæggende og praksisnær forståelse** af forskningsinformeret viden med relevans for psykoterapeutisk praksis.

Forskningsforståelsen omfatter:

- Grundlæggende kendskab til centrale videnskabsteoretiske perspektiver.
- Forståelse af kvalitative og kvantitative metoder.
- Indsigt i evidensbegrebet samt dets anvendelse og begrænsninger.
- Kendskab til praksisnær og professionsrettet forskning.

Du trænes i at læse, forstå og anvende forskningsinformeret litteratur samt relatere forskningsresultater til konkrete praksissituationer.

Niveau 6 indebærer dette, at du kan:

- Forstå forskningens formål, muligheder og begrænsninger.
- Anvende forskningsinformeret viden som grundlag for faglig refleksion.
- Forholde dig kritisk og nuanceret til forskningsresultater i relation til egen praksis.

9.2 Aktionsforskning som lærings- og refleksionsmetode

Aktionsforskning anvendes som en **struktureret, praksisnær metode** til undersøgelse og refleksion over egen praksis.

Tilgangen er deltagerorienteret og integrerer handling, undersøgelse og læring i sammenhængende processer inden for uddannelsens rammesatte og superviserede læringskontekst.

Du arbejder systematisk med at:

- Undersøge og reflektere over egne terapeutiske handlinger og valg.
- Undersøge sammenhænge mellem teori, metode, etik og praksis.
- Identificere udviklingsmuligheder i din egen praksis.

Arbejdet er praksisbaseret og indebærer ikke selvstændig videnskabelig forskning eller produktion af ny videnskabelig viden. Eventuel inddragelse af klientforløb sker som anonymiserede refleksioner i overensstemmelse med gældende etiske og juridiske rammer.

Aktionsforskning bidrager til udvikling af faglig dømmekraft, metodebevidsthed og professionsansvar samt til uddannelsens løbende kvalitetsudvikling.

9.3 Progression i aktionsforskningsarbejdet

Arbejdet med aktionsforskning er tilrettelagt med tydelig progression gennem uddannelsen.

Progressionen bevæger sig fra:

- Indledende refleksion over egen læring og praksiserfaring.
- Introduktion til centrale begreber og dokumentationsformer.
- Arbejde med afgrænsede og vejledte undersøgelsesspørgsmål.

og udvikler sig videre til:

- Øget kompleksitet i de undersøgte problemstillinger.
- Stigende grad af professionsbevidst selvstændighed inden for uddannelsens rammer.
- Integration i klinisk psykoterapeutisk træning, supervision og projektarbejde.

På niveau 6 forventes det, at du kan deltage aktivt og ansvarligt i rammesatte og vejledte praksisnære undersøgelses- og refleksionsprocesser samt anvende aktionsforskning som lærings- og udviklingsredskab i egen praksis.

Aktionsforskningens placering i uddannelsens læringsstruktur fremgår også af den samlede progressionsmodel i **Bilag J**.

9.4 Etik, dokumentation og refleksion

Etik, dokumentation og refleksion er integrerede elementer i arbejdet med forskningsforståelse og aktionsforskning. Du trænes i at arbejde ansvarligt med materiale fra øveklientarbejde og læringsprocesser. Arbejdet sker udelukkende som led i læring og udvikling og ikke som selvstændig professionsudøvelse eller behandling.

Dette omfatter:

- Respekt for tavshedspligt og informeret samtykke i overensstemmelse med gældende lovgivning.
- Tydelig afgrænsning mellem læringsformål og terapeutisk ansvar.
- Systematisk dokumentation af refleksion og faglig udvikling.
- Bevidsthed om egen rolle, magt og ansvar.

Refleksion forbinder erfaring, teori og etik og understøtter udviklingen af din professionsidentitet og faglige dømmekraft.

Kapitel 10: Prøver og bedømmelser – gennemførelse og kriterier

Dette kapitel beskriver den konkrete **tilrettelæggelse og gennemførelse af prøver og bedømmelser** i uddannelsen. Kapitlet skal læses i sammenhæng med **kapitel 6**, som beskriver de overordnede principper for evaluering og vurdering.

Uddannelsens prøver og vurderinger er tilrettelagt med henblik på at dokumentere, i hvilken grad du har opnået **uddannelsens læringsudbytte** i form af **viden, færdigheder og kompetencer** på niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring.

Vurdering sker på baggrund af en samlet faglig vurdering af dine præstationer i relation til de opstillede vurderingskriterier, jf. **Bilag D: Eksamensvejledning**.

10.1 Overordnede principper for vurdering

Vurdering tager afsæt i de for hvert **modul fastsatte læringsmål** samt **uddannelsens samlede læringsudbytte** og gennemføres i overensstemmelse med uddannelsens **professionsrettede og praksisnære karakter**.

Den **summative vurdering** baseres på en **samlet helhedsvurdering** af din opfyldelse af uddannelsens læringsudbytte (viden, færdigheder og kompetencer) i praksisnære og professionsrettede sammenhænge.

Vurderingsformerne afspejler uddannelsens **progression fra grundlæggende deltagelse og forståelse til selvstændig og ansvarlig anvendelse** inden for rammesatte og superviserede kontekster og inden for eget kompetenceområde.

I uddannelsen indgår følgende vurderingsformer:

- Løbende **formative evalueringer** i undervisning, supervision og praksistræning.
- **Milepælsvurderinger** (herunder modul 5 og modul 11).
- **Afsluttende summativ vurdering** (afgangseksamen).

Vurderingerne tager udgangspunkt i din evne til at:

- Anvende og reflektere over relevante psykoterapeutiske metoder i psykoterapeutisk praksis inden for eget kompetenceområde.
- Begrunde valg af interventioner fagligt og etisk.
- Reflektere over egen praksis og rolle som psykoterapeut.

- Udvide gradvist øget professionsbevidst selvstændighed i vurdering og anvendelse inden for uddannelsens rammer.
- Udvide professionsansvar samt foretage relevant kompetenceafgrænsning og vurdering af behov for henvisning.

10.2 Modul 5 – professionssamtale og overgangsvurdering

På modul 5 gennemføres en vurdering bestående af en professionssamtale samt en rammesat afklarings-session foran studievejleder eller underviser fra uddannelsen, hvor en medstuderende agerer klient.

Vurderingen tager udgangspunkt i din:

- Studieaktivitet og deltagelse i uddannelsens læringsrum og læringsaktiviteter.
- Begyndende metodiske forståelse og anvendelse.
- Evne til at rammesætte en afklarings-session.
- Evne til refleksion over egen rolle og læringsproces.
- Etiske opmærksomhed og professionsforståelse.
- Parathed til at indgå i rammesat og superviseret øveklitentpraksis.

Vurderingen udgør en overgangsvurdering i uddannelsens progression med henblik på at vurdere, om du har udviklet et tilstrækkeligt fagligt, refleksivt og etisk grundlag for at påbegynde øveklitentpraksis.

10.3 Modul 11 – afsluttende vurdering af grundforløb

Ved afslutningen af modul 11 foretages **en samlet vurdering af dit læringsudbytte** i grundforløbet.

Vurderingen omfatter:

- Gruppeprojekt med mundtlig fremstilling.
- Klinisk praksis (klient-session).
- Refleksion over egen faglig udvikling.

Der lægges vægt på din evne til at:

- Anvende og begyndende integrere grundlæggende psykoterapeutiske metoder i psykoterapeutisk praksis inden for eget kompetenceområde.
- Foretage begyndende selvstændige faglige vurderinger og afgrænsninger inden for eget kompetenceområde.
- Indgå professionelt i relationer med klienter.
- Reflektere over egen praksis i et fagligt og professionsrettet perspektiv.

10.4 Afgangseksamen

Den afsluttende eksamen udgør **uddannelsens samlede vurdering** og danner grundlag for certificering.

Eksamen består af:

- Et skriftligt praksisbaseret projekt.
- En klinisk klientsession.
- En faglig professionssamtale.

Vurderingen tager udgangspunkt i din evne til at:

- Integrere teori og anvende metoder i praksis.
- Anvende psykoterapeutiske interventioner fagligt og etisk forsvarligt.
- Reflektere over egen praksis og professionsidentitet.
- Udvide professionsbevidst selvstændighed i anvendelse og vurdering inden for uddannelsens rammer og med tydelig bevidsthed om eget kompetenceområde.
- Identificere egne faglige grænser og inddrage supervision og relevant samarbejde.

10.5 Bedømmelse og reeksamen

Bedømmelse sker som **bestået/ikke-bestået**, medmindre andet er angivet.

Bedømmelsen baseres på en **samlet helhedsvurdering** af din opfyldelse af **uddannelsens læringsudbytte** på niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring.

Ikke-bestået gives, hvis du samlet set ikke opfylder læringsudbyttet på det krævede niveau.

Ved ikke-bestået modtager du feedback med henblik på faglig, metodisk og professionsmæssig udvikling frem mod reeksamen.

Der tilbydes op til to reeksamener. Ved manglende beståelse af anden reeksamen kan du udskrives fra uddannelsen i henhold til uddannelsens gældende regler og retningslinjer. Hvis du skal til reeksamen, kan følgende støtte din videre udvikling:

- Supplerende vejledning hos studievejleder.
- Mentorordning med færdiguddannet psykoterapeut.
- Målrettet supervision og/eller egenterapi.

For yderligere information om prøver, kriterier og bedømmelsesgrundlag henvises til **Bilag D: Eksamensvejledning**.

Kapitel 11: Optagelse, merit og studieforudsætninger

Kapitel 11 beskriver **optagelse, studieforudsætninger, merit og deltagelsesforpligtelser**, der gælder for studerende på uddannelsen. Det tydeliggør de forudsætninger og rammer, der lægges vægt på ved optagelse og under gennemførelse af uddannelsen.

Optagelse og vurdering sker med henblik på, at du kan gennemføre uddannelsen og opnå det samlede læringsudbytte på niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring.

11.1 Informationsmøder

HEG afholder løbende **informationsmøder** for potentielle ansøgere. Formålet er at sikre en kvalificeret og gennemsigtig afklaring af dine forudsætninger, din motivation og dine forventninger i relation til uddannelsen.

Informationsmøderne omfatter en præsentation af uddannelsens formål, struktur og indhold, herunder:

- Uddannelsens vidensgrundlag og didaktiske tilgange.
- Krav om egenterapi, supervision og klinisk træning.
- Uddannelsens praksisnære og reflektive læringsdimensioner.
- Omfanget af personlig involvering og professionsudvikling.
- Optagelseskrav og økonomi.

Efter deltagelse i informationsmøde kan du anmode om en individuel optagelsessamtale.

11.2 Individuel optagelsessamtale

Du kan i forbindelse med informationsmøderne, eller ved henvendelse til instituttet anmode om en **optagelsessamtale**. Samtalen indgår som led i den samlede vurdering af dine forudsætninger for at gennemføre uddannelsen.

Hvis du efter en samlet vurdering findes at have de nødvendige forudsætninger for optagelse, indledes den formelle optagelsesprocedure. I denne forbindelse indgås en uddannelsesaftale, og du forpligter dig til at overholde uddannelsens etiske retningslinjer og tavshedspligt. Dette er en forudsætning for deltagelse, da uddannelsen omfatter arbejde med fortrolige, relationelle og procesorienterede temaer i en professionel og etisk ramme.

Den formelle **tilmelding** til den 4-årige psykoterapeutuddannelse ved Human Education Group sker via instituttets hjemmeside.

11.3 Optagelseskrav

Optagelse på psykoterapeutuddannelsen forudsætter, at du har forudsætninger for at gennemføre en videregående professionsrettet uddannelse, der er niveauvurderet og indplaceret på niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring.

For at blive optaget skal du som udgangspunkt opfylde følgende krav:

- Minimum 25 år ved studiestart.
- Relevant forudgående uddannelse og/eller erhvervserfaring, som efter en samlet vurdering giver tilstrækkelige forudsætninger for at gennemføre uddannelsen på niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring.
- Motivation for psykoterapeutisk uddannelse og professionsrettet praksis.
- Tilstrækkelige kommunikative, relationelle og refleksive forudsætninger.

Relevans vurderes blandt andet i forhold til din

- Uddannelsesbaggrund.
- Erhvervserfaring.
- Kompetencer i relationelt og professionsrettet arbejde.
- Evne til refleksion og ansvarlighed.

Optagelse sker på baggrund af en samlet og individuel vurdering, baseret på dokumentation og optagelsessamtale.

11.4 Optagelse via realkompetencevurdering

Opfylder du ikke de formelle optagelseskrav, er der mulighed for i særlige tilfælde at blive optaget på uddannelsen på baggrund af en realkompetencevurdering. Formålet er at vurdere, om dine samlede kompetencer svarer til de forudsætninger, der kræves for at kunne gennemføre uddannelsen og indgå i dens lærings- og praksiskontekst.

Realkompetencevurderingen kan omfatte:

- Dokumentation for relevant erhvervserfaring.
- Tidligere relevant uddannelse og efteruddannelse.
- Skriftlig motiveret ansøgning.
- Samtale med fokus på refleksionsevne, læringsparathed og professionsforståelse.

Vurderingen har til formål at sikre, at du kan indgå kvalificeret i praksisnære, refleksive og studentercentrerede læringsdimensioner samt i rammesatte og superviserede træningsforløb på en videregående professionsrettet uddannelse, der er niveauvurderet og indplaceret på niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring.

11.5 Merit

Merit gives på baggrund af en **individuel faglig vurdering**. Der kan tildeles merit på baggrund af tidligere gennemført uddannelse, som vurderes at svare til dele af uddannelsens læringsudbytte.

Merit forudsætter dokumentation for:

- Indhold, omfang og niveau.
- Relevans i forhold til uddannelsens faglige mål.
- Sammenhæng med uddannelsens metodegrundlag og etiske rammer.

Der kan ikke gives i udgangspunktet ikke merit for:

- Egenterapi.
- Gruppeterapi.
- Supervision.
- Klinisk træning.

Disse elementer er **integrerede og progressionstilpassede** dele af uddannelsen og forudsætter deltagelse i den samlede lærings- og praksiskontekst. Merit kan ikke tildeles, hvis det ansøgte ikke samlet set vurderes at opfylde læringsudbyttet for den pågældende del af uddannelsen.

Det er uddannelsens studievejledere, der varetager meritansøgninger.

11.6 Optagelse på overbygningsforløb (5.-8. semester)

Ansøgere, der har påbegyndt en psykoterapeutisk uddannelse ved et andet uddannelsessted, kan søge optagelse på psykoterapeutuddannelsens overbygningsforløb (5.–8. semester) ved HEG.

Optagelse forudsætter en **konkret og individuel faglig vurdering** af ansøgerens samlede kompetencer, tidligere uddannelsesforløb og dokumenterede læringsudbytte.

Vurderingen har til formål at sikre, at ansøgeren har de nødvendige forudsætninger for at indgå i det pågældende semesters faglige niveau, progression og læringskontekst.

I vurderingen lægges der vægt på:

- Omfang, indhold og niveau af tidligere gennemført uddannelse.
- Sammenhæng mellem tidligere læringsudbytte og uddannelsens modulopbygning.
- Ansøgerens kommunikative, relationelle og refleksive forudsætninger.
- Evne til at indgå i uddannelsens praksisnære og superviserede læringsdimensioner.

Optagelse kan forudsætte gennemførelse af supplerende studieaktiviteter med henblik på at sikre faglig sammenhæng og progression i det videre uddannelsesforløb.

11.7 Studieaktivitet og deltagelsesforpligtelse

Psykoterapeutuddannelsen er en **deltidsuddannelse med høj studieintensitet**.

Det forudsættes, at du tager aktivt medansvar for egen læring og bidrager ansvarligt og professionelt til uddannelsens **læringsfællesskab**.

Din deltagelsesforpligtelse omfatter aktiv deltagelse i uddannelsens centrale læringsdimensioner, herunder:

- Forberedelse til undervisning, herunder læsning af faglitteratur og andet undervisningsmateriale.
- Undervisning, faglige oplæg og metodegennemgange.
- Oplevelsesorienterede øvelser og træningsforløb.
- Deltagelse i planlagte online læringsaktiviteter, hvor disse indgår i uddannelsen.
- Øvegrupper og fælles refleksionsprocesser.
- Studierettet individuel egenterapi.
- Gruppeterapeutiske forløb.
- Supervision og klinisk vejledning.
- Rammesat og superviseret arbejde med øveklienter.
- Deltagelse i obligatoriske vurderings- og dokumentationsaktiviteter.
- Skriftlig dokumentation, refleksion, journalføring og projektarbejde.

Det forudsættes, at du kan:

- Tage ansvar for egen læring, progression og faglige udvikling.
- Indgå i et professionelt, etisk og forpligtende læringsfællesskab.
- Arbejde reflekteret med egne reaktioner i en faglig og relationel kontekst.
- Modtage, bearbejde og anvende feedback som led i din udvikling.

For at kunne gennemføre uddannelsen på niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring forudsættes det desuden, at du kan:

- Arbejde systematisk og refleksivt med egne erfaringer og integrere disse i praksis.
- Indgå i fagligt samarbejde, herunder peerbaseret læring og gruppeprocesser.
- Anvende skriftlig og mundtlig formidling som led i faglig refleksion og dokumentation.

Det forudsættes desuden, at du kan:

- Tale, læse og skrive dansk på et niveau, der muliggør aktiv deltagelse i undervisning og skriftligt arbejde.
- Læse og forstå fag- og forskningslitteratur på engelsk.

Manglende opfyldelse af krav til studieaktivitet eller væsentlig tilsidesættelse af uddannelsens etiske og faglige rammer kan medføre en konkret og individuel vurdering af din fortsatte deltagelse i uddannelsen.

Afgørelser træffes på baggrund af en samlet helhedsvurdering, hvor hensyn til proportionalitet, gennemsigtighed og uddannelsens rammer indgår. Du vil modtage en skriftlig og begrundet afgørelse med information om eventuelle videre muligheder.

11.8 Digitale lærings- og administrationsplatforme

Institutionen anvender digitale platforme til understøttelse af studieadministration, adgang til læringsmaterialer samt dokumentation af lærings- og praksisaktiviteter. Som studerende forventes det, at du har adgang til og kan anvende digitale enheder (smartphone, tablet eller tilsvarende digitale enheder) i forbindelse med uddannelsen. Instituttet anvender en app (HEG STUD), hvor du løbende registrerer og dokumenterer dine studieaktiviteter, herunder deltagelse i undervisning, egenterapi, supervision og klinisk træning. Den digitale platform anvendes som et centralt redskab til at understøtte din progression, dokumentation af læringsudbytte samt uddannelsens samlede kvalitetssikring.

Anvendelsen af digitale lærings- og administrationsplatforme er uddybet i **Bilag G**.

Kapitel 12: Økonomi, betaling og kontraktforhold

Dette kapitel fastlægger de økonomiske og kontraktretlige vilkår for deltagelse i psykoterapeutuddannelsen ved Human Education Group (HEG).

Kapitlet beskriver modulafgifter, betalingsformer, supplerende udgifter samt regler for tilmelding, afmelding og økonomiske konsekvenser. De endelige og bindende vilkår fremgår af den individuelle uddannelseskontrakt.

12.1 Uddannelsesafgift og betalingsstruktur

Uddannelsen ved Human Education Group er økonomisk opdelt i to uddannelsesforløb: Dynamisk Terapeut og Spirituel Psykoterapeut.

Dynamisk Terapeut – modul 1–11:

- Modulafgift for modul 1–11: kr. 37.400,-.
- Tilmeldings- og administrationsgebyr: kr. 3.400,-.
- Eksamensgebyr – Dynamisk Terapeut: kr. 3.400,-.

Samlet udgift for Dynamisk Terapeut: kr. 44.200,-.

Spirituel Psykoterapeut – modul 12–22:

- Modulafgift for modul 12–22: kr. 37.400,-.
- Eksamensgebyr – afsluttende eksamen som Spirituel Psykoterapeut efter modul 22: kr. 3.400,-.

Der opkræves ikke et nyt tilmeldings- eller administrationsgebyr ved overgang fra Dynamisk Terapeut til Spirituel Psykoterapeut, da dette gebyr allerede er betalt i forbindelse med tilmeldingen til Dynamisk Terapeut.

Samlet udgift for Spirituel Psykoterapeut: kr. 40.800,-.

Den samlede modulafgift for hele uddannelsen, modul 1–22, udgør kr. 74.800,-.

De obligatoriske tilmeldings-, administrations- og eksamensgebyrer udgør samlet kr. 10.200,- og er ikke indeholdt i modulafgiften.

Samlet udgift for uddannelsens modul 1–22 inklusive ovenstående obligatoriske gebyrer: kr. 85.000,-.

Modulafgiften dækker de undervisnings- og læringsaktiviteter, der leveres af instituttet, herunder modulundervisning, instituttets undervisningsmateriale samt studie- og trivselsvejledning.

Hertil kommer obligatoriske studierettede aktiviteter, der afregnes direkte med de fagpersoner, som varetager aktiviteterne i deres selvstændige praksis. De fastsatte priser for disse aktiviteter fremgår af afsnit 12.6 og udgør samlet **kr. 70.000,-**.

Den samlede udgift til uddannelsen udgør således kr. **155.000,-**, eksklusiv eventuelle udgifter til faglitteratur, gruppeprojekt, transport, ophold, reeksamen, eventuel supplerende terapi eller supervision samt øvrige individuelle studieudgifter.

Ved eventuel reeksamen skal endvidere påregnes eksamensgebyr på kr. 3.400,-

12.2 Betalingsformer

Ved modulvis betaling gælder:

- Betaling skal være registreret på instituttets konto senest 3 kalenderdage før modulstart.
- Ved manglende rettidig betaling kan adgang til undervisning midlertidigt begrænses.
- Ved forsinket betaling kan der opkræves rykkergebyr i overensstemmelse med gældende regler og uddannelseskontraktens bestemmelser.

Afdragsordninger kan efter individuel aftale etableres mod tillæg af rente og administrationsgebyr på kr. 1.000 pr. år.

12.3 Privatretligt grundlag og kontraktforhold

Psykoterapeutuddannelsen udbydes på privatretligt grundlag.

Ved optagelse indgår du en skriftlig uddannelseskontrakt med instituttet.

Uddannelseskontrakten fastlægger de økonomiske, organisatoriske og praktiske vilkår for deltagelse i uddannelsen.

Studieordningen fastlægger uddannelsens faglige indhold, struktur og studiekrav.

Uddannelseskontrakten fastlægger de individuelle økonomiske og kontraktretlige vilkår for den studerendes deltagelse. Ved ændringer i priser eller øvrige økonomiske vilkår gælder de vilkår, der fremgår af den indgåede uddannelseskontrakt, inden for rammerne af gældende ret.

12.4 Udmeldelse, afmelding og betalingsforpligtelse

Udmeldelse og afmelding skal ske skriftligt til instituttet i overensstemmelse med uddannelseskontraktens bestemmelser.

Ved afmelding før uddannelsens start gælder følgende:

- Ved afmelding senere end 50 hverdage før uddannelsens start opkræves 50 % af uddannelsesaafgiften.
- Ved afmelding senere end 20 hverdage før uddannelsens start opkræves 100 % af uddannelsesaafgiften.

Eventuelle tilmeldings- eller optagelsesgebyrer refunderes ikke.

Ved afmelding efter uddannelsens start gælder følgende:

- Påbegyndt uddannelsesforløb medfører betalingsforpligtelse i overensstemmelse med den indgåede kontrakt.

12.5 Supplerende udgifter og tredjepartsydelser

Uddannelsens samlede økonomi består af:

1. Uddannelsesaafgift til instituttet.
2. Yderligere udgifter til studierettede læringsaktiviteter udover uddannelsesaafgift til instituttet.

De studierettede læringsaktiviteter varetages af fagpersoner, der er tilknyttet Human Education Group som undervisere eller faglærere, men ydelserne leveres i deres selvstændige psykoterapeutiske praksis og uden for deres ansættelsesforhold som undervisere.

De studierettede læringsaktiviteter:

- Er fagligt integrerede i uddannelsen.
- Indgår ikke i uddannelsesaafgiften til instituttet.
- Leveres af den enkelte udbyder.

Du indgår selvstændig aftale med den pågældende udbyder.

Betaling for disse ydelser sker derfor direkte mellem dig som studerende og den enkelte terapeut eller supervisor. Human Education Group modtager ikke betaling for disse ydelser og er ikke aftalepart i betalingsforholdet.

Instituttets rolle er at fastlægge de faglige krav til de studierettede aktiviteter, udpege eller godkende de fagpersoner, der kan varetage dem, samt sikre, at aktiviteterne opfylder uddannelsens læringsmål, etiske retningslinjer og kvalitetskrav.

Den studierettede egenterapi, gruppeterapi og supervision er obligatoriske læringsaktiviteter og indgår som en integreret del af uddannelsens læringsudbytte og professionsudvikling, jf. kapitel 8 og kapitel 9.

12.6 Oversigt over obligatoriske og øvrige studierelaterede udgifter og aktiviteter

Oversigten er vejledende.

Endelige vilkår for betaling til Human Education Group fremgår af uddannelseskontrakten. Priserne for de obligatoriske studierettede ydelser fremgår af denne studieordning. Betaling for ydelser, der leveres i selvstændig praksis, sker direkte mellem den studerende og den enkelte terapeut eller supervisor.

FORMÅL	UDGIFT
Tilmeldings- og administrationsgebyr - Tilmeldings- og administrationsgebyr dækker de omkostninger, der er forbundet med at oprette dig som studerende i instituttets administrative systemer.	Kr. 3.400,-.
Studierettet individuel psykoterapi – 70 sessioner med tildelt psykoterapeut (1 session svarer til 60 minutter).	Kr. 700,- pr. session. Afregnes direkte mellem dig og psykoterapeut.
Studierettet gruppeterapi – 10 gruppeterapeutiske samlinger á 3 timer med tildelt gruppeterapeut (1 time svarer til 60 minutter).	Kr. 1400,- pr. samling. Afregnes direkte mellem dig og gruppeterapeut.
Underviserstyrede supervisionsaftener – 10 mødegange á 3 timer i alt 30 timer på den fulde uddannelse (1 time svarer til 60 minutter).	Kr. 700,- pr. gang. Afregnes direkte mellem dig og supervisor.
Underviserstyrede øvegrupper – 60 lektioner i alt på den fulde uddannelse. Timerne er fordelt på en blanding af fysiske møder á 6 lektioner og online møder á 3 lektioner (1 lektion svarer til 45 min undervisning, 10 min pause, 5 min forberedelse).	Ingen betaling.
Selvorganiserede øvegrupper – 30 timer i alt på den fulde uddannelse fordelt på 10 samlinger á 3 timer (1 time svarer til 60 minutter).	Ingen betaling.
Givet psykoterapi – Praksis med øveklienter. 90 sessioner i alt (1 session svarer til 1 time).	Du tilbyder som studerende gratis terapi, da øveklienterne stiller sig til rådighed for din faglige udvikling og uddannelse.
Modtaget peersupervision – supervision i forbindelse med øveclientpraksis. 60 sessioner i alt (1 session svarer til 1 time).	Ingen betaling. Her stiller I jer til rådighed for hinanden som medstuderende.
Givet peersupervision - supervision af medstuderende i forbindelse med klientpraksis. 60 sessioner i alt (1 session svarer til 1 time).	Ingen betaling. Her stiller I jer til rådighed for hinanden som medstuderende.
Gruppeprojekt – Igangsættes efter modul 5.	Her skal muligt påregnes udgift til psykoterapeut, som gruppens projekt tager udgangspunkt i. Det skal dog bemærkes, at anvendes instituttets egne undervisere, er det ikke sjældent, at disse stiller sig til rådighed uden beregning.
Selvstudie af faglitteratur.	Mulige udgifter til indkøb af obligatorisk faglitteratur. Bemærk at en stor del af bøgerne også kan lånes på biblioteket samt anskaffes brugt.

Studievejledning	Fri adgang til studievejledning under hele uddannelsen. Studievejledning er indregnet i uddannelsesprisen.
Summativ vurdering ved afslutningen af 4. semester (modul 11) og afsluttende certificerende eksamen efter afslutningen af 8. semester.	Der betales Kr. 3400,- for vurdering i forbindelse med uddannelsens modul 11 (4. semester) og kr. 3.400,- for afsluttende certificering efter modul 22 (8. semester). Beløbene dækker: • Eksaminator. • Vurdering af skriftligt projekt. • Klinisk eksamen. • Ekstern censor i forbindelse med afsluttende eksamen. Ved eventuel reeksamen betales kr. 3.400,- til dækning af samme udgifter.

Uddannelsesafgiften vedrører alene de undervisnings- og læringsaktiviteter, der leveres af instituttet.

12.7 Afgrænsning af uddannelsesydelserne

Uddannelsesafgiften til Human Education Group omfatter de undervisnings- og læringsaktiviteter, som leveres af instituttet, jf. afsnit 12.1.

Studierettet individuel psykoterapi, gruppeterapi og de nærmere angivne supervisionsaktiviteter indgår som obligatoriske og fagligt integrerede læringsaktiviteter i uddannelsen, men er ikke indeholdt i uddannelsesafgiften til Human Education Group.

Ydelserne varetages af fagpersoner, der kan være tilknyttet Human Education Group som undervisere eller faglærere, men som i denne sammenhæng leverer ydelser i deres selvstændige psykoterapeutiske praksis og uden for deres funktion som underviser ved instituttet.

Aftale om og betaling for den konkrete ydelse sker direkte mellem den studerende og den pågældende terapeut eller supervisor. Human Education Group modtager ikke betaling for ydelserne.

Instituttet fastlægger de faglige krav til aktiviteterne og de kompetencekrav, der stilles til de fagpersoner, der kan varetage dem, samt sikrer sammenhængen mellem aktiviteterne og uddannelsens læringsmål, etiske retningslinjer og kvalitetskrav.

Kapitel 13: Studietekniske og studierelaterede forhold

HEG varetager **studieadministration og studievejledning** med henblik på at sikre klare, gennemsigtige og systematisk forankrede rammer for dit uddannelsesforløb.

13.1 Studievejledning

Psykoterapeutuddannelsen stiller krav til din aktive deltagelse, refleksive kapacitet og evne til at indgå i uddannelsens lærings- og praksisfællesskaber. Derfor lægger uddannelsen vægt på at understøtte trivsel, hensigtsmæssig studieadfærd og ansvarlig håndtering af studiebelastning.

Studievejledning tilbydes som et **studierelateret vejledningstilbud** til støtte for planlægning og kan omfatte vejledning vedrørende:

- Uddannelsens struktur, progression og studiekraft.
- Modulvalg, studieaktivitet og tidsplanlægning.
- Eksamen, evaluering, merit og certificering.
- Administrative spørgsmål i forbindelse med studieforløbet.

Studievejledningen tilbydes inden for rimelig svartid og efter nærmere aftale. Studievejledningen kan ved behov suppleres med trivselsvejledning. Trivselsvejledningen har fokus på:

- Håndtering af studiebelastning og professionsrettede opgaver.
- Balancen mellem uddannelse, privatliv og evt. erhvervsarbejde.
- Refleksion over egen studieparathed og professionsudvikling.
- Henvisning til relevant støtte, herunder egenterapi, supervision eller ekstern rådgivning, hvor det er relevant.

Trivselsvejledning er et studierelateret vejledningstilbud og erstatter ikke psykoterapi eller anden behandlingsmæssig indsats.

Kontaktinfo fremgår af instituttets hjemmeside under fanen administration.

13.2 Fravær, fraværsregistrering og supplerende studieaktivitet

Din uddannelse forudsætter **aktiv og kontinuerlig deltagelse** i undervisning, øvelser, supervision, klinisk træning, egenterapi og øvrige obligatoriske læringsaktiviteter.

Tilstedeværelse og deltagelse betragtes som væsentlige forudsætninger for, at du kan opnå uddannelsens læringsudbytte og indgå ansvarligt i uddannelsens lærings- og praksisfællesskaber.

Ved fravær forventes det, at du orienterer instituttet. Fremmøde og studieaktivitet registreres løbende via uddannelsens digitale platform (HEG STUD).

Det samlede fravær må som udgangspunkt **ikke overstige 5 %** af uddannelsens undervisningsmoduler. Overskrides denne grænse, foretages der en konkret og individuel vurdering af, om du fortsat kan opfylde uddannelsens læringsudbytte og progression på et fagligt forsvarligt grundlag.

Fravær fritager ikke i sig selv for ansvar for egen læring eller for opfyldelse af uddannelsens samlede krav. Ved længerevarende eller gentaget fravær kan instituttet stille krav om supplerende studieaktivitet med henblik på at understøtte opfyldelse af læringsudbyttet. Dette kan eksempelvis omfatte:

- Deltagelse i erstatningsundervisning eller supplerende læringsaktiviteter.
- Skriftlig refleksion eller dokumentation.
- Yderligere vejledning, supervision eller anden fagligt begrundet opfølgning.

Hvis fraværet har et sådant omfang eller en sådan karakter, at uddannelsens læringsudbytte, progression eller professionsrettede deltagelse ikke kan dokumenteres i tilstrækkelig grad, kan det efter en konkret og individuel vurdering få betydning for din mulighed for at:

- Fortsætte på uddannelsen.
- Deltage i prøver og vurderinger.
- Opnå certificering.

Ansøgninger om orlov eller forlængelse behandles individuelt og på baggrund af en konkret vurdering af dit samlede studieforløb, progression og muligheder for at genoptage uddannelsen på et fagligt forsvarligt grundlag.

Afgørelser om fravær, orlov og forlængelse meddeles skriftligt og begrundet. Afgørelser kan påklages i henhold til bestemmelserne i **kapitel 13.3**.

Se **Bilag G: Digitale lærings- og administrationsplatforme**.

13.3 Klageadgang og dispensationsmuligheder

Du har som studerende ret til at klage over forhold vedrørende:

- Eksamensgrundlag og eksamensforløb.
- Bedømmelse ved eksamen.
- Administrative afgørelser ved studieforløb.

Klage skal indgives **skriftligt og begrundet** og behandles i overensstemmelse med principper om saglighed, gennemsigtighed, proportionalitet og korrekt sagsbehandling.

Ekstern faglig vurdering kan i relevante tilfælde indhentes fra en faglig instans, herunder eksempelvis relevante faglige instanser som Foreningen af Danske Psykoterapeuter (FaDP). En eventuel ekstern faglig inddragelse har til formål at sikre uvildighed, faglig kvalitet og tillid til bedømmelsesprocessen. Inddragelsen erstatter ikke uddannelsens ansvar for den endelige afgørelse, men indgår som en kvalificerende del af beslutningsgrundlaget.

Der kan i særlige tilfælde søges **dispensation fra uddannelsens regler**, herunder vedrørende:

- Studieaktivitet.
- Frister.
- Eksamensforhold.

Dispensation gives på baggrund af en konkret og individuel vurdering og forudsætter dokumentation samt saglige og væsentlige begrundelser. Dispensationspraksis tilrettelægges med

henblik på at sikre både dine muligheder og uddannelsens faglige, etiske og professionsrettede standarder. Dispensation kan ikke gives, hvis det indebærer en væsentlig fravigelse af uddannelsens formål, læringsudbytte eller niveau.

13.4 Campus, fysiske rammer og læringsmiljø

HEG har campus på **Sct. Georgs Vej 1, 8260 Viby**, hvor størstedelen af uddannelsens fysiske undervisning og praksisaktiviteter finder sted.

Instituttets fysiske rammer er indrettet med henblik på at understøtte et professionelt, trygt og sammenhængende læringsmiljø for psykoterapeutisk uddannelse. Rammerne understøtter både undervisning, gruppedynamiske processer, refleksion og fordybelse.

Campus omfatter blandt andet undervisningslokaler, terapirum, fælles opholdsarealer (køkken, spiseafdeling, overnatningsfaciliteter, uderum, toilet- og brusefaciliteter) samt faciliteter til studievejledning og uddannelsesledelse.

Studerende kan efter nærmere aftale benytte instituttets lokaler til studie- og læringsaktiviteter inden for uddannelsens faglige, etiske og organisatoriske rammer.

Instituttet er tilrettelagt med hensyn til tilgængelighed. Campus er i ét plan og har adgangsforhold, der muliggør deltagelse for studerende med fysiske funktionsnedsættelser. Oplysninger om konkrete tilgængelighedsforhold stilles til rådighed ved henvendelse.

Praktiske oplysninger om faciliteter, parkering, forplejning, overnatningsmuligheder og øvrige forhold fremgår af institutionens hjemmeside og udleveres ved studiestart.

Kapitel 14: Organisation og kvalitetssystem

Dette kapitel beskriver den **organisatoriske og kvalitetsmæssige ramme** for psykoterapeutuddannelsen ved Human Education Group (HEG). Formålet er at tydeliggøre, hvordan **ledelse, organisering og kvalitetssikringsprocesser** understøtter en sammenhængende, gennemsigtig og fagligt funderet uddannelse.

Organisationen er tilrettelagt med **klare ansvars- og beslutningsgange**, der sikrer sammenhæng mellem uddannelsens formål, læringsudbytte, undervisning og evaluering. Kvalitetssikringen er systematisk forankret og understøtter løbende udvikling af uddannelsen i samspil mellem studerende, undervisere og ledelse.

Kapitlet viser, hvordan uddannelsen arbejder med kvalitet som en integreret del af praksis, hvor evaluering, refleksion og opfølgning bidrager til at sikre faglig progression, professionsrettet relevans og overensstemmelse med gældende standarder, herunder ESG og registreringsordningen under Styrelsen for Patientsikkerhed.

14.1 Ledelse og organisatorisk forankring

HEG ledes af **instituttlederen**, som har det overordnede faglige, strategiske og administrative ansvar for uddannelsens kvalitet, udvikling og drift samt den endelige beslutningskompetence i forhold til uddannelsens indhold, struktur, progression, evaluering og organisatoriske forhold.

Uddannelsen understøttes af en **studieadministration**, som varetager administration, dokumentation, studieordningsarbejde og kvalitetssikring i tæt samspil med **underviserteamet**.

De studerende er repræsenteret gennem et **studieråd**, som fungerer som dialogforum mellem studerende og ledelse og bidrager til løbende udvikling af læringsmiljø og uddannelsespraksis. Der vælges en repræsentant for hvert igangværende hold på uddannelsen.

Organisationen er tilrettelagt **med klare og skriftligt fastlagte ansvars- og beslutningsgange**, der understøtter gennemsigtighed, kontinuitet og faglig sammenhæng i en uddannelse, der er niveauvurderet og indplaceret på niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring.

14.2 Kvalitetssikringssystem og sammenhæng

Uddannelsens kvalitetssikring er **systematisk organiseret** og forankret i en sammenhængende struktur, der forbinder uddannelsens formål, læringsudbytte, undervisningsformer, klinisk træning, supervision samt vurderingsformer.

Kvalitetssikringen understøttes gennem **systematiske evaluerings- og opfølgningsprocesser**.

Kvalitetssystemet er tilrettelagt i overensstemmelse med **ESG's principper** om studentercentreret læring, sammenhæng mellem læringsudbytte og evaluering samt løbende intern kvalitetsudvikling. Se **Bilag F: ESG-alignment**.

Evaluering af **underviserkompetencer** indgår som en integreret del af kvalitetssikringsarbejdet og foretages i relation til det enkelte moduls læringsudbytte.

Resultater fra **undervisningsevalueringer** sammenfattes og indgår som grundlag for justering og videreudvikling af uddannelsen samt som led i instituttets kvalitetssikringsarbejde.

Kvalitetssikringssystemet udfoldes i praksis gennem de **evaluerings- og opfølgningsprocesser**, der er beskrevet i **kapitel 15**.

Sammenhængen mellem læringsudbytte (viden, færdigheder og kompetencer) samt uddannelsens prøve- og vurderingsformer, herunder eksamenskriterier, er udfoldet i **Bilag D: Eksamensvejledning**.

En samlet oversigt over uddannelsens kvalitetssikrings- og evalueringsprocesser fremgår af **Bilag I: Kvalitetssikrings- og evalueringsprocesser**.

Bilagene udgør en **operationel konkretisering** af de beskrevne principper og dokumenterer sammenhængen mellem uddannelsens struktur, gennemførelse og evaluering.

14.3 Undervisersteam og kompetencevurdering

Undervisningen varetages af et **tværfagligt sammensat undervisersteam** med dokumenterede kompetencer inden for psykoterapeutisk praksis, undervisning, supervision og professionsudvikling.

Undervisernes **samlede kompetenceprofil** sikrer, at uddannelsen hviler på både praksisbaseret viden og et teoretisk-refleksivt grundlag.

Undervisernes kompetencer dokumenteres gennem professionel erfaring, undervisningspraksis, faglig refleksion og løbende kompetenceudvikling.

Underviserne indgår i løbende faglig dialog og feedback, supervision og udviklingsarbejde med henblik på at sikre sammenhæng, progression og kvalitet i uddannelsen.

14.4 Faglige miljøer og praksisforankring

Psykoterapeutuddannelsen er forankret i et **aktivt fagligt miljø** præget af dialog, refleksion og professionsudvikling.

Undervisersteam og studerende indgår i **fagfællesskaber**, hvor praksiserfaring, teori og etik integreres i en reflekteret og anvendelsesorienteret sammenhæng.

HEG samarbejder med **eksterne fagpersoner, supervisorer og relevante professionelle miljøer** med henblik på at styrke uddannelsens faglige bredde, aktualitet og praksisnærhed.

Praksisforankring er et gennemgående princip og understøttes gennem klinisk træning, supervision, egenterapi og systematisk refleksion over egen praksis.

Se **Bilag F: ESG-alignment for nærmere beskrivelse af uddannelsens kvalitetssikringsgrundlag.**

Kapitel 15: Kvalitetssikring i praksis

Det i **kapitel 14** beskrevne kvalitetssikringssystem udfoldes i praksis gennem de **evaluerings- og opfølgingsprocesser**, der er beskrevet i dette kapitel.

Kvalitetssikring og evaluering anvendes systematisk som redskab til at dokumentere, vurdere og udvikle uddannelsens kvalitet, progression og læringsudbytte.

15.1 Formål, struktur og sammenhæng

Kvalitetssikringsprocesserne er tilrettelagt som et sammenhængende forløb, der understøtter uddannelsens progression og samlede læringsudbytte.

Formålet er at sikre en tydelig sammenhæng mellem:

- Uddannelsens formål og læringsudbytte.
- Undervisnings- og arbejdsformer.
- Studieaktiviteter og læringsfællesskaber.
- Evaluering, vurdering og prøveformer.
- Professionsrettet relevans.

Processerne er forankret i uddannelsesledelsen og understøtter løbende udvikling af uddannelsens faglige niveau, pædagogiske kvalitet og etiske standarder.

Kvalitetssikringsarbejdet er tilrettelagt med afsæt i gældende krav og anbefalinger, herunder *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area* (ESG) samt registreringsordningen under Styrelsen for Patientsikkerhed.

Kvalitetssikringsarbejdet omfatter blandt andet systematisk indsamling af evalueringer, faglig opfølgning i underviserteamet, studenterinddragelse samt løbende justering af undervisning, indhold og tilrettelæggelse på baggrund af dokumenterede erfaringer.

Kvalitetssikringen omfatter både **interne og eksterne evalueringsformer** og understøttes af systematiske processer for dokumentation, opfølgning og udvikling.

Centrale områder i kvalitetssikringen omfatter:

- Optagelse og vurdering af studieparathed.
- Systematisk evaluering af moduler, undervisning og læringsudbytte.
- Individuelle samtaler og vurdering af professionsudvikling.
- Studenterinddragelse gennem studierådet.
- Intern faglig opfølgning i underviserteamet.
- Ekstern kvalitetssikring.

Sammenhængen mellem læringsudbytte (viden, færdigheder og kompetencer) og uddannelsens prøve- og vurderingsformer er udfoldet i **Bilag D: Eksamensvejledning**.

15.2 Undervisningsevaluering

Undervisningen evalueres **løbende og systematisk** som en integreret del af uddannelsens kvalitetssikring.

Evalueringen har fokus på sammenhængen mellem **læringsudbytte, undervisnings- og arbejdsformer, progression og professionsrettet relevans**. Evalueringen anvendes udviklingsorienteret som grundlag for refleksion, justering og kvalitetsforbedring.

Undervisningsevalueringen omfatter blandt andet:

- Løbende dialogbaseret evaluering i undervisning, praksistræning og supervision.
- Modulafsluttende evalueringer med fokus på indhold, læringsudbytte og undervisningsformer.
- Skriftlige evalueringer ved udvalgte moduler og uddannelsesdele.
- Skriftlig evaluering fra dimittender.
- Faglig opsamling i underviserteamet.

Kvalitetssikrings- og evalueringsformerne tilpasses uddannelsens progression, således at der i de første semestre er fokus på deltagelse, forståelse og anvendelse, mens der i de senere semestre lægges vægt på øget professionsbevidst selvstændighed, ansvar og håndtering af komplekse praksissituationer inden for uddannelsens rammer.

Resultater fra undervisningsevalueringerne sammenfattes og indgår som dokumenteret grundlag for justering og videreudvikling af uddannelsen.

Opfølgning på evalueringer sker systematisk gennem underviserteamets faglige drøftelser, studierådets inddragelse samt ledelsesmæssige beslutninger om justeringer i uddannelsens indhold, struktur og gennemførelse.

De konkrete evaluerings- og kvalitetssikringsprocesser er uddybet i **Bilag I**.

15.3 Studentercentreret læringssyn

Inddragelsen af studerende er **et centralt element** i uddannelsens pædagogiske og didaktiske grundlag og er forankret i et studentercentreret læringssyn.

Som studerende er du aktiv deltager og medskaber af egen læring og inddrages løbende i refleksion, evaluering og udvikling af uddannelsens undervisning og læringsmiljø.

Studenterinddragelse sker gennem:

- Dialog og feedback i undervisning, supervision og praksistræning.
- Refleksive processer i grupper og læringsfællesskaber.
- Deltagelse i undervisningsevalueringer.
- Deltagelse i studierådet.

Dine erfaringer og perspektiver indgår systematisk i uddannelsens kvalitetssikrings- og udviklingsarbejde.

15.4 Ekstern kvalitetssikring

Psykoteraeutuddannelsen ved HEG orienterer sig mod de rammer, der følger af den brancheadministrerede **registreringsordning** under Styrelsen for Patientsikkerhed.

Den eksterne kvalitetssikring sker i dialog med relevante faglige instanser, herunder eksempelvis **Foreningen af Danske Psykoterapeuter** (FaDP), og i overensstemmelse med gældende krav til gennemsigtighed, faglig kvalitet og professionsetisk ansvar.

Den eksterne kvalitetssikring bidrager til en uafhængig og fagligt kvalificeret vurdering af uddannelsens niveau, indhold og praksisforankring og kan omfatte periodisk faglig dialog, sparring og vurdering.

Ved afsluttende certificerende prøver anvendes **ekstern censor** som led i sikringen af uvildig og fagligt kvalificeret bedømmelse.

Den eksterne censor:

1. Er aktivt registreret psykoterapeut med minimum 5 års klinisk praksiserfaring.
2. Opfylder gældende krav til ajourføring og professionsetisk praksis.
3. Har relevant faglig grunduddannelse og dokumenterede psykoterapeutiske kompetencer.

Den eksterne censor udpeges af uddannelsesledelsen på baggrund af faglige kriterier og må ikke have haft undervisningsansvar for det konkrete hold.

Kapitel 16: Etik, ansvar og professionsadfærd

Dette kapitel fastlægger de **etiske og professionelle krav**, der gælder for dig som studerende på uddannelsen.

Formålet er, at tydeliggøre de **forpligtelser og normer** der knytter sig til deltagelse i uddannelsens lærings- og praksisfællesskaber, herunder tavshedspligt, professionsansvar, studieegnethed og relationelle grænser samt at understøtte udviklingen af en ansvarlig og etisk forankret professionsadfærd inden for uddannelsens rammer.

16.1 Etiske retningslinjer

Du er som studerende forpligtet til at udvise respekt for:

- Klienters og medstuderendes integritet, grænser og værdighed.
- Tavshedspligt og ansvarlig håndtering af følsomme personoplysninger.
- De etiske retningslinjer, der gælder for psykoterapeutisk praksis.

Etiske problemstillinger indgår løbende i undervisning, supervision, egenterapi og refleksive processer og forventes aktivt inddraget som led i udviklingen af faglig dømmekraft og professionsansvar.

16.2 Tavshedspligt og ansvar

Du er som studerende underlagt kontraktlig og professionsetisk tavshedspligt i forbindelse med:

- Klientarbejde og øveclientforløb.
- Oplysninger af fortrolig karakter, der deles i undervisning, gruppeterapi, supervision, egenterapi og øvegrupper.

Overtrædelse af tavshedspligt eller grov tilsidesættelse af etisk ansvar kan medføre iværksættelse af en studieegnethedsvurdering og eventuelle disciplinære foranstaltninger i henhold til **kapitel 16.3**.

Professionel adfærd indebærer, at du:

- Indgår ansvarligt og respektfuldt i uddannelsens lærings- og praksisfællesskaber.
- Kan modtage, bearbejde og anvende supervision som led i faglig udvikling.
- Udviser bevidsthed om egen rolle, ansvar og grænsesætning i relationelle sammenhænge.

16.3 Studieegnethed og håndtering af alvorlige forhold

Vurdering af **studieegnethed** adskiller sig fra vurdering af studieparathed ved optagelse og overgangspunkter i uddannelsen.

Hvor studieparathed vedrører forudsætninger for deltagelse i uddannelsen, vedrører studieegnethed den studerendes aktuelle evne til at indgå ansvarligt og etisk forsvarligt i uddannelsens lærings- og praksisfællesskaber.

Ved gentagne eller alvorlige forhold, hvor en studerendes adfærd, etiske forhold eller studieaktivitet vurderes uforenelig med uddannelsens formål, læringsudbytte eller professionssigte, kan institutionen iværksætte en studieegnethedsvurdering.

Vurderingen foretages på baggrund af en konkret og individuel helhedsvurdering og kan – afhængigt af forholdets karakter – medføre:

- Skærpede vilkår for fortsat deltagelse.
- Midlertidig pause i uddannelsesforløbet.
- Ophør af deltagelse på uddannelsen.

Den studerende orienteres skriftligt om baggrunden for vurderingen og gives mulighed for at udtale sig, før der træffes afgørelse.

Procedurer for håndtering af studieegnethed følger HEG's gældende retningslinjer og bygger på principper om saglighed, proportionalitet og gennemsigtighed.

16.4 Relationer og professionsetik

Relationer mellem undervisere, supervisorer, terapeuter og studerende er udelukkende af faglig karakter og omfatter undervisning, supervision og studierettet terapi.

Private, romantiske eller økonomiske relationer mellem studerende og undervisere, supervisorer eller terapeuter anses for uforenelige med uddannelsens etiske rammer og kan medføre uddannelsesmæssige eller disciplinære konsekvenser.

Kapitel 17: Eksamensbevis og dokumentation

Psykoteraeutuddannelsen afsluttes med udstedelse af eksamensbevis og tilhørende dokumentation (Diploma supplement).

Dokumentationen har til formål at sikre gennemsigtighed, sporbarhed og mulighed for faglig vurdering af den gennemførte uddannelse.

17.1 Udstedelse af eksamensbevis

Efter bestået afsluttende eksamen (certificering) udstedes **eksamensbevis**, der dokumenterer, at du har gennemført psykoteraeutuddannelsen, der er niveauvurderet og indplaceret på niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring og opnået uddannelsens samlede læringsudbytte.

Eksamensbeviset indeholder som minimum oplysninger om:

- Uddannelsesinstitutionens navn og identitet.
- Dit fulde navn og fødselsdato.
- Uddannelsens titel og angivelse af niveauindplacering (niveau 6).
- Dato for opstart på uddannelsen og dato for bestået afsluttende eksamen.
- Bekræftelse af gennemført og bestået uddannelse i henhold til uddannelsens studieordning.
- Underskrift fra uddannelsesansvarlig samt dato og sted.

Eksamensbeviset udstedes på dansk.

17.2 Eksamensbilag og dokumentation af læringsudbytte

Til eksamensbeviset knyttes et eksamensbilag på dansk og et diploma supplement på engelsk, som giver en uddybende beskrivelse af uddannelsens **indhold, omfang og læringsudbytte**.

Eksamensbilaget indeholder blandt andet:

- Oplysninger om dimittenden og gennemførelsesperiode.
- Oplysninger om uddannelsens titel, udbyder, status og varighed.
- Angivelse af uddannelsens niveaumæssige indplacering (niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring).
- Præcisering af dimittendens rettigheder, herunder anvendelse af betegnelsen psykoterapeut samt afgrænsning i forhold til autorisation.
- Oversigt over uddannelsens struktur, indhold og samlede studiebelastning.
- Beskrivelse af undervisnings-, lærings- og vurderingsformer.
- Samlet fremstilling af opnåede viden, færdigheder og kompetencer.
- Oplysninger om faglig afgrænsning, herunder ansvar og henvisningspraksis.
- Angivelse af mulighed for efterfølgende registrering via relevant brancheorganisation.

Eksamensbilaget har til formål at sikre gennemsigtighed om uddannelsens niveau, omfang og læringsudbytte og muliggøre faglig vurdering i nationale og internationale sammenhænge.

17.3 Certificering og rettigheder

Certificeringen markerer uddannelsens **formelle afslutning** og bekræfter, at du har opnået uddannelsens samlede læringsudbytte tilrettelagt efter indplacering på niveau 6.

Certificeringen danner grundlag for:

- Anvendelse af betegnelsen psykoterapeut inden for uddannelsens faglige og etiske rammer.
- Udøvelse af psykoterapeutisk praksis inden for eget kompetenceområde og i overensstemmelse med gældende faglige, etiske og organisatoriske rammer.

Certificeringen indebærer ikke autorisation som sundhedsperson og medfører ikke offentligretlig regulering, men dokumenterer uddannelsens niveau, omfang og faglige indhold.

Certificeringen kan danne grundlag for ansøgning om optagelse i relevante brancheorganisationer, herunder Foreningen af Danske Psykoterapeuter, der varetager den brancheadministrerede registreringsordning under Styrelsen for Patientsikkerhed.

Kapitel 18: Faglitteratur og øvrige læringsressourcer

Psykoterapeutuddannelsen bygger på **et tværfagligt og løbende opdateret faglitterært grundlag** inden for psykoterapi, psykologi, filosofi, etik og beslægtede praksisfelter.

Litteraturen understøtter uddannelsens læringsmål i en uddannelse indplaceret på niveau 6 og anvendes som grundlag for faglig forståelse, metodisk refleksion og professionsudøvelse.

Litteraturen indgår som en integreret del af undervisning, dialog, øvelser, klinisk træning og aktionsforskning og anvendes med fokus på relevans, anvendelighed og sammenhæng med uddannelsens progression.

18.1 Obligatorisk kernestof

Uddannelsen inddrager centrale og anerkendte værker inden for psykoterapi og beslægtede fagområder, herunder litteratur om:

- Psykoterapeutiske grundpositioner og metoder.
- Relationel og eksistentiel psykoterapi.
- Eksistensfilosofi samt eksistentielle og transpersonlige perspektiver.
- Udviklingspsykologi, tilknytning og følelsesregulering.
- Kropslige, oplevelsesorienterede og narrative tilgange.
- Etik, professionsansvar og terapeutisk rolleforståelse.
- Forskningsforståelse og praksisnær vidensudvikling.

Kernestoffet danner et fælles fagligt fundament og genanvendes og nuanceres på tværs af moduler og semestre i takt med progressionen.

18.2 Modulspecifik supplerende litteratur

Til de enkelte moduler knyttes supplerende faglitteratur, som understøtter modulernes tematikker, metoder og læringsmål.

Den modulspecifikke litteratur kan omfatte:

- Modulkompendier.
- Undervisningsmaterialer (herunder præsentationer med faglige noter).
- Fag- og lærebøger.
- Videnskabsartikler og forskningsoversigter.
- Praksisnære tekster.
- Udvalgte kapitler eller tematiske uddrag.

Den konkrete litteratur fremgår af modulmateriale og kan justeres løbende.

18.3 Forskningslitteratur

I forbindelse med modulerne omkring forskningsforståelse og aktionsforskning som praksisnær metode samt i forbindelse med dit afsluttende aktionsforskningsprojekt arbejder du med **forskningslitteratur** inden for psykoterapi, videnskabsteori og praksisbaseret forskning.

Der lægges vægt på, at du udvikler evne til at:

- Søge, læse og vurdere forskningsinformeret viden.

- Forholde dig kritisk og reflekteret til metode, evidens og kontekst.
- Anvende forskning som refleksion over og udvikling af egen praksis.

Forskningslitteraturen anvendes med fokus på relevans for praksis og professionsudøvelse.

Aktionsforskning anvendes som en praksisnær lærings- og refleksionsmetode og indebærer ikke selvstændig akademisk forskning, videnskabelig teoriproduktion eller forskningsmæssig behandling af persondata.

18.4 Opdatering og kvalitetssikring

Oversigten over faglitteratur og øvrige læringsressourcer opdateres løbende som led i uddannelsens kvalitetssikring med henblik på at sikre faglig relevans, aktualitet og sammenhæng med uddannelsens læringsmål og professionens udvikling.

En samlet oversigt over faglitteratur fremgår af **Bilag H**.

Kapitel 19: Bilag

Dette kapitel indeholder studieordningens bilag, som **uddyber, dokumenterer og understøtter** de bestemmelser, der fremgår af studieordningens hovedtekst.

Bilagene har forskellige funktioner og kan være:

- **Dokumenterende**, hvor de specificerer forhold som studiebelastning, struktur og kvalitetssikringsprocesser.
- **Uddybende**, hvor de konkretiserer uddannelsens læringsforståelse, progression og didaktiske tilrettelæggelse.
- **Vejledende**, hvor de beskriver rammer, procedurer og forventninger til vurdering, dokumentation og studieaktivitet.

Bilagene skal læses i sammenhæng med studieordningens kapitler og udgør en integreret del af uddannelsens samlede grundlag.

I tilfælde af uoverensstemmelse mellem studieordningens hovedtekst og bilag har hovedteksten forrang.

Bilagene bidrager samlet til at sikre:

- Sammenhæng mellem formål, læringsudbytte, undervisning og vurdering.
- Gennemsigtighed i uddannelsens struktur, krav og progression.
- Dokumentation af uddannelsens faglige niveau og kvalitetssikringsgrundlag.

Bilagene fungerer som operationalisering og dokumentation af studieordningens centrale elementer. De uddyber og konkretiserer uddannelsens struktur, progression, læringsudbytte, vurderingsformer og kvalitetssikringsprocesser og skal læses i sammenhæng med de relevante kapitler i studieordningen.

19.1 Oversigt over bilag

Bilagene uddyber centrale elementer i studieordningen og fungerer som **dokumentation, operationalisering og visualisering** af uddannelsens struktur, læringsgrundlag og kvalitetssikring.

Bilagene skal **læses i sammenhæng med de relevante kapitler** og bidrager til at tydeliggøre sammenhængen mellem uddannelsens formål, læringsudbytte, undervisning, praksis, evaluering og vurdering.

Bilag A: Samlet studiebelastning

Indeholder en detaljeret oversigt over uddannelsens samlede studiebelastning (arbejdstimer), herunder fordeling på undervisning, praksis, supervision, egenerapi, selvstudie og projektarbejde.
→ Understøtter kapitel 3.

Bilag B: Grafisk oversigt over uddannelsens struktur og progression

Visualiserer uddannelsens opbygning på tværs af semestre og moduler samt sammenhængen mellem læringselementer og progression.
→ Understøtter kapitel 3–5.

Bilag C: Praksisfællesskaber

Udfolder uddannelsens læringsforståelse med afsæt i praksisfællesskaber (Wenger) og beskriver, hvordan læring udvikles gennem deltagelse, relation og fælles praksis.
→ Understøtter kapitel 3 og 8.

Bilag D: Eksamensvejledning

Beskriver de konkrete rammer, krav, vurderingskriterier og gennemførelse af prøver og eksamen.
→ Understøtter kapitel 6 og 10.

Bilag E: Uddannelsens formål, læringsdimensioner og didaktisk alignment (niveau 6)

Dokumenterer sammenhængen mellem uddannelsens formål, læringsudbytte og niveau 6 i Kvalifikationsrammen.
→ Understøtter kapitel 2 og 4.

Bilag F: ESG-alignment

Dokumenterer uddannelsens kvalitetssikring i relation til ESG (European Standards and Guidelines).

→ Understøtter kapitel 14–15.

Bilag G: Digitale lærings- og administrationsplatforme

Beskriver anvendelsen af digitale systemer til læring, dokumentation og kvalitetssikring.

→ Understøtter kapitel 3, 8 og 11.

Bilag H: Litteraturoversigt

Samlet oversigt over central faglitteratur og vidensgrundlag for uddannelsen.

→ Understøtter kapitel 18.

Bilag I: Kvalitetssikrings- og evalueringsprocesser

Uddyber uddannelsens systematiske arbejde med evaluering, feedback og kvalitetsudvikling.

→ Understøtter kapitel 14–15.

Bilag J: Samlet progressionsmodel for uddannelsen

Visualiserer progressionen i kompetence, kompleksitet, ansvar og refleksion samt de centrale udviklingsfaser.

→ Understøtter kapitel 5 og 7.2.

Bilag K: Begrebsafklaring – evaluering, vurdering og studieforløb

Præciserer centrale begreber og sikrer konsistent anvendelse i studieordningen.

→ Understøtter kapitel 6 samt tværgående begrebsanvendelse i studieordningen.

Bilag L: Procesmodellen

Præsenterer Procesmodellen som et gennemgående didaktisk og professionsrettet refleksionsredskab.

→ Understøtter kapitel 2, 3 og 8.

Bilag M: Vurdering (formativ og summativ), supervision og selvrefleksion som læringsredskab

Uddyber, hvordan formativ og summativ vurdering, supervision, feedback og selvrefleksion indgår som integrerede og gensidigt understøttende elementer i uddannelsens praksisnære lærings- og udviklingsproces.

→ Understøtter kapitel 4, 6, 8 og 14–15.

Kapitel 20: Ikrafttræden og revision af studieordningen

20.1 Ikrafttræden

Denne studieordning træder i kraft pr. **1. april 2026** og gælder for studerende, der påbegynder psykoterapeutuddannelsen fra denne dato.

For studerende, der er påbegyndt uddannelsen før ikrafttrædelsen, fastlægges eventuelle overgangsordninger af uddannelsens ledelse og meddeles de berørte studerende.

20.2 Revision af studieordningen

Studieordningen revideres løbende med henblik på at sikre faglig kvalitet, relevans og overensstemmelse med gældende standarder.

Revision kan ske på baggrund af:

- Evalueringer af undervisning og læringsudbytte.
- Erfaringer fra studerende og undervisere.
- Udvikling i faglige, etiske og samfundsmæssige krav.
- Interne og eksterne kvalitetssikringsprocesser, herunder Kvalifikationsrammen for Livslang Læring, registreringsordningen under Styrelsen for Patientsikkerhed og ESG.
- Opdateringer af litteraturlister, digitale platforme og øvrige bilag.

Ændringer godkendes af uddannelsens ledelse og kommunikeres rettidigt til studerende og øvrige relevante parter. Ændringer med væsentlig betydning for igangværende studerende varsles med rimelig frist.

Ændringer, der påvirker læringsudbytte, prøveformer, beståelseskrav eller uddannelsens omfang, kræver revision af studieordningen og indsendelse til Foreningen af Danske Psykoterapeuter, Optagelsesudvalget, med henblik på vurdering i forhold til den brancheadministrerede registreringsordning.

Bilag A: Samlet studiebelastning

Formål og niveauplacing

Alle beskrevne læringsaktiviteter indgår som obligatoriske elementer i uddannelsens samlede studiebelastning. Indholdet er tilrettelagt efter indplaceirng på niveau 6 i den danske kvalifikationsramme for livslang læring.

Det indebærer, at uddannelsen understøtter udviklingen af professionelt begrundet metodeanvendelse, refleksionsevne, ansvarlig praksisudøvelse og etisk dømmekraft inden for uddannelsens rammer.

Uddannelsen udvikler gradvist din evne til at planlægge, gennemføre, begrunde og evaluere psykoterapeutiske forløb med stigende professionsbevidst selvstændighed inden for uddannelsens rammer og med faglig og etisk ansvarlighed.

Uddannelsens samlede studiebelastning

Uddannelsens samlede studiebelastning udgør 3.759 timer, heraf minimum 1.012 underviserstyrede timer, og fordeler sig på:

- Underviserstyrede synkrone læringsaktiviteter (undervisning, supervision og studierettet terapi).
- Refleksive og praksisnære læringsaktiviteter, herunder øvegrupper, praksistræning og refleksiv skrivning.
- Selvstændigt studie og projektarbejde.

Studiebelastningen er struktureret omkring tre hovedområder:

- Teoretisk og forskningsinformeret grundlag.
- Praktisk færdighedstræning og supervision.
- Eksamen og selvstændigt arbejde.

Sammensætningen understøtter progression fra introduktion og guidet metodeanvendelse til integreret, ansvarlig og professionsrettet praksis.

Læringsaktiviteter

Modulundervisning

Formål: At udvikle viden om psykoterapeutisk teori, metode, etik og professionsrammer.

Læringsmål: Du kan forstå, anvende og reflektere over centrale psykoterapeutiske tilgange samt begrunde faglige valg i praksis.

Organisering: Underviserstyret undervisning med oplæg, øvelser, dialog og refleksion.

Omfang: Indgår i de samlede undervisningstimer.

Øveklientarbejde med peer-supervision

Formål: At udvikle praksisnær erfaring med terapeutiske samtaler.

Læringsmål: Du kan planlægge, gennemføre og evaluere terapeutiske forløb samt anvende feedback til udvikling af egen praksis.

Organisering: Gennemføres som praksisaktivitet inden for uddannelsens rammer med kollegial feedback (peer-supervision).

Dokumentation: Forløb og refleksion dokumenteres.

Omfang: Se tabel.

Underviserstyret supervision

Formål: At integrere teori, metode og etik i praksis.

Læringsmål: Du kan analysere og justere eget terapeutiske arbejde, identificere problemstillinger og træffe fagligt begrundede valg.

Organisering: Varetages af faglærere med klinisk erfaring.

Dokumentation: Fremmøde og deltagelse registreres.

Omfang: 30 timer.

Underviserstyrede øvegrupper

Formål: At træne terapeutiske færdigheder i strukturerede læringsrum.

Læringsmål: Du kan anvende metoder, modtage feedback og reflektere over praksis.

Organisering: Planlagt og ledet af underviser.

Omfang: Se tabel.

Selvorganiserede øvegrupper

Formål: At understøtte integration af teori og praksis mellem moduler.

Læringsmål: Du kan arbejde selvstændigt og ansvarligt i faglige fællesskaber og give/modtage feedback.

Organisering: Selvorganiseret inden for uddannelsens rammer.

Omfang: Se tabel.

Studierettet individuel terapi

Formål: At udvikle selvindsigt og professionskompetence.

Læringsmål: Du kan omsætte personlig indsigt til professionel praksis og etisk dømmekraft.

Organisering: Gennemføres som separat studierettet forløb.

Dokumentation: Fremmøde registreres – ikke indhold.

Omfang: 70 timer.

Studierettet gruppeterapi

Formål: At udvikle forståelse for gruppeprocesser og relationelle dynamikker.

Læringsmål: Du kan arbejde med feedback, roller og relationelle processer i grupper.

Organisering: Underviserstyret forløb.

Omfang: 30 timer.

Aktionsforskning og forskningsforståelse

Formål: At udvikle evnen til systematisk refleksion og undersøgelse af egen praksis.

Læringsmål: Aktionsforskning anvendes som en praksisnær lærings- og refleksionsmetode og indebærer ikke selvstændig akademisk forskning, videnskabelig teoriproduktion eller forskningsmæssig behandling af persondata.

Organisering: Undervisning, refleksion og projektarbejde.

Omfang: Se tabel.

Refleksiv skrivning (gennemgående aktivitet)

Refleksiv skrivning er et centralt læringsredskab, hvor du systematisk arbejder med at forbinde erfaring, teori, metode og etik.

Du udvikler evnen til:

- At analysere egne handlinger.
- At begrunde faglige valg.
- At identificere læringsbehov.
- At udvikle professionel praksis.

Refleksiv skrivning indgår i supervision, terapi, projekter og praksisarbejde.

Gruppeprojekt

Udvikler samarbejdskompetence, analyse og praksisforståelse gennem arbejde med praksisnære problemstillinger.

Afsluttende projekt

Dokumenterer evnen til systematisk og professionsrettet arbejde med egen praksis.

Selvstudie og faglitteratur

Omfatter læsning og bearbejdning af litteratur med henblik på faglig fordybelse, refleksion og anvendelse i praksis.

Studievejledning

Understøtter planlægning, progression og trivsel i uddannelsesforløbet.

Afgrænsning vedrørende ECTS-point

Der findes ikke en central ordning for formel ECTS-vurdering af private uddannelser i Danmark. Studielastningen dokumenteres derfor i arbejdstimer.

Kobling til uddannelsesbevis

Det samlede antal underviserstyrede synkrone timer (undervisning, supervision og studierettet terapi) angives på uddannelsesbeviset.

Den samlede studiebelastning

Den samlede studiebelastning er opgjort som summen af:

- Underviserstyrede synkrone læringsaktiviteter – Kolonne 1A og 1B.
- Refleksive, praksisnære selvorganiserede læringsaktiviteter – Kolonne 2A og 2B.
- Selvstændigt selvstudie og litteraturarbejde – Kolonne 3.

Studiebelastningen omfatter både undervisning, supervision, studierettet terapi, praksisrelateret træning, refleksiv skrivning, projektarbejde, selvstudie og øvrige læringsaktiviteter, der samlet understøtter uddannelsens læringsudbytte og progression.

Tabellen viser fordelingen af studiebelastningen på underviserstyrede aktiviteter, selvorganiserede læringsaktiviteter og selvstændigt studie.

Undervisningstimer angives som lektioner á 45 minutter, mens den samlede studiebelastning opgøres i arbejdstimer á 60 minutter i overensstemmelse med almindelig praksis for opgørelse af studiebelastning.

Udregning af studiebelastningen i forbindelse med skriftlige projekter og selvstudie af faglitteratur/ forskningsdata følger denne omregningsmodel:

- Opgaveskrivning 1 side á 2400 anslag = 2 timers studiebelastning.
- Akademisk litteratur 10 sider = 1 times arbejdsbelastning.
- Almindelig faglitteratur 20 sider = 1 times arbejdsbelastning.

Omregningsmodellen anvendes som planlægnings- og forventningsgrundlag og justeres efter behov på baggrund af undervisningsevalueringer og erfaringsoverførsel mellem hold.

STUDIE BESKRIVELSE	1A: UNDERVISNINGS- TIMER / UNDERVISERSTYRET SYNKRON (lektioner á 45 minutter)	1B: UNDERVISER- STYRET SUPERVISION OG TERAPI (arbejdstimer á 60 minutter)	2A: REFLEKSIV SKRIVNING (arbejdstimer á 60 minutter)	2B: SELVORGANISEREDE LÆRINGSAKTIVITER, HERUNDER PRAKSISTRÆNING (arbejdstimer á 60 minutter)	3: SELVSTUDIE FAGLITTERATU R (arbejdstimer á 60 minutter)
Modulundervisning: teori, metode, etik og professionsrammer	1.066		210		562
Underviserstyret supervision		30	180		
Studierettet individuel terapi og gruppeterapi		100	600		
Underviserstyrede øvegrupper		60	180		
Selvorganiserede øvegrupper			270	90	
Praksiserfaring (øvetrapier med peer-supervision)			270	90	
Gruppeprojekt				150	
Afsluttende projekt				140	
Studievejledning*		20			
Projektvejledning	9				
SAMLET 3.759 timer (herunder 1.075 lektioner á 45 minutter svarende til 807 arbejdstimer á 60 minutter) fordelt på:	(1.075 lektioner) 807 timer	210 timer	1.710 timer	470 timer	562 timer

*Gennemsnitligt timeforbrug pr. studerende.

Bilag B: Oversigt over uddannelsens struktur og progression

Bilaget giver et overordnet strukturelt overblik over uddannelsens opbygning og progression på semesterniveau.

SEMESTER	PROGRESSIONS-FASE (jf. kapitel 7.2)	OVERORDNET FAGLIGT FOKUS	TEORI OG METODE	KLINISK PRAKSIS	EGENTERAPI OG SUPERVISION	REFLEKSION, DOKUMENTATION OG PRAKSIS-UDVIKLING
1	Fase 1	Introduktion og professionsmæssig forankring	●	○	●	○
2	Fase 2	Relationel forståelse og begyndende metodeanvendelse	●	○	●	●
3	Fase 3	Krop, følelser og udviklingsprocesser	●	●	●	●
4	Fase 4	Psykopatologi, afgrænsning og vurdering	●	●	●	●
5	Fase 5	Klinisk anvendelse og professionsrolle	●	●	●	●
6	Fase 6	Gruppeprocesser, traume og klinisk kompleksitet	●	●	●	●
7	Fase 6 – med overgang mod fase 7	Eksistentiel fordybelse, etisk positionering og reflektiv professionsbevidst selvstændighed	●	●	●	●
8	Fase 7	Integration, professionsidentitet og afgangsprøve	●	●	●	●

Forklaring

● = Indgår som væsentligt og gennemgående element.

○ = Indgår introducerende og med begrænset selvstændighed inden for rammesatte og superviserede kontekster.

Progressionsfaser

Uddannelsens progression er organiseret i 7 sammenhængende faser, som er nærmere beskrevet i **kapitel 7.2**. Faserne afspejler en samlet progression i:

- Kompetence.
- Komplexitet.
- Ansvar.
- Refleksion.

Faserne beskriver progressionen fra introduktion og grundlæggende forståelse til integreret og ansvarlig professionsudøvelse inden for uddannelsens rammer og i superviseret kontekst.

Tabellen viser, hvordan denne progression konkret kommer til udtryk på semesterniveau.

De angivne læringsområder svarer til uddannelsens centrale læringsrum og understøtter udviklingen af viden, færdigheder og kompetencer, jf. **kapitel 3, 4 og 8**.

Progressionen i tabellen afspejler en samlet udvikling i kompetence, kompleksitet, ansvar og refleksion og svarer til de progressionsfaser, der er beskrevet i **kapitel 7.2** og uddybet i **Bilag J**.

Bilag C: Praksisfællesskaber

Uddannelsens læringssyn er inspireret af Etienne Wenger og teorien om praksisfællesskaber (*communities of practice*).

I dette perspektiv forstås læring ikke primært som tilegnelse af viden, men som en proces, hvor du udvikler kompetence gennem deltagelse i sociale og faglige praksisser. Læring opstår i samspillet mellem individ og fællesskab og er knyttet til den måde, du gradvist bliver i stand til at deltage mere kvalificeret i psykoterapeutisk praksis.

Læring og deltagelse i praksisfællesskaber foregår gennem hele uddannelsen inden for uddannelsens rammer og i superviseret kontekst.

Praksisfællesskaber i uddannelsen

Et praksisfællesskab er karakteriseret ved tre centrale dimensioner:

- **Fælles praksis:** Et fælles fagligt felt og en delt forståelse af opgaven.
- **Fælles engagement:** Aktiv deltagelse i lærings- og arbejdsprocesser.
- **Fælles repertoire:** Udvikling af fælles begreber, metoder, erfaringer og refleksionsformer.

På uddannelsen realiseres praksisfællesskaber gennem deltagelse i:

- Undervisning.
- Underviserstyrede øvegrupper.
- Selvorganiserede øvegrupper.
- Supervision.
- Studierettet egenterapi.
- Øveklientarbejde og klinisk praksis.

Disse læringsrum udgør tilsammen en integreret professionsrettet læringskontekst.

Læring, deltagelse og progression

Du bevæger dig gennem uddannelsen fra **perifer deltagelse** til mere **central og selvstændig deltagelse** i psykoterapeutisk praksis.

Denne progression understøttes gennem:

- Gradvis øget ansvar i praksis.
- Løbende supervision og feedback.
- Refleksion over egen praksis og rolle.
- Integration af teori, metode og erfaring.

Progressionen indebærer en bevægelse fra:

- Introducerende forståelse → anvendelse → integration → selvstændig og ansvarlig praksis.

Kobling til læringsudbytte (viden, færdigheder og kompetencer)

Praksisfællesskaberne understøtter udviklingen af uddannelsens samlede læringsudbytte:

Viden

- Udvikles gennem deltagelse i undervisning, dialog og fælles refleksion.
- Kvalificeres gennem kobling til praksiserfaringer.

Færdigheder

- Udvikles gennem aktiv deltagelse i øvelser, supervision og klinisk træning.
- Styrkes gennem feedback og gentagen praksis.

Kompetencer

- Udvikles gennem ansvarlig deltagelse i praksisfællesskaber.
- Omfatter evnen til at handle etisk, reflektivt og professionsbevidst.
- Indebærer gradvis udvikling af professionsbevidst selvstændighed inden for uddannelsens rammer.

Refleksion som bærende element

Refleksion er et centralt element i praksisfællesskaberne og understøtter:

- Forbindelsen mellem teori og praksis.
- Udvikling af faglig dømmekraft.
- Bevidsthed om egen rolle, reaktioner og mønstre.
- Løbende udvikling af professionel identitet.

Refleksion foregår både individuelt (fx refleksiv skrivning) og i fællesskab (fx supervision og gruppeprocesser).

Professionsidentitet og etisk forankring

Læring i praksisfællesskaber bidrager til udviklingen af en professionel psykoterapeutisk identitet.

Dette indebærer, at du:

- Udvikler forståelse for fagets værdier, etik og ansvar.
- Lærer at afgrænse eget kompetenceområde.
- Udvikler dømmekraft i komplekse praksissituationer.
- Opøver evne til at indgå i faglige og relationelle sammenhænge.

Samlet perspektiv

Praksisfællesskaberne udgør en central didaktisk og professionsrettet ramme for uddannelsen.

Læring forstås som en integreret proces, hvor du gennem deltagelse, refleksion og ansvarlig praksis udvikler:

- Faglig viden.
- Praktiske færdigheder.
- Professionelle kompetencer.

Denne tilgang understøtter uddannelsens formål om at udvikle psykoterapeuter, der kan handle refleksivt, etisk og metodisk bevidst i praksis på niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring.

Reference

Wenger, E. (1998). *Communities of Practice: Learning, Meaning, and Identity*. Cambridge University Press.

Bilag D: Eksamensvejledning

Denne eksamensvejledning fastlægger rammer, krav og bedømmelsesgrundlag for uddannelsens summative vurderinger og afsluttende eksamen.

Vejledningen skal læses i sammenhæng med studieordningen, herunder uddannelsens formål, læringsudbytte, modulbeskrivelser, regler for studieaktivitet samt bestemmelser om evaluering, vurdering, prøver og certificering.

Vurderinger og eksamen ses i sammenhæng med uddannelsens samlede læringsudbytte, jf. **kapitel 4**, og uddannelsens progression, jf. **kapitel 7.2**.

Vejledningen omfatter:

- Vurdering på modul 5 som professionssamtale og overgangsvurdering.
- Vurdering ved afslutningen af modul 11 på grundforløbet.
- Den afsluttende eksamen efter modul 22 ved uddannelsens afslutning.

1. Formål og anvendelsesområde

Formålet med de summative vurderinger er at vurdere, om du har opnået uddannelsens læringsudbytte inden for viden, færdigheder og kompetencer, og om du kan anvende dette i psykoterapeutisk praksis inden for uddannelsens rammer.

De summative vurderinger udgør samlet grundlag for vurdering af din progression og professionsparathed på niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring.

Vurderinger og prøver gennemføres med udgangspunkt i en professionsrettet og praksisnær tilgang, hvor anvendelse af viden, færdigheder og kompetencer vurderes i relation til psykoterapeutisk praksis inden for uddannelsens rammer.

2. Overordnede principper for evaluering, vurdering og bedømmelse

På uddannelsen indgår både løbende formativ vurdering og summativ vurdering.

Den **formative vurdering** finder sted løbende gennem undervisning, supervision, øvelser, gruppeprocesser, feedback, refleksionsarbejde og klinisk træning og har til formål at understøtte din læring, refleksion og professionsudvikling.

Den **summative vurdering** gennemføres på modul 5, modul 11 og ved den afsluttende eksamen efter modul 22.

Modul 5 fungerer som en milepæls- og overgangsvurdering med fokus på studie- og professionsparathed i relation til opstart af øveklientpraksis.

Vurderingen på **modul 11** og den afsluttende **eksamen efter modul 22** udgør samlede vurderinger af læringsudbytte og progression og bedømmes som bestået / ikke bestået.

Vurderingen tager afsæt i uddannelsens samlede læringsudbytte og baseres på din evne til at anvende viden, færdigheder og kompetencer i praksisnære og professionsrettede sammenhænge.

I uddannelsen indgår følgende vurderingsformer:

- Løbende formative vurderinger i undervisning, supervision og praksistræning.
- Milepælsvurderinger, herunder modul 5 og modul 11.
- Afsluttende summativ vurdering ved eksamen efter modul 22.

Ved bedømmelsen lægges der vægt på, at du kan:

- Anvende faglig viden i praksis.
- Vurdere og begrunde dine faglige valg.
- Arbejde etisk og ansvarligt.
- Reflektere over egen praksis og egen rolle.
- Handle professionsbevidst inden for uddannelsens rammer og eget kompetenceområde.

For at bestå en summativ vurdering skal du samlet set demonstrere et tilstrækkeligt læringsudbytte inden for viden, færdigheder og kompetencer. Det er derfor ikke tilstrækkeligt alene at præstere tilfredsstillende i enkelte dele af prøveforløbet, hvis der samlet set, foreligger væsentlige mangler i andre dele.

3. Vurderingernes forankring i læringsudbytte, progression og niveau 6

De summative prøver og vurderinger tager afsæt i uddannelsens læringsudbytte og afspejler progressionen gennem uddannelsen, jf. **kapitel 7.2**.

På **modul 5** vurderes det, om du har udviklet et tilstrækkeligt fagligt, refleksivt og etisk grundlag for at påbegynde øveklientarbejde i en rammesat og superviseret praksiskontekst.

På **modul 11** vurderes det, om du har udviklet et anvendelsesorienteret og professionsrettet grundlag, som gør dig i stand til at arbejde i en rammesat og superviseret praksis med begyndende faglig dømmekraft, faglig afgrænsning og professionsbevidsthed.

Ved den afsluttende eksamen **efter modul 22** vurderes det, om du har opnået uddannelsens samlede læringsudbytte som beskrevet i **kapitel 4**, og om du kan anvende dette læringsudbytte med professionsbevidst selvstændighed, ansvarlighed, refleksion og faglig begrundelse inden for uddannelsens rammer og eget kompetenceområde, som det kendetegner en uddannelse på niveau 6.

Det betyder, at der i de summative vurderingsforløb lægges vægt på, at du:

Viden

- Har anvendelsesorienteret og forskningsinformeret viden om de på uddannelsen anvendte psykoterapeutiske teorier, metoder, begreber og praksisformer.
- Har forståelse for psykoterapeutisk praksis, relationelle processer, etik, faglig afgrænsning og professionsansvar.
- Har forståelse for forskningsinformeret viden og dens anvendelse, muligheder og begrænsninger i praksis.

Færdigheder

- Kan anvende og fagligt begrunde relevante psykoterapeutiske metoder i praksis inden for uddannelsens rammer.
- Kan vurdere problemstillinger, vælge og tilpasse fagligt relevante interventioner inden for eget kompetenceområde.
- Kan analysere, beskrive og formidle psykoterapeutisk praksis samt egne faglige overvejelser klart og professionelt.
- Kan anvende praksisnære metoder til undersøgelse, dokumentation og udvikling af egen praksis.
- Kan foretage faglig afgrænsning og vurdere behov for supervision, henvisning eller tværfagligt samarbejde.

Kompetencer

- Kan håndtere praksisnære, komplekse og udviklingsorienterede situationer i en rammesat og superviseret psykoterapeutisk praksiskontekst.
- Kan tage ansvar for planlægning, gennemførelse, evaluering og justering af psykoterapeutiske forløb inden for eget kompetenceområde.
- Kan udvise professionsansvar, etisk dømmekraft og tydelig faglig afgrænsning i arbejdet med klienter.
- Kan indgå reflekteret og ansvarligt i faglige og tværfaglige samarbejdsrelationer.
- Kan identificere egne læringsbehov og udvikle egen praksis og professionsudøvelse gennem refleksion og supervision.

4. Modul 5 – professionssamtale og overgangsvurdering

4.1 Formål

På modul 5 gennemføres en vurdering bestående af en professionssamtale samt en rammesat afklaringssession foran studievejleder eller underviser fra uddannelsen, hvor en medstuderende agerer klient.

Vurderingen udgør en overgangsvurdering i uddannelsens progression med henblik på at vurdere, om du har udviklet et tilstrækkeligt fagligt, refleksivt og etisk grundlag for at påbegynde øveklitentpraksis.

4.2 Vurderingens fokus

Vurderingen tager udgangspunkt i din:

- Studieaktivitet og deltagelse.
- Begyndende metodiske forståelse.
- Evne til refleksion over egen rolle og læringsproces.
- Etiske opmærksomhed og professionsforståelse.
- Parathed til at indgå i rammesat og superviseret øveklintpraksis.

Vurderingen danner grundlag for, om du kan påbegynde øveklintpraksis inden for uddannelsens rammer.

5. Vurdering på modul 11

5.1 Formål

Vurderingen på modul 11 markerer afslutningen på grundforløbet og har til formål at vurdere, om du har opnået det læringsudbytte, der giver grundlag for at fortsætte til overbygningen.

Vurderingen skal vise, om du ved afslutningen af 1.–4. semester kan:

- Anvende grundlæggende psykoterapeutisk viden i praksis.
- Indgå i og reflektere over terapeutiske og gruppedynamiske processer.
- Udvide begyndende faglig dømmekraft og etisk bevidsthed.
- Tage ansvar for egen læring og egen professionsudvikling.

5.2 Vurderingens opbygning

Vurderingen på modul 11 beror på en samlet helhedsvurdering på baggrund af følgende prøve- og vurderingselementer:

- Gruppeprojekt.
- Gruppefremlæggelse.
- Gruppeproces.
- Individuel klinisk prøve.
- Professionssamtale.

Vurderingen bedømmes som bestået / ikke bestået på baggrund af en samlet helhedsvurdering.

5.3 Gruppeprojekt

Gruppeprojektet gennemføres **fra modul 5 til modul 11** og udgør en central del af vurderingsgrundlaget ved afslutningen af grundforløbet.

Formålet med gruppeprojektet er, at du sammen med din gruppe samarbejder undersøgende, reflekteret og praksisnært med et psykoterapifagligt emne inden for uddannelsens pensum og faglige ramme.

Gruppeprojektet skal understøtte din udvikling i forhold til:

- Planlægning og samarbejde.
- Kobling mellem teori og praksis.
- Undersøgelse og faglig fordybelse.
- Personlig og relationel refleksion.
- Evne til at indgå i en læringsproces sammen med andre.

Gruppeprojektet består af:

- Et fælles skriftligt gruppeprojekt.
- Et individuelt refleksionsprojekt.
- En fælles gruppefremlæggelse.
- En gruppeterapeutisk evalueringsproces.

5.4 Det fælles skriftlige gruppeprojekt

Det fælles skriftlige gruppeprojekt skal tage afsæt i en godkendt problemformulering og vise, at I kan samarbejde fagligt, praksisnært og reflekteret med et psykoterapifagligt emne.

Projektet skal som minimum indeholde:

- Forside.
- Indholdsfortegnelse.
- Problemformulering.
- Indledning.
- Eventuel begrebsafklaring.
- Redegørelse for relevant teori og fagligt grundlag.
- Beskrivelse af praksisgrundlag eller undersøgelsesforløb.
- Analyse, refleksion og perspektivering.
- Konklusion.
- Litteratur- og kildeoversigt.
- Eventuelle bilag.

Projektet skal fremstå tydeligt struktureret og vise sammenhæng mellem problemformulering, teori, praksis, refleksion og konklusion.

Hvis opgaver er fordelt mellem gruppens medlemmer, skal det fremgå tydeligt, hvem der er ansvarlig for hvilke dele.

5.5 Individuelt refleksionsprojekt

Som del af gruppeprojektet udarbejder du et **individuelt refleksivt skriveprojekt**.

Formålet er at støtte din opmærksomhed på egne reaktioner, roller, relationelle mønstre og læringsprocesser i gruppesammenhænge og at synliggøre din personlige og professionelle udvikling i forløbet.

Denne del indgår som en del af det samlede vurderingsgrundlag på modul 11.

5.6 Gruppefremlæggelse

På modul 11 fremlægger gruppen det fælles projekt.

Fremlæggelsen skal vise, at I kan:

- Formidle et psykoterapifagligt emne klart og sammenhængende.
- Koble teori og praksis.
- Begrunde faglige valg.
- Indgå i faglig præsentation og dialog.

I har 45 minutter til jeres fremlæggelse efterfulgt af 15 minutters spørgsmål fra deltagere.

Der vil være tilhørere til stede, herunder medstuderende, studerende fra andre hold, pårørende, instituttets faglærere og kommende studerende.

5.7 Gruppeterapeutisk evalueringsproces

Som del af vurderingen på modul 11 indgår en **gruppeterapeutisk evalueringsproces**.

Her arbejdes der med gruppens samarbejde, relationer, roller, dynamikker, konflikter, læring og udvikling.

Formålet er at vurdere din evne til at:

- Reflektere over gruppeprocesser og egen deltagelse.
- Modtage og arbejde med feedback.
- Vise indsigt i relationelle og personlige dynamikker.
- Indgå ansvarligt og etisk i en fælles læringsproces.

Denne del foregår uden tilhørere og faciliteres af undervisere.

5.8 Individuel klinisk prøve

Den individuelle kliniske prøve på modul 11 tager afsæt i en **terapeutisk session med en klient** stillet til rådighed af instituttet.

Den individuelle kliniske prøve har en samlet varighed på 1½ time og består af:

- 45 minutters klientsession.
- efterfølgende feedback og faglige spørgsmål.

Der medvirker ingen ekstern censor ved den individuelle kliniske prøve på modul 11. Prøven gennemføres og vurderes af repræsentanter fra HEG.

Ved den kliniske prøve lægges der vægt på, om du kan:

- Etablere terapeutisk kontakt.
- Skabe en fagligt og etisk forsvarlig ramme.
- Anvende og reflektere over relevante grundlæggende metoder.
- Være nærværende, lyttende og metodisk bevidst.
- Vise begyndende faglig vurdering og afgrænsning.
- Reflektere over dine valg og interventioner.

På baggrund af den kliniske prøve modtager du et vurderingsskema med faglig feedback fra HEG's repræsentant.

Vurderingen har karakter af læringsunderstøttende feedback og retter sig mod dine styrker samt udviklingsområder i relation til din øvepraksis og begyndende terapeutiske kompetencer.

Der følges op på vurderingen ved studievejleder eller underviser på modul 16 med henblik på at understøtte din fortsatte faglige progression og integration i overbygningens lærings- og praksiskontekst.

5.9 Professionssamtale

Som del af vurderingen på modul 11 indgår en **professionssamtale**.

Her stilles der spørgsmål, som knytter sig til:

- Dit læringsudbytte på modul 1–11.
- Din forståelse af psykoterapi som fag og praksis.
- Din personlige og professionelle udvikling.
- Dine erfaringer fra undervisning, øvepraksis, supervision og gruppeforløb.
- Dine refleksioner over etik, ansvar og professionsrolle.

Som led i professionssamtalen indgår også din evne til at reflektere over egen læringsproces og uddannelsens rammer, herunder at:

- Forholde dig undersøgende og reflekteret til de lærings- og undervisningsformer, du har indgået i.
- Formulere fagligt begrundede perspektiver på egen læring og udvikling.
- Bidrage med reflekterede perspektiver på læring, undervisning og praksisformer, som kan indgå i den løbende udvikling af uddannelsens læringsmiljø og praksis.

Dette sker med afsæt i et professionsperspektiv, hvor din evne til at indgå aktivt og ansvarligt i en fælles lærings- og udviklingskontekst vægtes.

Professionssamtalen indgår i helhedsvurderingen.

5.10 Bedømmelseskriterier på modul 11

På modul 11 bedømmes det, om du ved afslutningen af grundforløbet demonstrerer et læringsudbytte, der danner grundlag for videre progression mod uddannelsens samlede mål, jf. **kapitel 4**.

Ved bedømmelsen lægges der vægt på, om du på et begyndende og professionsrettet niveau demonstrerer følgende viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

Du skal kunne:

- Demonstrere anvendelsesorienteret viden om centrale psykoterapeutiske teorier, begreber og metoder fra grundforløbet.
- Forstå og reflektere over relationelle og emotionelle processer i psykoterapeutisk praksis.
- Forstå grundlæggende psykopatologi, etik, professionsansvar og faglig afgrænsning.
- Relatere teori til praksis og egen læring i en rammesat og superviseret kontekst.

Færdigheder

Du skal kunne:

- Anvende grundlæggende psykoterapeutiske metoder og redskaber i en afgrænset og rammesat praksiskontekst.
- Etablere og fastholde terapeutisk kontakt inden for en fagligt og etisk forsvarlig ramme.
- Beskrive, analysere og reflektere over praksiserfaringer, egne interventioner og gruppeprocesser.
- Modtage, anvende og reflektere over feedback i relation til egen praksis og læring.

Kompetencer

Du skal kunne:

- Indgå ansvarligt og etisk i terapeutiske og gruppedynamiske processer inden for uddannelsens rammer.
- Udvide begyndende faglig dømmekraft og faglig afgrænsning.
- Tage ansvar for egen læring og indgå aktivt i en professionsrettet udviklingsproces.
- Reflektere over egen rolle, praksis og professionsudøvelse.

5.11 Bestået / ikke bestået på modul 11

Vurderingen på modul 11 bedømmes bestået, når du samlet set viser, at du har opnået grundforløbets læringsudbytte på et tilstrækkeligt niveau og kan fortsætte til overbygningen.

Vurderingen bedømmes ikke bestået, hvis der samlet set er væsentlige mangler, fx hvis du:

- Ikke viser tilstrækkelig forståelse for grundlæggende faglige begreber og sammenhænge.
- Ikke kan omsætte læring til praksis på et fagligt forsvarligt niveau.
- Ikke kan etablere eller fastholde relevant terapeutisk kontakt.
- Udviser væsentlig usikkerhed i forhold til etik, ansvar eller professionsrolle.
- Ikke deltager tilstrækkeligt reflekteret i gruppeproces, professionssamtale eller det samlede vurderingsforløb.

Instituttet benytter bestået/ikke bestået og ikke 7-trinsskalaen, da vurderingen har til formål at afgøre, om du samlet set har opnået læringsudbyttet i overensstemmelse med niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring. På dette niveau er det centralt, at du kan anvende din viden, dine færdigheder og dine kompetencer i en sammenhængende, fagligt begrundet og etisk ansvarlig praksis. Vurderingen retter sig derfor mod din professionsparathed og din evne til at handle kvalificeret i komplekse og praksisnære situationer inden for dit kompetenceområde. En graderet karakterskala er i denne sammenhæng ikke væsentlig, da den ikke i tilstrækkelig grad kan afspejle den helhedsorienterede og integrative kompetence, som uddannelsen sigter mod. Det afgørende er ikke graden af din præstation, men hvorvidt du samlet set kan varetage psykotераapeutisk praksis på et fagligt og etisk forsvarligt niveau inden for uddannelsens rammer. Bedømmelsesformen bestået/ikke bestået understøtter derfor en helhedsvurdering af din samlede kompetenceprofil og bidrager til et læringsmiljø med fokus på faglig integration, refleksion og professionsansvar frem for præstationsdifferentiering.

Det handler ikke om, i hvilken grad du er god – det handler om, hvorvidt du er klar til at bære et andet menneske ansvarligt.

5.12 Internt bevis efter grundforløbet

Du kan deltage i vurderingen på modul 11, selv om du endnu ikke har opfyldt samtlige læringsaktivitetskrav for 1.–4. semester.

For at kunne modtage det interne bevis for afslutningen af grundforløbet som dynamisk terapeut skal du imidlertid både:

- Have bestået vurderingen på modul 11.
- Have opfyldt og dokumenteret læringsaktivitetskravene for 1.–4. semester.

Hvis læringsaktivitetskravene for grundforløbet ikke er fuldt opfyldt og dokumenteret, kan du derfor ikke modtage det interne bevis, selv om du har deltaget i og bestået selve vurderingen.

6. Afsluttende eksamen efter modul 22

Den afsluttende eksamen er uddannelsens samlede summative vurdering og danner grundlag for den endelige **certificering**.

6.1 Formål

Formålet er at vurdere, om du har opnået uddannelsens samlede læringsudbytte som beskrevet i **kapitel 4**, og om du kan anvende dette i psykoterapeutisk praksis i overensstemmelse med uddannelsens niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring.

Den afsluttende eksamen skal vise, at du kan:

- Identificere og afgrænse en relevant psykoterapifaglig problemstilling.
- Integrere teori, metode, praksis og selvanalyse.
- Arbejde selvstændigt, ansvarligt og reflekteret inden for uddannelsens rammer og med tydelig faglig afgrænsning.
- Udvide faglig begrundelse, etisk dømmekraft og professionsbevidsthed.
- Planlægge, gennemføre, evaluere og justere psykoterapeutiske forløb i en rammesat, professionsrettet og superviseret praksiskontekst.
- Arbejde med refleksiv udvikling af egen praksis med afsæt i en praksisbaseret og ikke-akademisk forståelse af aktionsforskning, hvor aktionsforskning anvendes som metode til systematisk refleksion, udvikling og kvalificering af egen psykoterapeutisk praksis og ikke indebærer selvstændig forskningsproduktion.

6.2 Eksamensform

Den afsluttende eksamen består af tre dele:

- Skriftligt afsluttende projekt.
- Klinisk prøve med klientsession.
- Afsluttende professionssamtale.

De tre dele indgår i en samlet **helhedsvurdering**, som bedømmes bestået / ikke bestået.

6.3 Adgangskrav til afsluttende eksamen

For at kunne indstille dig til den afsluttende eksamen skal du have opfyldt uddannelsens samlede læringsaktivitetskrav og dokumentationskrav.

Det indebærer, at du skal have:

- Minimum 95 % deltagelse i alle 22 moduler.
- Gennemført de obligatoriske læringsaktiviteter, herunder:
 - Gruppeterapi.
 - Individuel egenterapi.
 - Underviserstyrede supervisionsaftener.
 - Underviserstyrede øvegrupper.
 - Selvorganiserede øvegrupper.
 - Givet peer-supervision.
 - Modtaget peer-supervision.
 - Gennemført praksis med øveklienter.
 - Gennemført forskningsforståelse og aktionsforskning som praksisnær metode.
 - Udarbejdet det skriftlige afsluttende projekt.
- Dokumenteret studieaktiviteten i overensstemmelse med HEG's registreringspraksis.
- Overholdt fastsatte deadlines for aflevering og betaling.

Disse krav skal være fuldt opfyldt og dokumenteret, før du kan gå til den afsluttende eksamen og certificering.

6.4 Det skriftlige afsluttende projekt

Det skriftlige afsluttende projekt er en central del af den afsluttende eksamen.

Formålet er at dokumentere, at du kan arbejde praksisnært, reflekteret, metodisk og fagligt begrundet med en psykoterapeutisk problemstilling, hvor teori, praksis, selvanalyse og udvikling af egen praksis bringes i sammenhæng.

Projektet tager afsæt i **aktionsforskning som praksisnær metode**, hvor du arbejder systematisk undersøgende med din egen psykoterapeutiske praksis i relation til én eller flere klienter.

Det indebærer, at du:

- Formulerer et praksisnært undersøgelsesfokus (aktionsforskningsmål).
- Gennemfører terapeutiske handlinger (interventioner) i praksis.
- Iagttager og dokumenterer dine handlinger og deres betydning.
- Reflekterer over din egen rolle, dine valg og den terapeutiske proces.
- Justerer og videreudvikler din praksis på baggrund af dine erfaringer.

Projektet skal således tydeligt vise, at du kan arbejde i en cirkulær og refleksiv proces, hvor handling og refleksion løbende informerer hinanden.

Det afsluttende projekt er ikke akademisk forskning, indebærer ikke selvstændig vidensproduktion i forskningsmæssig forstand og kræver ikke anmeldelse til videnskabsetiske komitéer. Projektet skal derimod vise, at du kan anvende en praksisnær, undersøgende og udviklingsorienteret

metode til at forstå, kvalificere og udvikle egen psykoterapeutisk praksis inden for eget kompetenceområde.

Aktionsforskning anvendes på uddannelsen som en praksisnær lærings-, refleksions- og kvalitetsunderstøttende metode og indebærer ikke selvstændig videnskabelig teoriproduktion.

Klientforløb skal ske i overensstemmelse med uddannelsens etiske retningslinjer, med nødvendig anonymisering og med relevante samtykker.

6.5 Problemformulering og aktionsforskningens proces

Problemformuleringen er projektets styrende omdrejningspunkt og skal være klart formuleret, afgrænset og mulig at undersøge og besvare inden for projektets ramme.

Problemformuleringen skal tage afsæt i en konkret psykoterapifaglig problemstilling i din egen praksis og være rettet mod undersøgelse, udvikling eller kvalificering af din måde at arbejde terapeutisk på.

Problemformuleringen udformes med afsæt i aktionsforskningens proces, som indebærer:

- Formulering af en relevant udfordring eller undersøgelsesfokus.
- Planlægning og gennemførelse af terapeutiske handlinger (aktioner).
- Iagttagelse af praksis, relation og egne interventioner.
- Refleksion over proces, handling og respons.
- Justering og videreudvikling af praksis.

Disse elementer udgør en **iterativ proces**, hvor du løbende bevæger dig mellem handling og refleksion.

Problemformuleringen kan suppleres med underspørgsmål, hvis disse bidrager til at tydeliggøre undersøgelsen og skabe en fagligt sammenhængende struktur.

6.6 Projektets indhold og struktur

Det skriftlige afsluttende projekt skal som minimum indeholde:

- Forside.
- Indholdsfortegnelse.
- Problemformulering.
- Indledning.
- Eventuel begrebsafklaring.
- Teoretisk og fagligt grundlag.
- Metodeafsnit.
- Beskrivelse af praksisgrundlag og undersøgelsesforløb.
- Analyse og refleksion.
- Konklusion.

- Litteraturliste.
- Eventuelle bilag.

Projektet skal fremstå som en sammenhængende og fagligt begrundet undersøgelse, hvor det tydeligt fremgår:

- Hvad du ønsker at undersøge.
- Hvordan du undersøger det med afsæt i aktionsforskning som praksisnær metode.
- Hvad du konkret har gjort i praksis.
- Hvordan du reflekterer over dine handlinger, interventioner og faglige valg.
- Hvad du lærer gennem processen, og hvordan din praksis udvikler sig.

Der lægges vægt på, at projektet ikke alene er beskrivende, men analytisk og reflektivt, og at du aktivt arbejder med at forstå, undersøge og udvikle din egen psykoterapeutiske praksis.

Projektet skal være tydeligt struktureret og vise sammenhæng mellem:

- Problemformulering.
- Teori.
- Metode.
- Praksisgrundlag.
- Analyse.
- Refleksion.
- Konklusion.

Det skal fremgå, hvordan de enkelte dele af projektet understøtter hinanden, og hvordan teori, metode, praksis og refleksion samlet bidrager til besvarelsen af problemformuleringen.

Det er relevant, at projektet også indeholder afsnit om:

- Selvanalyse.
- Ethiske overvejelser.
- Faglig afgrænsning.
- Perspektivering.

Disse elementer kan indgå som selvstændige afsnit eller integreres i projektets øvrige opbygning, hvis det sker på en måde, der understøtter projektets faglige sammenhæng, tydelighed og refleksive dybde.

6.7 Teori, metode, praksis og selvanalyse

Projektet skal samlet synliggøre din evne til at integrere følgende dimensioner:

Teori

Du skal redegøre for relevante psykoterapeutiske, psykologiske og/eller filosofiske forståelsesrammer og anvende dem aktivt i analyse og refleksion.

Metode

Metoden i det afsluttende projekt er aktionsforskning som praksisnær metode. Du skal derfor tydeligt beskrive, hvordan du arbejder med:

- Undersøgelsesfokus (aktionsforskningsmål).
- Planlagte og gennemførte interventioner.
- Løbende refleksion og justering.
- Sammenhængen mellem handling og læring.

Det skal fremgå, hvordan du konkret har arbejdet undersøgende, reflekteret og udviklingsorienteret i praksis.

Praksis

Du skal beskrive det konkrete praksisgrundlag, herunder:

- Én eller flere klienter (anonymiseret).
- Centrale sessioner eller forløb.
- Situationer, hvor dit undersøgelsesfokus træder tydeligt frem.

Beskrivelsen skal være udvalgt og målrettet med henblik på analyse – ikke refererende.

Selvanalyse

Du skal reflektere over:

- Din egen rolle i den terapeutiske relation.
- Dine reaktioner, mønstre og antagelser.
- Hvordan du påvirkes i mødet med klienten.
- Hvordan dette har betydning for dine handlinger.

Selvanalysen skal tydeligt vise din evne til professionel selvrefleksion og integration.

6.7.1 Analyse, læring og udvikling

Projektets centrale del er din analyse og refleksion.

Her skal du vise, at du kan:

- Analysere samspillet mellem dig og klienten.
- Reflektere over dine interventioner og deres betydning.
- Forholde dig kritisk og nuanceret til egen praksis.

- Justere og udvikle din måde at arbejde på.

Det skal tydeligt fremgå, hvad du har lært, og hvordan din praksis har udviklet sig gennem processen.

6.8 Projektvejledning og procesunderstøttelse

Som led i arbejdet med det **afsluttende afgangsprojekt** gennemføres et **struktureret vejledningsforløb** med deltagelse af projektvejleder. Forløbet er tilrettelagt som online undervisning og ligger i tre sammenhængende perioder i uddannelsens overbygning: mellem modul 15 og 16, modul 18 og 19 samt modul 20 og 21.

Formålet med vejledningsforløbet er at understøtte din progression i arbejdet med det aktionsforskningsbaserede afgangsprojekt samt din løbende udvikling af kompetencer i aktionsforskning som praksisnær undersøgelses- og refleksionsmetode. Vejledningen retter sig først mod udvikling og kvalificering af projektets problemformulering og undersøgelsesfokus. Herefter understøtter projektvejlederen din videre proces med planlægning, gennemførelse og refleksion over det praksisnære undersøgelsesarbejde.

Som en del af vejledningsforløbet arbejder du med at formulere og begrunde projektets problemformulering samt rammesætte et praksisnært undersøgelsesdesign med afsæt i aktionsforskning. Dette arbejde fungerer som et **forberedende, vejledt pilotforløb**, hvor projektets fokus, metodiske tilgang og refleksionsgrundlag afprøves og kvalificeres inden for uddannelsens rammer. Pilotforløbet er læringsorienteret og indebærer ikke selvstændig videnskabelig forskning eller produktion af ny videnskabelig viden.

Vejledningen har karakter af **faglig og procesunderstøttende sparring** og bidrager til, at du kan arbejde systematisk, metodisk og reflekteret med sammenhængen mellem teori, metode, etik og egen psykoterapeutiske praksis inden for uddannelsens rammer.

Arbejdet tager afsæt i aktionsforskning som metodisk grundlag og understøtter din løbende udvikling af metodisk bevidsthed, refleksiv kompetence og evne til at anvende aktionsforskning som praksisnær undersøgelses- og udviklingsmetode i egen psykoterapeutiske praksis samt i det afsluttende projekt.

Som supplement til det skemalagte vejledningsforløb tilbyder projektvejlederen en frivillig, online lærings-session med fokus på det gode projektarbejde. Tilbuddet indgår som en del af uddannelsens differentierede læringsunderstøttelse. Deltagelse er frivillig og indgår ikke i vurderingsgrundlaget.

Derudover er det muligt at modtage individuel studievejledning i forløbet efter HEG's gældende rammer.

Vejledning fritager dig ikke for ansvaret for projektets indhold, struktur, kvalitet og rettidige aflevering.

6.9 Formkrav til det skriftlige projekt

Det skriftlige afsluttende projekt skal afleveres i overensstemmelse med HEG's gældende **frister og afleveringsanvisninger**.

Projektets omfang er minimum 8 og maksimum 25 sider – eksklusive forside, indholdsfortegnelse, litteraturliste, eventuelle illustrationer og bilag.

Hvis der gives dispensation for afvigelse fra omfangskravet, skal dispensationen være skriftlig og vedlægges projektet.

Bilag må kun vedlægges, hvis de er direkte relevante for projektet, og hvis der henvises til dem i brødteksten.

Bilag:

- Tæller ikke som en del af den bedømmelsesbærende hovedtekst.
- Må ikke anvendes til at placere centrale analyser eller konklusioner uden for opgaven.
- Skal være tydeligt nummererede og ledsaget af en bilagsoversigt.

Projektet skal kunne læses og vurderes som en selvstændig og sammenhængende tekst uden, at bedømmerne nødvendigvis skal læse samtlige bilag.

Manglende overholdelse af væsentlige formkrav kan medføre, at projektet afvises fra bedømmelse.

6.10 Kildehenvisninger og referencepraksis

Kildehenvisninger skal være præcise, konsekvente og fyldestgørende.

Der anvendes **APA, 7. udgave**.

Du skal tydeligt markere, når du anvender andres begreber, teorier, formuleringer eller materiale, og alle anvendte kilder skal fremgå af litteraturlisten.

Mangelfuld kildeangivelse, uklar referencepraksis eller uredelig brug af andres materiale kan efter en konkret vurdering få betydning for bedømmelsen og kan efter HEG's regler medføre afvisning eller anden faglig behandling.

6.11 Brug af AI og krav om selvstændig refleksion

Ved udarbejdelsen af det skriftlige afsluttende projekt kan brug af **AI-baserede værktøjer** ikke erstatte din egen faglige refleksion, analyse og begrundelse. Det afgørende er, at projektet tydeligt afspejler dit eget arbejde, din egen forståelse og din evne til selvstændigt at anvende teori og metode i relation til praksis.

HEG kan i forbindelse med bedømmelsen stille spørgsmål til projektets indhold, tilblivelse og faglige grundlag med henblik på at vurdere, i hvilken grad projektet er udtryk for din egen tænkning og refleksion. Hvis det vurderes, at projektet ikke i tilstrækkelig grad er udtryk for dit eget arbejde og din egen faglige refleksion, kan det få betydning for bedømmelsen.

6.12 Sprog, hjælpemidler og aflevering

Den afsluttende eksamen aflægges på dansk.

Ved den kliniske og mundtlige del af eksamen må du medbringe projektet samt relevante egne noter og materialer.

Det er dit ansvar at holde dig orienteret om:

- Afleveringsfrister.
- Afleveringsform.
- Datoer for klinisk prøve og professionssamtale.
- Frist for betaling af certificeringsgebyr.
- Eventuelle krav om samtykke og anonymisering.

6.13 Klinisk prøve med klientsession

Den kliniske del af den afsluttende eksamen består af en **klientsession**.

Du skal medbringe en klient, som har indgået i det aktionsforskningsforløb, der danner grundlag for dit projekt, således at der er en tydelig sammenhæng mellem projekt, praksis og eksamenssituation. Hvis projektet er baseret på gruppeterapi, skal du medbringe de klienter eller gruppedeltagere, der indgår relevant i det konkrete forløb.

Den kliniske prøve består af:

- 45 minutters klientsession.
- 15 minutter, hvor du præsenterer projektet og besvarer spørgsmål i relation til sessionen og projektets faglige grundlag.
- Efterfølgende afsluttende professionssamtale.

Ved den kliniske prøve lægges der vægt på, om du kan:

- Etablere og fastholde terapeutisk kontakt.
- Arbejde metodisk relevant, fagligt begrundet og situationssensitivt.
- Tilpasse dine interventioner til klientens proces og den konkrete situation.
- Udvide etisk bevidsthed, faglig dømmekraft og kompetenceafgrænsning.
- Integrere teori, metode, praksis og refleksion i din terapeutiske praksis.

Hvis den kliniske prøve kræver særlige rammer, fx ved kropsterapi eller gruppeterapi, aftales dette med HEG på forhånd.

6.14 Afsluttende professionssamtale

Efter den kliniske prøve gennemføres en **afsluttende professionssamtale**.

Samtalen tager afsæt i:

- Det skriftlige projekt.
- Den kliniske session.
- Dine metodiske og faglige valg.
- Dine refleksioner over egen praksis og professionsudvikling.
- Dit etiske grundlag og din professionelle identitet.

Formålet er at vurdere din evne til at sætte ord på og begrunde den sammenhæng, du har skabt mellem teori, metode, praksis og selvanalyse.

6.15 Bedømmelseskriterier ved afsluttende eksamen

Den afsluttende eksamen bedømmes ud fra uddannelsens samlede læringsudbytte som beskrevet i **kapitel 4** og i sammenhæng med uddannelsens progression, jf. **kapitel 7.2**. Bedømmelsen tager udgangspunkt i, om du samlet set demonstrerer viden, færdigheder og kompetencer på et niveau svarende til uddannelsens mål på niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring.

Bedømmelsen er en **helhedsvurdering**, hvor følgende tre elementer indgår:

- Det skriftlige projekt.
- Den kliniske klientsession.
- Den faglige samtale.

De tre dele vurderes i sammenhæng og i relation til det samlede læringsudbytte.

Bedømmelsen fokuserer på din evne til at integrere teori, metode, praksis og refleksion i en sammenhængende, fagligt begrundet og etisk ansvarlig psykoterapeutisk praksis.

Viden

Efter gennemført uddannelse har du bred, anvendelsesorienteret og forskningsinformeret viden inden for psykoterapiens vidensområde samt evne til at forstå, analysere og vurdere:

- Centrale psykoterapeutiske teorier, metoder og forståelsesrammer med afsæt i eksistentielle, humanistiske, relationelle og transpersonlige perspektiver samt deres professionsrettede anvendelse.
- Teoriers og metoders anvendelsesmuligheder og begrænsninger i relation til konkrete, komplekse og udviklingsorienterede praksissituationer.
- Menneskelig udvikling, følelsesmæssige processer og relationelle dynamikker med betydning for psykoterapeutisk arbejde.

- Psykoterapiens etiske grundlag, herunder professionsansvar, rolleforståelse og grænsesætning i den terapeutiske relation.
- Organisatoriske, juridiske og samfundsmæssige rammer for psykoterapeutisk praksis, herunder relevant lovgivning og gældende etiske retningslinjer.
- Grænseflader mellem psykoterapi, psykopatologi og psykiatri samt betydningen af kompetenceafgrænsning og ansvarlig henvisning.
- Videnskabsteoretiske positioner og forskningsinformeret praksis samt forskningens muligheder og begrænsninger i psykoterapeutisk arbejde.
- Supervisionens og refleksionens betydning for faglig kvalitet og professionsudvikling.

Færdigheder

Efter gennemført uddannelse kan du:

- Selvstændigt, reflekteret og metodisk bevidst anvende relevante psykoterapeutiske metoder og redskaber i individuelle og gruppebaserede forløb.
- Vurdere teoretiske og praktiske problemstillinger samt vælge og fagligt begrunde relevante metodiske tilgange og interventioner inden for eget kompetenceområde.
- Analysere komplekse relationelle og emotionelle processer i psykoterapeutisk praksis.
- Etablere, vedligeholde og afslutte terapeutiske relationer med tydelig rammesætning og professionel ansvarlighed.
- Formidle faglige vurderinger og løsningsmodeller til klienter, kolleger og samarbejdspartnere på et professionelt og etisk grundlag.
- Anvende aktionsforskning som praksisundersøgelse til systematisk at undersøge og kvalificere egen praksis inden for eget kompetenceområde. Metoden indebærer ikke selvstændig videnskabelig teoriproduktion.

Kompetencer

Efter gennemført uddannelse kan du:

- Handle selvstændigt og ansvarligt i komplekse og udviklingsorienterede psykoterapeutiske situationer inden for gældende professionelle, juridiske og etiske rammer.
- Selvstændigt varetage psykoterapeutiske forløb inden for eget kompetenceområde, herunder forholde dig til og arbejde med komplekse psykoterapeutiske problemstillinger med faglig dømmekraft og etisk ansvarlighed.
- Planlægge, gennemføre og evaluere psykoterapeutiske forløb med tydelig professionsansvarlighed og kompetenceafgrænsning.
- Indgå selvstændigt og professionelt i fagligt og tværfagligt samarbejde med respekt for organisatoriske og professionsmæssige rammer.
- Identificere egne faglige grænser, vurdere egne læringsbehov og tage ansvar for fortsat kompetenceudvikling, herunder anvende supervision som led i kvalitetssikring og professionsudvikling samt strukturere og planlægge egen læring i forskellige lærings- og arbejds kontekster.

Bedømmelsen tager desuden udgangspunkt i din evne til at integrere teori, metode, praksis og refleksion i en sammenhængende og fagligt begrundet psykoterapeutisk praksis.

6.16 Bedømmelse – bestået / ikke bestået ved afsluttende eksamen

Den afsluttende eksamen bedømmes som bestået eller ikke bestået.

For at opnå bedømmelsen bestået skal du samlet set demonstrere, at du i tilstrækkelig grad har opnået og kan anvende uddannelsens samlede læringsudbytte inden for viden, færdigheder og kompetencer, jf. kapitel 4.

Bedømmelsen er en helhedsvurdering, hvor det afgørende er, om du fremstår professionsparat inden for uddannelsens rammer. Det indebærer, at du:

- Kan anvende og reflektere over relevant viden og metode i psykoterapeutisk praksis på en fagligt kvalificeret og etisk forsvarlig måde.
- Kan etablere og gennemføre et terapeutisk forløb med tydelig rammesætning, kontakt og procesforståelse.
- Kan analysere og reflektere over egen praksis med inddragelse af relevante teoretiske perspektiver.
- Kan vurdere egne kompetencer og begrænsninger og handle i overensstemmelse hermed.
- Kan indgå i professionel dialog og faglig refleksion med klar bevidsthed om ansvar, etik og kompetenceafgrænsning.

Der lægges vægt på, at din praksis er sammenhængende, fagligt begrundet og etisk ansvarlig.

En samlet vurdering som ikke bestået gives, hvis du i væsentlig grad ikke demonstrerer opfyldelse af uddannelsens læringsudbytte, eller hvis der forekommer alvorlige mangler i forhold til faglighed, etik, ansvarlighed eller professionsforståelse.

6.17 Endelig certificering

For at kunne modtage endeligt **certificeringsbevis** ved uddannelsens afslutning skal du:

- Have bestået den afsluttende eksamen.
- Have opfyldt uddannelsens samlede læringsaktivitetskrav.
- Have opfyldt dokumentationskravene.
- Have overholdt gældende afleverings- og betalingsfrister.

Endelig certificering forudsætter således både:

- Bestået afsluttende eksamen.
- Opfyldte læringsaktivitetskrav.
- Opfyldt dokumentation.

7. Bedømmelsesniveauer ved afsluttende eksamen

De nedenstående **bedømmelsesniveauer** tydeliggør, hvad der samlet lægges vægt på ved bedømmelsen af den afsluttende eksamen, og skal læses i sammenhæng med uddannelsens læringsudbytte, prøveform og bedømmelseskriterier.

For at opnå bedømmelsen bestået skal du samlet set opfylde kriterierne på et niveau svarende til uddannelsens læringsudbytte på niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring.

BEDØMMELSESKRITERIER	BESKRIVELSE	BEDØMMELSE
Opfyldelse af kriterier	Du demonstrerer samlet set, at du kan anvende og reflektere over relevant teori og metode i psykoterapeutisk praksis inden for uddannelsens rammesatte og superviserede praksiskontekst på et fagligt og etisk forsvarligt niveau. Du etablerer og opretholder en professionel terapeutisk relation og viser forståelse for klientens situation og behov. Du arbejder metodisk, reflekteret og med professionsbevidst selvstændighed inden for eget kompetenceområde og kan begrunde dine faglige valg. Du integrerer teori, metode, praksis og selvanalyse i overensstemmelse med uddannelsens læringsudbytte og udviser ansvar, faglig dømmekraft og etisk bevidsthed. Du viser desuden evne til refleksion over egen praksis og til fortsat faglig udvikling, herunder gennem supervision og refleksiv praksis.	Bestået
Utilstrækkelig opfyldelse af kriterier	Du demonstrerer ikke i tilstrækkelig grad evne til at anvende og reflektere over relevant teori og metode i psykoterapeutisk praksis og/eller har vanskeligheder ved at etablere og opretholde en professionel terapeutisk relation. Din metodiske anvendelse, faglige begrundelse og refleksion fremstår utilstrækkelig eller ikke fagligt forankret. Du udviser mangelfuld refleksion over egne faglige valg og utilstrækkelig etisk bevidsthed, professionsansvar eller faglig afgrænsning i arbejdet med psykoterapeutisk praksis	Ikke bestået

8. Stave- og formuleringsevne

Ved bedømmelsen af skriftlige prøver indgår også din evne til at formulere dig klart, sammenhængende og fagligt relevant.

Der lægges vægt på, at projektet:

- Er sprogligt forståeligt.
- Har en tydelig struktur.
- Fremstår fagligt sammenhængende.
- Anvender relevant fagsprog præcist.

Stave- og formuleringsevne indgår som en del af helhedsvurderingen, men kan ikke stå alene.

HEG kan efter konkret vurdering dispensere for visse sproglige formkrav, hvis der foreligger relevant dokumentation eller anden sagligt begrundet årsag.

9. Reeksamen og sygeeksamen

Ved ikke-bestået summativ vurdering eller dokumenteret lovligt fravær gælder HEG's regler for reeksamen og sygeeksamen.

Hvis en summativ vurdering eller prøve ikke består, gives bedømmelsen ikke bestået.

Ikke bestået gives, hvis du samlet set ikke opfylder uddannelsens læringsudbytte i overensstemmelse med uddannelsens niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring.

Ved ikke-bestået modtager du målrettet feedback med henblik på faglig, metodisk og professionsmæssig udvikling frem mod reeksamen.

Der tilbydes op til **to reksamener**. Ved manglende beståelse af anden reeksamen kan du udskrives fra uddannelsen i henhold til gældende retningslinjer.

Reeksamen afholdes som udgangspunkt i samme form og på samme faglige grundlag som den ordinære prøve, medmindre HEG konkret fastsætter andet.

Sygeeksamen forudsætter dokumenteret sygdom, graviditet, fødsel eller anden dokumenteret og anerkendt lovlig fraværsgrund i overensstemmelse med HEG's regler.

HEG fastsætter tidspunkt og rammer for reeksamen og sygeeksamen.

Hvis du skal til reeksamen, kan følgende støtte din videre udvikling:

- Supplerende vejledning hos studie- og eller projektvejleder.
- Mentorordning med færdiguddannet psykoterapeut.

- Målrettet supervision og/eller egenterapi.

10. Praktiske forhold

HEG meddeler særskilt til hvert hold:

- Deadlines for aflevering.
- Krav til indsendelsesform.
- Datoer for fremlæggelser, kliniske prøver og professionssamtaler.
- Frist for betaling af eventuelt vurderings- eller certificeringsgebyr.
- Eventuelle praktiske anvisninger om samtykke, anonymisering og bilag.

Du er selv ansvarlig for at holde dig orienteret om disse oplysninger og for at overholde de fastsatte frister.

Bilag E: Uddannelsens formål, læringsdimensioner og didaktisk alignment (niveau 6)

Dette bilag uddyber sammenhængen mellem psykoterapeutuddannelsens formål, læringsudbytte, undervisnings- og vurderingsformer på niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring.

Bilaget tydeliggør den systematiske sammenhæng (alignment) mellem:

- Uddannelsens formål.
- Læringsudbytte (viden, færdigheder og kompetencer).
- Undervisnings- og læringsformer.
- Vurderingsformer.

Uddannelsen er tilrettelagt som en professionsrettet voksenuddannelse med fokus på udvikling af anvendelsesorienterede, refleksive og praksisnære kompetencer til ansvarlig psykoterapeutisk praksis inden for uddannelsens faglige og etiske rammer.

1. Samlet alignment (oversigt)

DIMENSION	INDHOLD	DOKUMENTATION I STUDIEORDNINGEN
Formål	Uddannelse har til formål at kvalificere dig til at varetage psykoterapeutisk arbejde med professionsrettede kompetencer inden for rammesatte og superviserede kontekster.	Kapitel 2.
Læringsudbytte	Viden, færdigheder og kompetencer på niveau 6.	Kapitel 4.
Undervisning	Integreret læring gennem teori, praksis, supervision og refleksion i rammesatte og superviserede kontekster.	Kapitel 3 og 8.
Formativ vurdering	Formativ vurdering som løbende, læringsunderstøttende proces integreret i undervisning og praksis.	Kapitel 6 samt integreret i kapitel 3 og 8.
Summativ vurdering	Summative prøver og helhedsvurdering af professionsparathed.	Kapitel 6 og 10.

2. Alignment mellem læringsudbytte, undervisning og vurdering

2.1 Viden

Du opnår viden om psykoterapeutiske teorier, metoder, etik og praksis samt forståelse for deres anvendelsesområder, begrænsninger og faglige begrundelser i en professionsmæssig sammenhæng.

Undervisningsformer:

- Teoretisk undervisning.
- Refleksionsbaseret dialog og refleksiv skrivning.
- Underviserstyrede læringsaktiviteter.
- Selvorganiserede læringsaktiviteter.
- Litteraturarbejde.

Undervisningsformerne understøtter tilegnelse af teoretisk viden og forståelse samt koblingen til praksis.

Vurdering (formativ):

- Mundtlig feedback i undervisningen.
- Refleksionsøvelser.
- Løbende dialog.

Vurdering (summativ):

- Skriftlige opgaver.
- Mundtlige fremlæggelser.

2.2 Færdigheder

Læringsmål (niveau 6):

Du kan anvende psykoterapeutiske metoder, vælge og tilpasse relevante interventioner samt fagligt begrunde dine valg inden for eget kompetenceområde og i rammesatte og superviserede praksiskontekster.

Undervisningsformer:

- Metodetræning.
- Øveklientforløb.
- Supervision.
- Underviserstyrede praksisøvelser.

Undervisningen er praksisnær og understøtter udviklingen af dine metodiske og relationelle færdigheder.

Vurdering (formativ):

- Feedback fra undervisere og medstuderende.
- Supervisionsprocesser.
- Selvrefleksion.

Vurdering (summativ):

- Parathedssamtale på modul 5 (overgang til øveklientpraksis).

- Helhedsvurdering på modul 11 bestående af klinisk prøve, gruppeprojekt og professionssamtale, som indgår i en samlet vurdering af progression og parathed til overbygningen.
- Afsluttende eksamen som samlet helhedsvurdering bestående af et skriftligt afgangsprøve, en klinisk prøve (klientsession) samt en professionssamtale.

2.3 Kompetencer

Læringsmål (niveau 6):

Du kan handle fagligt, etisk og ansvarligt i psykoterapeutisk praksis inden for dit kompetenceområde i rammesatte og superviserede kontekster. Du kan reflektere over egen praksis, tage ansvar for din professionsbevidste udvikling og indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde.

Undervisningsformer:

- Supervision.
- Egenterapi.
- Aktionslæring og refleksion.
- Gruppeprocesser.

Undervisningen understøtter udviklingen af din professionelle dømmekraft, ansvarlighed og evne til at indgå i praksisfællesskaber.

Vurdering (formativ):

- Refleksionssamtaler.
- Løbende udviklingsfeedback.
- Grupprefleksion.

Vurdering (summativ):

- Parathedssamtale på modul 5 (vurdering af forudsætninger for øveklientpraksis).
- Helhedsvurdering på modul 11, hvor klinisk praksis, gruppeprojekt og professionssamtale indgår som samlede vurderingselementer.
- Afsluttende eksamen bestående af skriftligt projekt, klinisk prøve med klientsession samt faglig samtale, som samlet vurderer din evne til professionsrettet praksis.

Parathedssamtalen på modul 5 markerer et centralt progressionstrin, hvor dine forudsætninger for at indgå i øveklientpraksis vurderes.

Gruppeprojektet på modul 11 har et særligt fokus på samarbejde og fælles faglig opgaveløsning og indgår som en central del af vurderingen af din evne til at indgå i praksisfællesskaber.

Afgangsprøvet tager afsæt i aktionsforskning som praksisnær metode og indebærer ikke selvstændig akademisk forskning eller systematisk indsamling af persondata.

3. Progression i læringsdimensioner

Uddannelsen er struktureret med en tydelig progression fra:

- Deltagelse → professionsbevidst selvstændig anvendelse inden for rammesatte og superviserede kontekster.
- Forståelse → faglig begrundelse og vurdering.
- Øvelse → professionsbevidst og ansvarlig udøvelse.
- Personlig refleksion → professionsbevidst refleksion.

Samarbejdskompetencer udvikles og vurderes særligt gennem gruppebaserede lærings- og evalueringsformer, herunder gruppeprojektet på modul 11.

Progressionen understøttes gennem:

- Gradvis øget kompleksitet i undervisning og praksis.
- Øget krav til professionsbevidst refleksion og ansvar.
- Integration af teori og praksis.

4. Rammesætning af niveau 6

Uddannelsen er tilrettelagt efter indplaceringen på niveau 6 og indebærer:

- Ikke selvstændig akademisk forskning.
- Ikke produktion af ny forskningsbaseret viden.
- Ikke selvstændig klinisk praksis uden supervision.

Aktionsforskning anvendes udelukkende som en praksisnær lærings- og refleksionsmetode og indebærer ikke forskningsmæssig behandling af persondata eller systematisk indsamling af klientdata.

5. Samlet vurdering

Uddannelsen er tilrettelagt efter indplaceringen på niveau 6 med en tydelig sammenhæng mellem:

- Uddannelsens formål.
- Læringsudbytte (VFK).
- Undervisningsformer.
- Vurderingsformer.

Denne sammenhæng understøtter, at uddannelsen er tilrettelagt efter indplaceringen på niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring og kvalificerer dig til ansvarlig professionsudøvelse inden for rammesatte og superviserede kontekster.

Bilag F: ESG-alignment

Dette bilag redegør for, hvordan psykoterapeutuddannelsen ved Human Education Group (HEG) er tilrettelagt i overensstemmelse med *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)*.

ESG 1.1 – Politik for kvalitetssikring

HEG arbejder systematisk med kvalitetssikring gennem strukturerede evalueringsprocesser, løbende feedback, supervision og praksisnær aktionsforskning. Kvalitetssikringen er organisatorisk forankret i uddannelsens ledelse og studieråd. Studerende inddrages aktivt i kvalitetsudvikling gennem refleksion, evaluering og deltagelse i læringsfællesskaber.

ESG 1.2 – Design og godkendelse af uddannelser

Uddannelsen er modulopbygget med klart formulerede formål og læringsudbytter (viden, færdigheder og kompetencer) på niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring. Der er systematisk sammenhæng (alignment) mellem formål, indhold, undervisningsformer og evaluering.

ESG 1.3 – Studentercentreret læring, undervisning og vurdering

Uddannelsen bygger på studentercentrerede og voksenpædagogiske principper. Læring understøttes gennem aktiv deltagelse, refleksion, praksistræning, supervision og feedback i læringsfællesskaber. Evaluering og vurdering understøtter progression og professionsudvikling.

ESG 1.4 – Optagelse, progression og gennemførelse

Progression er tydeligt beskrevet på semester- og modulniveau og afspejler stigende kompleksitet, ansvar og professionsbevidst selvstændighed inden for uddannelsens rammer. Overgange mellem grundforløb, overbygning og afslutning er klart rammesat og dokumenteret.

ESG 1.5 – Undervisere

Undervisere er fagligt kvalificerede og indgår i løbende professionel udvikling og faglig sparring. Undervisningen varetages af erfarne praktikere og relevante fagpersoner med praksis- og/eller forskningsbaseret viden.

ESG 1.6 – Læringsressourcer og studiestøtte

Studerende har adgang til supervision, egenterapi, læringsfællesskaber og faglig vejledning som integrerede dele af uddannelsen. Læringsressourcer understøtter både faglig udvikling og personlig refleksion.

ESG 1.7 – Information management

HEG indsamler og anvender systematisk data fra evalueringer, feedback og studenterdeltagelse til løbende udvikling af uddannelsen.

ESG 1.8 – Information og gennemsigtighed

Studieordning, læringsudbytte, struktur og evalueringsformer er offentligt tilgængelige og formidles tydeligt til studerende og øvrige interessenter.

ESG 1.9 – Løbende monitorering og forbedring

Uddannelsen monitoreres og justeres løbende på baggrund af systematiske evalueringer, feedbackprocesser og praksisnær aktionsforskning. Resultater anvendes aktivt i udviklingen af uddannelsens indhold, struktur og læringsformer.

Bilag G: Digitale lærings- og administrationsplatforme

HEG anvender den digitale platform **HEG STUD** som støtte for studieadministration, læringsaktiviteter og dokumentation gennem psykoterapeutuddannelsen. Platformen er en integreret del af uddannelsens administrative og pædagogiske infrastruktur.

Du anvender platformen i overensstemmelse med tavshedspligt og gældende databeskyttelsesregler (GDPR). Registreringer vedrører udelukkende studieaktivitet og læringsprocesser. Eventuel inddragelse af klientforløb sker alene i anonymiseret form og med fokus på refleksion over egen praksis. Platformen anvendes ikke til journalføring eller behandling af personfølsomme oplysninger.

Platformen understøtter blandt andet:

- Overblik over egenterapi, gruppeterapi, øvegrupper og supervision.
- Registrering og dokumentation af studieaktivitet, herunder klinisk træning og peer-supervision.
- Kommunikation og praktisk information relateret til uddannelsesforløbet.

HEG anvender i begrænset omfang digitale kommunikationskanaler, herunder sociale medier, til praktisk information. Disse anvendes ikke til deling af personfølsomme oplysninger eller fagligt fortroligt indhold.

Fremgangsmåde ved opstart - følg denne brugsvejledning:

Hent HEG STUD app'en i App Store. Med iPhone kan du installere ved at følge linket her:

<https://apps.apple.com/us/app/heg-stud/id1358144798?l=da&ls=1>

HEG STUD appen til android (alle ikke-iPhone) kan du installere ved at følge linket her:

https://play.google.com/store/apps/details?id=dk.heg.studapp&fbclid=IwY2xjawNR8oVleHRuA2FlbQlxMABicmlkETF3NEJQTTFydmFJVEV6c3kzAR660MIOF6UMR5efIBckJYNeY9OR7_5vUlmztGSiYZBDW0qMkynlVoU5qfczpg_aem_ApGLiIBGmk5SLAVTDUg9rw

Når app'en starter skal du vælge, at du vil meldes til = tryk på den grønne knap. Når registreringen er gennemført, skal den godkendes af instituttet, hvorefter du modtager en SMS med en kode. Når du nu modtager koden i SMS, skal du ind i app'en igen og denne gang trykke på den lille knap.

I app'en registreres:

AKTIVITET	1.-4. SEMESTER (MODUL 1-11)	5.-8. SEMESTER (MODUL 12-22)	FREMgangs-MÅDE	REGISTRERING AF STUDIE-AKTIVITET	VFK-KOBLING
Gruppeterapi	15 timer	15 timer	Du deltager i i alt 10 gruppeterapeutiske	Deltagelse registreres pr. forløb med	Udvikler viden om gruppedynamikker, færdigheder i

			ke forløb á 3 timer – 5 i grundforløbet og 5 i overbygningen.	angivelse af 3 timer pr. gang.	deltagelse og refleksion samt kompetencer i at indgå i terapeutiske fællesskaber.
Egenterapi	35 timer	35 timer	Du gennemfører i alt 70 timers individuel egenterapi – 35 timer i grundforløbet og 35 timer i overbygningen.	Timer registreres løbende med angivelse af timer pr. gang.	Udvikler selvindsigt (viden), evne til selvrefleksion (færdigheder) og kompetence i at anvende sig selv som terapeutisk redskab
Underviserstyrede øvegrupper	30	30	Du deltager i i alt 60 timers underviserstyrede øvegrupper, enten online á 3 timer eller som fremmøde á 6 timer.	Deltagelse registreres pr. aktivitet med angivelse af timetal.	Udvikler metodisk viden, praktiske færdigheder i anvendelse af teknikker samt kompetencer i at modtage og integrere feedback.
Supervisionsaftner	15	15	Du deltager i i alt 10 supervisionsaftner á 3 timer – 5 i grundforløbet og 5 i overbygningen.	Deltagelse registreres pr. session med angivelse 3 timer.	Udvikler viden om klinisk praksis, færdigheder i refleksion over egen praksis samt kompetence i faglig dømmekraft.
Øvegrupper (selvorganiserede)	30	30	Du deltager i i alt 20 selvorganiserede øvegrupper á 3 timer – 10 i grundforløbet og 10 i overbygningen.	Deltagelse registreres pr. møde med angivelse af 3 timer pr. gang.	Udvikler færdigheder i samarbejde og selvstændig træning samt kompetencer i ansvarlig deltagelse i læringsfællesskaber.
Terapier som supervisor (øveklienter)	30	30	Du varetager rollen som peer-supervisor i 15 forløb i grundforløbet og 15 i overbygningen. Hver session omfatter forberedelse (½ time), terapi (1 ½ time) samt supervision og refleksiv skrivning (1time).	Hver session som peer-supervisor for medstuderende i forbindelse med øveklientpraksis registreres med 3 timer pr. gang.	Udvikler viden om supervision, færdigheder i at give faglig feedback samt kompetence i at understøtte andres læring inden for rammesatte kontekster.

Terapier som terapeut (øveklienter)	45	45	Du gennemfører øveklntforløb som terapeut i 15 forløb i grundforløbet og 15 i overbygningen. Hver session omfatter forberedelse (½ time), terapi (1 ½ time) samt supervision og reflektiv skrivning (1time).	Hver session som terapeut for øveklnt registreres med 3 timer pr. gang.	Udvikler anvendt viden, færdigheder i terapeutisk metodeanvendelse samt kompetence i at gennemføre og reflektere over klientforløb i en superviseret ramme.
-------------------------------------	----	----	--	---	---

De praksisnære læringsaktiviteter udgør en central del af uddannelsens samlede studiebelastning og understøtter udviklingen af viden, færdigheder og kompetencer i en uddannelse tilrettelagt efter indplaceringen på niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring.

Registrering af studieaktivitet anvendes som grundlag for løbende evaluering, progression og dokumentation af dit læringsudbytte.

Aktiviteterne indgår i en rammesat og superviseret læringskontekst og bidrager til udvikling af faglig dømmekraft, reflektiv praksis og professionsidentitet.

Bilag H: Litteraturoversigt

Litteraturgrundlaget understøtter uddannelsens læringsmål på niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring og anvendes som et praksisnært og refleksionsunderstøttende fundament for undervisning, øvelser og klinisk træning.

Der kan i tilknytning til de enkelte moduler suppleres med yderligere litteratur, artikler og øvrige relevante materialer, som udleveres eller henvises til i undervisningen.

Litteraturen er opdelt i:

- **Forskningsartikler mm.**
- **Obligatorisk kernelitteratur**, som danner grundlag for undervisningen.
- **Supplerende fordybelseslitteratur**, som anvendes til faglig udvidelse og selvstændig fordybelse.

Forskningsartikler mm.

SKAL LÆSES	RELEVANT FOR MODUL
https://udforsksindet.dk/hvad-er-transgenerationelle-traumer/	15
https://tidsskrift.dk/psyke/article/download/8620/7193/0	15
https://www.rigshospitalet.dk/presse-og-nyt/nyheder/nyheder/Sider/2021/juni/traumer-vandrer-fra-mor-til-barn.aspx	15
https://www.kristeligt-dagblad.dk/liv-sjael/hvis-traumer-gaar-i-arv-i-hvor-hoej-grad-er-vi-saa-vores-fortid	15
https://videnskab.dk/miljo-naturvidenskab/epigenetikken-styrer-vores-dnas-opforesel	15
KAN LÆSES – OG DOKUMENTARER KAN SES	RELEVANT FOR MODUL
https://aktuelnaturvidenskab.dk/fileadmin/Aktuel_Naturvidenskab/nr-3/AN3-2014epigenetik.pdf	15
https://www.dr.dk/drtv/episode/en-farlig-arv-et-tidligt-traume_150951	15
https://www.dr.dk/drtv/program/krigen-der-splittede-min-familie_158696	15
https://www.dfi.dk/viden-om-film/filmdatabasen/film/de-skygger-vi-arver	15

Obligatorisk kernelitteratur

FORFATTER	TITEL	RELEVANT FOR MODUL
Human Education Group	Studieordning	1-22
Wiklund, Dechlis og Camacho	Psykotering og psykoteraeutisk supervision	1-22
Esben Hougaard	Psykotering	1-22
David BR Camacho	Kunsten at leve	1-22
Micki Sonne Kaa Sunesen, Søren Pjenggaard, Annette Bilfeldt	Aktionsforskning i et læringsperspektiv	5-22
Irvin D Yalom	Eksistentiel psykotering	12-22
Irvin D Yalom	Meningen med livet	12-22
Johan Cullberg	Dynamisk psykiatri	12-22
Joseph O'Connor	NLP i teori og praksis	2
Klaus Gormsen	Gensidig terapi	3

Irvin D Yalom	Terapiens essens	3
Jørn Toustrup	Autentisk nærvær i psykoterapi og livet	3
Gabor Maté	Myten om det normale	3
Robert Dillts	Så kan du godt tro om igen	4
Eric Berne	Hvad er det vi leger	5
Susan Hart	Følelser, din oversete superkraft	6
Alice Miller	Det selvudslettende barn	7
Tor Wennerberg	Vi er vores relationer	7
Inge Schützack Holm	Livsfarlig familie – om følgerne af emotionelt omsorgssvigt i barndommen	7-8
Daniel Stern	Spædbarnets interpersonelle verden	8
Tove Hvid	Kroppens fortælling	8
Alexander Lowen	Bioenergetik	9
Camacho, Wiklund, Rimpler	Tilbage til naturen	10
Lise Maj Jensen	Triangulær Terapi	13
Hanne Stubbekjær	Skabende Kunstterapi	13
Peter A. Levine	Væk tigeren	14-15
Diane Poole Heller	Traumahealing	14-15
Jytte Bach Grønkjær	På vej til sig selv	17
Irvin D Yalom	Som at se på solen	18
David BR Camacho, Else Madsen	Når vi bliver født, er vi gamle nok til at dø	18
Arnold Mindell	Shamanens krop	19
Stanislav Grof	Den indre rejse – Menneskets møde med døden (bd. 2)	19
Finn Thorbjørn Hansen	At stå i det åbne	20
Thomas Moore	Tag vare på det autentiske selv	20
Roberto Assagioli	Transpersonlig Udvikling	21
Mark D Foremann	En guide til Integral Psykoterapi	22

Supplerende fordybelseslitteratur

Udover ovenstående obligatoriske kernestof kan suppleres med følgende valgfri fordybelseslitteratur:

FORFATTER	TITEL	RELEVANT FOR MODUL
Kathrin Asper	Ravnen i glasbjerget	1
Jesper Juul	Dit kompetente barn	2
Lisbeth Sommerbeck	Klientcentreret terapi i psykiatrien	12
Babette Rothschild	Kroppen husker	14-15
Tove Hvid	Livet mod døden	18
Arnold Mindell	Skygger i byen	21
AH Almass	En guide til Integral Psykoterapi	22
Catherine Collin	Psykologibogen	1-11

Bilag I: Kvalitetssikrings- og evalueringsprocesser

Dette bilag giver en samlet oversigt over HEGs **kvalitetssikrings- og evalueringsprocesser** på psykoterapeutuddannelsen. Uddannelsen arbejder med en tydelig sondring mellem evaluering som lærings- og kvalitetsudviklende proces og vurdering som grundlag for dokumentation af læringsudbytte og certificering.

Kvalitetssikrings- og evalueringsprocesserne er struktureret, så de følger dit uddannelsesforløb fra optagelse til afslutning og synliggør formål, tidspunkt og ansvarlige aktører.

Kvalitetssikringen omfatter både **interne og eksterne evalueringsformer** og understøtter sammenhængen mellem uddannelsens formål, læringsudbytte, undervisningsformer, evaluering og professionsrettet relevans. Processerne er **tilrettelagt i overensstemmelse med ESG** samt **registreringsordningen** for psykoterapeutiske uddannelser under Styrelsen for Patientsikkerhed.

Instituttets proces er struktureret så den følger din rejse fra optag på uddannelsen til afslutning med angivelse af involverede ansvarlige parter på instituttet:

- Rekruttering og optagelse af studerende.
- Studiestart og introduktion.
- Studieadministration og studievejledning.
- Tilrettelæggelse og udvikling af uddannelse og undervisning.
- Uddannelsens vidensgrundlag og forskningsinformeret praksis.
- Pædagogisk kompetence.
- Studiemiljø.
- Overgang til beskæftigelse og professionsudøvelse.

EVALUERINGS- OG VURDERINGSFORM	TIDSPUNKT	FORMÅL OG INDHOLD	ANSVARLIG
Optagelsessamtale	Før studiestart	Vurdering af studieparathed, motivation og forudsætninger for at indgå i en professionsrettet uddannelse	Uddannelsesleder
Introduktion og forventningsafstemning	Modul 1	Afklaring af rammer, læringsdimensioner og gensidige forventninger	Uddannelsesleder og gennemgående underviser
Løbende formativ vurdering og kollegial feedback	Under hvert modul	Dialogbaseret feedback på din deltagelse og progression	Undervisere og medstuderende
Modulafsluttende refleksiv evaluering	Afslutning af hvert modul	Refleksion over læringsudbytte, undervisningsformer og relevans	Undervisere og studerende
Skriftlig evaluering (online)	Efter udvalgte moduler	Systematisk evaluering af pædagogisk	Studieadministration

		tilrettelæggelse og undervisningsindhold	
Individuelle samtaler	Moduler 5, 11 og i forbindelse med certificering	Samtale om faglig udvikling, professionsmodning og progression	Modul 5: gennemgående underviser. Modul 11: uddannelsesleder og gennemgående underviser. Certificering: Uddannelsesleder og censor.
Intern faglig opfølgning	Løbende	Drøftelse af evalueringer og justering af undervisning og struktur	Underviserteam og uddannelsesleder
Medarbejder-udviklingssamtaler (MUS)	Årligt	Fokus på faglig udvikling, trivsel og behov for supervision og efteruddannelse. Samtalerne understøtter løbende ajourføring og opfyldelse af krav i forbindelse med registrering under Styrelsen for Patientsikkerhed.	Undervisere, uddannelsesleder
Internt studieråd	2 gange årligt	Dialog mellem studerende og ledelse om læringsmiljø og uddannelseskvalitet	Studerende, institutleder
Dimittendevaluering	Efter afsluttende eksamen	Evaluerings af uddannelsens sammenhæng og professionsrelevans	Studieadministration
Ekstern kvalitetssikring (Foreningen af Danske Psykoterapeuter - FaDP)	Løbende	Tilsyn med uddannelsens faglige niveau og eksamenspraksis	FaDP
Ekstern kvalitetssikring (Styrelsen for Patientsikkerhed)	Stikprøvevis	Tilsyn med registreringsgrundlag og praksis	Styrelsen for Patientsikkerhed

Bilag J: Samlet progressionsoversigt for uddannelsen

Bilaget uddyber progressionen på modulniveau og synliggør din udvikling i **praksis, rolle, ansvar og refleksion**.

Oversigten giver et samlet **overblik over din faglige, metodiske og professionsrettede udvikling** gennem uddannelsens grundforløb (modul 1–11) og overbygning (modul 12–22). Modellen synliggør udviklingen fra deltagelse i læringsfællesskaber til ansvarlig og refleksiv professionsudøvelse inden for rammesatte og superviserede kontekster.

Oversigten synliggør progressionen fra introduktion og rammesat træning til integreret og professionsrettet praksis inden for uddannelsens rammer.

Progressionen er tilrettelagt efter uddannelsens indplacering på niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring og understøtter gradvis udvikling af viden, færdigheder og kompetencer i en fortsat superviseret kontekst.

Uddannelsen arbejder med en tydelig sondring mellem formativ vurdering (løbende læringsunderstøttelse) og summativ vurdering (eksamen og certificeringsgrundlag).

Oversigten synliggør progressionen fra introduktion og rammesat træning til integreret og professionsrettet praksis inden for uddannelsens rammer og i superviseret kontekst og afspejler en udvikling i kompetence, kompleksitet, ansvar og refleksion.

Tværfaglige perspektiver indgår som et integreret element i progressionen og udvikles fra introducerende samarbejde til en mere integreret anvendelse i komplekse praksissituationer.

Oversigten læses i sammenhæng med modulbeskrivelser, læringsudbytte og evaluering.

Alle praksisniveauer skal forstås inden for uddannelsens rammesatte og superviserede kontekst.

MODUL	FAGLIGT FOKUS	PRAKSISNIVEAU	TERAPEUTENS ROLLE	PROGRESSION (ansvar, samarbejde og refleksion)
1-2	Introduktion, læringsrum, sansning og kommunikation.	Rammesatte øvelser.	Studerende i læringsfællesskab.	Indtræden i læringsrum, begyndende refleksion, modtagelse og anvendelse af feedback.
3-4	Relation, selvforståelse, værdier og mønstre.	Samtaletræning og træningsterapi.	Refleksiv samtalepartner → terapeut under træning.	Øget relationel og etisk bevidsthed samt begyndende faglig refleksion.
5	Metode, vurdering og opstart af øvekliepraksis.	Begyndende øvekliepraksis (superviseret).	Terapeut i begyndende praksis.	Ansvar for rammesætning, kontrakt, dokumentation og samarbejde i rammesat kontekst.
6-7	Følelser, regulering, tilknytning og metodevalg.	Træning med øget kompleksitet.	Reflekterende terapeut.	Øget ansvar for vurdering, regulering og faglig begrundelse.

8–9	Krop, nervesystem og regulering.	Kropsligt funderet træning.	Terapeut med kropsligt og metodisk nærvær.	Integration af kropslig opmærksomhed, regulering og metodisk differentiering.
10	Kompleksitet, seksualitet, natur og kontekst.	Træning i komplekse livstemaer.	Etisk reflekteret terapeut.	Øget ansvar for etisk vurdering, grænsesætning og kontekstforståelse.
11	Psykopatologi, afgrænsning og vurdering.	Klinisk prøve og samlet vurdering.	Professionsparat terapeut på grundforløbsniveau (inden for uddannelsens rammer).	Integration af faglig viden, kompetenceafgrænsning, henvisning og overgang til overbygning.
12-13	Relationel fordybelse og eksistentielle temaer.	Øveklientpraksis med øget kompleksitet.	Reflekterende og eksistentielt orienteret terapeut.	Fordybelse i alliance, ansvar og håndtering af kompleksitet.
14-15	Traume, stabilisering og livshistoriske mønstre.	Superviseret praksis med fokus på regulering.	Afgrænset og kontekstbevidst terapeut.	Tydelig professionsafgrænsning, vurdering og samarbejde i komplekse situationer.
16	Gruppeterapi	Gruppeledelse i rammesat kontekst.	Procesbevidst gruppeleder (under supervision).	Ansvar for gruppedynamik, facilitering og samarbejde i gruppeprocesser.
17-18	Symboler, eksistens, tab og død.	Integrativ praksis.	Reflekterende og meningssøgende terapeut.	Arbejde med eksistentielle og symbolske processer samt integration af tværfaglige perspektiver.
19	Bevidsthedstilstande.	Oplevelsesbaseret praksis (rammesat).	Refleksiv terapeut.	Tydelig afgrænsning, etisk refleksion og vurdering.
20-21	Etik, værdier og metodisk forfinelse.	Integreret praksis (superviseret).	Selvreguleret og etisk funderet terapeut.	Konsolidering af metodevalg, etisk dømmekraft og tværprofessionel forståelse.
22	Integration og afsluttende projekt.	Samlet praksis og vurdering.	Professionsparat psykoterapeut (inden for uddannelsens rammer og gældende lovgivning).	Selvstændig refleksion, faglig dømmekraft, professionsansvar og anvendelse i praksis.

Bilag K: Begrebsafklaring (evaluering, vurdering og studieforløb)

Dette bilag tydeliggør centrale begreber anvendt i studieordningen med henblik på at sikre begrebsmæssig klarhed, konsistens og gennemsigtighed i relation til uddannelsens læringsudbytte, undervisning, vurdering og kvalitetssikring.

Evaluering

Evaluering anvendes om tilbagemelding på undervisning, læringsmiljø og uddannelsens samlede tilrettelæggelse. Evaluering indgår som en del af uddannelsens kvalitetssikringsarbejde og har ikke betydning for den enkelte studerendes bedømmelse.

Vurdering

Vurdering anvendes om bedømmelse af dit læringsudbytte i relation til uddannelsens mål for viden, færdigheder og kompetencer.

Formativ vurdering

Formativ vurdering er løbende og læringsunderstøttende. Den har til formål at fremme refleksion, udvikling og progression og anvendes som en integreret del af undervisning, praksistræning og supervision.

Summativ vurdering

Summativ vurdering er afsluttende og bedømmende og finder sted ved centrale overgangs- og afslutningspunkter i uddannelsen. Den summative vurdering danner grundlag for beslutninger om progression og certificering.

Feedback

Feedback er faglige tilbagemeldinger på dit arbejde, praksis og læring. Feedback indgår som et redskab i den formative vurdering og understøtter refleksion, læring og udvikling.

Kollegial feedback

Kollegial feedback er feedback fra medstuderende og indgår som en del af uddannelsens praksisfællesskaber. Den understøtter refleksion, perspektivering og udvikling af faglig dømmekraft i et professionelt læringsmiljø.

Sparring

Sparring anvendes om faglig dialog og vejledning, der understøtter refleksion, læring og udvikling. Sparring indgår som en del af den formative vurdering.

Studieparathed

Studieparathed anvendes om de faglige, personlige og refleksive forudsætninger, der er nødvendige for at påbegynde eller fortsætte uddannelsen. Studieparathed vurderes ved optagelse og ved centrale overgangspunkter i uddannelsen.

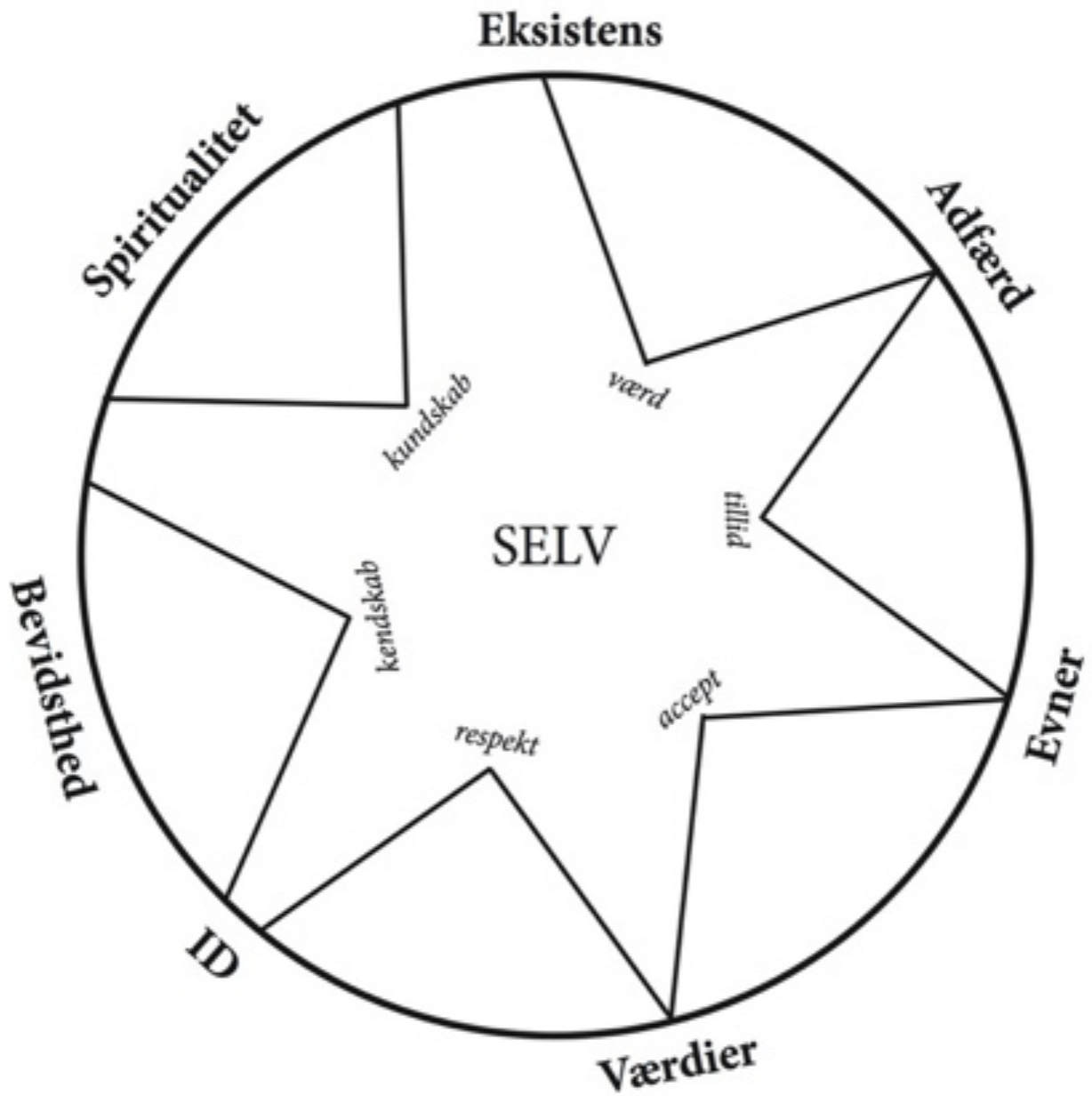
Professionsparathed

Professionsparathed anvendes om din evne til at omsætte viden, færdigheder og kompetencer i praksis på et ansvarligt og etisk grundlag inden for uddannelsens rammer. Professionsparathed vurderes ved centrale overgangspunkter, herunder på modul 5 og modul 11.

Studieegnethed

Studieegnethed anvendes om din aktuelle evne til at indgå ansvarligt, etisk og fagligt forsvarligt i uddannelsens lærings- og praksisfællesskaber. Studieegnethed kan vurderes undervejs i uddannelsen ved alvorlige eller gentagne forhold.

Bilag L: Procesmodellen

Bilag M: Vurdering (formativ og summativ), supervision og selvrefleksion som læringsredskab

Dette bilag beskriver, hvordan vurdering (formativ og summativ), supervision og selvrefleksion anvendes som integrerede læringsredskaber i uddannelsen med henblik på at understøtte din progression, refleksion og udvikling af professionel psykoterapeutisk praksis.

Bilaget tydeliggør sammenhængen mellem:

- Summativ vurdering (eksamen).
- Formativ vurdering (løbende evaluering og feedback).
- Selvrefleksion.
- Peer-supervision.

Formålet er at understøtte, at du som studerende udvikler evnen til at:

- Reflektere over egen praksis.
- Modtage og anvende feedback.
- Identificere og arbejde med udviklingspunkter.
- Integrere teori, metode og erfaring i praksis.

Vurdering, supervision og selvrefleksion ses som en kontinuerlig læringsproces, der ikke alene har en kontrollerende funktion, men også fungerer som grundlag for faglig og professionsrettet udvikling.

1. Sammenhæng mellem vurdering og læring

På uddannelsen anvendes vurdering aktivt som afsæt for videre læring.

Formative vurderinger (løbende feedback fra undervisere)

Indgår som en løbende og integreret del af undervisning, supervision, praksistræning og refleksion.

Gennemføres i forbindelse med øvelser, dialog, klinisk træning og supervision og tager afsæt i konkrete erfaringer fra praksis og læringssituationer.

Har fokus på at understøtte din refleksion over egen praksis og rolle:

- Anvender feedback som redskab til at kvalificere læring og udvikling.
- Understøtter din evne til at identificere styrker og udviklingsområder.
- Bidrager til løbende justering og udvikling af din psykoterapeutiske praksis.

Summative vurderinger (fx klinisk prøve)

Summative vurderinger indgår som helhedsvurderinger på modul 5 og 11 samt i forbindelse med din afgangseksamen.

Summative vurderinger danner grundlag for:

- Identifikation af dine styrker.
- Afklaring af dine udviklingsområder.
- Fastlæggelse af konkrete fokuspunkter, du kan arbejde målrettet med.

Disse fokuspunkter bringes videre ind i:

- Øveklientarbejde (under uddannelsen).
- Klientarbejde (efter endt uddannelse).
- Peer-supervision.
- Refleksiv skrivning.

Dermed skabes en sammenhæng mellem evaluering og udvikling af praksis.

2. Vurdering ved klinisk praksis (eksamenslærer)

Den summative vurdering tager afsæt i følgende områder:

Terapeutisk kontakt og relation

- Etablering og fastholdelse af kontakt.
- Nærvær og opmærksomhed.
- Evne til at følge klientens proces.
- Regulering af tempo og kontakt.

Metodisk anvendelse og faglig begrundelse

- Anvendelse af relevante metoder.
- Valg og tilpasning af interventioner.
- Metodisk bevidsthed.
- Refleksion over egne valg.

Faglig og etisk rammesætning

- Skabelse af fagligt og etisk forsvarlig ramme.
- Opmærksomhed på etik og ansvar.
- Faglig afgrænsning.
- Ansvarlig håndtering af situationen.

Refleksion og professionsbevidsthed

- Refleksion over egen praksis.
- Forståelse af proces og relation.
- Evne til at modtage feedback.
- Begyndende faglig dømmekraft.

Vurderingen munder ud i:

- Styrker i praksis.
- Udviklingsområder.
- 1–3 konkrete fokuspunkter til videre arbejde.

Du vil modtage et vurderingsskema fra eksamenslærer i forbindelse med din kliniske prøv på modul 11. Skemaet viser en samlet helhedsvurdering af din praksis. Vurderingen tager afsæt i uddannelsens læringsudbytte og fokuserer på ovenstående evner til at etablere kontakt, anvende metode, arbejde etisk og reflektere over egen praksis. Formålet er både at vurdere dit aktuelle faglige niveau og at pege fremad mod videre udvikling gennem identifikation af dine styrker, udviklingsområder og konkrete fokuspunkter til brug i det fortsatte arbejde med øveklinter, selvrefleksion og peer-supervision.

Se skema der anvendes side 200.

3. Selvrefleksion med afsæt i aktionsforskning

Selvrefleksion anvendes som et centralt redskab til udvikling af egen praksis og tager afsæt i aktionsforskning som praksisnær metode.

Aktionsforskning anvendes ikke som akademisk forskning, men som en struktureret tilgang til at arbejde med sammenhængen mellem erfaring, refleksion og handling.

I selvrefleksionen arbejder du med en iterativ proces, hvor du:

- Identificerer en problemstilling eller et fokus i egen praksis.
- Afprøver handlinger og interventioner i praksis.
- Iagttager og beskriver, hvad der sker i relationen og i dig selv.
- Reflekterer over proces, valg og effekt.
- Justerer og videreudvikler din praksis.

Selvrefleksionen understøtter din evne til at:

- Analysere egne handlinger.
- Begrunde faglige valg.
- Identificere læringsbehov.
- Udvikle en refleksiv og professionsbevidst praksis.

Resultaterne af selvrefleksionen anvendes aktivt i peer-supervision og i det videre arbejde med øveklinter. Du anvender et fast skema i forløbet.

Skema til anvendelse se side 198.

4. Peer-supervision

Peer-supervision er et centralt læringsrum, hvor du sammen med medstuderende arbejder med refleksion, feedback og udvikling af praksis.

Feedback gives med fokus på:

- Konkrete observationer.
- Sammenhæng mellem handling og effekt.
- Fagligt begrundede udviklingsmuligheder.

Peer-supervision struktureres omkring:

- Terapeutisk kontakt og relation.
- Metode og intervention.
- Faglig og etisk ramme.
- Refleksion og faglig forståelse.

Formålet er at støtte dig i at:

- Udvikle din praksis gennem dialog og feedback.
- Kvalificere dine faglige valg.
- Arbejde undersøgende og reflekteret med egen praksis.

Skema til anvendelse se side 199.

5. Anvendelse af feedback i praksis

Feedback fra:

- Eksamenslærer.
- Selvrefleksion.
- Peer-supervision.

samles i konkrete fokuspunkter, som du arbejder videre med i praksis.

Du forventes at:

- Afprøve nye handlinger i øveklientarbejde.
- Arbejde aktivt med feedback.
- Inddrage erfaringer i supervision.
- Reflektere over din udvikling over tid.

6. Progression og professionsudvikling

Arbejdet med vurdering, supervision og selvrefleksion understøtter en progression fra:

- Introducerende deltagelse.
- Til anvendelse af metode.
- Til integration af praksis.
- Til øget selvstændighed og ansvar.

Denne progression er central for udviklingen af:

- Faglig dømmekraft.
- Etisk bevidsthed.
- Professionsidentitet.

7. Samlet perspektiv

Vurdering, supervision og selvrefleksion udgør tilsammen en integreret del af uddannelsens læringsdesign.

Du udvikler evnen til at arbejde refleksivt, metodisk og ansvarligt gennem en kontinuerlig proces af:

- Handling.
- Refleksion.
- Feedback.
- Justering

Denne tilgang understøtter uddannelsens formål om at udvikle psykoterapeuter, der kan handle fagligt, etisk og professionsbevidst på et niveau svarende til niveau 6 i Kvalifikationsrammen for Livslang Læring.

Skema: Selvrefleksjon (studerende)

Formål: At understøtte din evne til refleksiv praksis, identificere udviklingsområder og arbejde systematisk med egen læring i forbindelse med klinisk træning og øveklientarbejde.

REFLEKSIONSOMRÅDE	SPØRGSMÅL TIL REFLEKSION	NOTER
Terapeutisk kontakt og relation.	Hvordan etablerede og fastholdt jeg kontakt? Hvordan var mit nærvær og min opmærksomhed?	
Procesforståelse.	Hvordan forstod jeg klientens proces? Hvad fulgte jeg, og hvad gik jeg måske for let henover?	
Metodisk anvendelse.	Hvilke metoder og interventioner anvendte jeg? Hvorfor valgte jeg netop disse?	
Egen rolle og respons.	Hvordan påvirkede mine egne reaktioner processen? Hvad blev jeg særligt opmærksom på hos mig selv?	
Etik og rammesætning.	Hvordan sikrede jeg en faglig og etisk ramme?	
Læring og udvikling.	Hvad lykkedes godt? Hvad vil jeg udvikle vider?	
Fokuspunkter.	Hvilke 1-3 konkrete udviklingspunkter vil jeg arbejde videre med? Og hvordan vil jeg formulere det overfor min supervisor?	1. 2. 3.

Skema: Peer-supervision

Formål: At understøtte fælles læring, refleksion og udvikling gennem struktureret feedback i øveklientarbejde og supervision.

OMRÅDE	OBSERVATIONER (hvad så du?)	ANERKENDELSE (det der fungerede)	UDVIKLINGSMULIGHEDER (inspirerende forslag)
Terapeutisk kontakt og relation.			
Proces og nærvær.			
Metodisk anvendelse.			
Etik og rammesætning.			
Terapeutens rolle.			

Opsamling:

- Styrker i praksis:
- Udviklingsområder:
- 1–3 fokuspunkter til videre arbejde:

Skema: Vurderingsskema ved klinisk praksis (eksamenslærer)

Formål: At danne grundlag for en samlet vurdering af den studerendes kliniske praksis med afsæt i uddannelsens læringsudbytte samt at pege frem mod videre faglig udvikling.

VURDERINGSOMRÅDE	BESKRIVELSE	VURDERING/KOMMENTAR
Terapeutisk kontakt og relation	Etablering og fastholdelse af kontakt, nærvær, evne til at følge klientens proces og regulere tempo.	
Metodisk anvendelse og faglig begrundelse.	Anvendelse af relevante metoder, tilpasning af interventioner og refleksion over egne valg.	
Faglig og etisk rammesætning.	Etisk opmærksomhed, ansvar, faglig afgrænsning og håndtering af situationen.	
Refleksion og professionsbevidsthed.	Refleksion over egen praksis, forståelse af proces og relation samt evne til at modtage feedback.	

Samlet vurdering:

- Styrker i praksis:
- Udviklingsområder:
- 1–3 konkrete fokuspunkter til videre arbejde: